

ΚΡΙΣΤΙΝ ΛΑΓΚΑΡΝΤ**Αναθεωρεί την πολιτική της ΕΚΤ**

Η **Κριστίν Λαγκάρντ** έχει στρέψει την προσοχή της ΕΚΤ σε θέματα κοινωνικής και πολιτικής φύσης, όπως η κλιματική αλλαγή και η ανισότητα. Οι προσπάθειές της έχουν επισκιασθεί από την πανδημία. Και πάλι, όμως, ενδέχεται να αναμορφώσουν τον ι-σχυρότερο θεσμό της νομισματικής ένωσης και να επαναπρο-διορίσουν τον ρόλο των κεντρικών τραπεζών. **Σελ. 12**

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΠΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ**Να ανταποκριθούμε στις νέες προκλήσεις**

Οχι στην απορρύθμιση της αγοράς εργασίας, αλλά στη βελτίωση των ρυθμίσεων λέει ο πρόεδρος του ΣΕΒ Δημ. Παπαλεξοπούλος. Επιχειρήσεις και εργαζόμενοι πρέπει να προσαρμοστούν στις κοσμογονικές και επιταχυνόμενες αλλαγές, σημειώνει και προ-σθέτει ότι απαιτείται οργανωμένη προσπάθεια από όλους να α-νταποκριθούν στις κρίσιμες επιταγές της εποχής. **Σελ. 16**

ΕΝ ΜΕΣΩ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ**Πιο πλούσιοι οι βαρώνιοι της τεχνολογίας**

Οι κρίσεις ευνοούν τους βαθύπλουτους και ειδικότερα όσους επένδυσαν στην υψηλή τεχνολογία. Η πανδημία και η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση έχουν οδηγήσει σε αύξηση του πλού-του των γνωστών «βαρώνων» της τεχνολογίας. Τζεφ Μπέζος, Μαρκ Ζούκερμπεργκ, Ελόν Μασκ και ο Κινέζος Τζακ Μα, είδαν τα πλούτη τους να αυξάνονται εν τω μέσω της πανδημίας. **Σελ. 9**

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ**Νέος γίγαντας στην αυτοκινητοβιομηχανία**

Θέμα χρόνου είναι πλέον η συγχώνευση της Fiat Chrysler με την Peugeot Citroën, καθώς εκκρεμεί μόνο η έγκριση της συμφωνίας των 38 δισ. δολ. από τις αρμόδιες αρχές της Κομισιόν. Από τη συνένωση δι-νόμενων των δύο εταιρειών θα προ-κύψει η τέταρτη μεγαλύτερη αυτοκι-νητοβιομηχανία παγκοσμίως. **Σελ. 11**

ΕΛΛΑΔΑ**Χαμηλό 10ετίας για τα κέρδη επιχειρήσεων**

Τις χειρότερες οικονομικές επιδόσεις της τελευταίας 10ετίας θα παρουσιά-σουν φέτος οι επιχειρήσεις που δρα-στηριοποιούνται στην ελληνική αγορά τόσο σε επίπεδο εσόδων όσο και σε ε-πίπεδο κερδοφορίας. Τα έσοδα έχουν ήδη υποχωρήσει χαμηλότερα και από τη χειρότερη μνημονιακή χρονιά. Επε-σαν στα 260 δισ. ευρώ, σε σύγκριση με 272 το 2016. **Σελ. 14**

Η πανδημία πλήττει την αγορά διαμαντιών

Η κρίση της πανδημίας δεν κάνει δια-κρίσεις μεταξύ οικονομικά πανίσχυ-ρων και ανίσχυρων και αυτό είναι εμ-φανές και στην κοσμηματοποιία του 82χρονου Λόρενς Γκραφ, την «Γκραφ Ντάιμοντς», η οποία ενώ πέρυσι πή-γε περίφημη φέτος πλήττεται. Ανα-γύστηκε να κλείσει καταστήματα και να καθυστερήσει την παρουσίαση της νέας της συλλογής. **Σελ. 11**

5 291296 000378

Επιδότηση επιτοκίων έως τον Ιούνιο 2021

Παρατείνεται το σχέδιο για έξι μήνες ώστε να βοηθηθούν τα νοικοκυριά, οι επιχειρήσεις και οι τράπεζες

Για άλλους έξι μήνες θα παραταθούν τα Σχέδια Επιδότησης Επιτοκίων Νέων Στεγαστικών και Νέων Επιχειρηματικών Δανείων. Το Σχέδιο θα έληγε στις 31η Δεκεμβρίου 2020. Ωστόσο, το Υπουργείο Οικονομικών φαίνεται να έχει λάβει α-

τύπως την απόφαση για επέκτασή του, καθώς είναι μέτρο το οποίο θα τυνώσει και την οικονομία, αλλά και τις τράπεζες που είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με το οικονομικό περιβάλλον ενός κράτους. Οι ανακοινώσεις για επέκταση του Σχε-

δίου δεν έχουν γίνει ακόμα επισήμως, αλλά πρέπει να αναμένεται πως θα γίνουν στο επόμενο διάστημα. Ο σκοπός του Σχεδίου Επιδότησης Επιτοκίων που α-φορά επιχειρηματικά δάνεια, είναι να δώσει ρευστοτική ώθηση στους αυτο-

τελώς εργαζόμενους και τις επιχειρήσεις και να καλύψουν τις ανάγκες των κε-φαλαίων κίνησης ή των επενδύσεών τους, ενώ το Σχέδιο που αφορά τα στε-γαστικά δάνεια είναι για να δώσει ώθηση στα νοικοκυριά να συνάψουν δάνεια με

σκοπό την ιδιοκατοίκηση. Την ίδια ώρα, το μέτρο αναμένεται να βοηθήσει και τις τράπεζες και τη διάθεση της ρευσ-τότητας τους σε μια περίοδο που η α-γορά είναι «κουμπωμένη» λόγω της παν-δημίας. **Σελ. 4**

Τα ρομπότ εξαφανίζουν 800 εκατ. θέσεις εργασίας

Επιταχύνοντας τη στρόφη των επιχειρήσεων στη χρήση των νέων τεχνολογιών, η πανδημία ανέδειξε τη βιομηχανία του αυτοματισμού και της ψηφιοποίησης σε έναν από τους ελάχιστους κερδισμένους της κρίσης. Στατιστικά στοιχεία κατατείνουν σε ραγδαία αύξηση της παραγωγής και της χρήσης της ρομποτικής αλλά και άλλων νέων τεχνολογιών στη διάρκεια της πανδημίας. Αναμφίβολα, όμως, η νέα πραγματικότητα συνεπάγεται καινούργιους κραδασμούς στον κόσμο της εργασίας και εξαφάνιση πολλών επαγγελματιών με 800 εκατομ-μύρια άτομα να κινδυνεύουν να χάσουν τη θέση τους και να δουν το επάγγελμά τους να εξαφανίζεται. **Σελ. 10**

Ο ιός «έφαγε» 3,9 δισ. ευρώ από τα ελληνικά νοικοκυριά

Κατά 3,9 δισ. ευρώ ή 11,8% σε σύγκριση με το 2019 μειώθηκε το διαθέσιμο εισό-δημα των νοικοκυριών το β' τρίμηνο, ε-ξαιτίας της πανδημίας. Υποχώρησε στα 28,96 δισ. ευρώ, από 32,83 δισ. την αντί-στοιχη περυσινή περίοδο, καθώς πολλά

καταστήματα έκλεισαν, εργαζόμενοι τέ-θηκαν σε αναστολή σύμβασης, ενώ χι-λιάδες προσλήψεις στα ξενοδοχεία και στην εστίαση δεν πραγματοποιήθηκαν ποτέ. Σχεδόν ανάλογη ήταν και η μείωση της καταναλωτικής δαπάνης, που ανήλθε

στα 28,4 δισ. ευρώ έναντι 32,5 δισ. πέρυσι, περιορισμένη κατά 12,7%. Μάλιστα, το γεγονός ότι η μείωση της κατανάλωσης ήταν μεγαλύτερη από αυτήν του διαθέ-σιμου εισοδήματος είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση της αποταμίευσης. **Σελ. 19**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Κρίσιμη η πλήρης αξιοποίηση του ταμείου ανάκαμψης

Προβληματισμός επικρατεί μεταξύ των Ευρωπαίων αξιωματούχων όσον αφορά στη ζήτηση των κρατών μελών για α-ξιοποίηση των δανείων του ταμείου α-νάκαμψης. Υπενθυμίζουμε ότι τον πε-ρασμένο Ιούλιο οι Ευρωπαίοι ηγέτες πέ-τυχαν συμφωνία για τη δημιουργία τα-μείου ανάκαμψης ύψους €750δισ. που διακρίνεται σε €390δισ. για ενισχύσεις και €360δισ. για δάνεια. Η ανησυχία έ-γκκεται στο γεγονός ότι, αν δεν αξιοποι-ηθούν τα δάνεια που αντιπροσωπεύουν περίπου το μισό του ταμείου, η τονωτική ένεση που προσφέρει το ταμείο στις ο-ικονομίες θα εξασθενήσει σημαντικά και η ανάκαμψη θα καθυστερήσει.

Οι μέχρι στιγμής ενδείξεις πάντως δεν είναι ενθαρρυντικές καθώς αρκετές οικονομίες έχουν προχωρήσει σε σπ-

μαντικούς δανεισμούς το τελευταίο διά-στημα με αποτέλεσμα να θεωρούνται ήδη υπερδανεισμένες. Επιπλέον, αρκετές χώρες του ευρωπαϊκού νότου που εν-δεχομένως να είχαν ανάγκη για επιπλέον δάνεια, αποθαρρύνονται όταν σήμε-ρα στο μυαλό μνημης από την κρίση του 2008. Αξίζει να σημειωθεί ότι τα προ-σφερόμενα από την Κομισιόν δάνεια αναμένεται πως θα φέρουν πολύ χαμηλά επιτόκια, τα οποία όμως η ΕΚΤ με τις ε-νέργειές της όλο αυτό το διάστημα τους τα εξασφαλίζει ήδη.

Παρόλο που η πανδημία σε αυτό το δεύτερο της κύμα «χτυπά» ανελέητα την Ευρώπη και κάποιος θα ανέμενε μεγαλύτερη διάθεση από τα κράτη μέλη για τόνωση των οικονομιών τους, οι ε-πιφυλάξεις για τον δανεισμό από την

Κομισιόν έχουν να κάνουν σε μεγάλο βαθμό και με τους όρους που θα επι-βληθούν. Χώρες όπως η Κύπρος, η Ελ-λάδα, η Ιρλανδία, η Ισπανία και η Πορ-τογαλία που εφάρμοσαν προγράμματα ευρωπαϊκής λιτότητας είναι σήμερα οι πλέον επιφυλακτικές για δανεισμό από την Κομισιόν. Την ίδια στιγμή οι χώρες του ευρωπαϊκού βορρά μάλλον δεν θα χρησιμοποιήσουν καθόλου αυτά τα δα-νεια γιατί πολύ απλά δεν τα χρειάζονται. Προκύπτει συνεπώς το συμπέρασμα ότι η τόνωση της οικονομίας θα κινηθεί σε πολύ χαμηλότερα επίπεδα από τα €750δισ.

Σε προηγούμενο άρθρο είχαμε ανα-φερθεί στην εκτίμηση της Κριστίν Λα-γκάρντ ότι οι ανάγκες τόνωσης της ευ-ρωπαϊκής οικονομίας ανέρχονται σε

€1,5 τρις καθιστώντας έτσι πολύ σημα-ντική την πλήρη αξιοποίηση του ταμείου ανάκαμψης. Αν και η αρχική ζήτηση για δανεισμό παραμένει αναμικτή, ο α-ντίλογος λέει ότι τα δάνεια εφόσον θα είναι διαθέσιμα μέχρι το 2023 και καθώς η κρίση θα προχωρά, οι χώρες θα άρουν τις επιφυλάξεις τους και θα αναθεωρή-σουν τη στάση τους έναντι δανεισμού από το ταμείο ανάκαμψης.

Όσον αφορά στην τιμολόγηση αυτών των δανείων, οι πρώτες ενδείξεις είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικές αφού η πρό-σφατη πρώτη έκδοση δεκαετούς ομο-λόγου από την Κομισιόν ύψους €178ισ. αγκαλιόστηκε θερμά από τους επενδυτές με αποτέλεσμα να εξασφαλιστούν αρ-νητικά επιτόκια. Εφόσον η πρόθεση παραμείνει ότι το όφελος αυτών των

δανείων θα περάσει αυτοόσιο στα κράτη μέλη τότε προκύπτει σημαντικό όφελος για τις υπερδανεισμένες χώρες προκει-μένου να μειώσουν το συνολικό κόστος δανεισμού τους. Σύμφωνα πάντα με τις αρχικές ενδείξεις, η τιμολόγηση είναι πολύ σημαντική για αρκετές χώρες όπως η Γαλλία, Ιρλανδία, Σλοβενία και Βέλγιο.

Πέραν τους κόστους, όμως, σημα-ντικός προβληματισμός υπάρχει και όσον αφορά στην υποχρέωση για δια-τήρηση του δείκτη δανείων προς ΑΕΠ στο 65%. Αν και η συγκεκριμένη πρόνοια τέθηκε σε αναστολή μέχρι το 2022, θα ήταν επιθυμητό από χώρες με υψηλά ποσοστά δανεισμού, όπως είναι η Κύ-προς, να υπάρξει μεγαλύτερη ανεκτι-κότητα και επιμήκυνση του χρόνου συμμόρφωσης.

ΕΝΟΙΚΙΑΓΟΡΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ

Από μικρός έκανες μεγάλα σχέδια

Καιρός να γίνουν πραγματικότητα!

www.hellenicbank.com/car

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ*Έχεις τη δύναμη.*

ΑΡΘΡΟ / Του ΑΝΔΡΕΑ Α. ΑΝΔΡΕΟΥ

Τα τερτίπια της αναστολής των εκποιήσεων

Ένα από τα θέματα των τελευταίων ημερών είναι η διάσπαση τοποθετήσεων σε σχέση με την περαιτέρω αναστολή των εκποιήσεων ή την μη αναστολή τους. Τα δύο «στρατόπεδα» στελεκώνονται αφενός από το ΥΠΟΙΚ και την Κεντρική Τράπεζα και αφετέρου από κάποια κόμματα της αντιπολίτευσης. Ενώ είναι ηλίου φαينρότερο γιατί οι εκποιήσεις θα πρέπει να προχωρήσουν, εντούτοις βγάζει μάτι το γιατί πολιτικές δυνάμεις θέλουν να τις σπρώξουν σε βάθος χρόνου. Και η αιτία δεν είναι άλλη από τις επερχόμενες βουλευτικές εκλογές που πρώτον ορίζονται και τις προεδρικές εκλογές που ποζάρουν σε ελαφρώς πιο ξεθωριασμένο φόντο. Το κεφάλαιο των εκποιήσεων αν εφαρμοστεί είναι αντιλαϊκό και άρα δεν πουλά, ενώ αν ανασταλεί, προσφέρει πρόσφορο έδαφος για λαϊκισμό. Άρα έχουμε ενώπιον μας μίαν άλλη έκφραση του εσχάτου περιφημού σλόγκαν... «this is Cyprus». Και αυτό επειδή όσο αρνητισμό και να εκπέμπουν οι εκποιήσεις ως ιδέα και σε κάποιο βαθμό ως ουσία, πολλαπλάσια που αναγκαία και σημαντικά είναι η συρρίκνωση των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων (ΜΕΧ). Είμαστε τώρα στον έβδομο προς όγδοο χρόνο μακριά από τα γεγονότα του 2013 όπου αναδύθηκε στην επιφάνεια το ήδη τότε χρονίζον πρόβλημα των ΜΕΧ, το οποίο παρόλο το βάρος του στην οικονομία επιλέγαμε – είτε από άγνοια, είτε από αμέλεια, είτε από ασχετοσύνη, είτε από εθελουφλία ή συνδυασμό των ανωτέρω – να μην το λαμβάνουμε σοβαρά υπόψη, μέχρι που έσκασε στα μούτρα μας και έγινε το Μπέρκιν που κουβαλούμε πάνω στις πλάτες μας όπου πάμε. Δεν αντιλέγω, όλο αυτό το διάστημα σημειώθηκε σημαντική μείωση των ΜΕΧ. Αλλά αυτό έγινε με κόστος που προσμετράται με καθυστέρηση χρόνου, με οικονομικό στραγγαλισμό νοικοκυριών και επιχειρήσεων και με μετατροπή των τραπεζών σε μεγαθήρια κτηματικές εταιρείες. Το τραγικό δε, είναι πως παρόλα αυτά, οι ΜΕΧ δεν έχουν εκμηδενιστεί ή ελαχιστοποιηθεί σε τέτοιο βαθμό που να κρίνονται ιαμειπλές και τώρα, που έχουμε άλλες οικονομικές προκλήσεις ενώπιον μας, οι τράπεζες δεν μπορούν να προσφέρουν αυτό που δυναμικά θα έπρεπε να προσφέρουν έτσι ώστε να υποβοηθείται η ανάκαμψη τόσο των επιχειρήσεων όσο και των νοικοκυριών. Παράλληλα, παρά τον τόσο σαματά και το ζορί, σήμερα εξακολουθούμε να μην έχουμε ένα σαστό πλαίσιο σχέσεων, τραπεζών, επιχειρήσεων, νοικοκυριών και οικονομίας, το οποίο με κυκλική και χασιτή αυτοτροφοδότηση να προσφέρει στο σύνολο και να παρουσιάζει μια υγιή εικόνα. Φαίνεται πως υπάρχει σοβαρό πρόβλημα δυσνόησης από μερίδα των συντελεστών για το τι σημαίνει η αναβολή στην εφαρμογή μέτρων, το τι συνέπειες έχει η χρονотριβή και το τι πραγματικά επιφέρουν οι τρικλοποδιές. Στην σύγχρονη οικονομική ιστορία μας είναι καταγεγραμμένα δεκάδες (μην μη εκατοντάδες) παραδείγματα του τι αποτελέσματα έφεραν οι κατά καιρούς «εξυπνάδες» μας. Όλες παρεμπιπτόμενες είχαν και έχουν να κάνουν με τρόπους που μόνο σκοπό είχαν και έχουν να παρακάμψουν και να ξεγελάσουν το σύστημα. Το τραγικό στην προκειμένη περίπτωση

είναι το γεγονός πως ενώ η χρονотριβή και οι τρικλοποδιές αποσκοπούν (δήθεν) στο να προστατεύσουν κόσμο, στην ουσία τον καταστρέφουν συμπαράσφροντας στην αγχώδη και όλους τους άλλους μαζί. Η χρονотριβή υπό οποιαδήποτε μορφή το μόνο που πετυχαίνει είναι να αυξήσει την δανειακή έκθεση των δανειζόμενων. Αυτό υπερακοντίζεται και από το γεγονός ότι η αβυσσoαλή όρεξη των τραπεζών μπορεί να περιλαμβάνει και παράνομες ή παράτυπες χρεώσεις που απλά προστίθενται στο λογαριασμό. Κάθε μήνας, κάθε τρίμηνο και κάθε έτος που περνά χωρίς να γίνεται κάτι, απλά φέρνει τον δανειζόμενο σε δυσμενέστερη θέση. Στο μεταξύ στραγγαλίζεται οικονομικά αφού όσο περνά ο καιρός τόσο μειώνονται οι διέξοδοι και οι επιλογές του και οδηγείται προς όλο και πιο επώδυνο συμβιβασμό, μέχρι και χρεοκοπία. Η εκποίηση ενός ενυπόθηκου ακινήτου είναι ένα αναγκαίο εργαλείο. Σίγουρα βοηθά τις τράπεζες, αλλά όχι μόνο αυτές. Βοηθά το χρηματοπιστωτικό σύστημα να λειτουργεί πιο σωστά αποτρέποντας τους στρατηγικούς κακοήληρωτες και απαλλάσσοντας ή έστω ελασματοποιώντας τον κίνδυνο να σημειώνονται συνεχώς διογκούμενα βαρίδια στην οικονομία (μη εξυπηρετούμενες χορηγήσεις).

Αντί να μας ανησυχούν οι εκποιήσεις, έπρεπε να μας ανησυχεί η πραγματική, η βιώσιμη και η θεσμικά αποδεκτή προστασία όλων των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού. Αλλά και εδώ αντί να εφαρμοστούν μέτρα και σχέδια που εφαρμόστηκαν και εφαρμόζονται με επιτυχία στο εξωτερικό και τα οποία προτάθηκαν από το 2013, πήγαμε να δείξουμε την εξυπνάδα μας προσφέροντας γελοία σχέδια που δεν έχουν πρακτική εφαρμογή και απέτυχαν παταγώως (βλέπε σχέδιο επιδότησης τόκων από ΚΟΑΓ). Και χάσαμε χρόνια.

Η αντιπαράθεση για το θέμα μιας νέας αναστολής των εκποιήσεων έφερε το ακόλουθο αποτέλεσμα: πάγωσαν όλες οι διαπραγματεύσεις για αναδιρθώσεις ή αποσύρθηκαν προτάσεις αναδιρθώσεων, σε μια χρονική οικονομική συγκυρία η οποία είναι πολύ άσχημη. Τι θα πετύχει μια αναστολή; Όχι πολλά επειδή ήδη οι τράπεζες έχουν φορτωθεί ηγκώδη χαρτοφυλάκια ακινήτων και με βάση την οικονομική εικόνα που προδιαγράφεται θα δυσκολευτούν να τα διαθέσουν. Άρα δεν θέλουν να φορτωθούν και άλλα. Ο δανειζόμενος; Είπαμε, κάθε χρονική αναβολή τον φορτώνει χρέος. Όταν τελικά εκποιηθεί η περιουσία του θα μείνει να χρωστά παραπάνω και θα οδηγηθεί σε χρεοκοπία.

Συνεπώς η πιο ορθή κίνηση είναι να δοθεί αυτό το εργαλείο άμεσα. Τα σφέλη ίσως να μην είναι το ίδιο άμεσα, αλλά σίγουρα θα υπάρξουν. Όσοι είστε σε μια τέτοια δυσμενή θέση πιστέψτε με όταν σας λέω πως είναι για το καλό σας. Όλοι αυτοί που ήδη ενδιφέρονται για το καλό σας ψήφίζοντας αναστολές, δεν θα είναι δίπλα σας, ούτε θα σας σπονδαρούν οικονομικά όταν σε δύο ή τρία χρόνια χρεοκοπήσετε. Απλά θέλουν το δικό σας σπονδαρία σε ψήφους όσο έχει λίγο φως.

Ο κ. Ανδρέας Α. Ανδρέου, ΜRICS, είναι CEO της APS Andreou Property Strategy - Chartered Surveyors.

Ο ΜΗΡΟΥ & ΣΕΒΕΡΗ

Γράφει ο ΟΝΑΣΑΓΟΡΑΣ

Από τον Κωστρίκη στον Αδάμου και τα ντεζαβού του Σιζό

Αρκετό παρασκήνιο υπάρχει στη συμβουλευτική επιτροπή για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού και τον τρόπο με τον οποίο επήλθε η αποστασιοποίηση του Κωστρίκη.

Όπως μαθαίνω από πηγή μου που γνωρίζει, ο Κωστρίκης τον τελευταίο καιρό έχει φέρει στα όρια του του υποργό Ιωάννου. «Και όχι μόνο», σύμφωνα με την πηγή μου. Οι πρώτες αντιπαράθεσεις σημειώθηκαν κατά το διάστημα της πρώτης πανδημίας με κάποιες αλληγορoαλές τοποθετήσεις του καθηγητή. Αποκορύφωμα της έντασης ήταν το θέμα με το περιστατικό κορωνοϊού που αφορούσε φοιτήτρια, με τον Κωστρίκη να βγάζει δημόσια να αμφισβητεί τα αποτελέσματα και το Ινστιτούτο Γενετικής να βάζει τα πράγματα στη θέση τους...

Από τότε, σύμφωνα πάντα με την καλά πληροφορημένη πηγή μου, ο Κωστρίκης κατέβασε τα μούτρα του και δεν συμμετείχε στην συμβουλευτική. Πείστηκε να επανέλθει μετά το τηλεώνημα που του έκανε ο Νίκαρας, ύστερα από παρεμβάσεις... Και όταν πήγε ξανά στη συμβουλευτική το πρώτο πράγμα που έκανε ήταν να ρίξει τη νέα του βόμβα για την «μάσκα παντού». Πρόταση που όπως δήλωσε (επίσης παντού) είναι δική του...

Οστόσο, ήταν μια πρόταση με την οποία αρκετοί διαφώνησαν και ήταν φανερό ότι προκαλούσε αρκετά πρακτικά και άλλα προβλήματα... Οι σχέσεις του με τον υποργό Ιωάννου αντί να βελτιωθούν μάλλον έχουν βαλτώσει...

Ως γνωστόν ο Κωστρίκης, που έναν αυθορμητισμό και έναν κομπασμό τον έχει, μια έλεγε τον περασμένο Μάρτιο ότι θα είχαμε φάρμακο μέχρι τον Μάιο. Δεν αποκλείεται να έχουμε τελικά εμβόλιο τον Μάιο αλλά του επόμενου χρόνου...

Το κλίμα στη συμβουλευτική, απ' όσα ακούω, δεν είναι και τόσο θετικό πια γι' αυτόν και ορισμένα από τα μέλη της δηλώνουν σε γνωστούς και φίλους τη θλίψη τους για το πού έχουν φτάσει τα πράγματα.

Χαμός γίνεται στο ΑΚΕΛ, όπως με πλη-

• Σας έχω λίστα έκπληξη!

ροφορεί η αγαπημένη μου κυρία Γιαννούλλα, η οποία ως γνωστόν ακούει όλα όσα φιμωρίζονται στους διαδρόμους του κόμματος και ακόμη περισσότερο. Αιτία των νέων συζητήσεων και του νέου άγχους είναι η δήλωση του Αδάμου Αδάμου ότι προτίθεται να δώσει στη δημοσιότητα τη λίστα Γιωργκάτζη.

«Οι αντιδράσεις ήταν αρκετές και επιβεβαίωσαν ότι κάποιοι εντός του κόμματος ήταν όντως σκεπτικοί όταν ήρθε η στιγμή να επιλέξουν τον Αδάμο για την προεδρία», μου ανέφερε. Όπως με πληροφορήσε κάποιος από τα στελέχη του ΑΚΕΛ στοιχημάτισε ότι τελικά η περιώνυμη λίστα δεν πρόκειται να δοθεί στη δημοσιότητα, τουλάχιστον επί της παρούσας Βουλής...

Απανωτά ντεζαβού έχει τελευταία ο Σιζό ανακοινώνοντας τον έναν μετά τον άλλο τα παλαιά στελέχη που του έφωγαν για άλλα κόμματα, απέτυχαν και επέντρεψαν ξανά κοντά του για τις βουλευτικές του 2021.

Εντός του κόμματος πάντως οι συζητήσεις είναι έντονες για κάποια από τα ονόματα που με φωτογραφίες και χαμόγελα ανακοίνωσε ο Σιζό. Όπως είπε και ένα μεγαλοστέλεχος: «Μήπως πριν ανακοινώσουμε με τόση αυτοπεποίθηση την επιστροφή τους στο κόμμα να κοιτάζαμε λίγο και τους αριθμούς ψήφων που κατάφεραν να κερδίσουν άλλοι στο ψηφοδέλτιο του ΔΗΚΟ και άλλοι του ΑΚΕΛ;»

Με λίγη καθυστέρηση και μετά το Tweet του Κυριάκου Μητσότση και άλλων Κοινοτικών αξιωματούχων ήρθε η στήριξη Αναστασιάδη προς Μακρόν για όσα προσβλητικά του απευθύνει τις τελευταίες ημέρες ο νεοσουλτάνος. Κάλιο αργά παρά ποτέ, ο Νίκαρας στήριξε τον φίλο του και νέο εθνικό ήρωα του ελληνικού έθνους. Και επικαλεσθηκε τις ευρωπαϊκές αξίες απέναντι στον σκοταδισμό του νεοσουλτάνου συνδένοντας τα με τις προκλήσεις σε Κύπρο και Ελλάδα. Και καλά έκανε. Έτσι και λίγο αργά...

Κάποιος διπλωμάτης επιμένει πως η συγκυρία για προώθηση σκληρών μέτρων κατά της Τουρκίας στην ΕΕ ίσως να είναι η καλύτερη που είχαμε. Ο ίδιος υποστηρίζει ότι η εκλογή Τατάρ και τα όσα προκλητικά δηλώνει σε συγχорδία με τον Ερντογάν, ιδιαίτερα τα χαριεντισματα για πικνίκ στην Αμμόχωστο, δίνουν μια πολύ καλή ευκαιρία να προτάξουμε ξανά την κατοχή. Όχι με τον παραδοσιακό, βαρετό για πολλούς τρόπο, αλλά με νέες μεθόδους, χρησιμοποιώντας και τα παραδείγματα των επιθέσεων κατά του Μακρόν και της Αρμενίας, εκμεταλλευόμενοι τη δυναμική που προκύπτει από την εκτροπή του Ερντογάν. Κάτι που όπως μαθαίνω μελετάται επισταμένα στο ΥΠΕΞ. Για να δούμε...

ΚΟΝΪΖ: Σε ποιο μεγάλο κόμμα η κόντρα μεταξύ στελεχών πρώτης γραμμής επανήλθε στην χειρότερη στιγμή και με αμυνολογίες τις συνέπειες αν δοθεί συνέχειας;

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

Συνέντευξη στον ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Με το «Κενό» ξεκίνησε για μένα κάτι που θέλω να ζήσω ξανά και ξανά

Ο Μάριος Ιωάννου σκηνοθετεί και παίζει στο έργο του Μάριου Νικολάου «Το Κενό» που ανεβαίνει αυτή την περίοδο στο Θέατρο Δέντρο και αφορά ξεχασμένες πτυχές της ανθρώπινης φύσης, όπως η αγάπη, η αγκαλία και άλλα δώρα που μάλλον δεν είναι αυτονόητα πια. Ο Μάριος σκηνοθετεί για πρώτη φορά ελληνόφωνο θίασο και νιώθει ότι αυτό του είναι ένα τεράστιο δώρο, «Με το 'Κενό' ξεκίνησε για μένα κάτι που θέλω να ζήσω ξανά και ξανά».

–Τι σημαίνει για εσένα αυτή η πρώτη σκηνοθεσία ελληνόφωνου θιάσου;

–Σημαίνει πως αυτό που πίστευα, ότι το σύμπαν είναι μια οθόνη που αντανάκλα και επιστρέφει όσα έχει δει, είναι αληθινό. Είδη τα χρόνια μου στη σκηνή πως έγιναν πληροφορία έτοιμη να μεταδοθεί, πως η Κατερίνα Λούρα που γνώρισα και αγάπησα πριν από δέκα χρόνια με κράτησε στη μνήμη της, αφού αυτή με πρότεινε για το έργο, πως ήμουν έτοιμος να κατανοήσω το «Κενό» που μου εμπιστεύτηκε ο Μάριος Νικολάου, πως ήταν μεγάλη τιμή που Μαρίνα Μακρή, ο Οντισφορος Οντισφορος, η Θέμιδα Νικολάου, ο Αντρέας Δανιήλ και ο Κωνσταντίνος Δημητρίου άνοιξαν προς εμένα και με εμπιστευτήκαν να τους μεταδώσω εργασία για το ταξίδι. Με το «Κενό» ξεκίνησε για μένα κάτι που θέλω να ζήσω ξανά και ξανά.

–Το τελευταίο διάστημα ζούμε πολλά και διάφορα, βρισκόμαστε όντως σε μία δυστοπική κοινωνία;

–Ένα δέντρο η ανθρωπότητα και τα

κλαδιά του οι χώρες και οι κοινωνίες τους. Η ρίζα του δέντρου είναι άρρωστη. Η δική μας κοινωνία κλαδί σάπιο σαν τις πλεόπιδες στον σύγχρονο κόσμο. Ο Μεσσίας του πνεύματος, η ακμή της ανηλικότητας και το χρέμα ως θεός και εδώ. Το πιο ανησυχητικό είναι που δεν μας κάνει τίποτα εντύπωση, ώστε να βγούμε στους δρόμους πυρσοί αναμμένοι να κάνουμε επανάσταση, να «ξερυπάνουμε τη γη» που λέει και ο Νικηφόρος Βρεττάκος. Ξαν λοβοτομμένοι. Ξαν να ετοιμάζονταν καιρό τώρα με πολλή προσοχή η λοβοτομή να τη δεχόμαστε τη σήψη ως κάτι κανονικό. Σαφώς υπάρχουν φωνές ανθρώπων που αντιστέκονται και φωνές μέσα μας που δεν θα κοιμηθούν ποτέ. Γι' αυτές χαμογελώ και προχωρώ και ελπίζω.

–Πόσο εύκολα μπορεί να ελεγχθεί το ανθρώπινο μυαλό; Υπάρχουν όντως αυτές οι άγνωστες δυνάμεις του συστήματος που το κάνουν;

–Αυτή η υπέροχη ερώτηση έχει σχέση με την προηγούμενη. Το ότι δεν επαναστατεί ο άνθρωπος για χίλις δυο αφορμές που έχει κάθε μέρα σημαίνει πως είναι ήδη υποχείριο. Αν ο ανθρώπινος νους έφτασε στο σημείο να δέχεται μέσα σε πέντε λεπτά έναν συνειρμό εικόνων από ένα χάμπουργκερ ζουμερό, ένα πνιγμένο Συριακή σε μια ακρογιαλία, τον κόλο της Καρντισιάν, το χρυσό διαβατήριο Κινέζου εγκληματία που αγόρασε πυροβολαρία στην Κύπρο, το απαγορευμένο θέατρο που περιμένει, την Υέμνην να μιλοκονεί και απλά μεϊδιά με αδράνια σημαίνει πως

Ο Μάριος Ιωάννου λέει ότι ο περιορισμός μας την προηγούμενη περίοδο της πανδημίας δίδαξε το τραγούδι των πουλιών σε όσους ήταν ανοικτοί να το ακούσουν.

Μνήμη είναι ο θεός. Είναι τα μάτια του θεού. Χωρίς αυτά δεν καταγράφεται ζωή μέσα μας. Ακυρώνεται ο λόγος που ζούμε και αγαπάμε.

ελέγχεται ώστε να χαμογελά πάντα με αδράνεια... Ακόμα και όταν του ζητηθεί να δεχτεί να πιο απίθανα σενάρια καταπίεσης και ελέγχου που είναι καθ' οδόν.

–Πόση σημασία έχει να θυμόμαστε είτε τα καλά είτε τα κακά; Τι είναι τελικά η μνήμη;

–Μνήμη είναι ο θεός. Είναι τα μάτια του θεού. Χωρίς αυτά δεν καταγράφεται ζωή μέσα μας. Ακυρώνεται ο λόγος που ζούμε και αγαπάμε. Τη μάνα μου που ταξίδεψε στον ήλιο δεν την έχω ιδιαίτερα σε φωτογραφίες digital. Όταν τη νοσταλγώ, τη βλέπω με τα μάτια της ψυχής μου. Με τα μάτια του θεού μέσα μου. Χωρίς τη μνήμη άγραφο, κενό βιβλίο η ζωή. Τα άσχημα γίνονται γνώση και σοφία αν τα φωτίσουμε. Θέλει αγώνα.

–Μπορώ να καταλάβω την απόκρυψη των πραγματικών μας συναισθημάτων ή η δυσκολία έκφρασής τους. Μπορώ με, όμως, να μάθουμε να μην αγαπάμε;

–Ναι. Μπορούμε να καταπιέζουμε την αγάπη. Έτσι και μεγάλο μέρος των ανθρώ-

πότητας. Καταπιέζει την αγάπη. Με την αγάπη φοβάται πως δεν θα επιβιώσει, δεν θα αποκτήσει δύναμη. Το αντίθετο της αγάπης ο φόβος. Αυτή την περίοδο ο φόβος είναι κυρίαρχος. Ο άνθρωπος δεν μπορεί να ζει με φόβο. Γεννήθηκε από αγάπη και με αγάπη. Είναι καμωμένος από αυτήν. Ένας σοφός φίλος μου είπε πτες πως ανάμα γεννιέται ένα μωρό η μάνα παράγει την ίδια στιγμή μια ορμόνη που λέγεται οξυτοκίνη. Εδραιώνει τη σχέση μάνας και παιδιού. Είναι η ορμόνη που εκρήγνυται όταν αγαπάμε. Όταν ερωτευόμαστε. Είναι η «κόλλα» που συνδέει τους ανθρώπους. Δεν μπορεί να αγοραστεί από εκατομμυριούς σε ποσότητες και δεν υπάρχει εφαρμογή στο ίντερνετ που να την παράγει. Θέλουμε δεν θέλουμε γεννηθήκαμε από αυτό και αυτό θα αναζητάμε πάντα. Δεν μπορεί ο άνθρωπος να μάθει να ζει χωρίς την αγάπη. Είναι στη μνήμη του dna του καταγεγραμμένο.

–Ο περιορισμός μας την προηγούμενη περίοδο της πανδημίας μάς διδάξε κάτι;

–Δίδαξε το τραγούδι των πουλιών σε όσους ήταν ανοικτοί να το ακούσουν.

–Τι σημαίνει ελευθερία, είμαστε πραγματικά ελεύθεροι;

–Δεν είμαστε πραγματικά ελεύθεροι, γιατί έχουμε σώμα. Μόνο τα πνεύματα είναι ελεύθερα. Όσο ζούμε σε σώμα μόνο στιγμές ελευθερίας μπορούμε να έχουμε. Τις στιγμές αυτές μπορεί να τις βιώσει όποιος παύει να αναγνωρίζει την υπαρχή

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιότητα

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΟΤΤΙΑΝΗΣ • Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ
Υπεύθυνος Υλικό: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Αιτιολογία: ΠΑΝΤΕΑΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ • Διευθυνση συντάξεως: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ανακοίνωση Διορισμού Εκτελεστικών Συμβούλων, Διοικητικών Συμβούλων και Ανώτερου Διευθυντή στην K. Treppides & Co Ltd

Η Διεύθυνση της K. Treppides & Co Ltd πιστή στην δέσμευσή της για οργανική ανάπτυξη μέσω της δημιουργίας ηγετικών προσωπικοτήτων που προέρχονται από την ανάπτυξη μελών του δικού της ανθρωπίνου δυναμικού τα οποία έχουν την αριστεία όσο αφορά την γνώση και τον τρόπο παροχής εξειδικευμένων υπηρεσιών, είναι στην ευχάριστη θέση να ανακοινώσει το διορισμό των ακόλουθων Συμβούλων στο Διοικητικό και Διευθυντικό Συμβούλιο με ισχύ από την 1η Οκτωβρίου 2020.

Κοσμάς Κοσμά

Διορίζεται Εκτελεστικός
Σύμβουλος, Μέλος του
Διοικητικού Συμβουλίου

Ο Κοσμάς Κοσμά διορίζεται Εκτελεστικός Σύμβουλος στο Τμήμα Παροχής Ελεγκτικών Υπηρεσιών.

Ο Κοσμάς Κοσμά ξεκίνησε στην εταιρεία K. Treppides & Co Ltd το 2007 και έγινε Διοικητικός Σύμβουλος του Διευθυντικού Συμβουλίου το 2015. Έχει περισσότερα από 15 χρόνια εμπειρίας στον τομέα παροχής Ελεγκτικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Διασφάλισης. Η εμπειρία του συμπεριλαμβάνει αναθέσεις ελέγχου και διασφάλισης συστημάτων πληροφορικής.

Ο Κοσμάς Κοσμά έχει εκτενή εμπειρία που περιλαμβάνει παροχή υπηρεσιών σε εταιρείες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και Ιδρυμάτων Ηλεκτρονικού χρήματος. Έχει άριστη γνώση σε θέματα που αφορούν τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα, τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, και τις Γενικές Λογιστικές Αρχές για οικονομικές οντότητες της Μάλτας.

Ο Κοσμάς Κοσμά είναι κάτοχος Πτυχίου Λογιστικής και Χρηματοοικονομικών και Πτυχίου Οικονομικών. Κατέχει τον τίτλο του Chartered Certified Accountant (FCCA), ασκούμενο μέλος και εγκεκριμένος ελεγκτής του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ), εξουσιοδοτημένο εγκεκριμένο πρόσωπο από το FCA του Ηνωμένου Βασιλείου και της Μάλτας MGA, καθώς και μέλος του Κυπριακού Οργανισμού Επενδυτικών Ταμείων (CIFA).

Κώστας Λοΐζου

Διορίζεται Εκτελεστικός
Σύμβουλος, Μέλος του
Διοικητικού Συμβουλίου

Ο Κώστας Λοΐζου διορίζεται Εκτελεστικός Σύμβουλος στο Τμήμα Υπηρεσιών Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Ο Κώστας Λοΐζου ξεκίνησε στην K. Treppides & Co Ltd το 2010 και έγινε Διοικητικός Σύμβουλος και μέλος του Διευθυντικού Συμβουλίου το 2014. Έχει περισσότερα από 18 χρόνια εμπειρίας και εκτεταμένη γνώση στα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), στον Έλεγχο, στην Άμεση και Έμμεση φορολογία καθώς και σημαντική εμπειρία σε Εταιρείες με έδρα το Ηνωμένο Βασίλειο και το Χονγκ Κονγκ. Το χαρτοφυλάκιο το οποίο χειρίζεται, περιλαμβάνει Εταιρείες από διάφορους τομείς, όπως εταιρείες διαδικτυακών υπηρεσιών, ενέργειας και επενδυτικές εταιρείες.

Σήμερα είναι επικεφαλής του τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής Αναφοράς της Εταιρείας και είναι υπεύθυνος για τη διεύθυνση, την επίβλεψη και την απόδοση του τμήματος.

Ο Κώστας Λοΐζου είναι κάτοχος Πτυχίου Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής Αναφοράς.

Κατέχει τον τίτλο του Fellow Chartered Certified Accountant (FCCA). Είναι ασκούμενο μέλος του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ), εγκεκριμένο πρόσωπο της Αρχής Χρηματοοικονομικής Συμπεριφοράς του Ηνωμένου Βασιλείου και μέλος της Επιτροπής Εταιρικής και Κοινωνικής Ευθύνης του ΣΕΛΚ.

Κυριάκος Ηρακλέους

Διορίζεται Εκτελεστικός
Σύμβουλος, Μέλος του
Διοικητικού Συμβουλίου

Ο Κυριάκος Ηρακλέους διορίζεται Εκτελεστικός Σύμβουλος στο Τμήμα Παροχής Ελεγκτικών Υπηρεσιών.

Ο Κυριάκος Ηρακλέους ξεκίνησε στην K. Treppides & Co Ltd τον Ιούλιο του 2011 και είναι μέλος του Διευθυντικού Συμβουλίου από το 2017.

Ο Κυριάκος Ηρακλέους έχει περισσότερα από 9 χρόνια εμπειρίας και έχει συσσωρεύσει την εμπειρία του παρέχοντας υπηρεσίες ελέγχου και διασφάλισης τόσο σε τοπικές όσο και διεθνείς εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε διάφορους κλάδους και τομείς. Σε αυτούς τους τομείς περιλαμβάνονται επενδυτικές εταιρείες και επενδυτικά ταμεία υπό την εποπτεία ρυθμιστικών αρχών όπως την ΕΚΚ, ΚΤΚ, FCA, MFSA, FSA στις Σεϊχέλλες, και IFSC Belize, Εταιρείες Τυχερών Παιχνιδιών που ρυθμίζονται από το MGA, ναυτιλιακές εταιρείες και ένα ευρύ φάσμα εταιρειών στον τομέα της τεχνολογίας, της πληροφορικής, της επικοινωνίας και της ψυχαγωγίας. Έχει εκτεταμένες γνώσεις στα θέματα που αφορούν τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ), τις Λογιστικές Αρχές GAPSMΕ της Μάλτας, τις Λογιστικές Αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου και την Κυπριακή Νομοθεσία Φόρου Εισοδήματος.

Σήμερα ηγείται ως Διευθυντής της Finanz-Audit Ltd, την εταιρεία του Ομίλου η οποία παρέχει ελεγκτικές υπηρεσίες στην Μάλτα. Ο Κυριάκος Ηρακλέους είναι κάτοχος πτυχίου Λογιστικής και Χρηματοοικονομικών. Κατέχει τον τίτλο του Fellow Chartered Certified Accountant (FCCA) και είναι ασκούμενο μέλος του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ), του Accountancy Board της Μάλτας (MFSA) καθώς και μέλος του Κυπριακού Οργανισμού Επενδυτικών Ταμείων (CIFA).

Ο Κυριάκος είναι μέλος της Επιτροπής Ενέργειας του ΣΕΛΚ, και μέλος σε διάφορους Επιχειρηματικούς Συνδέσμους όπως ο Κυπριο-Λευκορωσικός και ο Κυπρο-Σαουδαβικός Σύνδεσμος.

Γιώργος Νικολάου

Διορίζεται Εκτελεστικός
Σύμβουλος του
Διοικητικού Συμβουλίου

Ο Γιώργος Νικολάου διορίζεται Εκτελεστικός Σύμβουλος στο Τμήμα Υπηρεσιών Συμμόρφωσης και Συμβουλευτικών Υπηρεσιών.

Ο Γιώργος Νικολάου ξεκίνησε στην K. Treppides & Co Ltd το 2015 και είναι μέλος του Διευθυντικού Συμβουλίου από το 2016. Έχει περισσότερα από 12 χρόνια διεθνούς δυναμικής εμπειρίας στον τομέα των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, στους τομείς διασφάλισης και συμβουλευτικής, έχοντας εργαστεί στην Κύπρο, το Ηνωμένο Βασίλειο και τη Μάλτα. Έχει εξειδικευτεί στον κλάδο των χρηματοοικονομικών, εστιάζοντας στον τραπεζικό τομέα, το τομέα κεφαλαιαγορών, των κεφαλαίων, των εταιρειών διαχείρισης κεφαλαίων και των επενδύσεων. Διαθέτει σταθερή και τεχνική εμπειρογνώμοσύνη στις εταιρείες διαχείρισης κεφαλαίων, συμπεριλαμβανομένων διαχειριστών κεφαλαίων εναλλακτικών επενδύσεων, διάρθρωση κεφαλαίων, εξουσιοδότηση και συνεχή διαχείριση κεφαλαίων.

Σήμερα είναι επικεφαλής του Τμήματος Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων που παρέχει υπηρεσίες αμοιβαίων κεφαλαίων, ιδιωτικών κεφαλαίων και ταμείων επιχειρηματικών κεφαλαίων, ταμείων ακινήτων και εγγεγραμμένα εναλλακτικά επενδυτικά κεφάλαια με έδρα την Κύπρο, την Μάλτα και τη Σιγκαπούρη.

Ο Γιώργος Νικολάου είναι κάτοχος Πτυχίου Λογιστικής και Χρηματοοικονομικών. Κατέχει τον τίτλο του Fellow Chartered Certified Accountant (FCCA), είναι μέλος του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ) και μέλος της Επιτροπής Επενδυτικών Ταμείων του ΣΕΛΚ και μέλος του Κυπριακού Οργανισμού Επενδυτικών Ταμείων (CIFA).

Ανδρέας Βλαδιμήρου

Διορίζεται Διοικητικός
Σύμβουλος, Μέλος του
Διευθυντικού Συμβουλίου

Ο Ανδρέας Βλαδιμήρου διορίζεται ως Διοικητικός Σύμβουλος στο Τμήμα Υπηρεσιών Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Ο Ανδρέας Βλαδιμήρου ξεκίνησε στην K. Treppides & Co Ltd τον Ιούνιο του 2008 και είναι Μέλος του Διευθυντικού Συμβουλίου από το 2017.

Με περισσότερα από 13 χρόνια επαγγελματικής εμπειρίας στον τομέα της χρηματοοικονομικής αναφοράς και στις λογιστικές υπηρεσίες, συγκαταλέγεται ως ένας από τους πιο έμπειρους επαγγελματίες στον τομέα των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και στον τομέα της χρηματοοικονομικής τεχνολογίας στην Κύπρο, καθώς και σε ένα ευρύ φάσμα εταιρειών που δραστηριοποιούνται διεθνώς.

Ο Ανδρέας Βλαδιμήρου, παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες σε πελάτες σχετικά με την εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών και Χρηματοοικονομικών Προτύπων Αναφοράς σε συμφωνίες που σχετίζονται με τις ρυθμιστικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις που ισχύουν για τις Επιχειρήσεις Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΕΠΕΥ), οι οποίες εποπτεύονται και ρυθμίζονται από αρχές σε όλο τον κόσμο, όπως CySEC, FCA, FSA Seychelles, IFSC Belize, MFSA, και την Εσθονική (FIU).

Ο Ανδρέας ηγήθηκε αρκετών οικονομικών επιστημονικών ερευνών για εξαγορές, καθώς και ειδικά σχέδια έρευνας. Η εμπειρία και δεξιότητές του, επικεντρώνονται στο να βοηθά τους πελάτες να βελτιώσουν την ποιότητα της στρατηγικής και επιχειρησιακής λήψης αποφάσεων και να βελτιώσουν την απόδοση μέσω ενός ευρέος φάσματος αναλυτικών τεχνικών εντός συμβατικών διαδικασιών. Ο Ανδρέας Βλαδιμήρου έχει αποκτήσει μέσα από τα χρόνια, ευρεία γνώση σε θέματα που αφορούν το Φόρο Εισοδήματος, το ΦΠΑ και τα Διεθνή Λογιστικά και Χρηματοοικονομικά Πρότυπα Αναφοράς καθώς και υπηρεσίες που σχετίζονται με τις ρυθμιστικές α-

παιτήσεις που ισχύουν για τις Επιχειρήσεις Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΕΠΕΥ), συμπεριλαμβανομένων των ρυθμίσεων για τη φύλαξη των κεφαλαίων των Πελατών. Ο Ανδρέας Βλαδιμήρου είναι σήμερα επικεφαλής στο τμήμα χρηματοοικονομικής. Κατέχει τον τίτλο του Fellow Chartered Certified Accountant (FCCA) και είναι μέλος του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ).

Αλέξης Δαλίτης

Διορίζεται Διοικητικός
Σύμβουλος, Μέλος του
Διευθυντικού Συμβουλίου

Ο Αλέξης Δαλίτης διορίζεται Διοικητικός Σύμβουλος στο Τμήμα Υπηρεσιών Συμμόρφωσης και Συμβουλευτικών Υπηρεσιών. Ο Αλέξης Δαλίτης ξεκίνησε στην

K. Treppides & Co Ltd τον Αύγουστο του 2010 και είναι μέλος του Διευθυντικού Συμβουλίου από το 2017. Θεωρείται ως ένας από τους πιο έμπειρους συμβούλους στην Κύπρο, στον τομέα των επιχειρήσεων των οποίων οι εργασίες ρυθμίζονται από Εποπτικές Αρχές και ειδικεύεται στη παροχή συμβουλών κατά την διαδικασία αδειοδότησης καθώς και των διαδικασιών συμμόρφωσης κατά την διάρκεια της εποπτείας. Έχει εκτεταμένη εμπειρία σχετικά με τις αδειοδοτήσεις και τους κανονισμούς λειτουργίας για κάθε είδους ρυθμιζόμενες επιχειρήσεις στον χρηματοοικονομικό τομέα, τόσο εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και σε τρίτες χώρες με ευρεία γνώση των πρακτικών των εν λόγω ιδρυμάτων και των κανονιστικών τους αναγκών. Η εμπειρία και η γνώση του Αλέξη Δαλίτη επεκτείνεται στον άριστο χειρισμό των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, καθώς και στις διαδικασίες και πρακτικές που πρέπει να ακολουθούν οι επιχειρήσεις σε σχέση με την παρεμπόδιση και καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Σήμερα είναι επικεφαλής της ομάδας αδειοδοτήσεων στο Τμήμα Συμβουλευτικών Υπηρεσιών.

Είναι κάτοχος Πτυχίου Οικονομικών. Κατέχει τον τίτλο του Fellow Chartered Certified Accountant (FCCA), είναι μέλος του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ).

Λίνος Ζαμπάς

Διορίζεται Διοικητικός
Σύμβουλος, Μέλος του
Διευθυντικού Συμβουλίου

Ο Λίνος Ζαμπάς διορίζεται Διοικητικός Σύμβουλος, στο Τμήμα Υπηρεσιών Συμμόρφωσης και Συμβουλευτικών Υπηρεσιών. Ο Λίνος Ζαμπάς ξεκίνησε στην K. Treppides & Co Ltd ως Βοηθός Διευθυντής τον Μάιο του 2015 και είναι μέλος του Διευθυντικού Συμβουλίου από το 2017. Έχει περισσότερα από 11 χρόνια εμπειρίας στις υπηρεσίες ανεξάρτητου ελέγχου, εσωτερικού ελέγχου

και στις συμβουλευτικές υπηρεσίες. Η επαγγελματική του εμπειρία περιλαμβάνει παροχή συμβουλευτικών, φορολογικών και λογιστικών υπηρεσιών σε μεγάλους πολυεθνικούς ομίλους, καθώς και σε μεγάλες ιδιωτικές και εισηγμένες εταιρείες στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου και Λονδίνου. Έχει εκτεταμένες γνώσεις και ειδικεύεται σε υπηρεσίες Εσωτερικού Ελέγχου, υπηρεσίες Διαχείρισης Κινδύνου και υπηρεσίες Χρηματοοικονομικής συμμόρφωσης, που παρέχονται σε Εταιρείες και νομικές οντότητες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος και ιδρύματα πληρωμών. Έχει εκτεταμένη επαγγελματική εμπειρία από συνεργασία με ρυθμιστικές αρχές σε όλο τον κόσμο όπως την ΕΚΚ, τη ΚΤΚ, την Αρχή Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών στις Σεϊχέλλες, την FCA, την IFSC Μπελίζ, τη CIMA και την ASIC.

Σήμερα είναι επικεφαλής των τμημάτων Εσωτερικού Ελέγχου, Διαχείρισης Κινδύνου και Χρηματοοικονομικών συμβουλευτικών υπηρεσιών του Τμήματος Υπηρεσιών Συμμόρφωσης και Συμβουλευτικών Υπηρεσιών. Ο Λίνος Ζαμπάς είναι κάτοχος Πτυχίου Λογιστικής και Χρηματοοικονομικών, είναι Chartered Financial Analyst (CFA), Fellow Chartered Certified Accountant (FCCA) και Certified Internal Auditor (CIA). Είναι μέλος του Κυπριακού Συνδέσμου Χρηματοοικονομικών Αναλυτών (CFA Society Cyprus), μέλος του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ), μέλος του Συνδέσμου Εσωτερικών Ελεγκτών Κύπρου (IIA Cyprus) και μέλος της Επιτροπής Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών (Financial Services) του ΣΕΛΚ.

Δέσποινα Αρέστη

Διορίζεται ως Ανώτερος
Διευθυντής, Μέλος του
Διευθυντικού Συμβουλίου

Η Δέσποινα Αρέστη διορίζεται Ανώτερος Διευθυντής στο Τμήμα Παροχής Ελεγκτικών Υπηρεσιών.

Ξεκίνησε στην K. Treppides & Co Ltd το 2009 και έχει περισσότερα από 11 χρόνια εμπειρίας στην παροχή υπηρεσιών ελέγχου και διασφάλισης, τόσο σε τοπικές όσο και σε διεθνείς, δημόσιες και ιδιωτικές εταιρείες, που δραστηριοποιούνται σε διάφορους τομείς και κλάδους.

Επιπρόσθετα, έχει αποκτήσει σημαντική γνώση και πρακτική εμπειρία σχετικά με την ενημέρωση και τη τήρηση λογιστικών αρχείων σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα. Έχει εκτεταμένες γνώσεις και εμπειρία όσον αφορά την Κυπριακή Νομοθεσία Φόρου Εισοδήματος, τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου και το ρυθμιστικό πλαίσιο χρηματοοικονομικών υπηρεσιών.

Η Δέσποινα Αρέστη είναι κάτοχος Πτυχίου Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών και Μεταπτυχιακού τίτλου Νεοελληνικών Σπουδών. Κατέχει τον τίτλο του Fellow Chartered Certified Accountants (FCCA) και είναι μέλος του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ). Είναι κάτοχος Ανώτερου Πιστοποιητικού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (ΕΚΚ).

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:

- info@treppides.com
- www.treppides.com

- **Nicosia:** Treppides Tower, Kafkasou 9, Aglantzia, CY 2112, Nicosia, Cyprus
- **Limassol:** Kristellina Tower, 12 Arch.Makarios III Avenue, Mesa Geitonia, CY 4000 Limassol, Cyprus
- **London:** 7 Milner Street, London SW3 2QA
- **Malta:** Level 1, Somnium, Tower Road, Swatar, Birkirkara BKR 4012

Μέχρι Ιούνιο του 2021 η επιδότηση επιτοκίων

Παρατίνεται η ρευστοτική ώθηση στην αγορά για επιχειρήσεις και σκοπούς ιδιοκατοίκησης

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Παράταση έξι μηνών θα λάβουν τα Σχέδια Επιδότησης Επιτοκίων Νέων Στεγαστικών και Νέων Επιχειρηματικών Δανείων. Ενώ το Σχέδιο αφορούσε δάνεια για τα οποία υπήρχαν συμφωνίες παραχώρησής τους από την 1η Μαρτίου 2020 μέχρι και 31η Δεκέμβρη 2020, το Υπουργείο Οικονομικών φαίνεται να έχει λάβει ατύπως την απόφαση για επέκτασή του, καθώς είναι μέτρο το οποίο θα τονώσει και την οικονομία, αλλά και τις τράπεζες που είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με το οικονομικό περιβάλλον ενός κράτους. Οι ανακοινώσεις για επέκταση του Σχεδίου δεν έχουν γίνει ακόμα επισήμως, αλλά πρέπει να αναμένεται πως θα γίνουν στο επόμενο διάστημα και πριν από τη λήξη του προκηρυχθέντος χρόνου. Τα κονδύλια τα οποία αφορούν δαπάνη για νέα στεγαστικά δάνεια φτάνουν μέχρι το ποσό των 45 εκατομμυρίων ευρώ και η δαπάνη για τα επιχειρηματικά δάνεια μέχρι το ποσό των 180 εκατομμυρίων ευρώ. Συνολικά δηλαδή, αν λάβουμε υπόψη πως για 9 μήνες των δύο Σχεδίων επιδότησης των επιτοκίων για νέο δανεισμό θα μπορούσαν να φτάσουν μέχρι τα 225 εκατ. ευρώ, τώρα το κράτος θα πρέπει να εγκρίνει μεγαλύτερο κονδύλι για να καλύψει και το δανεισμό του 2021. Εκτιμάται πως αν είναι βάσει των μεγεθών του 2020, το πρόσθετο κονδύλι που θα πρέπει να αποδεσμευθεί για να προχωρήσει ένα τέτοιο Σχέδιο θα είναι περίπου στα 70 – 75 εκατομμύρια ευρώ προκειμένου να αποτελέσουν εργαλείο στήριξης της οικονομίας για τη διάρκεια της πανδημίας. Ο σκοπός του Σχεδίου που αφορά επιχειρηματικά δάνεια, είναι να δώσει ρευστοτική ώθηση στους αυτοτελώς εργαζόμε-

νους και τις επιχειρήσεις και να καλύψουν τις ανάγκες των κεφαλαίων κίνησης ή των επενδύσεών τους, ενώ το Σχέδιο που αφορά τα στεγαστικά δάνεια είναι για να δώσει ώθηση στα νοικοκυριά να συνάψουν δάνεια με σκοπό την ιδιοκατοίκηση. Την ίδια ώρα, το μέτρο αναμένεται να βοηθήσει αρκετά και τις τράπεζες και τη διάθεση της ρευστότητάς τους στην αγορά σε μία περίοδο που η αγορά είναι «κουμπωμένη» λόγω της πανδημίας που την πλήττει. Μην ξεχνάμε πως η πανδημία βρήκε τις τράπεζες με περίσσια ρευστότητα στους ισολογισμούς τους που πρέπει να τη διαθέσουν στην αγορά. Το ζήτημα είναι πλέον οι τράπεζες να μην διαθέσουν τη ρευστότητα αυτή δίχως τις απαραίτητες δικλίδες ασφαλείας και να μην επαναπαιτούν στο ότι αφού η Κυβέρνηση «πληρώνει» για τα επόμενα τέσσερα χρόνια μπορεί να δοθεί δανεισμός και σε μη βιώσιμους δανειολήπτες. Η πρόκληση των μη εξυπηρετούμενων δανείων εξάλλου για την Κύπρο είναι ακόμα παρική. Τραπεζικές πηγές σχολίασαν θετικά στην «Κ» την απόφαση της επέκτασης του Σχεδίου μέχρι και τον Ιούνιο του 2021, καθώς θα βοηθήσει και τις τράπεζες και τα νοικοκυριά, αλλά και τομείς που χρειάζονται στήριξη, όπως ο κατασκευαστικός τομέας. Ταυτόχρονα, ανέφεραν πως, με αυτό τον τρόπο, θα επιμκυνθεί η περίοδος στην οποία ένας δανειολήπτης θα λάμβανε το δάνειο. Πώς το ερμηνεύσαν; «Φέτος, η συνολική τραπεζική δανειοδότηση παρά την πανδημία και το lockdown έχει πάει πάρα πολύ καλά. Το μέτρο της επιδότησης επιτοκίων για το 2020 βοήθησε αρκετά τις τράπεζες, μπορεί όμως κάποιος να προσέτρεξαν να λάβουν δανεισμό που είχαν προγραμματίσει εντός του 2021 και να τον έλαβαν εντός

Το ζήτημα είναι πλέον οι τράπεζες να μην διαθέσουν τη ρευστότητα αυτή δίχως τις απαραίτητες δικλίδες ασφαλείας

του 2020. Ως ενέργεια ήταν θετική προς εμάς, εντούτοις το 2021 παρέμενε μετέωρο αναφορικά με το ενδιαφέρον που θα υπήρχε για φρέσκο δανεισμό την ώρα που δεν θα υπήρχε και η πρόσθετη βοήθεια από το κράτος. Μετά την εξέλιξη της επέκτασης του Σχεδίου οι ανσυχίες έχουν εν πολλοίς διαλυθεί για την ώρα», ανέφερε χαρακτηριστικά τραπεζική πηγή.

Τα σχέδια

Το εξαγγελθέν σχέδιο επιδότησης επιτοκίων για νέα στεγαστικά δάνεια, αποσκοπεί στη στήριξη των νοικοκυριών για σύναψη δανείων για σκοπούς ιδιοκατοίκησης. Αφορά νέα δάνεια για σκοπούς δημιουργίας πρώτης κατοικίας, καλύπτει δάνεια που εγκρίθηκαν ή θα εγκριθούν από την 1/03/2020 – 31/12/2020 (πλέον και μέχρι το πρώτο εξάμηνο του 2021), από 10 κυπριακές τράπεζες που συμμετέχουν στο σχέδιο και εξαιρούνται στεγαστικά

Τα κονδύλια για το 2020 τα οποία αφορούν δαπάνη για νέα στεγαστικά δάνεια φτάνουν στα 45 εκατ. ευρώ και η δαπάνη για τα επιχειρηματικά δάνεια στα 180 εκατ. ευρώ.

δάνεια των οποίων το επιτόκιο επιχορηγείται με άλλα ειδικά σχέδια της Κυβέρνησης. Το ύψος του δανείου του οποίου το επιτόκιο θα επιχορηγείται δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 300 χιλιάδες ευρώ, διάρκεια της επιδότησης του επιτοκίου θα είναι για περίοδο τεσσάρων ετών, και θα επιδοτείται το επιτόκιο μέχρι 1,5 ποσοστιαίες μονάδες (150 μονάδες βάσης). Τέλος, το

δάνειο δύναται να εκταμιευθεί εντός δύο ετών από την ημερομηνία έγκρισής του δανείου από την τράπεζα.

Όσον αφορά στο δεύτερο Σχέδιο, αφορά το σχέδιο Επιδότησης επιτοκίων για νέα επιχειρηματικά δάνεια, του οποίου στόχος είναι η βελτίωση των προοπτικών παροχής ρευστότητας σε επιχειρήσεις περιλαμβανομένων και αυτοτελώς εργαζομένων. Καλύπτει δάνεια που εγκρίθηκαν από 1/3/2020 μέχρι 31/12/2020 (πλέον και μέχρι το πρώτο εξάμηνο του 2021), από οποιαδήποτε συμμετέχουσα τράπεζα και τα οποία αφορούν ανάγκες κεφαλαίων κίνησης και/ή επενδύσεις. Εξαιρούνται τα νέα δάνεια που έχουν προκύψει μέσω αναδιανομών. Η διάρκεια επιδότησης του επιτοκίου φτάνει τα τέσσερα έτη και αφορά δάνεια που συνάπτουν πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες επιχειρήσεις και αυτοτελώς εργαζόμενοι. Το ανώτατο ύψος του δανείου, που μπορεί να παραχωρηθεί

Αυξήθηκαν καταθέσεις και δάνεια

Βάσει των τελευταίων στοιχείων της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, οι συνολικές καταθέσεις τον Σεπτέμβριο 2020 κατέγραψαν καθαρή αύξηση 36,2 εκατ., σε σύγκριση με καθαρή αύξηση 366,5 εκατ. τον Αύγουστο 2020. Ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής έφτασε στο -0,6%, σε σύγκριση με μηνονικό ετήσιο ρυθμό μεταβολής της αύξησης τον Αύγουστο 2020. Το υπόλοιπο των καταθέσεων τον Σεπτέμβριο 2020 έφθασε στα 48 δισ. ευρώ. Τα συνολικά δάνεια τον Σεπτέμβριο 2020 κατέγραψαν καθαρή αύξηση 218,1 εκατ. ευρώ, σε σύγκριση με καθαρή μείωση 60,7 εκατ. τον Αύγουστο 2020. Ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής έφθασε στο -3,8%, σε σύγκριση με -4,4% τον Αύγουστο 2020. Το υπόλοιπο των συνολικών δανείων τον Σεπτέμβριο 2020 έφθασε στα 31,9 δισ. Η ΚΤΚ αναφέρει στα στοιχεία της πως η αναστολή δόσεων, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Διατάγματος αναστολής δόσεων του Υπουργού Οικονομικών, είχε αμειψτική επίδραση στις πιο πάνω μεταβολές στα δάνεια. Η αναστολή δόσεων αφορούσε δάνεια από Νομισματικό Χρηματοπιστωτικό Ιδρύματα (ΝΧΙ) σε νοικοκυριά και μη-χρηματοδοτικές εταιρείες ύψους 10,4 δισ. ευρώ.

ανά αυτοτελώς εργαζόμενο η επιχείρηση και του οποίου το επιτόκιο θα τυγχάνει επιδότησης, δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 800 χιλιάδες ευρώ. Στο Σχέδιο θα μπορούν να συμμετέχουν και τα δάνεια που θα εγκριθούν μέσω της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, του Ταμείου Επιχειρηματικότητας Κύπρου και του Πανευρωπαϊκού Ταμείου Εγγυήσεων. Και γι' αυτά ισχύει η πρόνοια περί εξαιρέσεως επιχειρηματικών δανείων, των οποίων το επιτόκιο επιχορηγείται με άλλα ειδικά σχέδια της κυβέρνησης. Η επιδότηση επιτοκίου για το 1ο και 2ο έτος είναι για τις πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες επιχειρήσεις και αυτοτελώς εργαζόμενους μέχρι 350 μονάδες βάσης. Για το 3ο - 4ο έτος στις πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες επιχειρήσεις και αυτοτελώς εργαζόμενους η επιδότηση θα είναι μέχρι 200 μονάδες βάσης και για τις μεγάλες επιχειρήσεις μέχρι τις 150 μονάδες βάσης.

Εως τις 9 Νοεμβρίου «πατούν το κουμπί» για εθελούσια έξοδο από την Alpha Bank

Οι υπάλληλοι κάνουν δεύτερες σκέψεις για να λάβουν το Σχέδιο λόγω της αβεβαιότητας της πανδημίας

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Δεύτερες και τρίτες σκέψεις κάνουν οι υπάλληλοι της Alpha Bank Κύπρου για να συμμετάσχουν στο Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης της τράπεζας. Το σχέδιο ξεκίνησε την προηγούμενη Παρασκευή, 23 Οκτωβρίου, και θα «τρέξει» μέχρι και τις 9 Νοεμβρίου. Αν και ο πύξος έχει ανέβει πάρα πολύ όσον αφορά τους υπαλλήλους που η τράπεζα θέλει να λάβουν το «ομολογούμενος» πλουσιοπάροχο Σχέδιο, δεν φαίνεται να είναι εύκολη υπόθεση και να «πατήσουν το κουμπί» 200 – 220 υπάλληλοι. Δηλαδή το 30 – 32% του συνολικού προσωπικού της τράπεζας. Όπως διαρρέει εντός της τράπεζας, η Alpha Bank Κύπρου δεν έχει ως στόχο να φύγουν μόνο υψηλόμισθοι ή μόνο μεγάλοι σε ηλικία εργαζόμενοι, καθώς υπάρχουν «πρότροπες» να αποχωρήσουν και νέοι υπάλληλοι που είναι και χαμηλά αμειβόμενοι. Βάσει του Σχεδίου εξάλλου που έχει ε-νωπύνει του το προσωπικό, δίνεται ιδιαίτερη

Στο 32% του προσωπικού της ο στόχος αποχώρησης, δηλαδή 200 – 220 υπάλληλοι από τους συνολικά 679 εργαζόμενους βάσει των δεδομένων του Σεπτεμβρίου 2020.

έμφαση στους υπαλλήλους που υπηρετούν στον τομέα των καθυστερήσεων, στο δίκτυο των καταστημάτων, στη διεύθυνση των διεθνών δραστηριοτήτων και σε υπαλλήλους που βρίσκονται εκτός της Επαρχίας Λευκωσίας. Η μπτηρική Alpha Bank στην Ελλάδα είναι αποφασισμένη να μειώσει δραστικά τα έξοδα της κυπριακής θυγατρικής της, έχοντας υπόψη τον αριθμό των υπαλλήλων που θέλει να αποχωρήσουν. Η χρονική συγκυρία όμως που έχει διαλέξει η Alpha Bank να εφαρμόσει το Σχέδιο δεν είναι και η καλύτερη. Η πανδημική κρίση κάνει την εξίσωση πολύ δύσκολη και οι υπάλληλοι της τράπεζας θα πρέπει να υπονομιολογούν το γενικότερο οικονομικό κλίμα και την αβεβαιότητα που υπάρχει όχι μόνο στην Κύπρο, αλλά παγκοσμίως. Ως τώρα πάντως το Σχέδιο «ρέχει μούδιασμένα» στην τράπεζα.

Το ποσό αποζημίωσης δεν θα ξεπερνά τους τέσσερις ετήσιους ακαθάριστους μισθούς με μέγιστο ποσό τις 200 χιλιάδες ευρώ και επίσης δεν θα ξεπερνά το ποσό των υπολειπόμενων ακαθάριστων μισθών μέχρι την κανονική αφυπηρέτηση με μέγιστο ποσό τις 200 χιλιάδες.

Σύμφωνα με το Σχέδιο της Alpha Bank, το ποσό αποζημίωσης δεν θα ξεπερνά τους τέσσερις ετήσιους ακαθάριστους μισθούς με μέγιστο ποσό τις 200 χιλιάδες ευρώ και επίσης δεν θα ξεπερνά το ποσό των υπολειπόμενων ακαθάριστων μισθών μέχρι την κανονική αφυπηρέτηση με μέγιστο ποσό τις 200 χιλιάδες. Η φόρμουλα που χρησιμοποιεί η τράπεζα είναι: Ετήσιος Ακαθάριστος Μισθός x Έτη Υπηρεσίας x Συντελεστής Ηλικίας & Ετών Υπηρεσίας όπου: (α) Ετήσιος Ακαθάριστος Μισθός = (Μηνιαίος βασικός μισθός + ΑΤΑ) x 13 με ημερομηνία αναφοράς 30.09.2020. (β) Έτη Υπηρεσίας = Έτη πραγματικής υπηρεσίας στην Τράπεζα κατά την 30.09.2020. (γ) Ηλικία: υπολογίζεται με ημερομηνία 30.09.2020. (δ) Συντελεστής Ηλικίας και Ετών Υπηρεσίας βάσει συγκεκριμένου πίνακα. Οι επιπλέον πα-

ροχές είναι οι εξής: δίδεται ιατροφαρμακευτική κάλυψη, μέσω του Ταμείου Υγείας (ΕΤΥΚ) με εκατέρωθεν εισφορές, για δυο χρόνια από την ημερομηνία αποχώρησης ή μέχρι την ολοκλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας του υπαλλήλου, όποιο από τα δύο συμβεί πρώτο. Ασφαλιστική κάλυψη μέσω του ομαδικού σχεδίου (αφορά ασφάλεια ζωής μόνο), για δυο χρόνια από την ημερομηνία αποχώρησης, ή μέχρι την ολοκλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας του υπαλλήλου, όποιο από τα δύο συμβεί πρώτο.

Αφορολόγητη αποζημίωση

Το ποσό αποζημίωσης θα καταβληθεί αφορολόγητο (με τη λήψη σχετικής έγκρισης από τον Έφορο Φορολογίας). Αποζημίωση 10% μέχρι το μέγιστο ποσό 200 χιλιάδες θα

δοθούν για υπαλλήλους που υπηρετούν στον τομέα των καθυστερήσεων, στο δίκτυο των καταστημάτων, στη διεύθυνση των διεθνών δραστηριοτήτων και σε υπαλλήλους που βρίσκονται εκτός της Επαρχίας Λευκωσίας. Επιπλέον, θα δοθεί αποζημίωση 5%, μέχρι το μέγιστο ποσό 200 χιλιάδες ευρώ για υπαλλήλους που θα επιλέξουν να συμμετέχουν στο Πρόγραμμα κατά την πρώτη εβδομάδα εφαρμογής του. Τέλος, θα υπάρχουν και πιστωτικές διευκολύνσεις. Πρώτον, τα υφιστάμενα δάνεια τακτικής προθεσμίας παραμένουν ως έχουν όσο αφορά την τιμολόγηση και τον χρόνο εξόφλησης. Δεύτερον, το όριο τρεχομένου λογαριασμού μισθοδοσίας θα μειωθεί στο 50% του σημερινού ορίου με μέγιστο όριο τις €10.000. Τρίτον, το όριο Πιστωτικών Καρτών μέχρι €6.000

ΠΑΣΥΕΕ: Ο τουρισμός θα παραμείνει μοχλός ανάπτυξης της οικονομίας

Πεπεισμένοι ότι η τουριστική βιομηχανία, παρά τις δυσκολίες στιγμές που διέρχεται σήμερα λόγω της πανδημίας, θα ανακάμψει και θα συνεχίσει να έχει πρωταγωνιστικό ρόλο στην ανάπτυξη της κυπριακής οικονομίας δηλώνουν οι Κύπριοι ξενοδόχοι.

Τα προβλήματα που ταλανίζουν τον κλάδο καθώς και τα επόμενα βήματα με στόχο την ανάκαμψή του, απασχόλησαν την Έκτακτη Γενική Συνέλευση του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων (ΠΑΣΥΕΕ), που πραγματοποιήθηκε την Τρίτη 27 Οκτωβρίου στην παρουσία των υπουργών Εργασίας κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου και του υφυπουργού Τουρισμού κ. Σάββα Πετρίδη.

Σύμφωνα με τον Πρόεδρο του ΠΑΣΥΕΕ, κ. Χάρη Λοϊζίδη, με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία για την περίοδο Ιανουαρίου – Ιουλίου 2020, η μείωση στα έσοδα από τον τουρισμό σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο το 2019 υπολογίζεται στο 88,5%. Ο κ. Λοϊζίδης διαβεβαίωσε ότι ο Σύνδεσμος θα συνεχίσει να εργάζεται για να μην χαθεί εντελώς η χρονιά, ωστόσο αναγνώρισε ότι υπάρχουν αντικειμενικές δυσκολίες. Σύμφωνα με τον κ. Λοϊζίδη σε αυτήν τη συγκυρία η στήριξη της τουριστικής βιομηχανίας είναι εκ των ων ουκ άνευ, ενώ υπενθύμισε ότι διαχρονικά λειτουργήσει ως μοχλός ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας.

Από την πλευρά της, η υπουργός Εργασίας Ζέτα Αιμιλιανίδου αναγνώρισε ότι ο ξενοδοχειακός τομέας της τουριστικής βιομηχανίας εν γένει είναι ο πνεύματος της οικονομίας, αφού πολλές είναι οι επιχειρήσεις και οι κλάδοι η λειτουργία των οποίων εξαρτάται από τα ξενοδοχεία. Η Υπουργός Εργασίας περιέγραψε ως άριστη τη συνεργασία της με τον Πρόεδρο και τα μέλη του ΔΣ του ΠΑΣΥΕΕ, ανακοινώνοντας ότι στις 3 Νοεμβρίου το Υπουργικό Συμβούλιο θα εγκρίνει νέα μέτρα στήριξης των εργαζομένων στην ξενοδοχειακή και τουριστική βιομηχανία μέχρι τον Μάρτιο, με στόχο να λειτουργήσουν όσο το δυνατόν περισσότερο ξενοδοχεία στη διάρκεια της χειμερινής περιόδου.

Ο υφυπουργός Τουρισμού Σάββας Πετρίδης εξέφρασε την άποψη ότι ο στόχος να διατηρηθούν οι αφίξεις στο 30 ή στο 20% ήταν ρεαλιστικός, αλλά δεν επιτεύχθηκε λόγω της κατ'ηγοριοποίησης των χωρών, την οποία περιέγραψε ως την αυστηρότερη της Ευρώπης. Σύμφωνα με τον κ. Πετρίδη κανένας δεν μπορεί να αντέξει μία ακόμη χρονιά όπως τη φετινή, εκκρεάζοντας την ελπίδα να ακολουθηθεί μια διαφορετική προσέγγιση στο θέμα της κατ'ηγοριοποίησης.

Διαβεβαιώσεις της Υπ. Εργασίας για στήριξη των εργαζομένων με στόχο να λειτουργήσουν ξενοδοχεία στη χειμερινή περίοδο.

Ζητήματα εκτροπής Γενικού Ελεγκτή και από Κ. Κληρίδη

Στα ίδια συμπεράσματα για τη στάση του Οδ. Μιχαλίδη απέναντι στο Γ. Εισαγγελέα είχε καταλήξει και ο προκάτοχος του Γ. Σαββίδη το 2014

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Τα ζητήματα που ήγειρε την περασμένη Δευτέρα ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας Γιώργος Σαββίδης και αφορούν τον Γενικό Ελεγκτή Οδυσσέα Μιχαλίδη, έχουν δημιουργήσει ένα τεράστιο χάσμα ανάμεσα στους δυο ανεξάρτητους θεσμούς, που θα χρειασθεί χρόνος και καλή διάθεση για να σμικρυνθεί. Οι χαρακτηρισμοί Σαββίδη αποκάλυψαν ένα έντονο παρασκήνιο που βρισκόταν σε εξέλιξη, ευθύς αμέσως με την αλλαγή φρουράς στη Νομική Υπηρεσία, το περασμένο καλοκαίρι και που στην ουσία έχει να κάνει με το πλαίσιο αρμοδιοτήτων που φαίνεται να διεκδικεί ο Γενικός Ελεγκτής. Ένα ζήτημα το οποίο δεν είναι καινούργιο και όπως φαίνεται από στοιχεία που έχει στην κατοχή της η «Κ» υπάρχει τουλάχιστον από το 2014. Το πιο ανησυχητικό όμως για το ρόλο και τις αρμοδιότητες του Γενικού Ελεγκτή είναι τα όσα είχε αναφέρει, έξι χρόνια πριν ο προκάτοχος του νυν Γενικού Εισαγγελέα, Κώστας Κληρίδης, τα οποία στο γενικό πνεύμα ταυτίζονται απόλυτα με τα όσα διατύπωνε δημόσια ο Γιώργος Σαββίδης. Εν αντιθέσει με σήμερα, οι αντιδράσεις του Κώστα Κληρίδη τότε δεν πήραν δημόσια διάσταση παρά μόνο περιορίστηκαν σε μια τουλάχιστον επιστολή του τώως Γενικού Εισαγγελέα προς τον Οδυσσέα Μιχαλίδη, την οποία έχει στην κατοχή της η «Κ». Και τότε ο κ. Κληρίδης, με αφορμή ένα διαφορετικό θέμα, εντόπιζε προσπάθεια εμπλοκής σε ζητήματα που δεν άπτονται των καθηκόντων του τα οποία σύμφωνα με την τότε άποψη του Κώστα Κληρίδη «εγείρουν ένα τεράστιο θέμα τάξης» για τον Γενικό Ελεγκτή.

Η επιστολή
Η επιστολή του τώως Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας είναι ημερομηνίας 7 Αυγούστου 2014 και αποτελεί απάντηση σε επιστολή του Οδυσσέα Μιχαλίδη, προς το Διευθυντή του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού αναφορικά με το θέμα του επιδόματος περιοδίας

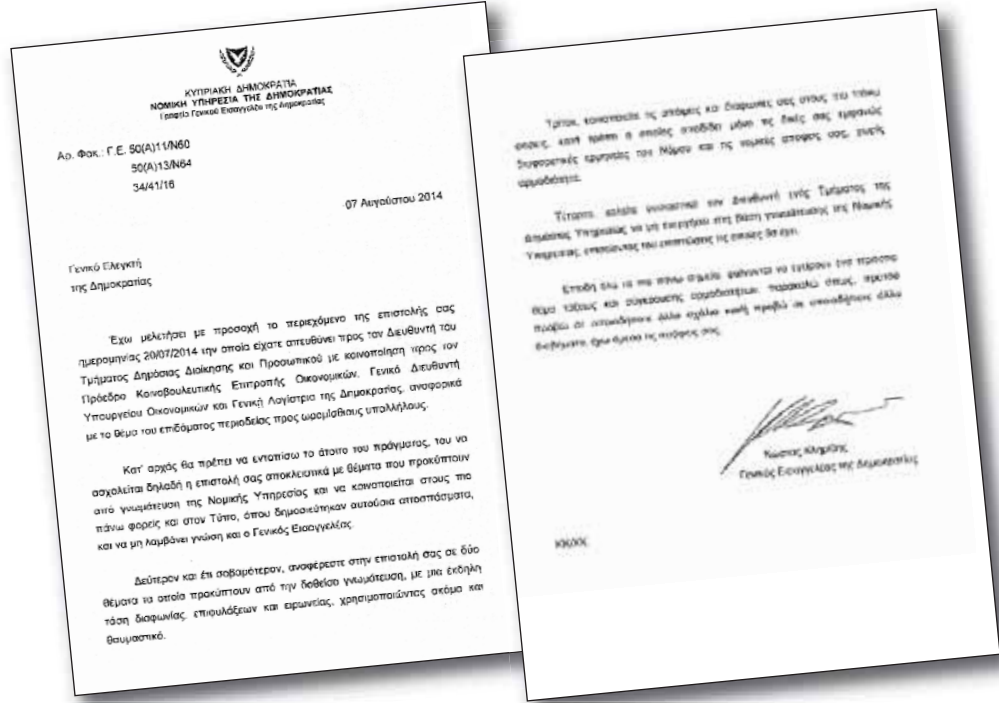
Η επιστολή του τώως Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας είναι ημερομηνίας 7 Αυγούστου 2014 και αποτελεί απάντηση σε επιστολή του Οδυσσέα Μιχαλίδη, προς το Διευθυντή του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού αναφορικά με το θέμα του επιδόματος περιοδίας

Κ. Κληρίδης: Επειδή όλα τα πιο πάνω σημεία, φράινονται να εγείρουν ένα τεράστιο θέμα τάξεως και σύγκρουσης αρμοδιοτήτων, παρακαλώ όπως, προτού προβώ σε οποιαδήποτε άλλα σχόλια και/ή προβώ σε οποιαδήποτε άλλα διαβήματα, έχω άμεσα τις απόψεις σας».

σε ωρομίσθιους υπάλληλους. Στην επιστολή ο Κ. Κληρίδης μέμφεται ουσιαστικά την προσπάθεια εμπλοκής του Γενικού Ελεγκτή χρησιμοποιώντας όχι και τόσο κομψούς χαρακτηρισμούς. Τι αναφέρει ο Κώστας Κληρίδης ως γενικό σχόλιο: «Κατ' αρχάς θα πρέπει να εντοπίσω το άτοπο τους πράγματος, του να ασχολείται δηλαδή η επιστολή σας αποκλειστικά με θέματα που προκύπτουν από Γνωμάτευση της Νομικής Υπηρεσίας και να κοινοποιείται στους πιο πάνω φορείς και στον τύπο, όπου δημοσιεύθηκαν αυτούσια αποσπάσματα, και να μη λαμβάνει γνώση και ο Γενικός Εισαγγελέας».

Έντονη ενόχληση

Στην επιστολή του ο Κώστας Κληρίδης επικεντρώνεται σε άλλα τρία ζητήματα τα οποία παρουσιάζονται ως πολύ σοβαρά και έχουν να κάνουν με τον Γενικό Ελεγκτή. Στο πρώτο ζήτημα, το οποίο χαρακτηρίζει «έτι σοβαρότερο» από το γενικό σχόλιο της επιστολής του, δεν κρύβει την έντονη ενόχλησή του για τον Γενικό Ελεγκτή. «Αναφέρεστε στην επιστολή σας σε δυο θέματα τα οποία προκύπτουν από τη δοθείσα γνωμάτευση,

Ο τώως Γενικός Εισαγγελέας Κώστας Κληρίδης σε επιστολή του προς τον Οδυσσέα Μιχαλίδη το 2014 ουσιαστικά και ο ίδιος ήγειρε θέμα τάξεως και σύγκρουσης αρμοδιοτήτων από τη συμπεριφορά του Γενικού Ελεγκτή απέναντι στο έργο της Νομικής Υπηρεσίας.

με μια έκδηλη τάση διαφωνίας, επιφυλάξεων και ειρωνείας χρησιμοποιώντας ακόμα και θαυμαστικό». Στο δεύτερο ζήτημα της επιστολής ο Κώστας Κληρίδης, το 2014, ξεκάθαρα του υποδεικνύει πως οι απόψεις που εκφράζει στην επιστολή δεν

είναι της αρμοδιότητάς του. «Κοινοποιείτε τις απόψεις και διαφωνίες σας στους πιο πάνω φορείς κατά τρόπο ο οποίος αποδίδει μόνο τις δικές σας εμφανώς διαφορετικές ερμηνείες του Νόμου και τις νομικές απόψεις σας, χωρίς αρμοδιότητα».

Θέμα τάξης

Στην επιστολή του Κώστα Κληρίδη εντοπίζονται δυο ζητήματα που ηγήρθσαν και από τον νυν Γενικό Εισαγγελέα, παρά το γεγονός ότι έχουν περάσει 6 χρόνια. Ο Κώστας Κληρίδης σαφέστατα διατυπώνει αυτό το οποίο υποστήριξε ο κ. Σαββίδης, ότι δηλαδή ο κ. Μιχαλίδης με τη συμπεριφορά του αγνοεί τις γνωματεύσεις του Γενικού Εισαγγελέα. Ο Κώστας Κληρίδης αναφέρει συγκεκριμένα: «Καλείτε ουσιαστικά τον Διευθυντή ενός Τμήματος της Δημόσιας Υπηρεσίας να μη ενεργήσει στη βάση γνωμάτευσης της Νομικής Υπηρεσίας επισημειώνοντας του επιπτώσεις τις οποίες θα έχει». Και ο τότε Γενικός Εισαγγελέας καταλήγει στο ίδιο θέμα που έθιξε και ο διάδοχός του, αναφέροντας στο καταληκτικό σημείο της επιστολής του: «Επειδή όλα τα πιο πάνω σημεία, φαινούνται να εγείρουν ένα τεράστιο θέμα τάξεως και σύγκρουσης αρμοδιοτήτων, παρακαλώ όπως, προτού προβώ σε οποιαδήποτε άλλα σχόλια και/ή προβώ σε οποιαδήποτε άλλα διαβήματα έχω άμεσα τις απόψεις σας».

Το κατηγορώ Σαββίδη

Οι διαπιστώσεις του Κώστα Κληρίδη το 2014 ουσιαστικά ταυτίζονται με τα όσα υποστηρίζει ο Γιώργος Σαββίδης για το ρόλο που επιδιώκει ο ίδιος στο ερευνητικό κομμάτι των πολιτογραφησών μεσούσης της έρευνας που διεξάγεται από την ανεξάρτητη επιτροπή. «Η εργολαβική προσπάθεια του Γενικού Ελεγκτή να αποδομεί και να αμφισβητεί τους πάντες αλλά ιδίως τον Γενικό Εισαγγελέα και την Ερευνητική Επιτροπή που ο Γενικός Εισαγγελέας διόρισε, δεν χωρεί, κατά την γνώμη μου, αμφιβολία ότι πρόκειται για εκτροπή την οποία δεν μπορώ ως Γενικός Εισαγγελέας να δεχθώ».

Ο Γενικός Εισαγγελέας έκανε λόγο για 37 «απαράδεκτες» δημόσιες τοποθετήσεις του Γενικού Ελεγκτή στα ΜΜΕ που τον ανάγκασαν να απευθυνθεί στον ίδιο με επιστολή στην οποία όπως ανέφερε χαρακτηριστικά «υπεδείξα κατ' ιδίαν την εκτροπή, και τον κάλεσα να παύσει να ενεργεί κατ' αυτόν τον ανάρμοστο τρόπο». Ωστόσο, όπως σημειώσε, η υπόδειξη του δεν είχε αποτέλεσμα. Επί της ουσίας του ζητήματος που έχει προκύψει ο Γενικός Εισαγγελέας επικαλούμενος πέντε λόγους, μεταξύ των οποίων, το τι ζήτησε η Ε.Ε, την εξέταση του συνόλου των φακέλων πολιτογραφησών, είπε νέο ότι στην εμπλοκή Γενικού Ελεγκτή. «... έκρινα ότι, επί του παρόντος, δεν θα εξεταστούν από την Ελεγκτική Υπηρεσία τα όποια επιμέρους θέματα, για τα οποία ζητά να διενεργήσει έλεγχο στο πλαίσιο των καθηκόντων της, αφ' ής στιγμής αυτά αποτελούν μέρος της ευρύτερης και πληρέστερης έρευνας που διεξάγει η Ερευνητική Επιτροπή».

Apple Pay με κάρτες της Τράπεζας Κύπρου

Ασφαλείς και γρήγορες πληρωμές.

Απολαύστε τα οφέλη όλων των καρτών της Τράπεζας Κύπρου εύκολα και γρήγορα, χρησιμοποιώντας iPhone, Apple Watch, iPad και Mac.* Το Apple Pay είναι απλό στη χρήση και συμβατό με τις συσκευές που χρησιμοποιείτε καθημερινά. Τα στοιχεία της κάρτας σας προστατεύονται, αφού δεν αποθηκεύονται στη συσκευή σας ούτε και κοινοποιούνται όταν πληρώνετε.

* Για τη λίστα με τις συμβατές συσκευές με Apple Pay δείτε: support.apple.com/km207105

Τράπεζα Κύπρου

ΑΠΟΨΗ / Της ΤΑΣΟΥΛΑΣ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ

Σωστικό κάλυμμα, όχι προκάλυμμα

Απαγόρευση νυκτερινής κυκλοφορίας. Ίσως το τελευταίο σκαλί πριν από το γενικευμένο lockdown. Ήδη ισχύει σε εννέα γαλλικές πόλεις, στο Βέλγιο, στη Λομβαρδία, στην Καμπανία, στη Σλοβενία, στην Τυνησία και αλλού.

Ένας όρος με βαρύ ιστορικό φορτίο. Φέρνει στον νου τρόπο, διώξεις, πολέμους, κατοχές, εμφυλίους, δικτατορίες, πολιτικές ταραχές. Από την Ιρλανδία ως την Ελλάδα και τη Μέση Ανατολή, από την Αφρική έως την αμερικανική δυτική ακτή. Σφραγισμένες πόρτες σπιτιών για την αποτροπή αντικαθεστωτικών συναντήσεων και συγκεντρώσεων, για την αποτροπή διαμαρτυριών.

Όμως ο όρος, κορπίφουο στα ιταλικά (κάλυψη φωτιάς), couvre-feu στα γαλλικά, curfew, μια παραθορά του, στα αγγλικά, δεν είχε αρχικά καμιά σχέση με το αίμα και τη βία. Γεννήθηκε κατά τον ευρωπαϊκό Μεσαίωνα, ως μέτρο προφύλαξης από τις πυρκαγιές: ολόκληρες συνοικίες είχαν καταστραφεί εξαιτίας μιας σπύθας από την εστία στο κέντρο του ξύλινου σπιτιού. Μάλιστα είχε κατασκευαστεί και ειδικό κωνικό δοχείο με σπές, συνήθως από πηλό, που έφερε το ίδιο όνομα, για τη διατήρηση της καλυμμένης με στάχτη φωτιάς ως το πρωί... Ο Βολταίρος αναφέρει ότι το κτύπημα της καμπάνας το βράδυ για την κάλυψη της φωτιάς ηκούσε σαν σειρήνα της Πυροσβεστικής σε όλο

το βόρειο ημισφαίριο. Το πολύ διαδεδομένο μέτρο στη Γαλλία μεταφέρθηκε το 1035 στην Αγγλία από τον Γουλιέλμο τον Κατακτητή και ίσχυσε με ιδιαίτερη αυστηρότητα. Σβήσιμο της φωτιάς, άρα συσκότιση, άρα λήξη δραστηριοτήτων. Το κτύπημα της καμπάνας θύμιζε σε όλους ότι ήταν ώρα να γυρίσουν σπίτι. Το κατήργησε ο γιος του Ερρίκος ο Α΄ το 1100, όμως η συνήθεια διατηρήθηκε ως τον 19ο αιώνα.

Εκτοτε το μέτρο εφαρμόζονταν σε κάθε κατάσταση απώλειας ελέγχου ή συναγερμού. Επιβλήθηκε σε υγειονομικές κρίσεις, π.χ. κατά την επιδημία πανώλης στο Μιλάνο το 1630 και στο Λονδίνο το 1665, αλλά και στις μέρες μας, κατά την επιδημία Εμπολα στη Σιέρα Λεόνε το 2015. Επιστρατεύτηκε σε ενεργειακές κρίσεις, π.χ. στη Βρετανία το 1918, όταν όλα τα εστιατήρια και τα κέντρα διασκέδασης υποχρεώθηκαν να σβήνουν τα φώτα τους στις 10.30 το βράδυ, ώστε να εξοικονομηθούν καύσιμα.

Σήμερα λαμβάνει σαφώς την έννοια του απλού κλεισίματος του διακόπτη εξαιτίας κορωνοϊού, μακριά από κάθε πρόθεση καταστολής. Ορισμένοι στη Γαλλία συνέδεσαν την απαγόρευση κυκλοφορίας με την εποχή των ναζι και τη στέρση ελευθεριών. Ένα άκαιρο και καταστροφικό φρένο στις προσπάθειες ελέγχου της πανδημίας.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΚΩΣΤΑ ΚΑΛΚΙΤΣΗ

Η Ευρώπη και το δίλημμα «ανθρώπινες ζωές ή οικονομία»

Η πανδημία εξαπλώνεται ανεξέλεγκτα στην Ευρώπη, πάνω από 5 εκατ. τα κρούσματα και 200.000 οι θάνατοι, στο επίκεντρο μιας παγκόσμιας πανδημίας με 42 εκατ. κρούσματα και 1,2 εκατ. θανάτους. Τα συστήματα περιθάλψης πιέζονται παντού. Η Ιρλανδία αποφάσισε γενικό lockdown, ηπιότερα lockdowns και απαγορεύσεις κυκλοφορίας δοκιμάζουν άλλες χώρες προσπαθώντας να αποφύγουν τα σκληρότερα μέτρα. Ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, Σαρλ Μισέλ, την Πέμπτη έχει συγκαλέσει σύσκεψη κορυφής με θέμα τις επόμενες κινήσεις για τη πανδημία. Τι πρέπει να αποφασιστεί; Προφανώς, η απουσία συντονισμού και οι αλληλοσυγκρουόμενες δράσεις της πρώτης περιόδου. Με την εμπειρία της πολυμήνης διαχείρισης της πανδημίας και με ειλημμένες τις αποφάσεις διανομής των εμβολίων όταν βρεθούν, ένας γενικός συντονισμός στο σμερινό, δεύτερο κύμα της πανδημίας, μπορεί να γίνει χωρίς αξιόλογες δυσκολίες.

Να προστατευθεί η ανθρώπινη ζωή χωρίς να έλθει οικονομικός Αρμαγεδδών, ακόμα κι αν απαιτηθούν γενικά lockdowns.

Νομίζω, ωστόσο, ότι απλά και μόνο κάτι τέτοιο δεν αρκεί ούτε ανταποκρίνεται στις νέες δυνατότητες αντιμετώπισης της πανδημίας και της οικονομικής κρίσης που προκαλεί. Τρία σημεία: (α) Η Ευρώπη, όπως κι όλος ο κόσμος, βιώνει υγειονομική κρίση με καινοφανή χαρακτηριστικά και πολλαπλές οδυνηρές συνέπειες αλλά με σχετικά λιμνήμες τις αποφάσεις διανομής των εμβολίων όταν βρεθούν, ένας γενικός συντονισμός στο σμερινό, δεύτερο κύμα της πανδημίας, μπορεί να γίνει χωρίς αξιόλογες δυσκολίες.

Ταμείο Ανάκαμψης, συμφωνήθηκε ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να δανείζεται και να εκχωρεί το προϊόν του δανεισμού στα κράτη ανάλογα (και) με τις ανάγκες τους λόγω πανδημίας. (γ) Η Κομισιόν δανείστηκε με απόλυτη επιτυχία προ ολίγων ημερών, με το πρώτο κοινωτικό ομολόγου που εξέδωσε, για τη χρηματοδότηση του ευρωπαϊκού προγράμματος στήριξης θέσεων εργασίας, SURE.

Διά ταύτα: Υπάρχει η δυνατότητα, η Επιτροπή με τη σύμπραξη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, να στηρίξει οικονομικά τα ευρωπαϊκά κράτη για τους λίγους ακόμη μήνες έως ότου βρεθεί το εμβόλιο, ώστε αυτά να κάνουν ό,τι πρέπει για να προστατεύσουν τους πολίτες τους χωρίς να κατεριπωθούν οι οικονομίες τους, ακόμα κι αν επιβληθούν γενικά lockdowns, αν χρειαστεί, όπου χρειαστεί, για όσο χρειαστεί – πολύ περισσότερο που όλα δείχνουν ότι τα γενικευμένα lockdowns θα καταστούν αναπόφευκτα. Χρειάζο-

νται γενναία μέτρα στις έκτακτες συνθήκες που ζούμε.

Πρακτικά, σημαίνει ότι η Ευρώπη θα αποφασίσει ότι θα γράφει ζημιές για λίγους μήνες ακόμη, ζημιές με βραχύ χρονικό ορίζοντα, και θα αρχίσει να τις μαζεύει αμέσως μετά, μόλις λήξει η κρίση – δεν είναι κάτι δραματικό. Αλλά δεν θα υποχρεώσει κανένα ευρωπαϊκό κράτος, πλούσιο ή φτωχό, να βρίσκεται στο σημείο να αποφασίζει πόσες ανθρώπινες ζωές αντέχει να σώσει χωρίς να καταστραφεί η οικονομία του ή πόσες ανθρώπινες ζωές θα συμβιβαστεί να καθούν για να μην καταστραφεί η οικονομία του. Η Ευρώπη μπορεί να σκοτώσει το δίλημμα «ανθρώπινες ζωές ή οικονομία».

ΥΓ.: Γενναία μέτρα σε έκτακτες συνθήκες. As αναλογιστούμε: Πόσο διαφορετικά θα ήταν τα πράγματα αν είχε επιβληθεί lockdown συντονισμένα, ένα μήνα, σε όλο τον κόσμο, πριν από εννιά μήνες;

kallitsiskostas@yahoo.com

Η Τουρκία υπονομεύει την σταθερότητα στην αν. Μεσόγειο

Κύπρος - Ελλάδα - Ισραήλ εγγυήτριες χώρες της ασφάλειας στην περιοχή

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Με καταδίκη των έκνομων ενεργειών της Τουρκίας στην περιοχή της ανατολικής Μεσογείου καθώς και ανάδειξη του ρόλου των τριμερών σχημάτων συνεργασίας των χωρών της περιοχής, πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα η 1η συνάντηση των Υπουργών Εξωτερικών Κύπρου-Ελλάδας και Ισραήλ. Το πλαίσιο συνεργασίας των τριών χωρών ανέδειξε ο Υπουργός Εξωτερικών Νίκος Χριστοδουλίδης μετά το πέρας των εργασιών. Τονίζοντας τις δυσκολίες συνθήκες που έχουν δημιουργηθεί από την πανδημία, η συνάντηση των Αθηνών καταδεικνύει, όπως τόνισε ο κύριος Υπουργός, την ισχυρή δέσμευση και αμοιραστικότητα των τριών χωρών για ενίσχυση, εμβάθυνση και επέκταση της τριμερούς συνεργασίας. «Μιας συνεργασίας που διέπεται από αλληλοσεβασμό, θετική προσέγγιση, αμοιβαία εμπιστοσύνη και στρατηγική συναντίληψη για τα σημαντικά οφέλη που αποφέρει σε διμερές, περιφερειακό αλλά και διεθνές επίπεδο». Ο κ. Χριστοδουλίδης εστίασε στις τουρκικές προκλήσεις και παρανομίες στην ευρύτερη περιοχή ενημερώνοντας για τις τουρκικές ενέργειες σε κυπριακή ΑΟΖ αλλά και στο Βαρώσι.

Η ατζέντα

Οι τρεις Υπουργοί Εξωτερικών ασχολήθηκαν επιτοαμένα με τις περιφερειακές εξελίξεις, συμπεριλαμβανομένων των εξελίξεων στη Λιβύη, στον Λίβανο, τη Συρία, το Κυπριακό και την Ειρηνευτική Διαδι-

κασία στο Μεσανατολικό. Από πλευράς Ισραήλ, όπως ανακοινώθηκε, ο Υπουργός Εξωτερικών ενημέρωσε τους ομολόγους του της Κύπρου και της Ελλάδας για τις πρόσφατες συμφωνίες ομαλοποίησης των σχέσεων του Ισραήλ με τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, το Μπαχρέιν και το Σουδάν. Ο Νίκος Χριστοδουλίδης συνεχάρη τον Ισραηλινό ομολόγο του «για τον σημαντικό ρόλο που ο ίδιος είχε στην ομαλοποίηση των σχέσεων χωρών της Μέσης Ανατολής, που συνάδουν απόλυτα και συνδράμουν θετικά στην προώθηση του οράματος που διέπει και τις τριμερείς συνεργασίες στην περιοχή».

Ενεργειακά

Τα ενεργειακά της περιοχής καθώς και οι τελευταίες εξελίξεις με την υπογραφή του καταστατικού για το Φόρουμ Αερίου Ανατολικής Μεσογείου – το East Mediterranean Gas Forum – ήταν ένα από τα θέματα της ατζέντας των συζητήσεων. Οι εξελίξεις, όπως τονίστηκε, αποτελούν αναμφίβολα μοντέλο περιφερειακής συνεργασίας και ένα σημαντικό βήμα το οποίο ανοίγει τον δρόμο και για περαιτέρω πολυμερείς, θεματικές συνεργασίες, χωρίς τους οποίους αποκλεισμούς. Στο σημείο αυτό όπως τονίστηκε από τους τρεις Υπουργούς η Τουρκία αποτελεί την εξαίρεση αφού με μια σειρά έκνομων ενεργειών, κλιμακώνει τις εντάσεις και υπονομεύει την περιφερειακή σταθερότητα. «Αυτό το βλέπουμε όχι μόνο στην Κύπρο και στην Ελλάδα, αλλά και στη Συρία, στη Λιβύη, στο Ιράκ, και όχι μόνο»

Η 1η τριμερής σε επίπεδο Υπουργών Εξωτερικών ασχολήθηκε με την έκρυθμη κατάσταση που έχει προκαλέσει στην περιοχή η Τουρκία, τονίζοντας πως τα περιφερειακά σχήματα ενισχύουν τη σταθερότητα της περιοχής.

Από τα σημαντικά ζητήματα που συζητήθηκαν και αυτό της λειτουργίας στη Λευκωσία της Μόνιμης Γραμματείας της Τριμερούς Συνεργασίας (από τις αρχές του 2021), που θα συμβάλει καθοριστικά στην ταχεία υλοποίηση των αποφάσεων των τριμερών σχημάτων.

τόνισε από την πλευρά του ο κ. Χριστοδουλίδης.

Κυπριακό

Εκτός από το γενικότερο κομμάτι του τουρκικών προκλήσεων, ο κύριος ΥΠΕΕ ενημέρωσε τους ομολόγους του για τις τελευταίες κινήσεις της Τουρκίας στην Αμμόχωστο κατά παράβαση των σχετικών ψηφισμάτων των Συμβουλίου Ασφαλείας.

«Πρόκειται για ενέργειες που υπονομεύουν τη σταθερότητα και ασφάλεια στην περιοχή και δεν βοηθούν τις προσπάθειες του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών για επανένωση των συνομιλιών από εκεί που διακόπηκαν στο Κρανς Μοντανά με μοναδικό στόχο την επανένωση της Κύπρου στη βάση των συμφωνημένου πλαισίου λύσης, της διζωνικής δικονομικής ομοσπονδίας», συμπλήρωσε ο κ. Χριστοδουλίδης.

Άλλα θέματα

Οι τρεις ΥΠΕΕ προχώρησαν και σε ανασκόπηση της μέχρι σήμερα συνεργασίας των χωρών, εξέτασαν την επιτευχθείσα πρόοδο και αντάλλαξαν απόψεις για τρόπους περαιτέρω ενίσχυσης των κοινών δράσεων σε τομείς όπως την οικονομία, τον τουρισμό, την τεχνολογία, την επιστήμη και την καινοτομία. Επίσης στο τραπέζι τέθηκε και προοπτική διευρύνσεων (σε συγκεκριμένα θέματα) του τριμερούς μηχανισμού Κύπρου-Ελλάδας-Ισραήλ και με άλλα κράτη της περιοχής - και όχι μόνο – με τον Νίκο Χριστοδουλίδη να προαναγγέλλει εξελίξεις το επόμενο διάστημα. Από τα σημαντικά ζητήματα με έντονο κυπριακό ενδιαφέρον η λειτουργία στη

Λευκωσία της Μόνιμης Γραμματείας της Τριμερούς μας Συνεργασίας (από τις αρχές του 2021) που όπως τονίστηκε θα συμβάλει καθοριστικά στην ταχεία υλοποίηση των αποφάσεων των τριμερών σχημάτων.

Κοινές αξίες

Από την πλευρά του ο Υπουργός Εξωτερικών της Ελλάδας Νίκος Δένδιας αναφέρθηκε στη χρονική συγκυρία πραγματοποίησης της 1ης Τριμερούς με Ισραήλ σε επίπεδο ΥΠΕΕ, υπό το βάρος των νέων παρανομιών ενεργειών της Τουρκίας οι οποίες, όπως είπε, δυναμιτίζουν το κλίμα και τις προοπτικές ενός εποικοδομητικού διαλόγου. Έκανε ειδική αναφορά στις παρανομίες δεσμεύσεις της Άγκυρας μέσω των τελευταίων NAVTEX αλλά και την παραβίαση των Ψηφισμάτων του ΟΗΕ μέσω του ανοήματος του παραλιακού μετώπου στο Βαρώσι, αλλά και την παρανομία επίσκεψη του Τούρκου Αντιπροέδρου στην περιοχή. Ο κ. Δένδιας έκανε αναφορά και στις επαφές που είχε με το Ρώσο ΥΠΕΕ Σεργκέι Λαβρόφ στην Αθήνα με τον οποίο συζητήθηκαν οι τρόποι ανάσχεσης της τουρκικής επιθετικότητας. «Το αντίδοτο είναι η ανάπτυξη της πολυμερούς συνε-

ργασίας προς όφελος της σταθερότητας και της ειρήνης στην περιοχή», τόνισε ο Νίκος Δένδιας. Ο Έλληνας ΥΠΕΕ τόνισε, επίσης, ότι οι συμφωνίες της Ελλάδας με Αίγυπτο και Ιταλία για οριοθέτηση της ΑΟΖ αλλά και με Αλβανία για προσφυγή στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης αποτελούν την ελληνική συνεισφορά στην σταθερότητα στην περιοχή.

Μάρτυρες ευκαιριών

Τη σημασία της Τριμερούς Συνεργασίας στην ασφάλεια και τη σταθερότητα και την αμυντική συνεργασία στην περιοχή, υπογράμμισε ο Υπουργός Εξωτερικών του Ισραήλ, Γκιόμπι Ασκενάζι. «Στη Μέση Ανατολή γινόμαστε μάρτυρες νέων ευκαιριών ανάμεσα σε διαφορετικές χώρες και διαφορετικούς πολιτισμούς. Η εξομάλυνση των σχέσεών μας με μια σειρά από χώρες αποδεικνύει τη βούλησή μας να προχωρήσουμε τη συνεργασία, με στόχο ένα καλύτερο μέλλον για τους νέους όλων των χωρών», τόνισε και πρόσθεσε ότι «πνέει ένας καλύτερος άνεμος στην Μέση Ανατολή». Ο Ισραηλινός ΥΠΕΕ στο σημείο αυτό κάλεσε την παλαιστινιακή Αρχή να εκμεταλλευτεί αυτή την προοπτική.

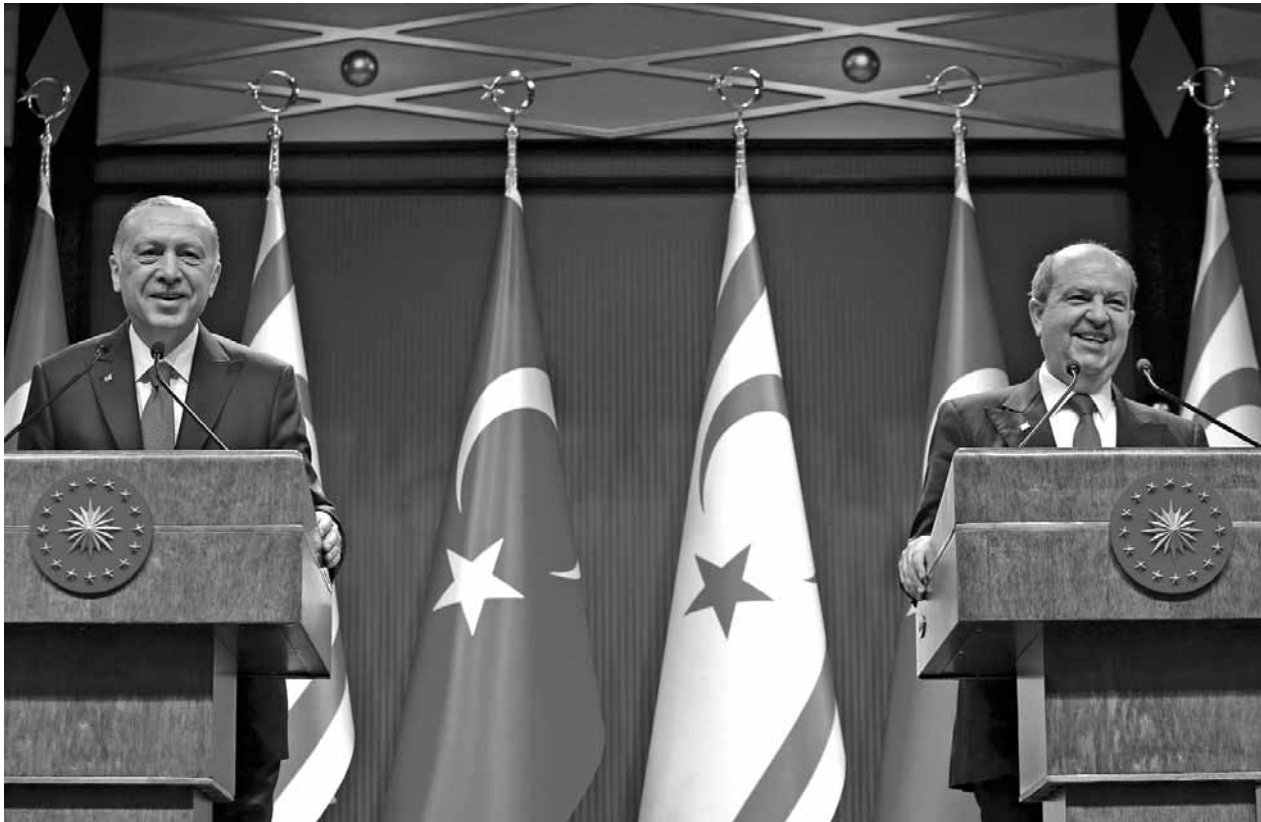
Ανατολίτικο παζάρι Ερντογάν για αέριο και Κυπριακό

Στήνεται νέο επικοινωνιακό show στο Βαρώσι - Στην λύση δυο κρατών επιμένει ο Τατάρ

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Ένα νέο επικοινωνιακό show ετοιμάζεται να στήσει η τουρκική Προεδρία σε λίγες ημέρες, στην κλειστή πόλη της Αμμοχώστου. Στις 15 Νοεμβρίου ο Πρόεδρος της Τουρκίας θα μεταβεί στα κατεχόμενα για να λάβει μέρος στους «εορτασμούς» για την επέτειο ίδρυσης της «ΤΑΒΚ». Ο Ταγίπ Ερντογάν θα συμμετάσχει και στα εγκαίνια του νοσοκομείου πανδημίας που δημιουργήσε η κυβέρνηση του στο κατεχόμενο τμήμα της Λευκωσίας.

Στα πλαίσια της επίσκεψής του στα κατεχόμενα, ο Ερντογάν σχεδιάζει επίσης να εισέλθει στο εσωτερικό της κλειστής πόλης της Αμμοχώστου. Το βράδυ της Δευτέρας, στο πλαίσιο της κοινής συνέντευξης τύπου με τον νέο ηγέτη της τουρκοκυπριακής κοινότητας, ο Ερντογάν πρότεινε χαρακτηριστικά

Στο πλαίσιο της κοινής συνέντευξης τύπου με τον νέο ηγέτη της τουρκοκυπριακής κοινότητας, ο Ερντογάν πρότεινε χαρακτηριστικά την πραγματοποίηση ενός «πικνίκ» στο Βαρώσι.

Παράλληλα με την σχεδιαζόμενη ατυπη διάσκεψη για το Κυπριακό, η προσοχή της Άγκυρας είναι επικεντρωμένη στην ιδέα της σύγκλησης μιας διεθνούς διάσκεψης για την Ανατολική Μεσόγειο με αυτόνομη εκπροσώπηση της τ/κ ηγεσίας.

την πραγματοποίηση ενός «πικνίκ» στο Βαρώσι.

Το επικοινωνιακό show της Άγκυρας στο Βαρώσι έκλεισε την Δευτέρα στη διάρκεια της επίσκεψής του Ερντογάν στην Άγκυρα. Ο Τατάρ έγινε δεκτός στο τουρκικό Προεδρικό με τιμές αρχηγού κράτους. Στις επαφές του με τον Τούρκο Πρόεδρο και τους εκπροσώπους της τουρκικής κυβέρνησης, ο νέος ηγέτης της τ/κ κοινότητας εστίασε στην κοινή γραμμή Άγκυρας-τ/κ ηγεσίας στη νέα περίοδο του Κυπριακού και στο ζήτημα του φυσικού αερίου.

Σκληρή ρητορική

Με μια πρώτη ματιά στις δηλώσεις των Ερντογάν και Τατάρ, μπορούμε να κατανοήσουμε τις βασικές πιυκές της σκληρής γλώσσας-ρητορικής που επιστρατεύει η Άγκυρα και η νέα τ/κ ηγεσία στη νέα περίοδο που ακολουθεί στο

Κυπριακό και στην Ανατολική Μεσόγειο. Σε γενικές γραμμές, στα νέα κοινά μηνύματα Άγκυρας-κατεχόμενης Λευκωσίας ξεχωρίζουν τέσσερα βασικά σημεία. Πρώτον, η τουρκική πλευρά και η νέα τ/κ ηγεσία ισχυρίζονται ότι στο Κυπριακό έχει κλείσει το κεφάλαιο της ομοσπονδίας. Και αυτό διότι, σύμφωνα πάντα με την ιδιόρρυθμη ανάνηψη της τουρκικής πλευράς, η ε/κ πλευρά δεν επιδιώκει την άμεση επίλυση του Κυπριακού.

Δεύτερον, εφόσον δεν υπάρχουν περιθώρια λύσης με βάση την ομοσπονδιακή φόρμουλα, η τουρκική πλευρά εισπνέεται την έναρξη της συζήτησης, στο επίκεντρο της οποίας θα βρεθούν τα περιβόητα εναλλακτικά σχέδια λύσης του Κυπριακού. Ο Ερντογάν, προχωρώντας ένα βήμα πιο πέρα, αναφέρεται στην λύση των δυο κρατών. Και ο Ερντογάν από την πλευρά του ισχυρίζεται ότι στην Κύπρο de facto υφίστανται δυο ξεχωριστά κράτη.

Τρίτον, Άγκυρα και ηγεσία Τατάρ προσεγγίζουν την πρόταση του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ περί σύγκλησης άτυπης διάσκεψης για το Κυπριακό, ως μια ευκαιρία για την προβολή των παραπάνω θέσεων και κυρίως την έναρξη

της συζήτησης για τις εναλλακτικές φόρμουλες. Ερντογάν και Τατάρ ξεκαθαρίζουν ότι η τουρκική και τ/κ πλευρά επιθυμούν να συμμετάσχουν στην ατυπη διάσκεψη για να «ξεκαθαρίσει» η τελευταία εικόνα στο Κυπριακό.

Τέταρτον, παράλληλα με τη νέα διάσπαση στο Κυπριακό, η προσοχή της Άγκυρας εξακολουθεί να είναι επικεντρωμένη στις εξελίξεις που αφορούν το ζήτημα των υδρογονανθράκων. Ο Πρόεδρος της Τουρκίας επαναλαμβάνει

Με κόκκινες γραμμές στο Κυπριακό

Με την παραπάνω οπτική γωνία συμφωνούν διπλωμάτες σε Τουρκία και τουρκοκυπριακή κοινότητα. Όλοι καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι ο τελικός στόχος της τουρκικής Προεδρίας στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου είναι το «ανατολίτικο παζάρι». Σε σχέση με το Κυπριακό, οι πηγές της «Κ» προσθέτουν ότι με τα τελευταία μηνύματα που στέλνουν Άγκυρα και νέα ηγεσία των Τ/κ, η τουρκική πλευρά έχει ήδη ξεκαθαρίσει τις κόκκινες γραμμές της. Οι πηγές μας σε αυτό το ζήτημα εστιάζουν σε δυο σημαντικά σημεία. Πρώτον, τονίζουν ότι η τουρκική πλευρά και η τ/κ Δεξιά δεν πρόκειται να αποδεχθούν κανέ-

να σχέδιο λύσης, το οποίο δεν θα συμφωνηθεί με την «ένα είδος διαιώνισης του καθεστώτος των τουρκικών ταληγών στο συμπέρασμα ότι ο τελικός στόχος της τουρκικής Προεδρίας στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου είναι το «ανατολίτικο παζάρι». Σε σχέση με το Κυπριακό, οι πηγές της «Κ» προσθέτουν ότι με τα τελευταία μηνύματα που στέλνουν Άγκυρα και νέα ηγεσία των Τ/κ, η τουρκική πλευρά έχει ήδη ξεκαθαρίσει τις κόκκινες γραμμές της. Οι πηγές μας σε αυτό το ζήτημα εστιάζουν σε δυο σημαντικά σημεία. Πρώτον, τονίζουν ότι η τουρκική πλευρά και η τ/κ Δεξιά δεν πρόκειται να αποδεχθούν κανέ-

την πρότασή του για την σύγκληση διεθνούς διάσκεψης για την Ανατολική Μεσόγειο. Θέτοντας την συγκεκριμένη πρόταση ο Ερντογάν επιφέρει να ανοίξει τον δρόμο για την αυτόνομη εκπροσώπηση της τ/κ ηγεσίας στην σχεδιαζόμενη διάσκεψη.

Κυπριακό και αέριο

«Γνωρίζω ότι αρκετοί αναλυτές ενδέχεται να διαφωνήσουν μαζί μου. Ωστόσο, δεν πρόκειται να αλλάξω την οπτική γωνία μου. Στο Κυπριακό και στα ελληνοτουρκικά η Άγκυρα γίνεται όλο και περισσότερο προβλέψιμη». Αυτό επεσήμανε την νύχτα της Δευτέρας τουρκική πηγή, η οποία παρακολουθεί από κοντά την τουρκική εξωτερική πολιτική για πολλές δεκαετίες.

Επεξηλώντας το σκεπτικό της, αναφέρει: «Την περίοδο του 2003-2017 είχαμε στο Κυπριακό την Τουρκία, η οποία ισχυριζόταν ότι ήταν πάντα ένα βήμα πιο μπροστά από όλες τις εμπλεκόμενες πλευρές. Πράγματι, σε κάποιες κρίσιμες στιγμές, η Άγκυρα πραγματοποίησε τολμηρά βήματα, απρόβλεπτα για πολλούς. Στο περιουσιακό λ.χ. άλλαξε τα δεδομένα ενεργοποιώντας την περίφημη επιτροπή. Στο Κραν Μοντανά έφτασε στο σημείο να συζητά την απόσυρση στρατευμάτων. Προηγούμενος κατατέθηκε χάρτης με εδάφη που θα επεστρεφαν στην ε/κ πλευρά». Το πλαίσιο της παραπάνω οπτικής γωνίας, η πηγή μας προσθέτει ότι κυρίως μετά το αποτυχημένο πραξικόπημα και τον «πολιτικό γάμο» της τουρκικής κυβέρνησης με τους εθνικιστικούς κύκλους, η γραμμή της Άγκυρας στο Κυπριακό και στα ελληνοτουρκικά άλλαξε. Η Τουρκία επέστρεψε στην παλιά ρητορική της αντιπαράθεσης και των αντιποίνων. Τότε, τα βήματά της άρχισαν να γίνονται «προβλέψιμα», δίκως εκπλήξεις.

«Έχουμε έναν Ερντογάν που ζητά διάσκεψη στο Κυπριακό, ξεχωριστή διάσκεψη στην Ανατολική Μεσόγειο και τετ-α-τετ συζήτηση-κλείσιμο λογαριασμών με την Αθήνα.

Γιατί ο Ερντογάν ζητά κάτι τέτοιο; Για τον απλούστατο λόγο: Στοχεύει σε μια συνολική διευθέτηση προβλημάτων με Λευκωσία, Αθήνα και άλλες πρωτεύουσες της περιοχής. Θεωρεί ότι παρά τις δυσκολίες στην οικονομία και στην τουρκική εξωτερική πολιτική, είναι σε θέση να διαπραγματευτεί από θέση ισχύος σε ένα ανατολίτικο παζάρι που θα σπηθεί σε Κύπρο, Ανατολική Μεσόγειο και ελληνοτουρκικά», καταλήγει η πηγή της «Κ».

ΑΡΘΡΟ
ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Ο τρομοκράτης είναι γυνής

Τα έχει χαμένα ο Τούρκος πρόεδρος! Ό,τι δεν κατάφερε κανείς να κάνει τα τελευταία χρόνια, τα κατάφερε ο Κυριάκος Μητσοτάκης και η Ελληνική διπλωματία. Ξεσκεπάσανε έναν πραγματικό τρομοκράτη. Ο Ερντογάν έχει κάνει ξεκάθαρο πλέον ότι τόσο καιρό δούλευε υποχθόνια εναντίον της Ελλάδας, της Κύπρου και συνολικά της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επικεφαλής μιας τρομοκρατικής οργάνωσης και όχι ενός κράτους, έχει παραταχθεί απέναντι σε όλο τον κόσμο! Ποιος θα το πίστευε πριν μερικούς μήνες όταν ξεκίνησε την καλυμμένη επίθεση εναντίον της Ελλάδας ότι σήμερα θα βρίσκεται υπόλογος σε όλους. Ακόμα και στην Τουρκία άρχισαν να καταβαλίνουν ότι τους οδηγεί στην καταστροφή. Η λίρα καταρρέει καθημερινά αφού η κεντρική τράπεζα έχει δεμένα τα χέρια και ο Ερντογάν εξαπολύει επιθέσεις σε Γαλλία, Αμερική, ακόμα και στη Γερμανία. Σε Ελλάδα και Κύπρο δε, είναι καθημερινό φαινόμενο. Η Ελλάδα λοιπόν με τη διπλωματία της έχει καταφέρει να ανοίξει τα μάτια όλων ανεξαιρέτως. Οι κυρώσεις από την Αμερική είναι μονόδρομος λόγω της ενεργοποίησης του συστήματος S400. Στην Ευρώπη, ο Ερντογάν κάλεσε ανοικτά τρομοκράτες να επιτεθούν στον πολιτισμό μας και ο ίδιος εξαπέλυσε απίστευτους χαρακτηρισμούς για τον Γάλλο Πρόεδρο και τις αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στη Μέση Ανατολή δεν θέλουν να τον βλέπουν μπροστά τους, στη Λιβύη έχει στείλει τρομοκράτες και στρατό για να κλέψει το πετρέλαιο, στο Αρσάκ στήριξε έμπρακτα τους Αζέρος για μια νέα γενοκτονία των Αρμενίων, στην Κύπρο μιλάει ανοικτά για δύο κράτη περιφρονώντας τα Ηνωμένα Έθνη, το Συμβούλιο Ασφαλείας, την Ευρώπη και την Αμερική και στο Αιγαίο οι στόλοι της Ελλάδας και της Τουρκίας βρίσκονται ένα βήμα πριν τη σύγκρουση. Τα σενάρια είναι δεδομένα. Μια σύγκρουση με την Ελλάδα και κατ' επέκταση την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι πλέον πολύ κοντά γιατί έτσι ισως ο Ερντογάν να νομίζει ότι θα βρει μια διέξοδο στην καταστροφή που ο ίδιος έφερε στη χώρα του. Μια άλλη περίπτωση είναι ο λαός στην Τουρκία να μην αντέξει άλλο και να τον ανατρέψει διά της βίας, όπως άλλωστε έχει γίνει στο παρελθόν με πολλούς τυράννους σε μουσουλμανικές χώρες αλλά και στην ίδια την Τουρκία και η τελευταία και επιθυμητή λύση είναι να κάνει στροφή 180 μοιρών και να δεχτεί ειρηνικά να λύσει τα προβλήματα που έχει δημιουργήσει ο ίδιος. Το τελευταίο είναι κάτι που δεν το βλέπω εφικτό βέβαια. Όπως και να έχει το τέλος του πλαιοιάει με γρήγορα βήματα. Το θέμα είναι πόσο θόρυβο θα κάνει φεύγοντας και τι συνέπειες θα έχουμε να αντιμετωπίσουμε. Ο τρομοκράτης πλέον είναι γυνής!

Ο κ. Γιάννης Γεωργιάδης είναι σύμβουλος Στρατηγικής και Επιχειρήσεων.

The
Economist

EVENTS

#EconCyprusSummit

hazlis & rivas
The Economist Events for Greece,
Cyprus, Malta and southeast Europe

VIRTUAL EVENT

16TH CYPRUS SUMMIT

Europe: Putting solidarity to the test
Cyprus: In need of a new growth model?

November 24th 2020 • 2:00 pm (EEST) • 7:00 am (EDT)

John Peet
Political and Brexit editor
The Economist

Nicos Anastasiades
President
Republic of Cyprus

Stella Kyriakides
European Commissioner
for health and food safety

Nicholas Burns
Former under secretary
of state for political affairs
USA

Nikos Christodoulides
Minister of foreign affairs
Cyprus

Nikolaos Dendias
Minister of foreign affairs
Greece

Natasa Pilides
Minister of energy, commerce
and industry, Cyprus

Charalambos Petrides
Minister of defence
Cyprus

**Gallina Andronova
Vincelette**
Director for the EU countries
World Bank Group

Klaus Regling
Managing director
European Stability Mechanism

Theodore Tryfon
President, Panhellenic Union
of Pharmaceutical Industries (PEF)
Member of the board
Hellenic Federation
of Enterprises (SEV)

Evgenios Evgeniou
Chief executive officer
PwC Cyprus

Ierotheos Papadopoulos
Head
European Commission
Representation in Cyprus

Thanos Dokos
National security adviser
to the prime minister
Greece

Christina Torrella
Senior director,
financial institutions
Fitch Ratings

Spyros Economides
Associate professor
in international relations
and European politics,
London School of Economics

© Hazlis & Rivas advertising

www.hazliseconomist.com | www.cyprus2020.economist.com

f The Economist Events for Greece, Cyprus, Malta and southeast Europe
@Economist_SEUR
in The Economist SE Europe Events
▶ The Economist SE Europe Events

Under the auspices of:

CYPRUS MINISTRY
OF ENERGY
COMMERCE & INDUSTRY

In collaboration with:

Premium gold sponsor:

Gold sponsors:

Silver sponsor:

Bronze sponsor:

Contributors:

Communication sponsor:
KATHIMERINI

Airline carrier:
AEGEAN
A STAR ALLIANCE MEMBER

IT sponsor:
POBUCA

Logistics supplier:
DHL

Supported by:
CYPRUS CHAMBER OF
COMMERCE AND
INDUSTRY

Ικανοποίηση

Εκφράζοντας ικανοποίηση για την αγωγή κατά της Google, ο Ρεπουμπλικανός Τζος Χόλεϊ τη χαρακτήρισε «τη σημαντικότερη αγωγή κατά μονοπωλιακής συμπεριφοράς στη ζωή μιας γενιάς». Επιβεβαιώνοντας τη σπάνια συμμαχία Δημοκρατικών - Ρεπουμπλικανών κατά των τεχνολογικών κολοσσών, ο Δημοκρατικός πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων Ντέιβιντ Σίσιλιν (φωτ.) τόνισε πως η αγωγή «έπρεπε να έχει γίνει προ πολλού».

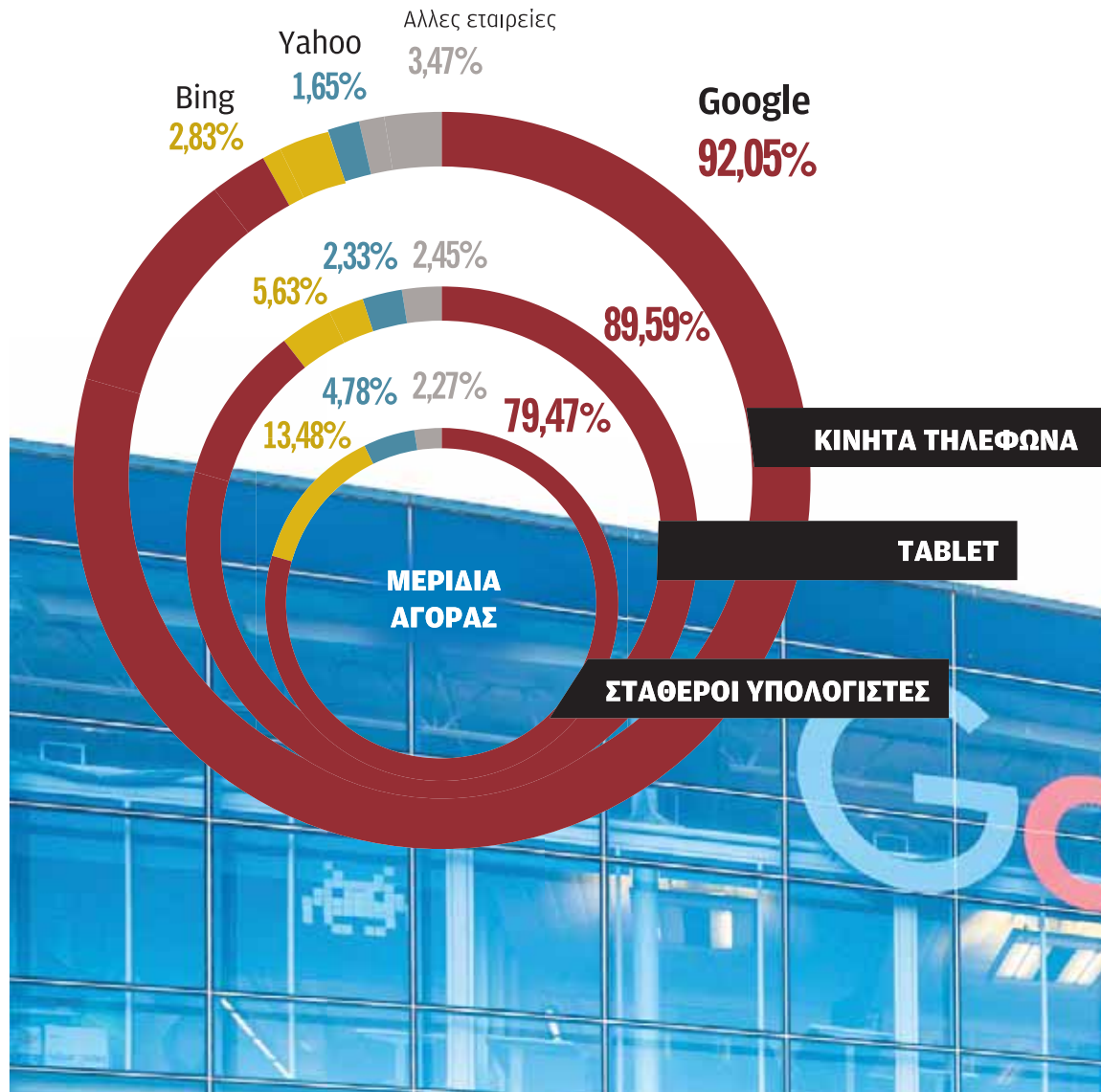
Διάσπαση

Ερωτώμενη από δημοσιογράφους όταν ακόμη διεκδικούσε το χρίσμα των Δημοκρατικών, η γερουσιάστης Ελίζαμπεθ Γουόρεν εξέφρασε ευθέως την πρόθεση να διασπάσει τους κολοσσούς, τονίζοντας ότι «πρέπει να επιβάλουμε τη νομοθεσία κατά των μονοπωλίων και να διασπάσουμε τους κολοσσούς που έχουν δεσπόζουσα θέση, τους τεχνολογικούς κολοσσούς, τους φαρμακευτικούς, τους πετρελαϊκούς, όλους».

Αδίκια

Αναφερόμενη στην παραβίαση του θεμετίου ανταγωνισμού από τους τεχνολογικούς κολοσσούς, η υποψήφια αντιπρόεδρος του Τζο Μπάιντεν, Κάμπαλα Χάρις, τόνισε πως «αποτελεί βαρύτατη αδίκη να ισχύουν οι κανόνες για ορισμένους και όχι για όλους και ειδικότερα όταν οι κανόνες ισχύουν για τους αδύναμους και δεν εφαρμόζονται όταν πρόκειται για τους ισχυρούς».

Η Google έχει δεσπόζουσα θέση σε όσες αγορές κινείται

75%

των έξυπνων κινητών (smartphones) λειτουργούν με το σύστημα Android της Google.

73%

της αγοράς online βίντεο ελέγχει το «YouTube», το οποίο ανήκει στην Google από το 2006.

70%

της πλοήγησης σε χάρτες στο Ιντερνέτ γίνεται μέσω Google maps.

Οι ψηφιακοί κολοσσοί χάνουν την ασυλία τους

Σκληρή στάση επιλέγουν οι Ηνωμένες Πολιτείες καθώς το υπουργείο Δικαιοσύνης κατέθεσε αγωγή κατά της Google

Της **ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ**

«**Ας μην εθελουφλούμε**, αυτό που ζούμε δεν είναι παρά η εποχή των μονοπωλίων». Το σχόλιο δεν ανήκει σε κάποιον αριστερόστροφο συνδικαλιστή με απέχθεια στον επιχειρηματικό κόσμο, αλλά σε καθηγήτη στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Columbia, ονόματι Τιμ Βου. Είχε δημοσιευθεί στο πλαίσιο άρθρου του στην εφημερίδα του αμερικανικού κεφαλαίου, Wall Street Journal, και είχε τον αποκαλυπτικό τίτλο «Μέσα στον σφικτό εναγκαλισμό των νέων μονοπωλίων». Αναφερόταν στους τεχνολογικούς κολοσσούς που εδώ και χρόνια έχουν κασιχώσει στην παγκόσμια ψηφιακή οικονομία, διαμορφώνοντας ένα τοπίο επιχειρηματικής ολιγαρχίας. Δεν δημοσιεύθηκε, όμως, μέσα στην εβδομάδα με αφορμή την απόφαση του αμερικανικού υπουργείου Δικαιοσύνης να υποβάλει αγωγή κατά

της Google για καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης.

Δημοσιεύθηκε πριν από ακριβώς 10 χρόνια, στις αρχές Νοεμβρίου του 2010, καθώς ήδη προκαλούσε αντιδράσεις το γεγονός ότι η Google όσο και οι άλλοι τεχνολογικοί κολοσσοί, Apple, Facebook, Amazon και Microsoft, όχι απλώς μεσουρανούσαν για μεγάλο χρονικό διάστημα αλλά είχαν επιστρατεύσει μονοπωλιακές τακτικές με τις οποίες κατόρθωσαν να κασιχώσουν σε συντριπτικό τμήμα της παγκόσμιας αγοράς. Εκτοτε, η θέση τους έχει ενισχυθεί περαιτέρω σε ανυποχώρητο βαθμό, με σκανδαλώδη πλέον την ιλιγγιώδη άνοδο που σημείωσαν τα κέρδη τους και οι μετοχές τους φέτος όταν η πανδημία γονάτιζε χιλιάδες επιχειρήσεις ανά τον κόσμο, αφήνοντας εκατομμύρια ανθρώπους χωρίς εργασία.

Στα δέκα χρόνια που έχουν μεσολαβήσει, οι τεχνολογικοί κολοσσοί έχουν

Η Κομισιόν διεκδικεί διευρυμένες εξουσίες ώστε να μπορέσει να επιβάλει διάσπαση τεχνολογικών ομίλων.

δεχθεί τις αλλεπάλληλες επιθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με την Google ειδικότερα να έχει καταβάλει σειρά προτίμων από το 2017 και μετά. Μέχρι πρόσφατως, όμως, απολάμβαναν σχετική ανοχή από την πλευρά των αμερικανικών αρχών ανταγωνισμού, παρά το γεγονός ότι δεν έλειπαν οι φωνές που κατήγγελλαν τις τακτικές τους.

Πριν από επτά χρόνια, για παράδειγμα, η ομοσπονδιακή Επιτροπή Εμπορίου των ΗΠΑ (FTC) κατέληξε με εμφανή ευκολία σε συμφωνία με την Google, όταν αυτή υποσχέθηκε να καταργήσει μονοπωλιακές

τακτικές με τις οποίες κατόρθωνε να εκτοπίζει από την αγορά κάθε ανταγωνιστή της. Οι εξελίξεις προδίδουν, όμως, πως στους κόλπους του αμερικανικού πολιτικού και επιχειρηματικού κατεστημένου εκδηλώνονται πλέον έντονες αντιδράσεις και η στάση των αρμόδιων αρχών αλλάζει.

Ολα δείχνουν πως η απόφαση του αμερικανικού υπουργείου Δικαιοσύνης να υποβάλει αγωγή κατά της Google σηματοδοτεί ένα τέλος εποχής αν όχι για αυτήν καθ'αυτήν τη βασιλεία των τεχνολογικών κολοσσών, τουλάχιστον για τη σχετική ασυλία της οποίας χαιρούν έως τώρα στην υπερδύναμη. Τόσο η Google όσο και οι άλλοι τεχνολογικοί κολοσσοί καλούνται πλέον να αντιμετωπίσουν μια διμέτωση επιθεσης από τις αρχές ανταγωνισμού στις δύο πλευρές του Ατλαντικού. Μετά τις αλλεπάλληλες προσπάθειές της να τιθα- σεύσει την αχαλίνωτη κυριαρχία των τε-

χνολογικών κολοσσών, η Κομισιόν διεκδικεί πλέον διευρυμένες εξουσίες ώστε να μπορέσει να επιβάλει τη διάσπασή τους. Ταυτόχρονα, όμως, η γιγάντωση των τεχνολογικών κολοσσών έχει πλέον ερεθίσει τα ανακλαστικά των αμερικανικών αρχών.

Εδώ και περισσότερο από ένα χρόνο το αμερικανικό υπουργείο Δικαιοσύνης και η ομοσπονδιακή Επιτροπή Εμπορίου (FTC) άρχισαν να διερευνούν τους τέσσερις τεχνολογικούς κολοσσούς, Amazon Apple, Facebook και Google, για μονοπωλιακή συμπεριφορά. Τώρα, η αγωγή κατά της Google, την οποία προσυπογράφουν 11 αμερικανικές πολιτείες, αποτελεί τη σοβαρότερη υπόθεση και την ισχυρότερη αντίδραση κατά μονοπωλιακής συμπεριφοράς από το 1998. Ήταν η χρονιά που από ειρωνεία της τύχης δημιουργήθηκε η Google, ενώ το αμερικανικό κράτος στρεφόταν κατά της Microsoft.

Συμμαχία Δημοκρατικών - Ρεπουμπλικανών εναντίον των μονοπωλίων

Η **αγωγή** κατά της Google υποβάλλεται εν τω μέσω μιας από τις πλέον πολιτικές προεκλογικές εκστρατείες στις ΗΠΑ. Μερίδα πολιτικών αναλυτών έσπευσε να ερμηνεύσει την κίνηση ως προεκλογικό χαρακτηρισμό, καθώς φαίνεται να ανταποκρίνεται στην υπόσχεση που είχε δώσει ο Ντόναλντ Τραμπ στους ψηφοφόρους των Ρεπουμπλικανών ότι φέρει ενώπιον των ευθυνών τους όσες εταιρείες επιχειρήσαν να αποσιωπήσουν τα επιχειρήματά του κόμματός του.

Οι Ρεπουμπλικανοί έχουν πράγματι επανειλημμένως παραπονεθεί πως πολλές εταιρείες ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένης της Google, ουσιαστικά παρεμβαίνουν για να εμποδίσουν τη διάδοση των από-

ψεών τους. Ορισμένοι Ρεπουμπλικανοί βουλευτές έχουν μάλιστα επιχειρήσει να επικαλεσθούν τη νομοθεσία κατά της μονοπωλιακής συμπεριφοράς για να αναγκάσουν τους τεχνολογικούς κολοσσούς να μην επιβάλλουν αυτού του είδους την ιδιότυπη λογοκρισία.

Όπως έχουν, άλλωστε, επισημάνει πολλά αμερικανικά ΜΜΕ, οι 11 αμερικανικές πολιτείες που συντάσσονται με την αγωγή του αμερικανικού υπουργείου Δικαιοσύνης κατά της Google έχουν όλες Ρεπουμπλικανό γενικό εισαγγελέα.

Ακόμη, όμως, και αν υπάρχει μια τέτοια διάσταση στο θέμα, στην πραγματικότητα η Google και οι τεχνολογικοί κολοσσοί έχουν συσπειρώσει εναντίον τους Ρεπου-

μπλικανούς και Δημοκρατικούς σε μια σπάνια συμμαχία και μάλιστα ενώ η προεκλογική εκστρατεία κορυφώνεται και εντός των ημερών φτάνει στο τέλος της. Και οι ειδικοί επί θεμάτων ανταγωνισμού προβλέπουν, εξάλλου, πως αν νικήσει των προεδρικών εκλογών της 3ης Νοεμβρίου αναδειχθεί ο Δημοκρατικός Τζο Μπάιντεν, η νέα κυβέρνηση όχι μόνο δεν θα είναι πιότερη προς την Google αλλά θα υιοθετήσει σκληρότερη στάση.

Η ασυνήθιστη συμμαχία έχει διαφανεί από το καλοκαίρι, όταν οι διευθυντές σύμβουλοι των τεχνολογικών γιγάντων παρουσιάστηκαν ενώπιον του αμερικανικού Κογκρέσου για να δεχθούν ομαδικώς τα βέλη των δύο κομμάτων, να χαρακτη-

ρισθούν «βαράνοι της τεχνολογίας», να κατηγορηθούν ότι έχουν συγκεντρώσει ανεπίτρεπτα μεγάλη ισχύ στα χέρια τους, αλλά και να έρθουν αντιμέτωποι με ατασθαλίες τους που είδαν το φως της δημοσιότητας και να ομολογήσουν την αδυναμία τους να υπεραμυνθούν της στάσης τους.

Η συμμαχία εναντίον των τεχνολογικών κολοσσών δεν εξαντλείται πάντως στο πολιτικό κατεστημένο των ΗΠΑ. Συμμετέχουν σε αυτήν παράγοντες από όλο το επιχειρηματικό φάσμα. Σύμφωνα με τους New York Times, εδώ και αρκετούς μήνες έχουν συντονίσει τις συστηματικές πιέσεις τους προς τις Αρχές νομικοί σύμβουλοι, ακτιβιστές, οικονομολόγοι, δια-

νοούμενοι έως και πρόωπη στέλεχη επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων και επιχειρήσεων του συγκεκριμένου κλάδου, που σχεδόν ζητούν τις κεφαλές των τεχνολογικών κολοσσών επί πίνακι. Ανάμεσα τους, σύμφωνα πάντα με τους NYT, ο Κρις Χιούγκς, συνιδρυτής του Facebook, επενδυτές και κορηγοί, μέχρι και ο Ούγγρος μεγαλοεπενδυτής Τζορτζ Σόρος. Η ανίερη αυτή συμμαχία πολιορκεί εδώ και μήνες τα στέλεχη των ρυθμιστικών αρχών και τα μέλη του Κογκρέσου, καταγγέλλοντας διαρκώς τις μονοπωλιακές πρακτικές των τεχνολογικών κολοσσών, όπως και διάφορες παραβιάσεις προσωπικών δεδομένων και ιδιωτικής ζωής, ενώ παράλληλα διοργανώνει μπουκόταζ εναντίον τους.

Αγωγές και πρόστιμα έχει επιστρατεύσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Είναι πραγματικά εντυπωσιακός ο συντονισμός των αρχών ανταγωνισμού στις δύο πλευρές του Ατλαντικού, που τελευταία έχουν κυριολογικά περιλάβει τους τεχνολογικούς κολοσσούς με μια ομορβοντία αγωγών, ερευνών και καταγγελιών εναντίον τους. Τα τελευταία χρόνια η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και ειδικότερα η επιτροπος Ανταγωνισμού, Μαργκρέτε Βεστάγκερ, έχει κυρδίξει ανένδοτο αγώνα κατά των τεχνολογικών κολοσσών αποφασισμένη αφενός να τους αναγκάσει να καταβάλουν τους φόρους που τους αναλογούν και αφετέρου να περιορίσει τη δυσανάλογη δύναμή τους.

Μεταξύ άλλων, σκοπεύει να υποχρεώσει τους τεχνολογικούς κολοσσούς να προσφέρουν στους ανταγωνιστές τους πρόσβαση σε δεδομένα με συνετούς και τυποποιημένους όρους και όρους που δεν μεροληπτούν εις βάρος κανενός.

Όσον αφορά την Google, έχει πάρει τη «μερίδα του λέοντος» από τις αγωγές και τα πρόστιμα, που μέσα στα τελευταία τρία χρόνια έχουν υπερβεί τα 9 δισεκατομμύρια δολάρια. Το 2019 η Ε.Ε. της επέβαλε πρόστιμο ύψους 1,7 δισεκατομμυρίου δολαρίων επειδή εμπόδιζε τις διάφορες ιστοσελίδες να χρησιμοποιούν τους ανταγωνιστές της προ-

κειμένου να βρίσκουν διαφημιστικές εταιρείες. Δύο χρόνια νωρίτερα, το 2017, της είχε επιβάλει πρόστιμο 2,6 δισεκατομμυρίων δολαρίων για ευνοϊκή μεταχείριση των δικών της επιχειρήσεων στην αναζήτηση στο Ιντερνέτ. Και το 2018 της επέβαλε πρόστιμο 4,9 δισεκατομμυρίων δολαρίων επειδή δεν επέτρεπε σε ανταγωνιστές της την πρόσβαση στο λειτουργικό σύστημα Android.

Μέσα στο καλοκαίρι η κ. Βεστάγκερ υπέστη, βέβαια, σημαντική ήττα στη μάχη της κατά των τεχνολογικών κολοσσών και ειδικότερα κατά της Apple: Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο έκρινε πως δεν επαρκούσαν

τα στοιχεία για να επικυρώσει απόφαση που είχε λάβει η Κομισιόν από τις αρχές του 2016 και αφορούσε τον κολοσσο του λογισμικού και των υπολογιστών. Η επίμαχη απόφαση της Κομισιόν αφορούσε πρόστιμο ύψους 13 δισεκατομμυρίων δολαρίων που επέβαλε προ σχεδόν πέντε ετών στην Apple, καλώντας τη να πληρώσει το ποσό αυτό στο ιρλανδικό κράτος ως μη καταβληθέντες φόρους. Μετά τη δικαστική ήττα της, όμως, η Κομισιόν ανασυντάσσει τις δυνάμεις της και διεκδικεί διευρυνση των εξουσιών της προκειμένου να μπορεί να λάβει πιο επιθετικές πρωτοβουλίες. Στο

μεταξύ, εκκρεμεί η καταγγελία της Spotify κατά της Apple, καθώς την κατηγορεί ότι επιβάλλει απαγορευτικές χρεώσεις στους ανταγωνιστές της θέτοντάς τους σε ανταγωνισμό μειονεκτικού.

Στο μεταξύ, η Facebook έχει βρεθεί στο στόχαστρο όχι μόνον της Κομισιόν, αλλά και των γερμανικών αρχών ανταγωνισμού, που επίσης την έχουν κατηγορήσει για καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης. Μέσα στην εβδομάδα, την περασμένη Πέμπτη, η γενική εισαγγελέας της Νέας Υόρκης, Λετίσια Τζέιμς, ανακοίνωσε ότι 47 εισαγγελείς από αμερικανικές πολιτείες

σχεδιάζουν να συμμετάσχουν σε έρευνες της πολιτείας της Νέας Υόρκης εναντίον της Facebook για καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης. Σημειωτέον ότι η εν λόγω έρευνα ανακοινώθηκε αρχικά τον Σεπτέμβριο με τη συμμετοχή επτά αμερικανικών πολιτειών, αλλά έκτοτε διευρύνθηκε και συμμετείχε σε αυτήν σχεδόν όλη η χώρα. Την ίδια στιγμή, η Κομισιόν, οι γερμανικές αλλά και οι ιταλικές αρχές διεξάγουν έρευνες κατά της Amazon, την οποία κατηγορούν για παραβίαση του θεμιτού ανταγωνισμού στην πλατφόρμα των ηλεκτρονικών της πωλήσεων.

Εκτός σουηδικού 5G οι κινεζικές εταιρείες υψηλής τεχνολογίας Huawei, ZTE

Στη χορεία των ευρωπαϊκών χωρών οι οποίες απαγόρευσαν για λόγους ασφαλείας την πρόσβαση κινεζικών εταιρειών στα δίκτυα κινητής τηλεφωνίας 5ης γενιάς προστέθηκε και η Σουηδία. Ειδικότερα, η Στοκχόλμη δεν επιτρέπει πλέον στις εταιρείες υψηλής τεχνολογίας Huawei και ZTE να προμηθεύουν με εξοπλισμό και υποδομές δικτύων 5ης γενιάς τις δικές της εταιρείες, που δραστηριοποιούνται στην παροχή υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας. Η αρμόδια Ρυθμιστική Αρχή Τηλεπικοινωνιών της χώρας δήλωσε πως η

απόφαση, εν όψει, μάλιστα, και της προγραμματισμένης δημοπρασίας συχνοτήτων τον Νοέμβριο, συνδέεται με συστάσεις, που εκπορεύονται τόσο από τις ένοπλες δυνάμεις όσο και από τις υπηρεσίες κρατικής ασφαλείας. Βάσει αυτών η Κίνα θεωρείται πως συνιστά μία από τις μεγαλύτερες απειλές για τη Σουηδία.

Οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις, υπό τις ασφυκτικές πιέσεις της Ουάσιγκτον, επιβάλλουν αυστηρότερους ελέγχους στις κινεζικές εταιρείες δικτύων 5ης γενιάς. Οι ΗΠΑ κατηγορούν τη Huawei πως κα-

τασκευάζει εξοπλισμό, το οποίος χρησιμοποιείται από το Πεκίνο για κατασκοπεία. Από την πλευρά της, η Huawei επανείλημμένως διαβεβαιώνει πως δεν απειλεί την ασφάλεια της Αμερικής, αν και το Ηνωμένο Βασίλειο φαίνεται πως δεν έδωσε βάση στους ισχυρισμούς της – η χώρα έχει στενές σχέσεις με τις ΗΠΑ, άλλωστε. Τον Ιούλιο ήταν και η πρώτη ευρωπαϊκή χώρα που επέβαλε την απομάκρυνση του εξοπλισμού 5ης γενιάς της Huawei από το δίκτυό της ολοκληρωτικά έως το 2027. Στην περίπτωση της Σουηδίας, τώρα, το

Πεκίνο διατείνεται πως δεν υπάρχουν σαφείς αποδείξεις για το ότι ο εξοπλισμός των κινεζικών εταιρειών απειλεί όντως την εθνική ασφάλεια, όπως αναφέρει το ειδησεογραφικό πρακτορείο Reuters. «Δεν υπάρχουν έμπρακτες αποδείξεις για να στηρίξουν τους ισχυρισμούς περί απειλής για την εθνική ασφάλεια, οπότε ο αποκλεισμός της Huawei φαίνεται ως αβάσιμος, άδικος και απαράδεκτος», υπογράμμισε ο εκπρόσωπος της κινεζικής επιχείρησης. Ο διευθυντής του τμήματος ερευνών αγοράς της CCS Insight, Μπεν Γουντ, τονίζει

ότι, «η απαγόρευση ουσιαστικά ελαττώνει τις επιλογές των εταιρειών με δίκτυα κινητής τηλεφωνίας, ενώ ελλοχεύει και ο κίνδυνος να καθυστερήσει η ανάπτυξη της 5ης γενιάς σε αγορές, όπου ο ανταγωνισμός είναι περιορισμένος».

Εν τω μεταξύ, ενδεχομένως εξαιτίας των αποφάσεων των ευρωπαϊκών κυβερνήσεων η Κίνα να αντιπετθεί. Η αρμόδια Ρυθμιστική Αρχή Τηλεπικοινωνιών της χώρας εξέδωσε ανακοίνωση, ζητώντας πιο αυστηρή εποπτεία των ξένων εταιρειών του κλάδου των τηλεπικοινωνιών, που

δραστηριοποιούνται στην αγορά της. Αζίζει να αναφερθεί στο σημείο αυτό πως η σουηδική Ericsson, μία από τις κορυφαίες εταιρείες της Γηραιάς Ηπείρου στον εξοπλισμό τηλεπικοινωνιακών δικτύων, είναι η μεγαλύτερη ανταγωνίστρια της Huawei. Έχει δε εξασφαλίσει συμβόλαια προμηθειών και από τους τρεις μεγάλους παρόχους της Κίνας, ώστε να τους εφοδιάσει με ραδιοεξοπλισμό για τα δίκτυα 5ης γενιάς. Υπό το σκεπτικό αυτό, εάν το Πεκίνο προχωρήσει σε αντίμετρα εις βάρος της Σουηδίας, θα βρεθεί η Ericsson σε δυσχερή θέση.

Εν μέσω κρίσεων οι κροίσοι γίνονται ακόμη πλουσιότεροι

*Τόσο το 2009 όσο και τη φετινή χρονιά
οι βαθύπλουτοι αύξησαν την περιουσία τους*

Οι κρίσεις ευνοούν τους βαθύπλουτους και ειδικότερα όσους έκαναν περιουσία επενδύοντας στην υψηλή τεχνολογία, καθώς αυτοί περισσότερο από οποιονδήποτε άλλον έχουν δει τα δυσθεώρητα πλούτη τους να αυξάνονται στις δύο τελευταίες κρίσεις. Τόσο η πανδημία όσο και η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση έχουν οδηγήσει σε αύξηση του πλούτου των γνωστών «βαρώνων» της υψηλής τεχνολογίας. Οι μεγιστάνες Τζεφ Μπέζος, ιδρυτής και επικεφαλής της Amazon, Μαρκ Ζούκερμπεργκ, ιδρυτής και διευθύνων σύμβουλος της Facebook, Ελον Μασκ επίσης ιδρυτής και επικεφαλής της αυτοκινητοβιομηχανίας ηλεκτροκίνητων Tesla και της αεροδιαστημικής βιομηχανίας SpaceX, αλλά και ο Κινέζος ομόλογός τους Τζακ Μα, ιδρυτής και επικεφαλής της πλατφόρμας ηλεκτρονικού εμπορίου Alibaba, είδαν τα πλούτη τους να αυξάνονται φέτος εν τω μέσω της πανδημίας.

Όπως επισφαιρίζει σχετικό ρεπορτάζ των Financial Times, ποτέ έως τώρα στα τελευταία 22 χρόνια που καταγράφονται τα σχετικά στοιχεία δεν σημειώθηκε τόσο μεγάλη αύξηση του πλούτου όσο φέτος. Από τα δεδομένα των ελβετικών τραπεζών που εποπτεύουν και προστατεύουν τα πλούτη αυτών των μεγιστάνων και ειδικότερα από στοιχεία της τράπεζας UBS προκύπτει, όμως, πως η προηγούμενη φορά που κατεγράφη ανάλογη αλλά όχι και ισόποση αύξηση του πλούτου των μεγιστάνων ήταν στα τέλη της χρηματοπιστωτικής κρίσης το 2009.

Σύμφωνα με στοιχεία του αμερικανικού ινστιτούτου μελετών πολιτικής (Institute for Policy Studies), η περιουσία του Τζεφ

Μπέζος αυξήθηκε κατά 73 δισ. δολάρια στο διάστημα από τα μέσα Μαρτίου έως τα μέσα Σεπτεμβρίου, από τη στιγμή δηλαδή που η πανδημία εξαπλώθηκε στον δυτικό κόσμο προκαλώντας τεκτονικούς κραδασμούς στις οικονομίες και στα χρηματιστήρια. Στο ίδιο χρονικό διάστημα, οι περιουσίες αφενός του Μαρκ Ζούκερμπεργκ και αφετέρου του Ελον Μασκ αυξήθηκαν κατά 45 δισ. δολάρια εκάστη.

Σε ό,τι αφορά τον Τζακ Μα της Alibaba, μέσα στους τελευταίους 10 μήνες είδε

**Μεγάλοι κερδισμένοι
της πανδημίας οι επικεφαλής
ψηφιακών ομίλων όπως
οι Μπέζος, Ζούκερμπεργκ
και Μασκ.**

τον πλούτο του να αυξάνεται κατά 45%. Σύμφωνα με το Hurun Report, που παρακολουθεί και καταγράφει τον μεγάλο πλούτο των Κινέζων ολιγαρχών, σήμερα ο πλούτος του Τζακ Μα ανέρχεται σε 58,8 δισ. δολάρια.

Η βρετανική εφημερίδα τονίζει μάλιστα πως η διαστημική άνοδος του πλούτου αυτών των μεγιστάνων της τεχνολογίας επισκιάζει την αύξηση του πλούτου των πλουσίων γενικότερα. Το καταμαρτυρούν τα στοιχεία ελβετικών τραπεζών όπως η UBS και η Lombard Odier, πάλι ποτέ τράπεζα που δάνεισε τον Ναπολέοντα.

Σύμφωνα με τον Σέρτζιο Ερμότι, διευθύνοντα σύμβουλο της UBS, μία από

Ο Τζακ Μα της Alibaba, μέσα στους τελευταίους 10 μήνες, είδε τον πλούτο του να αυξάνεται κατά 45% και να φθάνει στο ποσό των 58,8 δισ. δολαρίων.

τις αιτίες για την αύξηση του πλούτου των πλουσίων στη διάρκεια κρίσεων είναι ότι δεν πανικοβάλλονται από την πτώση των χρηματιστηρίων και αντιθέτως την αντιμετωπίζουν ως ευκαιρία για καλές επενδύσεις. Η Lombard Odier, η ελβετική τράπεζα που εποπτεύει πλούτο ύψους 287 δισ. ελβετικών φράγκων, ποσό αντίστοιχο των 316 δισ. δολαρίων, άρχισε από τον Φεβρουάριο να ενθαρρύνει τους πελάτες της να τοποθετήσουν κεφάλαιά τους στις πανικόβλητες αγορές.

«Αν συγκρίνουμε την κατάσταση με εκείνη της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης της διετίας 2008-2009, βλέπουμε ότι τώρα υπάρχει μια τεράστια

βοήθεια που έχει δοθεί στην οικονομία και στο χρηματοπιστωτικό σύστημα», τονίζει ο κ. Ερμότι, ο οποίος σημειωτέον αποχωρεί από τη θέση έπειτα από εννέα χρόνια στο τιμόνι της τράπεζας.

Έτσι, γενικότερα, οι δισεκατομμυριούχοι του κόσμου είδαν τα πλούτη τους να αυξάνονται φέτος σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του περασμένου έτους. Η τάση καταγράφεται πανομοιότυπα, άλλωστε, από τη Βραζιλία και την Κίνα μέχρι τις ΗΠΑ και τη Βρετανία και επιβεβαιώνει τον φόβο που έχουν εκφράσει πολιτικοί, οικονομολόγοι και διεθνείς οργανισμοί ότι η πανδημία θα διευρύνει περαιτέρω την ανισότητα.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του **ROB COX** / REUTERS BREAKINGVIEWS

Ενισχύεται η εξάρτηση πολυεθνικών από την Κίνα

«**Καλές** εταιρείες έχετε εδώ, γι' αυτό και θα ήταν κρίμα εάν τους συνέβαινε κάτι άσχημο». Αυτό που θα ακουγόταν σαν κακόγουστη ατάκα από σκηνή τηλεοπτικού σιριάλ για τη μαφία, αποτελεί ουσιαστικά το δίλημμα που αντιμετωπίζουν οι δυτικές πολυεθνικές στην Κίνα.

Η ασιατική χώρα έχει καταφέρει σε μεγάλο βαθμό να συγκρατήσει την εξάρτηση της πανδημίας και να επιστρέψει στην ανάπτυξη, εξέλιξη που αποτελεί τη μοναδική ευχάριστη νότα για εταιρείες από την Ευρώπη και την Αμερική, των οποίων οι οικονομίες βρίσκονται υπό την πίεση των μέτρων που έχουν ληφθεί για την αντιμετώπιση του ιού.

Ο κίνδυνος είναι ότι αυτές θα αναπτύξουν μια εξάρτηση από την Κίνα, η οποία τελικά μπορεί να γυρίσει μπουμερανγκ προκαλώντας σοβαρές επιπτώσεις και σε γεωπολιτικό επίπεδο.

Ας ρίξει κάποιος μια ματιά στα τριμηνιαία οικονομικά αποτελέσματα επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε κλάδους από την αυτοκινητοβιομηχανία μέχρι τη βιομηχανία παραγωγής τροφίμων. Για πολλές, ενώ οι πωλήσεις τους στις ανεπτυγμένες αγορές μειώνονται, καθώς οι καταναλωτές μένουν στο σπίτι, η ανασφάλεια στην αγορά εργασίας παραδοκεί και οι κοινωνικές αποστάσεις έχουν περιορίσει τον τρόπο ζωής, οι δραστηριότητές τους στην Κίνα έχουν αποκτήσει δυναμική. Η Unilever, για παράδειγμα, κατέγραψε το τρίτο τρίμηνο αύξηση πωλήσεων της τάξεως του 4,4% στα 12,9 δισ. ευρώ.

Αυτή η αύξηση οφείλεται στο γεγονός ότι οι πωλήσεις στις αναδυόμενες αγορές σημείωσαν άνοδο 5,3%, μεγαλύτερη δηλαδή από το 3,1% που ήταν η άνοδος των πωλήσεων στις ανεπτυγμένες αγορές. «Η Κίνα κατέγραψε διημέριους ρυθμούς ανάπτυξης, η οποία προήλθε κυρίως από τον κλάδο της ομορφιάς και την προσωπικής περιποίησης, καθώς και της ανάκαμψης που γνώρισε ο κλάδος της εστίασης». Έτσι χαρακτηρίζει την κατάσταση που έχει διαμορφωθεί στην Κίνα στέλεχος επιχειρήσεων. Κάπως έτσι είναι και η εικόνα που επικρατεί στον κλάδο των ειδών πολυτελείας.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις της συμβουλευτικής εταιρείας Bain, έως το 2025 η

Κίνα θα αποτελέσει για τη συγκεκριμένη βιομηχανία την πιο σημαντική χώρα, ενώ οι καταναλωτές της θα αντιπροσωπεύουν περίπου το μισό των πωλήσεων που καταγράφει παγκοσμίως, όταν πέρσει ήταν περίπου το ένα τρίτο. Στην ίδια κατάσταση βρίσκονται και οι αυτοκινητοβιομηχανίες. Η BMW ανακοίνωσε ότι οι πωλήσεις αυτοκινήτων στην Κίνα το τρίτο τρίμηνο αυξήθηκαν κατά 31% σε σύγκριση με τη χρονιά που προηγήθηκε.

Η γερμανική Daimler ανέφερε ότι η ζήτηση από την Κίνα για τα αυτοκίνητά της Mercedes-Benz σημείωσε άνοδο, αναμένοντας διπλασιασμό των πωλήσεων της λιμουζίνας Maybach στην Ασία. Ακόμη και εάν κάτι στην

**Καταγράφουν αύξηση
μεγεθών σε μια περίοδο
που σε ΗΠΑ και Ευρώπη οι
οικονομίες είναι υπό πίεση.**

Κίνα δεν πάει καλά, πάει σχετικά καλύτερα σε σύγκριση με άλλες χώρες. Τα Starbucks, για παράδειγμα, τα οποία πρόκειται να ανακοινώσουν τα οικονομικά τους αποτελέσματα για το τρίμηνο την επόμενη εβδομάδα, έχουν υποστεί μεγάλο πλήγμα παγκοσμίως όπως όλοι κατά το δεύτερο τρίμηνο, με το σύνολο των πωλήσεων να σημειώνει πτώση 40%. Στην Κίνα ωστόσο η μείωση ήταν περίπου η μισή. Οπότε πού είναι το πρόβλημα; Ο μέτοχος πρέπει να είναι χαρούμενος που οι εταιρείες τα πάνε καλά στην Κίνα, ενώ στις υπόλοιπες χώρες του κόσμου υπάρχει πτώση. Μόνο σε ένα σημείο υπάρχει πρόβλημα. Καθώς οι εταιρείες εξαρτώνται όλο και περισσότερο από την αγορά της Κίνας, θα πιέζουν τις κυβερνήσεις να λάβουν μια λιγότερο επιθετική στάση απέναντι στην κυβέρνηση της Κίνας σε θέματα όπως το εμπόριο, η ασφάλεια, τα ανθρώπινα δικαιώματα ή άλλα σοβαρά ζητήματα. Θυμίζει λίγο ένα σχήμα λόγου που χρησιμοποιεί η μαφία, όπου την έμμεση απειλή ακολουθεί η υπόσχεση προστασίας. Στην περίπτωση της Κίνας, όμως, αυτή είναι άμεση.

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

60 ΧΡΟΝΙΑ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**ΟΠΑΠ
ΚΥΠΡΟΥ**

**ΥΠΕΡΦΑΝΟΣ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΗΣ**

ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ Η Νο1 ειδησεογραφική εφαρμογή στην Κύπρο

Η επέλαση των ρομπότ απειλεί 800 εκατομμύρια θέσεις εργασίας

Ο αριθμός υπηρεσιών που θα εξυπηρετούν θα αυξηθεί κατά 38%

Επιταχύνοντας τη στροφή των επιχειρήσεων στη χρήση των νέων τεχνολογιών, η πανδημία ανέδειξε τη βιομηχανία του αυτοματισμού και της ψηφιοποίησης σε έναν από τους ελάχιστους κερδοσυνεγείς της κρίσης. Στατιστικά στοιχεία τόσο των επίσημων κρατικών υπηρεσιών όσο και των επιχειρήσεων κατατείνουν σε ραγδαία αύξηση της παραγωγής και της χρήσης της ρομποτικής αλλά και άλλων νέων τεχνολογιών στη διάρκεια της πανδημίας. Αναμφίβολα, όμως, η νέα πραγματικότητα συνεπάγεται καινούργιους κραδασμούς στον κόσμο της εργασίας και εξαφάνιση πολλών επαγγελμάτων με 800 εκατομμύρια άτομα να κινδυνεύουν να χάσουν τη θέση τους και να δουν το επάγγελμά τους να εξαφανίζεται.

Σχετικό δημοσίευμα των Financial Times παραθέτει εκτιμήσεις της Ελιζαμπεθ Ρέινολντς, στέλεχος του IMT και επικεφαλής ομάδας εργασίας που μελετά το μέλλον της εργασίας. Όπως τονίζει η κ. Ρέινολντς, «κάποιες επιχειρήσεις βρήκαν τρόπο να διατηρήσουν την παραγωγικότητά τους απασχολώντας λιγότερους εργαζομένους και σίγουρα δεν θα εγκαταλείψουν αυτό που πέτυχαν». Το αποτέλεσμα ήταν, έτσι, να αυξηθεί η παραγωγή και το διεθνές εμπόριο ρομπότ αλλά και άλλων αυτόματων τεχνολογιών σε πολλές χώρες, αναπληρώνοντας ως ένα βαθμό τη μείωση του παγκόσμιου εμπορίου. Στις ΗΠΑ, για παράδειγμα, οι εισαγωγές βιομηχανικών ρομπότ αυξήθηκαν κατά 5%

στη διάρκεια των πρώτων οκτώ μηνών του έτους, την περίοδο δηλαδή που εξαιτίας της πανδημίας μειώθηκαν οι εισαγωγές της υπερδύναμης συνολικά κατά 11%.

Σύμφωνα με την Ιαπωνική Ένωση Ρομποτικής, στο ίδιο χρονικό διάστημα στην Ιαπωνία οι πωλήσεις βιομηχανικών ρομπότ υπερβήσαν τις πωλήσεις μηχανολογικού εξοπλισμού βιομηχανίας, ενώ οι εξαγωγές ρομπότ αυξήθηκαν κατά 13% το δεύτερο τρίμηνο. Στην Κίνα, άλλωστε, τον Αύγουστο αυξήθηκε η παραγωγή βιομηχανικών

Οι τεχνολογίες αυτοματισμού μπορούν να αντικαταστήσουν επαγγέλματα χαμηλής αλλά και σύνθετης εξειδίκευσης.

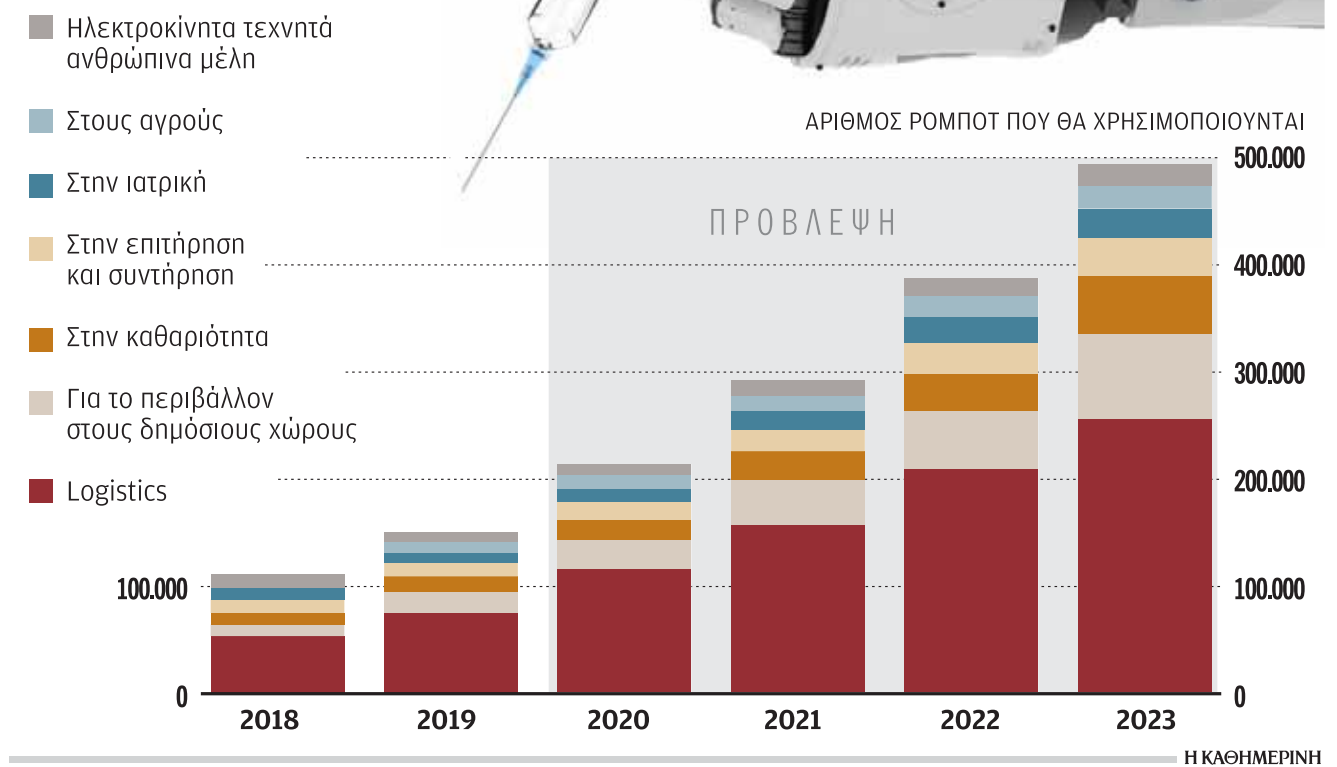
ρομπότ κατά 14% σε ετήσια βάση αλλά και στην Ευρώπη, η παραγωγή μηχανολογικού εξοπλισμού ειδικού σκοπού, κατηγορία στην οποία εντάσσονται και τα ρομπότ, ήταν σαφώς υψηλότερη από τους περισσότερους τομείς, συμπεριλαμβανομένης και της αυτοκινητοβιομηχανίας. Αντανάκλαση της στροφής στην αυτοματοποίηση ήταν και η σαφώς καλύτερη εικόνα της απασχόλησης στον τομέα του προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών όταν την ίδια περίοδο η πανδημία

είχε οδηγήσει σε πτώση της απασχόλησης κατά 3,1%. Η πανδημία αποτελεί «πραγματική ωστική δύναμη για τις ψηφιακές τεχνολογίες», σχολιάζει ο Πάτρικ Σβάρτζκοφ, μέλος του Δ.Σ. της Διεθνούς Ομοσπονδίας Ρομποτικής (IFR).

Σύμφωνα με την IFR, ο αριθμός των υπηρεσιών που θα εξυπηρετούν τα ρομπότ ανά τον κόσμο θα αυξηθεί κατά 38% μέσα στο έτος και η ανάπτυξη αυτή θα ενισχυθεί τα επόμενα δύο χρόνια. Η ιατρική και η καθαριότητα θα είναι, όμως, οι τομείς στους οποίους θα αυξηθεί σημαντικά η χρήση των ρομπότ. Όπως επισημαίνει η συμβουλευτική McKinsey, η ψηφιακή επικοινωνία μεταξύ επιχειρήσεων και πελατών έχει αυξηθεί τους τελευταίους μήνες τόσο όσο αυξάνεται συνήθως σε διάστημα ετών. Οι μεταβολές στην ψηφιακή τεχνολογία προχωρούν με ταχύτητα περίπου 25 φορές μεγαλύτερη από εκείνη προ της πανδημίας. Και βέβαια έχει αλλάξει η στάση των υψηλόβαθμων στελεχών των επιχειρήσεων έναντι του αυτοματισμού και της ρομποτικής. Ως τώρα χρησιμοποιούσαν τις νέες τεχνολογίες με σκοπό τη μείωση του κόστους, ενώ τώρα την εκμεταλλεύονται για να διασφαλίσουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.

Οι ραγδαίες εξελίξεις αναμένεται, όμως, να έχουν άμεσες επιπτώσεις στην αγορά εργασίας και πολλοί οικονομολόγοι εκφράζουν φόβους ότι θα οδηγήσουν σε εξαφάνιση ορισμένων επαγγελμάτων όπως για παράδειγμα του πωλητή εμπορικών

Η χρήση των ρομπότ αναμένεται να αυξηθεί ραγδαία

καταστημάτων ή του ρεσεψιονίστ. Σύμφωνα με σχετική έρευνα που εκπόνησαν δύο οικονομολόγοι του Bloomberg Economics, οι Ζιάντ Νταούντ και Σκοτ Τζόνσον, έως και 800 εκατομμύρια άτομα διατρέχουν κίνδυνο όχι απλώς να χάσουν τη θέση εργασίας τους αλλά να δουν το επάγγελμά τους να χάνει κάθε χρησιμότητα και να εκλείπει οριστικά. Οι ίδιοι οικονομολόγοι εκτιμούν μάλιστα πως οι χώρες με τον μεγαλύτερο κίνδυνο ραγδαίας μείωσης της απασχόλησης εξαιτίας των νέων τεχνολογιών είναι οι χώρες του Περσικού

Κόλπου, η Τσεχία, η Σλοβακία και η Ιαπωνία που είναι ιδιαίτερα ευάλωτες στις ανατροπές από τον αυτοματισμό. Όπως τονίζει το Bloomberg, οι χώρες αυτές είναι τόσο ευάλωτες επειδή μεγάλο ποσοστό του εργατικού τους δυναμικού απασχολείται στις απλές εργασίες ρουτίνας που μπορούν εύκολα να αντικατασταθούν από μηχανές.

Οι δύο οικονομολόγοι του Bloomberg προειδοποιούν παράλληλα πως ο αυτοματισμός εγκυμονεί κινδύνους περαιτέρω διεύρυνσης της εισοδηματικής ανισότητας. Κι ενώ ως τώρα η επικρατούσα αντίληψη

ήταν πως τα ρομπότ απειλούν κυρίως τα επαγγέλματα χαμηλής εξειδίκευσης, τώρα αντικαθίστανται καθήκοντα πιο σύνθετα που, όμως, μπορούν να διασπαστούν σε πιο απλά μηχανικά βήματα. Και αυτά συνήθως συγκαταλέγονται στα επαγγέλματα μεσαίου εισοδήματος. Δεν λείπουν, βέβαια, και οι αισιόδοξοι όπως ο Τίες Πέτερσον, οικονομολόγος και αναλυτής στο ίδρυμα Bertelsmann, που προεξοφεί πως μέσα στα επόμενα πέντε χρόνια «η ψηφιοποίηση θα δημιουργήσει περισσότερες θέσεις εργασίας από όσες εξαφανίζονται».

Διεθνή κεφάλαια εγκαταλείπουν τις αναδυόμενες οικονομίες

Καταγράφονται αύξηση κόστους δανεισμού και υποχώρηση των νομισμάτων τους - Οι κυβερνήσεις στρέφονται σε αύξηση των επιτοκίων

Ενώ οι ανεπτυγμένες οικονομίες διατηρούν σε μηδενικά ή αρνητικά επίπεδα τα επιτόκια για να στηρίξουν τις οικονομίες τους και μένουν πιστές σε μια δική τους εκδοχή της πολιτικής «ό,τι κι αν χρειαστεί», οι αναδυόμενες οικονομίες αδυνατούν να ακολουθήσουν μια εξίσου αναπτυξιακή πολιτική.

Τόσο οι ανεπτυγμένες όσο και οι αναδυόμενες οικονομίες κατέφυγαν σε μια επιθετικά επεκτατική πολιτική για να αντιμετωπίσουν τον οικονομικό αντίκτυπο της πανδημίας. Οι αναδυόμενες οικονομίες όμως έχουν συσσωρεύσει υψηλό χρέος και βλέπουν τα νομίσματά τους να υποχωρούν συνεχώς, με αναπόφευκτο συνεπακόλουθο την αύξηση του κόστους δανεισμού τους και τον κίνδυνο πτώχευσης.

Πολυτέλεια

Την πρωτοκαθεδρία ανάμεσα στις ανεπτυγμένες οικονομίες, οι κεντρικές τράπεζες των οποίων έχουν την πολυτέλεια να τις στηρίξουν με κάθε τρόπο, έχουν οι ΗΠΑ και η Ευρώπη. Τον Μάρτιο, όταν η μεγαλύτερη οικονομία του κόσμου βυθιζόταν στην πανδημία, η ομοσπονδιακή τράπεζα των ΗΠΑ μείωσε το βασικό επιτόκιο δανεισμού σε σχεδόν μηδενικό επίπεδο και συγκεκριμένα στο 0,25%. Προ ημερών, άλλωστε, στη διάρκεια του Σεπτεμβρίου ανακοίνωσε ότι το κόστος του δανεισμού θα παραμείνει σε αυτά τα επίπεδα μέχρι και το 2023. Παράλληλα, υποσχέθηκε να μην επαναφέρει την περιοριστική νομισματική πολιτική προτού επιτευχθεί ο στόχος της πλήρους απασχόλησης στις ΗΠΑ και επανέλθει ο πληθωρισμός στον στόχο του 2%.

Στο πλαίσιο των έκτακτων μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας, η Federal Reserve παρέτεινε το πρόγραμμα αγοράς ομολόγων που είχε επιστρατεύσει στην παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση αγοράζοντας κρατικά ομόλογα αξίας τουλάχιστον 80 δις. δολαρίων τον μήνα και

Η τουρκική λίρα και το φιορίνι Ουγγαρίας δεν ήταν τα μοναδικά νομίσματα που βρέθηκαν κατά τη διάρκεια της χρονιάς σε ελεύθερη πτώση. Ανάλογη υποχώρηση σημείωσαν το πέσο Βραζιλίας, το ραντ Νότιου Αφρικής και το ρούβλι της Ρωσίας.

τιτλοποιημένα δάνεια αξίας 40 δις. δολαρίων τον μήνα. Και όπως έχει καταστήσει σαφές ο επικεφαλής της Τζερόμ Πάουελ, η Fed δεν σκοπεύει να ανακαλέσει κανένα από αυτά τα έκτακτα μέτρα, καθώς η ανάκαμψη της αμερικανικής οικονομίας παραμένει εύθραυστη.

Ανάλογη είναι η στάση της ΕΚΤ που έχει συμπίσει τα επιτόκια του ευρώ στο -0,5%, ενώ έχει επεκτείνει περαιτέρω τα έκτακτα μέτρα στήριξης. Ο λόγος για το πρόγραμμα αγοράς ομολόγων αξίας 1,35 τρις. ευρώ που επιστράτευσε τον Μάρτιο, ένα πρόγραμμα πολύ πιο εκτεταμένο και

ποιοτικά αναβαθμισμένο από το υφιστάμενο πρόγραμμα αγοράς τίτλων. Και από την στάση που τηρεί, οικονομολόγοι και επενδυτές εκτιμούν πως θα επεκτείνεται περαιτέρω το εν λόγω πρόγραμμα προς τα τέλη του έτους.

Σε αρνητικό έδαφος και συγκεκριμένα στο -0,1% βρίσκονται και τα επιτόκια της Ιαπωνίας, η κεντρική τράπεζα της οποίας αναμένεται να συνεχίσει το δικό της πρόγραμμα αγοράς ομολόγων, καθώς ο νέος πρωθυπουργός Γιοσιχίντε Σούγκα υποσχέθηκε πως θα μείνει πιστός στην πολιτική του προκατόχου του, Σίνζο Αμπε.

Όπως σχολιάζει το Bloomberg, αυτό σημαίνει πως τα αρνητικά επιτόκια και οι αγορές ομολόγων θα παραμείνουν σε ισχύ για απεριόριστο ακόμη χρονικό διάστημα.

Προειδοποιήσεις

Η κατάσταση είναι διαφορετική για τις αναδυόμενες οικονομίες, οι οποίες έχοντας καταφύγει στην αναπτυξιακή πολιτική για να αντιμετωπίσουν τις επιπτώσεις της πανδημίας, τώρα αντιμετωπίζουν δυσθεώρητα χρέη. Επανελημμένως οικονομολόγοι έχουν προειδοποιήσει τα αναδυό-

μενες οικονομίες ότι κινδυνεύουν να εγκλωβιστούν σε μια συνεχή υποχώρηση των νομισμάτων τους και παράλληλα σε μια αύξηση του κόστους δανεισμού τους, που μπορούν να προκαλέσουν κρίσεις χρέους και πτωχεύσεις.

Μιλώντας στους Financial Times, ο Άνταμ Γολφ, αναλυτής αναδυόμενων στην Absolute Strategy Research, τόνισε πως «οι συνθήκες υπό τις οποίες αντλούν εργα να αντιμετωπίσουν τις επιπτώσεις της πανδημίας, τώρα αντιμετωπίζουν δυσθεώρητα χρέη. Επανελημμένως οικονομολόγοι έχουν προειδοποιήσει τα αναδυό-

κώς ομόλογα και μετοχές των αναδυόμενων αγορών, αντιστρέφοντας την πορεία του ξένου κεφαλαίου που εισέρρεε μαζικά στους τίτλους τους από τον Μάρτιο και μετά. Αυτό σημαίνει, όμως, ότι οι κεντρικές τράπεζες που χαλάρωσαν τη νομισματική πολιτική τους αντιδρώντας στην κρίση της πανδημίας, δεν θα μπορέσουν να το επαναλάβουν. Ήδη η Τράπεζα της Τουρκίας και η Τράπεζα της Ουγγαρίας αύξησαν τα επιτόκια στα τέλη Σεπτεμβρίου, στέλνοντας μήνυμα στις αγορές ότι ίσως αρχίζει ήδη η επιστροφή στην περιοριστική πολιτική. Όπως τονίζει η βρετανική εφημερίδα, σήμερα οι κεντρικές τράπεζες δεν ανησυχούν πως τα χαμηλά επιτόκια θα επιταχύνουν τον πληθωρισμό, αλλά ότι οδηγούν σε αποδυνάμωση των νομισμάτων τους, που συνεπάγεται αυτομάτως αύξηση του κόστους δανεισμού τους.

Η τουρκική λίρα και το φιορίνι Ουγγαρίας δεν ήταν τα μοναδικά νομίσματα που βρέθηκαν φέτος σε ελεύθερη πτώση. Ανάλογη πτώση σημείωσαν το πέσο Βραζιλίας, το ραντ Νότιου Αφρικής και το ρούβλι της Ρωσίας.

Η Τράπεζα της Βραζιλίας έχει βασικό επιτόκιο 2% και σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των οικονομικών αναλυτών θα το διατηρήσει αμετάβλητο στο ίδιο επίπεδο μέχρι το τέλος του χρόνου. Οι προβλέψεις συγκλίνουν όμως σε μια αύξηση στο 3% για τα τέλη του επόμενου έτους. Η Τράπεζα της Ρωσίας άρχιζε να μειώνει τα επιτόκια για να αντιμετωπίσει την κρίση και τα περιορίσει στο 4,25%, αλλά τον περασμένο μήνα τα άφησε αμετάβλητα, καθώς είχε προηγηθεί η συνεχής διολίσθηση του ρουβλίου.

Και ενώ η πρόεδρος Ελβίρα Ναμπιουλίνια εκτιμά πως «υπάρχει ακόμα κάποιο περιθώριο για περαιτέρω μείωση», πολλά θα εξαρτηθούν από τις νέες πιέσεις που ενδέχεται να υποστεί η ρωσική οικονομία αν επιβληθούν νέες κυρώσεις στη Μόσχα ως συνεπακόλουθο της υπόθεσης Ναβάλνι.

Ετήσιος απολογισμός

Κύπρου

www.pwc.com.cy/annual-review

Ενα βήμα πριν από τη συγχώνευση βρίσκονται Fiat και Peugeot Citroen

Η συμφωνία των 38 δις. δολ. αναμένει την έγκριση της Κομισιόν

Την τέταρτη μεγαλύτερη αυτοκινητοβιομηχανία του κόσμου θα δημιουργήσουν η ιταλοαμερικανική Fiat Chrysler Automobiles (FCA) και η γαλλική PSA (Peugeot Citroen), οι οποίες αναμένουν την έγκριση της συγχώνευσης τους των 38 δισεκατομμυρίων δολαρίων (32,2 δισεκατομμυρίων ευρώ) από τις αρμόδιες αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αναφέρεται σε δημοσίευμα του ειδησεογραφικού πρακτορείου Ρόιτερς. Τα σχετικά εισηγούνται καλά πληροφορημένες πηγές, προσθέτοντας ότι οι αυτοκινητοβιομηχανίες αποφασίζουν να ενώσουν τις δυνάμεις τους, προκειμένου να μπορέσουν να ανταποκριθούν στα ζητήματα της ηλεκτροκίνησης, των αυστηρότερων ορίων στις εκπομπές ρύπων, καθώς και στις επιπτώσεις από τη συνεχιζόμενη πανδημία του κορωνοϊού. Ο νέος όμιλος θα έχει την επωνυμία Stellantis και θα προσβλέπει σε παχιά έσοδα από την πώληση αγροτικών ημιφορτηγών Ram και οχημάτων πολλαπλών χρήσεων και ελεύθερου χρόνου Jeep SUV στο αμερικανικό καταναλωτικό κοινό. Με τα

Από τη συνένωση δυνάμεων των δύο εταιρειών θα προκύψει η τέταρτη μεγαλύτερη αυτοκινητοβιομηχανία παγκοσμίως.

χρήματα αυτά, η εταιρεία θα χρηματοδοτήσει την ακριβή ανάπτυξη προϊόνων αυτοκινήτων με μηδενικούς ρύπους, που θα απευθύνονται ως επί το πλείστον στους οδηγούς της Ευρώπης και της Κίνας.

Η απόφαση να συμπήξουν συμμαχία οι δύο αυτοκινητοβιομηχανίες ανακοινώθηκε πέρυσι και συμφωνήθηκε να υλοποιηθεί αποκλειστικά με την ανταλλαγή μετοχών. Υπό την αιγίδα της Stellantis θα συνυπάρχουν εμπορικά σήματα όπως Fiat, Jeep, Dodge, Ram, αλλά και Maserati, Peugeot, Opel και DS, ενώ στόχος του νέου ομίλου είναι, χωρίς να υποκρωθεί να διακοψει τη λειτουργία εργοστασίων του, να εξοικονομήσει σε ετήσια βάση περί τα 5 δισεκατομμύρια ευρώ. Αφού του έγινε

Ο νέος όμιλος θα έχει την επωνυμία Stellantis και θα προσβλέπει σε παχιά έσοδα από την πώληση αγροτικών ημιφορτηγών Ram και οχημάτων πολλαπλών χρήσεων και ελεύθερου χρόνου Jeep SUV στο αμερικανικό καταναλωτικό κοινό. Με τα χρήματα αυτά, η εταιρεία θα χρηματοδοτήσει την ακριβή ανάπτυξη πράσινων αυτοκινήτων με μηδενικούς ρύπους.

γνωστό το δημοσίευμα του πρακτορείου Ρόιτερς, οι τιμές μετοχής της PSA και της Fiat Chrysler περιορίσαν τις αρχικές ζημιές τους και της μεν πρώτης εμφάνισε άνοδο 3,4% στα 17,06 ευρώ, ενώ της δεύτερης ενισχύθηκε 3% στα 11,43 ευρώ. Από τη δική της πλευρά, η γαλλική επιχείρηση Peugeot Citroen έπρεπε να κατευνάσει τις ανησυχίες των ευρωπαϊκών αρχών, που είναι αρμόδιες των ανταγωνισμών, εξ ου και προσφέρθηκε να ενδυναμώσει την ανταγωνίστρια Toyota. Η PSA έχει κοινοπραξία στα φορτηγά με την Toyota, οπότε συμφώνησε να αυξήσει την παραγωγή των εν λόγω οχημάτων και να της τα πωλεί σε τιμή σχεδόν κόστους, όπως ανέφεραν οι καλά πληροφορημένες πηγές.

Επιπροσθέτως, τόσο η FCA όσο και

η PSA θα δίνουν τη δυνατότητα στις δικές τους αντιπροσωπείες και σε συγκεκριμένες πόλεις να κάνουν επισκευές και σε οχήματα ανταγωνιστών. Οι καλά πληροφορημένες πηγές τόνισαν ακόμη πως οι δύο αυτοκινητοβιομηχανίες δεν βρέθηκαν στην ανάγκη να επικαλεστούν την πανδημία και τις συνέπειές τους, ώστε να επιχειρηματολογήσουν υπέρ της συγχώνευσής τους. Προσέθεσε, δε, ότι η απόφαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το θέμα αυτό αναμένεται να ανακοινωθεί έως την εκπομπή του 2020 και πριν από τη λήξη της επισημής προθεσμίας στις 2 Φεβρουαρίου 2021. Η γαλλοαμερικανική αυτοκινητοβιομηχανία καθώς και η γαλλική ευελπιστούν σε ολοκλήρωση της συγχώνευσής τους εντός του πρώτου τριμήνου του

έτους αυτού. Εν τω μεταξύ, όπως υπογραμμίζει το Ρόιτερς, το θέμα της μετάβασης στα αυτοκίνητα που κινούνται με ηλεκτρισμό ή με διττό υβριδικό σύστημα περιπλέκεται εξαιτίας της πανδημίας.

Μόλις τον Σεπτέμβριο οι δύο εταιρείες αναδιόρθωσαν τους όρους της συμφωνίας τους, ούτως ώστε να εξοικονομήσουν ρευστό, αλλά και αναθεώρησαν προς τα πάνω τον σχετικό στόχο εξαιτίας του ιού. Τέλος, αναφέρεται πως έχουν δηλώσει ότι το 40% της εξοικονόμησης θα προέλθει από δαπάνες σχετικά με τα προϊόντα τους, το άλλο 40% από τις προμήθειές τους και το υπόλοιπο 20% από την πρόωξη, τη μηχανοργάνωση και τη διαχείριση της εφοδιαστικής αλυσίδας.

Έρευνα σε δεκατέσσερις εταιρείες από τις βρετανικές φορολογικές αρχές

Οι βρετανικές αρχές έχουν ξεκινήσει έρευνα σε δεκατέσσερις επιχειρήσεις, καθώς και σε έξι φυσικά πρόσωπα, για τον ρόλο τους σε φορολογικό σκάνδαλο, το οποίο έγινε ευρέως γνωστό με την ονομασία Cum-Ex. Τα σχετικά αναφέρει σε δημοσίευσμά του το ειδησεογραφικό πρακτορείο Bloomberg, επικαλούμενο πηγές που γνωρίζουν καλά την υπόθεση. Στο Ηνωμένο Βασίλειο, η Αρχή Χρηματοοικονομικής Συμπεριφοράς (Financial Conduct Authority-FCA) έχει κινήσει διαδικασίες κατά εταιρειών που φέρεται να διατηρούσαν στη Δανία, στη Γερμανία, στη Γαλλία και στην Ιταλία σχήματα που αποκαλούνται dividend stripping. Και αυτό σημαίνει πως είχαν ανέμιξη σε χρηματιστηριακές συναλλαγές, οι οποίες χρονικά ήταν κοντά με την ημερομηνία καταβολής του αντίστοιχου μερισμάτος. Πρόκειται για αμφιλεγόμενη πρακτική, η οποία συνίσταται στη διεκπεραίωση πράξεων με πολύ γρήγορο ρυθμό και στόχο τις επικαλυπτόμενες επιστροφές φόρων κατά την πληρωμή μερισμάτων. Έχει, δε, πυροδοτήσει σειρά ερευνών από τις αρμόδιες Αρχές σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες. Ειδικότερα, στη Δανία οι εισαγγελείς κατά τις τελευταίες εβδομάδες έχουν εντείνει τις προσπάθειές τους να πραγματοποιήσουν συνεντεύξεις με διαπραγματευτές στην αγορά του Λονδίνου, ώστε να διαπιστώσουν τι γνώριζαν για την υπόθεση. Από πλευράς του, ο Μαρκ Στιούαρντ, εκτελεστικός διευθυντής της Αρχής Χρηματοοικονομικής Συμπεριφοράς, είχε δηλώσει από τον Φεβρουάριο ότι οι βρετανικές ρυθμιστικές αρχές συνεργάζονται με τις ευρωπαϊκές στο πλαίσιο της έρευνας για «σημαντικές και ενδεχομένως καταχρηστικές συναλλαγές σε μετοχές στις αγορές του Λονδίνου».

Το Bloomberg σημειώνει ότι η έρευνα της FCA ενδεχομένως να βρίσκεται ακόμη σε αρχικό στάδιο, διότι οι δικηγόροι των προαναφερθέντων διαπραγματευτών, οι οποίοι θα κληθούν να μιλήσουν για την υπόθεση, αναφέρουν ότι δεν έχει γίνει κάποια επικοινωνία από τις βρετανικές αρχές με τους πελάτες τους. Εντούτοις, Δανοί αξιωματούχοι έχουν επικοινωνήσει με αρκετούς διαπραγματευτές στη χώρα, οι οποίοι στο παρελθόν είχαν εργαστεί σε τράπεζες στο Λονδίνο, όπως προσθέτει το ειδησεογραφικό πρακτορείο επικαλούμενο καλά πληροφορημένες πηγές. Οι Αρχές επιδιώκουν να προσεγγίσουν τα άτομα αυτά ως μάρτυρες επί του παρόντος και δεν θεωρούνται ύποπτοι, όπως οι ίδιες πηγές επισημαίνουν.

Η κίνηση αυτή σηματοδοτεί την κλιμάκωση της έρευνας από τις Αρχές της Δανίας, που προηγουμένως είχαν εστιάσει στον Σατζάι Σαχ, τον ιδρυτή της χρηματιστηριακής Solo Capital Partners. Οι Αρχές διέταξαν την

Οι Αρχές ερευνούν χρηματιστηριακές συναλλαγές που έγιναν κοντά στις ημερομηνίες καταβολής μερισμάτων. Πρόκειται για αμφιλεγόμενη πρακτική, η οποία συνίσταται στη διεκπεραίωση πράξεων με πολύ γρήγορο ρυθμό και στόχο τις επικαλυπτόμενες επιστροφές φόρων κατά την πληρωμή μερισμάτων.

Στη Γερμανία οι Αρχές έχουν ήδη εκδώσει εντάλματα σύλληψης, ενώ έρευνες διεξάγονται σε Δανία, Γαλλία και Ιταλία.

κατάσχεση της έπαυλός του στο Λονδίνο, καθώς και άλλων περιουσιακών στοιχείων του λόγω των ισχυρισμών ότι έχει ανάμειξη σε πράξεις με στόχο τις επικαλυπτόμενες επιστροφές φόρου. Οι συναλλαγές Cum-Ex εκμεταλλεύονται τη διακοπή της πλέον μεθόδου της φορολόγησης μερισμάτων, που φέρεται να οδήγησε σε πολλαπλές επιστροφές μέσω ενός συνδυασμού ανοικτών πωλήσεων και άλλων συναλλαγών, αναφέρει το Bloomberg. Η έρευνα στη Δανία αποτελεί μέρος της ευρύτερης προσπάθειας της κυβέρνησης να ανακτήσει 2 δισεκατομμύρια δολάρια, τα οποία δεν θα έπρεπε να δοθούν σε ξένους επενδυτές. Την ίδια στιγμή, οι Αρχές στη Γερμανία έχουν ήδη επιτύχει να καταδικασθούν για το σκάνδαλο Cum-Ex δύο άτομα και έχουν συλληφθεί αρκετά στο πλαίσιο των διεξαγόμενων ερευνών, ενώ στη Δανία ακόμη δεν έχουν απαγγελθεί κατηγορίες. «Η Γερμανία ήταν πολύ πιο αποκαλυπτική στην έκδοση ευρωπαϊκών ενταλμάτων σύλληψης, ωστόσο η δραστηριότητα στη Δανία αρχίζει σιγά σιγά να επιταχύνεται», επισημαίνει, τέλος, ο δικηγόρος στο Λονδίνο Αζίζ Ράχμαν, ο οποίος εκπροσωπεί άτομα με ανάμειξη στην υπόθεση.

Νέος γύρος περικοπών στις αεροπορικές

Η αναζωπύρωση της πανδημίας του κορωνοϊού ανακόπτει την οποία ανάκαμψη σημειώθηκε από τις αρχές καλοκαιριού στον κλάδο των αερομεταφορών, καθιστώντας τη χειμερινή περίοδο μία σημαντική δοκιμασία επιβίωσης – με την προοπτική αυτή η άνοιξη του 2021 ίσως να αποβεί η στιγμή της πολυαναμενόμενης αναζωογόνησης του κλάδου. Οι αεροπορικές εταιρείες απευθύνουν έκκληση στις κυβερνήσεις να εισαγάγουν περισσότερα τεστ και να «ανοίξουν» μέσω διακρατικών συμφωνιών περισσότερους προορισμούς, ώστε να τονωθεί όσο το δυνατόν περισσότερο η ζήτηση για μετακινήσεις. Εκτιμάται ότι οι αερομεταφορές συνολικά, όπως αναφέρει το ειδησεογραφικό πρακτορείο Bloomberg, το δεύτερο εξάμηνο του 2020 θα έχουν οικονομική αιμορραγία της τάξεως των 77 δις. δολαρίων. Η Διεθνής Ένωση Αερομεταφορών ζητεί επιπλέον μέτρα στήριξης του κλάδου από τις κυβερνήσεις, τονίζοντας και την ασφάλεια των από αέρος ταξιδιών.

Το τίμημα που καταβάλλουν οι αεροπορικές εταιρείες είναι ορθολογικές σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της γης,

Η πανδημία επιμένει, οι προοπτικές ανάκαμψης εξανεμίζονται και οι εταιρείες του κλάδου δίνουν μάχη επιβίωσης.

ενώσω έχουν εγκαταλείψει τις προβλέψεις τους για σταδιακή επιστροφή της επιβατικής κίνησης στα συννηθμένα επίπεδα μέσα στην τελευταία τριμηνία του τρέχοντος έτους. Τώρα πλέον οι εταιρείες αναδιπλώνονται, κινούνται συντηρητικά και αγωνίζονται να ενισχύσουν τα οικονομικά τους. Λόγω χλρίν, η ιαπωνική ANA, η μεγαλύτερη της χώρας, ετοιμάζεται για 3.500 περικοπές θέσεων εργασίας σε ορίζοντα τριετίας, διότι αναμένει τις σοβαρότερες επιπτώσεις της στην ιστορία εξαιτίας του κορωνοϊού, όπως ανέφερε σε δημοσίευμα η εφημερίδα Yomiuri. Οι απολύσεις εν μέρει θα μεταφραστούν

Η American Airlines εμφανίζει ζημιές 30 εκατ. δολαρίων σε ημερήσια βάση, ενώ η γερμανική Lufthansa ανακοίνωσε ότι η μείωση των δρομολογίων κατά τη διάρκεια του χειμώνα θα μεταφραστεί στην καθήλωση επιπλέον 125 αεροσκαφών.

σε μετακίνηση εργαζομένων σε άλλους κλάδους, όπως αυτός του αυτοκινήτου, ενώ η ANA θα πωλήσει και μεγάλα αεροσκάφη της.

Η μεγάλη αεροπορική της Cathay Pacific με έδρα το Χονγκ Κονγκ θα κλείσει μία περιφερειακή θυγατρική της, ενώ θα κάνει 5.000 περικοπές θέσεων εργασίας. Η IAG, η μητρική εταιρεία των British Airways και Iberia, δηλώνει πως πλέον δεν προσβλέπει σε ισοσκελισμό δαπανών και εσόδων κατά τη διάρκεια του τέταρτου τριμήνου και μείωσε τις διαθέσιμες θέσεις της. Ο αμερικανικός αερομεταφορέας της American Airlines αποφάσισε τη δι-

θεση μετοχών της ύψους 1 δις. δολαρίων, ώστε να αντισταθμίσει τις ζημιές των 30 εκατ. δολαρίων σε ημερήσια βάση. Η γερμανική Lufthansa, η οποία σημειωτέον έχει λάβει γενναίο δωρεο οικονομική βοήθεια από το Βερολίνο, δήλωσε στο προσωπικό της ότι η μείωση των δρομολογίων κατά τη διάρκεια του χειμώνα θα μεταφραστεί στην καθήλωση 125 αεροσκαφών επιπλέον. Συν τοις άλλοις, μεγάλα τμήματα των διοικητικών δραστηριοτήτων θα διακοπούν προσωρινά, ενώ πλέον ο στόλος της Lufthansa θα φθάσει στα επίπεδα που είχε τη δεκαετία του 1970. Όσο για τον τουρκικό αερομεταφορέα της Turkish

Airlines, αυτός ενημέρωσε τους ξένους πιλότους του ότι θα λάβουν υποχρεωτική άδεια άνευ αποδοχών.

Μία φωτεινή εξαίρεση φαίνεται πως είναι αυτή της Κίνας, όπου ο ιός έχει τεθεί υπό έλεγχο και οι εγχώριες πτήσεις, όχι μόνον έχουν επανέλθει σε φυσιολογικά επίπεδα, αλλά έχουν ξεπεράσει τα αντίστοιχα του 2019. Στις δε Ηνωμένες Πολιτείες και για πρώτη φορά μετά τον Μάρτιο οι αεροπορικές εν συνόλω κατόρθωσαν σε μία ημέρα να μεταφέρουν 1 εκατ. επιβάτες. Ωστόσο, τα αεροπορικά ταξίδια διαμορφώνονται στα επίπεδα στα οποία βρίσκονταν τουλάχιστον τριάντα χρόνια πριν.

Η κρίση χτυπάει και την αγορά διαμαντιών

Η πανδημία δεν κάνει διακρίσεις μεταξύ οικονομικά πανίσχυρων και ανίσχυρων, και αυτό είναι εμφανές στην κοσμηματοποιία του 82χρονου Λόρενς Γκραφ, την Graff Diamonds, η οποία αν και πήγε περίφημη το 2019, φέτος πλύνεται. Είναι μία από τις γνωστότερες εταιρείες πολύτιμων λίθων και πέρυσι διέθεσε προς πώληση ένα από τα μεγαλύτερα διαμάντια που υπάρχουν διεθνώς. Εξ ου και προχώρησε σε επιχειρηματικές κινήσεις, όπως το να αγοράσει το εμβληματικό της κατάστημα στη Νέα Υόρκη και να ανοίξει ακόμη ένα στη γαλλική πρωτεύουσα. Η φετινή χρονιά, όμως, δεν είχε καμία σχέση με την παρελθούσα για την Graff Diamonds, η οποία μετράει στους πελάτες της την Οπρά Ουίνφρεϊ και τον σουλτάνο του Μπρουνέϊ μεταξύ πολλών άλλων. Ο ίδιος ο Λόρενς Γκραφ συγκαταλέγεται μεταξύ των πλουσιότερων ανθρώπων στη Βρετανία με τα 5 δισεκατομμύρια δολάρια που διαθέτει, σύμφωνα με τον δείκτη δισεκατομμυριούχων του Bloomberg.

Η καράντινα και τα lockdowns, όπως προσφάτως ανέφερε η εταιρεία, επηρέασαν δυσμενώς όλες τις δραστηριότητές της, αναγκάζοντάς τη να κλείσει καταστήματα και να καθυστερήσει την παρουσίαση της νέας συλλογής της. Με αυτά κατά νου, η οποιαδήποτε εκτίμηση για την πορεία της χρονιάς είναι πολύ προβληματική, όπως επισήμανε η Graff Diamonds.

Κι ενώ η πανδημία του κορωνοϊού είχε κάπως κατασιγίσει στις αρχές του καλοκαιριού, επανέρχεται τώρα και μάλιστα δραμικότερα σε περιοχές της Ευρώπης, στη Μέση Ανατολή και στις Ηνωμένες Πολιτείες, εκεί δηλαδή όπου η βρετανική κοσμηματοποιία διατηρεί το ήμισυ των καταστημάτων της. Η εξέλιξη αυτή, όπως επισημαίνει το ειδησεογραφικό πρακτορείο Bloomberg, ενδέχεται να κάνει την εταιρεία να εξαρτάται περισσότερο από τις αγορές της νοτιοανατολικής Ασίας, όπου οι δραστηριότητές της έχουν αναπτυχθεί ραγδαία, εκπαλλήλου με την άνοδο της μεσαίας τάξης.

Ο Λόρενς Γκραφ ίδρυσε την εταιρεία του πριν από εξήντα χρόνια, χωρίς ποτέ να έχει ολοκληρώσει τις γυμνασιακές του σπουδές. Στα δεκαπέντε του χρόνια, εγκατέλειψε το σχολείο και ξεκίνησε να δουλεύει σε έναν κοσμηματοπώλη, ο οποίος τον απέτρεψε,

Τα περιοριστικά μέτρα λόγω κορωνοϊού σε Ευρώπη, ΗΠΑ και Μέση Ανατολή επηρέασαν την Graff Diamonds, καθώς στις περιοχές αυτές διατηρεί το ήμισυ των καταστημάτων της.

λέγοντάς του πως ποτέ δεν θα τα καταφέρει στο συγκεκριμένο πεδίο. Το 2012 είχε σχεδιάσει την εισαγωγή της Graff Diamonds στο χρηματιστήριο, η οποία δεν υλοποιήθηκε λόγω της αναταραχής των αγορών – τότε θα διέθετε μετοχές 1 δισεκατομμυρίου δολαρίων. Με την αφορμή εκείνη είχε δείξει ποιο είναι το αδύνατο σημείο του, ότι δεν μπορούσε να προσαρμοστεί στις μεταβολές που γίνονταν στις δαπάνες σε είδη πολυτελείας. Αποκάλυψε επίσης πως οι κορυφαίοι 20 πελάτες της της απέδιδαν σχεδόν το 50% των ετήσιων εσόδων της.

Πάντως, σε ανάλογη δυσπραγία λόγω πανδημίας τελούν και άλλες κοσμηματοποιίες, όπως είναι η αμερικανική Tiffany αλλά και η δανική Pandora, οι οποίες είδαν τα έσοδά τους το πρώτο εξάμηνο του έτους να μειώνονται κατά 25% και πλέον σε σύγκριση με το 2019.

Βέβαια, στην περίπτωση του οίκου Tiffany, η πτώση αυτή αποδείχθηκε επαρκής λόγος για να κάνει τον LVMH να ανακαλέσει την πρόθεσή του να τον εξαγοράσει. Τέλος, θα πρέπει να επισημανθεί πως η Graff, παρά τις δυσκολίες, διαθέτει εργαλεία για να αντιμετωπίσει στην πανδημία, μιας και τα θαρρά περιουσιακά στοιχεία της στα τέλη του 2019 ανέρχονταν σε 760 εκατομμύρια δολάρια και η γραμμή πίστωσής της φθάνει τα 200 εκατ. δολάρια.

Να αναθεωρήσει την πολιτική της ΕΚΤ επιχειρεί η Κρ. Λαγκάρντ

Εισοδηματική ανισότητα και κλιματική αλλαγή τίθενται πλέον στην αιζέντα της

Από τη στιγμή που ανέλαβε το τιμόνι της ΕΚΤ πριν από ένα χρόνο, η Κριστίν Λαγκάρντ έχει στρέψει την προσοχή της τράπεζας σε θέματα κοινωνικής και πολιτικής φύσης, όπως η κλιματική αλλαγή και η ανισότητα, διευρύνοντας τους ορίζοντές της αλλά και εκθέτοντάς την σε επιθέσεις.

Οι προσπάθειες της κ. Λαγκάρντ να χρησιμοποιήσει την επηρροή της τράπεζας για να αντιμετωπίσει την υπερθέρμανση του πλανήτη και τα ζητήματα της ανισότητας, είτε εισοδηματικές είτε μεταξύ των δύο φύλων, έχουν επισκιασθεί από την πανδημία και τη συνεπακόλουθη βαθύτατη ύφεση. Και πάλι, όμως, ενδέχεται να αναμορφώσουν τον ισχυρότερο θεσμό της νομισματικής ένωσης και να επαναπροσδιορίσουν τον ρόλο των κεντρικών τραπεζών τώρα που η απειλή του πληθωρισμού έχει χαθεί στο σκοτάδι.

Ως θεσμός η ΕΚΤ είναι μοναδική στο είδος της. Η πρόεδρος της είναι η μοναδική που έχει την ισχύ να δώσει άλλη κατεύθυνση στην πολιτική της αλλά και στην ευρύτερη συζήτηση για οικονομικά θέματα όπως, άλλωστε, κατέδειξε ο προκάτοχός της, Μάριο Ντράγκι, το 2012 όταν δήλωσε ότι η τράπεζα θα κάνει «ό, τι κι αν χρειαστεί» για να σώσει το ευρώ καταλαμβάνοντας εξαινήν τις αγορές αλλά και κάποιους συναδέλφους του.

Ο ρόλος της τράπεζας επιδέχεται διάφορες ερμηνείες καθώς αναφέρεται κάπως ασαφώς στη συνθήκη. Η Fed έχει διπλή αποστολή, να διασφαλίζει τη σταθερότητα των τιμών και την απασχόληση, ενώ η ΕΚΤ μόνον να διατηρεί σταθερές τις τιμές και απλώς να στηρίζει τις «γενικότερες οικονομικές

πολιτικές» της Ε.Ε. Σε αντίθεση με τους προκατόχους της, που ήταν όλοι άνδρες με μεγάλη εμπειρία στα οικονομικά αλλά και δεκαετίες σε κεντρικές τράπεζες, η κ. Λαγκάρντ κατά κύριο λόγο πολιτικός, έχει επιδείξει προθυμία να προωθήσει ευρύτερα το κοινό καλό στην Ευρώζων. Όπως η ίδια τόνισε την περασμένη εβδομάδα, «πέραν της στενής οπτικής από την οποία βλέπουμε παραδοσιακά τη νομισματική πολιτική επί δεκαετίες, πρέπει να διευρύνουμε τους ορίζοντές μας και να φανούμε τολμηροί σε αυτά τα ζητήματα, μολονότι δεν εντάσσονται στον συμβατικό χώρο της νομισματικής πολιτικής».

Ο άλλοτε επικεφαλής της ΕΚΤ Ζαν-Κλοντ Τρισέ θα έλεγε πως μοναδική αποστολή της είναι να καταπολεμάει τον πληθωρισμό, ενώ ο κ. Ντράγκι προειδοποίησε πολλές φορές πως είναι λάθος οι γραφειοκράτες που δεν έχουν εκλεγεί από κανέναν να υπερβαίνουν την αποστολή τους. Τι θα ισχύσει τελικά από όλα αυτά θα κριθεί από την έκβαση αυτής της διαδικασίας αναθεώρησης της πολιτικής της, που έχει δρομιολογήσει η ΕΚΤ για πρώτη φορά στα 17 χρόνια της ζωής της.

Ο τρόπος που ερμηνεύει η κ. Λαγκάρντ την αποστολή της τράπεζας έχει ήδη ενοχλήσει αρκετούς και ιδιαίτερώς ορισμένους στη Γερμανία, που υποστηρίζουν πως η ΕΚΤ αναλαμβάνει πολιτικό ρόλο καθώς αναμειγνύεται στην κοινωνική πολιτική χωρίς να έχει ούτε την αρμοδιότητα ούτε και τα σωστά εργαλεία για να το κάνει. Οι επικρίσεις αυτές ενδέχεται να πάρουν τη μορφή υπαρκτικής απειλής καθώς στρέφουν εναντίον της τον σημα-

Όπως τονίζει η κ. Λαγκάρντ, «πέραν της στενής οπτικής υπό την οποία βλέπουμε παραδοσιακά τη νομισματική πολιτική επί δεκαετίες, πρέπει να διευρύνουμε τους ορίζοντές μας και να φανούμε τολμηροί σε αυτά τα ζητήματα, μολονότι δεν εντάσσονται στον συμβατικό χώρο της νομισματικής πολιτικής».

Ο τρόπος που ερμηνεύει η επικεφαλής της τράπεζας την αποστολή της έχει ενοχλήσει αρκετούς στη Γερμανία.

ντικότερο μέτοχο της, τη Γερμανία, τμήμα του πολιτικού κατεστημένου της οποίας από καιρού εις καιρόν την αμφισβητεί και προσφεύγει εναντίον της στα δικαστήρια.

Η Λαγκάρντ επιμένει, όμως, πως η ΕΚΤ πρέπει να ακολουθεί τις ανάγκες της εποχής. Υποστηρίζει πως αυτά τα ζητήματα επιπράζουν τη δουλειά της ΕΚΤ αλλά δεν εξετάστηκαν προσεκτικά τότε, όταν καθορίστηκε η αποστολή της στο πλαίσιο της Συν-

θήκης και ένα από αυτά είναι η κλιματική αλλαγή που τότε δεν ήταν κατανοητή από όλους. Αυτές οι μεταβολές έρχονται σε μια στιγμή που η Fed αλλάζει τον προανατολισμό της και δεσμεύεται ευθέως να ωφελήσει τις οικογένειες με χαμηλά και μέτρια εισοδήματα με την πολιτική της.

Όσοι υποστηρίζουν τη Λαγκάρντ επισημαίνουν πως η κατά γράμμα ερμηνεία της αποστολής της δεν προστάτευσε την ΕΚΤ από την κριτική ότι αδιαφορεί για τα κοινωνικά ζητήματα και απλώς εμπέδωσε την πεποίθηση ότι η κεντρική τράπεζα είναι απρόσπτη. Εξάλλου, τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, που εποπτεύει την ΕΚΤ, συχνά ρωτούν γιατί δεν κάνει περισσότερα για την απασχόληση και το κλίμα, δεδομένου ότι διαθέτει τεράστιες οικονομικές δυνατότητες και έναν ισολογισμό που εγγίζει τα 7 τρισ. ευρώ.

Ορισμένα στελέχη της ΕΚΤ έχουν ήδη αρχίσει

να ακολουθούν τα βήματά της. Ο Γάλλος κεντρικός τραπεζίτης Φρανσουά Βιλερουά ντε Γκαλό έχει υποστηρίξει ότι στη χάραξη της πολιτικής της η τράπεζα πρέπει να λαμβάνει υπόψη της την απασχόληση και την κατανομή εισοδήματος. Ο Φινλανδός ομόλογός του Ολι Ρεν έχει τόνισει πως μπορεί προσωρινά να ανεχτεί έναν υψηλότερο πληθωρισμό αν έτσι πρόκειται να διασφαλισθεί η κοινωνική ευημερία.

Σύμφωνα με τον Μάρτιν Κάζακς, διοικητή της Τράπεζας της Λετονίας, «αν η ΕΚΤ θέλει να διατηρήσει την ανεξαρτησία της και να παραμείνει κοντά στην κοινωνία, πρέπει να ακούει και να δείξει ότι είναι πρόθυμη να βοηθήσει». Ωστόσο, ο Γερμανός ομόλογός του Γενς Βάιντμαν είναι επιφυλακτικός και επιμένει πως η ΕΚΤ «δεν έχει αρμοδιότητα να προωθήσει άλλους στόχους ή να αναλάβει ενεργό ρόλο σε άλλους τομείς».

Η διπλωματική κρίση με τη Γαλλία βύθισε σε ιστορικό χαμηλό την τουρκική λίρα

Σε νέο ιστορικό χαμηλό έναντι του αμερικανικού δολαρίου καταρράχισε χθες η τουρκική λίρα. Πλέον με 1 δολάριο αγοράζει 8 τουρκικές λίρες και είναι η πρώτη φορά που διέσπασε το ψυχολογικό όριο των οκτώ λιρών ανά δολάριο.

Στη χθεσινή συνεδρίαση, το τουρκικό νόμισμα έχασε το 1% της αξίας του, έτσι έχει υποχωρήσει κατά περισσότερο από 25% από την αρχή του έτους. Η συνεχής υποχώρηση της τουρκικής λίρας έχει σε πολλά επίπεδα ομοιότητες με τη νομισματική κρίση που ταλαιπώρησε την Τουρκία το καλοκαίρι του 2018 και οφειλόταν εν μέρει σε μια διπλωματική κρίση με την Ουάσιγκτον.

Τη φορά αυτή είναι η κλιμακούμενη διπλωματική κρίση με τη Γαλλία που δίνει τη χारीτική βολή στο νόμισμα, καθώς η τουρκική λίρα βάζεται τόσο από την οικονομική όσο και από την επιθετική εξωτερική πολιτική του Τούρκου προέδρου.

Ανάλογες πιέσεις δέχθηκε άλλωστε χθες το χρηματιστήριο της Κωνσταντι-

νούπολης, με τον δείκτη Bist 100 να σημειώνει απώλειες άνω του 1%. Είχε προηγηθεί η ανταλλαγή φραστικών πυρών ανάμεσα στον Τούρκο πρόεδρο και στον Γάλλο ομόλογό του, που κορυφώθηκε με την ανάκληση του Γάλλου πρεσβευτή στο Παρίσι.

Οδήγησαν, άλλωστε, σε νέα μαζική φυγή των επενδυτών από το τουρκικό νόμισμα και τους τουρκικούς τίτλους τα προκλητικά σχόλια του Ταγίπ Ερντογάν προς την Ουάσιγκτον όταν ο Τούρκος πρόεδρος κάλεσε την αμερικανική κυβέρνηση να επισπεύσει τις κυρώσεις που απειλήσε να επιβάλει στην Τουρκία για τον ρόλο της στη σύγκρουση του Ναγκόρνο-Καραμπάχ.

Η όξυνση στις σχέσεις της Τουρκίας με τη Δύση επιδεινώνει το ήδη εξαιρετικά αρνητικό κλίμα μεταξύ ξένων επενδυτών που αποσύρουν μαζικά τα κεφάλαιά τους από τη γειτονική χώρα.

Ο Τούρκος πρόεδρος έχει, άλλωστε, υπονομεύσει την εμπιστοσύνη των επενδυτών παρεμβαίνοντας συστηματικά στο

Τον τελευταίο ενάμιση χρόνο, η Τράπεζα της Τουρκίας, σύμφωνα με την Goldman Sachs, έχει δαπανήσει περί τα 134 δισ. δολάρια για να στηρίξει τη λίρα, χωρίς όμως αποτέλεσμα.

έργο της κεντρικής τράπεζας και αποτρέποντας την εφαρμογή ορθόδοξων νομισματικών πολιτικών. Την περασμένη εβδομάδα η Τράπεζα της Τουρκίας διέψευσε τις προσδοκίες της αγοράς που προέβλεπε αύξηση των επιτοκίων και επιτάχυνε μια νέα πτώση του νομίσματος.

Η αποδυνάμωση της τουρκικής λίρας αναμένεται, έτσι, να επιταχύνει ακόμη περισσότερο τον πληθωρισμό, που αγγίζει το 12%, με τα επίσημα στοιχεία του Σεπτεμβρίου να τον τοποθετούν στο 11,75%.

Όπως, άλλωστε, επισημαίνουν οικονομικοί αναλυτές, η ισοτιμία των 8,08 τουρκικών λιρών προς ένα δολάριο αποτελεί καθοριστικό ψυχολογικό όριο τόσο για την τουρκική κοινή γνώμη όσο και για την επιχειρηματική κοινότητα της Τουρκίας αλλά και για τον πολιτικό κόσμο της. Μιλώντας στους Financial Times, ο Ενβέρ Ερκάν, οικονομολόγος στην Tera Investments της Κωνσταντινούπολης, τόνισε πως «είχε άμεσα ψυχολογικό αντίκτυπο».

Τον τελευταίο ενάμιση χρόνο, η Τρά-

πεζα της Τουρκίας παρεμβαίνει συστηματικά στην αγορά για να στηρίξει το τουρκικό νόμισμα. Σύμφωνα με την Goldman Sachs, έχει δαπανήσει περί τα 134 δισ. δολάρια σε αγορές τουρκικών λιρών. Το αποτέλεσμα είναι η συστηματική διάβρωση των συναλλαγματικών διαθεσίμων της χώρας που τείνουν να εξαντλούνται.

Τον περασμένο μήνα ο οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης Moody's προειδοποίησε την τουρκική ηγεσία ότι τείνουν να εξαντληθούν τα διαθέσιμα της χώρας και δεν θα μπόρεσει να αντεπεξέλθει στις πληρωμές του χρέους της.

Ως εκ τούτου, εδώ και μήνες, σχεδόν από την αρχή του έτους, οικονομικοί αναλυτές κάθε τοποθέτησης πιθανολογούν μια προσφυγή της Αγκυρας στο ΔΝΤ, κάτι που όμως θέλει παντί τρόπο να αποφύγει ο Ταγίπ Ερντογάν καθώς θεμελιώσει τη δημοτικότητα του και την πολιτική του σταδιοδρομία στην εσπευσμένη αποπληρωμή προηγούμενου δανείου που είχε συνάψει η χώρα με το Ταμείο.

Προτείνεται στην Κομισιόν να διαφοροποιούνται οι κανόνες με βάση τα δεδομένα των χωρών, ώστε να αποφευχθούν τα αδιέξοδα που θα προκαλούσε η ανάγκη επίτευξης πολύ υψηλών πρωτογενών πλεονασμάτων.

Πιο χαλαρούς κανόνες για το χρέος προτείνει το ΕΦΒ

Τη μεταρρύθμιση του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης και ειδικότερα των κανόνων για το δημόσιο χρέος προτείνει το Ευρωπαϊκό Δημοσιονομικό Συμβούλιο (ΕΦΒ), που συμβουλεύει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Στην ετήσια έκθεσή του για το 2020, το ΕΦΒ θεωρεί ότι η μεγάλη αύξηση του χρέους στις χώρες της Ευρώζωνς, λόγω του κορωνοϊού, καθιστά απαραίτητη μιαν ευελιξία, ώστε οι στόχοι για το χρέος να είναι ρεαλιστικοί και για την επίτευξή τους να χρειάζονται χαμηλότερα πρωτογενή πλεονάσματα σε σχέση με τους ισχύοντες κανόνες.

Προτείνει αύξηση του δείκτη αναφοράς για το χρέος πάνω από το 60% του ΑΕΠ ή μεγαλύτερη χρονική περίοδο μείωσης του χρέους προς το επίπεδο αυτό για τις χώρες με υψηλό χρέος, ή έναν συνδυασμό των δύο αυτών παραμέτρων. Επισημαίνει την ανάγκη να διαφοροποιούνται οι κανόνες με βάση τα δεδομένα των χωρών, ώστε να αποφευχθούν τα αδιέξοδα που θα προκαλούσε η ανάγκη επίτευξης πολύ υψηλών πρωτογενών πλεονασμάτων από τις υπερχρεωμένες χώρες ή μία ντε φάκτο καταστρατήγησή τους.

Οι κανόνες, όπως ισχύουν μετά τις αλ-

λαγές που έγιναν το 2011, προβλέπουν πως οι χώρες με χρέος άνω του 60% του ΑΕΠ πρέπει να μειώνουν κάθε χρόνο τη διαφορά τους από το επίπεδο αυτό κατά 5%. Όταν οι οικονομίες ξεπεράσουν το σοκ του κορωνοϊού και αποφασισθεί η απενεργοποίηση της ρήτρας διαφυγής από τους δημοσιονομικούς κανόνες, θα είναι σημαντική για πολλές χώρες, καθώς το χρέος αναμένεται να αυξηθεί κατά 15%-20% του ΑΕΠ. Για φέτος εκτιμάται ότι θα υπερβεί το 100% του ΑΕΠ για το σύνολο της Ευρώζωνς.

«Τα επόμενα χρόνια, η αυστηρή συμ-

μόρφωση με τον δείκτη αναφοράς για τη μείωση του χρέους θα οδηγούσε σε σοβαρά προβλήματα με τους ισχύοντες κανόνες όσον αφορά την επίτευξη δύσκολων δημοσιονομικών προσαρμογών και σε πιέσεις για πρόσθετες ευελιξίες στο σύμφωνο», αναφέρει χαρακτηριστικά το ΕΦΒ στην έκθεσή του.

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία της Eurostat, στο τέλος του δεύτερου τριμήνου του 2020 το χρέος της Ευρώζωνς ως σύνολο ανήλθε στο 95,1% του ΑΕΠ, ενώ για επτά χώρες υπερέβαινε το 100%. Η Ελλάδα είχε το υψηλότερο χρέος (187,4%) ακο-

λουθούμενη από την Ιταλία, όπου το χρέος άγγιξε το 150% (για την ακρίβεια 149,4%) και την Πορτογαλία (126,1%).

Το ΕΦΒ ζητάει επίσης να επισπευσθεί η αναθεώρηση του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης, που είχε προαναγγείλει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις αρχές Φεβρουαρίου, αλλά την ανέβαλε λόγω της πανδημίας. Τονίζει πως πρέπει να γίνει το συντομότερο, αν είναι δυνατό στα τέλη του 2020 ή στις αρχές του 2021 και κατά προτίμηση πριν από την απενεργοποίηση της γενικής ρήτρας διαφυγής από τους δημοσιονομικούς κανόνες.

“BDO. What matters to you, matters to us”

Audit | Tax | Compliance | Restructuring and insolvency | Fund Services

Μειωμένη 7%-9% η αξία του διεθνούς εμπορίου

Μετά την καθίζηση του β' τριμήνου
καταγράφεται διστακτική ανάκαμψη

Αργή και αβέβαια διαφαίνεται η έως τώρα διστακτική ανάκαμψη του παγκόσμιου εμπορίου από τη λαίλαπα της πανδημίας, που κυριολεκτικά δεν άφησε αλώβητη καμία γεωγραφική ζώνη. Αυτή είναι σε γενικές γραμμές η εικόνα όπως προκύπτει από σχετική έκθεση της υπηρεσίας των Ηνωμένων Εθνών για το εμπόριο και την ανάπτυξη (UNCTAD), που δόθηκε χθες στη δημοσιότητα.

Όπως επισημαίνει η UNCTAD, στη διάρκεια του τρέχοντος έτους η αξία του παγκόσμιου εμπορίου εκτιμάται ότι θα μειωθεί συνολικά κατά 7% έως 9% σε σύγκριση με τα επίπεδα του περασμένου έτους. Το πλήγμα δεν έχει, άλλωστε, περιορίσει η εύθραυστη ανάκαμψη που κατεγράφη το τρίτο τρίμηνο με προεξάρχουσα βέβαια την ανάκαμψη των εμπορικών συναλλαγών της Κίνας.

Τονίζει, μάλιστα, πως καμία περιοχή δεν έμεινε αλώβητη το δεύτερο τρίμηνο, όταν το παγκόσμιο εμπόριο κατέρρεε με πτώση 19% και η παγκόσμια οικονομία συρρικνώθηκε στην πανδημία. Στη διάρκεια του τρίτου τριμήνου σημειώθηκε ανάκαμψη που δεν ήταν, πάντως, αρκετά ισχυρή ώστε να επαναφέρει το παγκόσμιο εμπόριο στα προ πανδημίας επίπεδα. Ε-

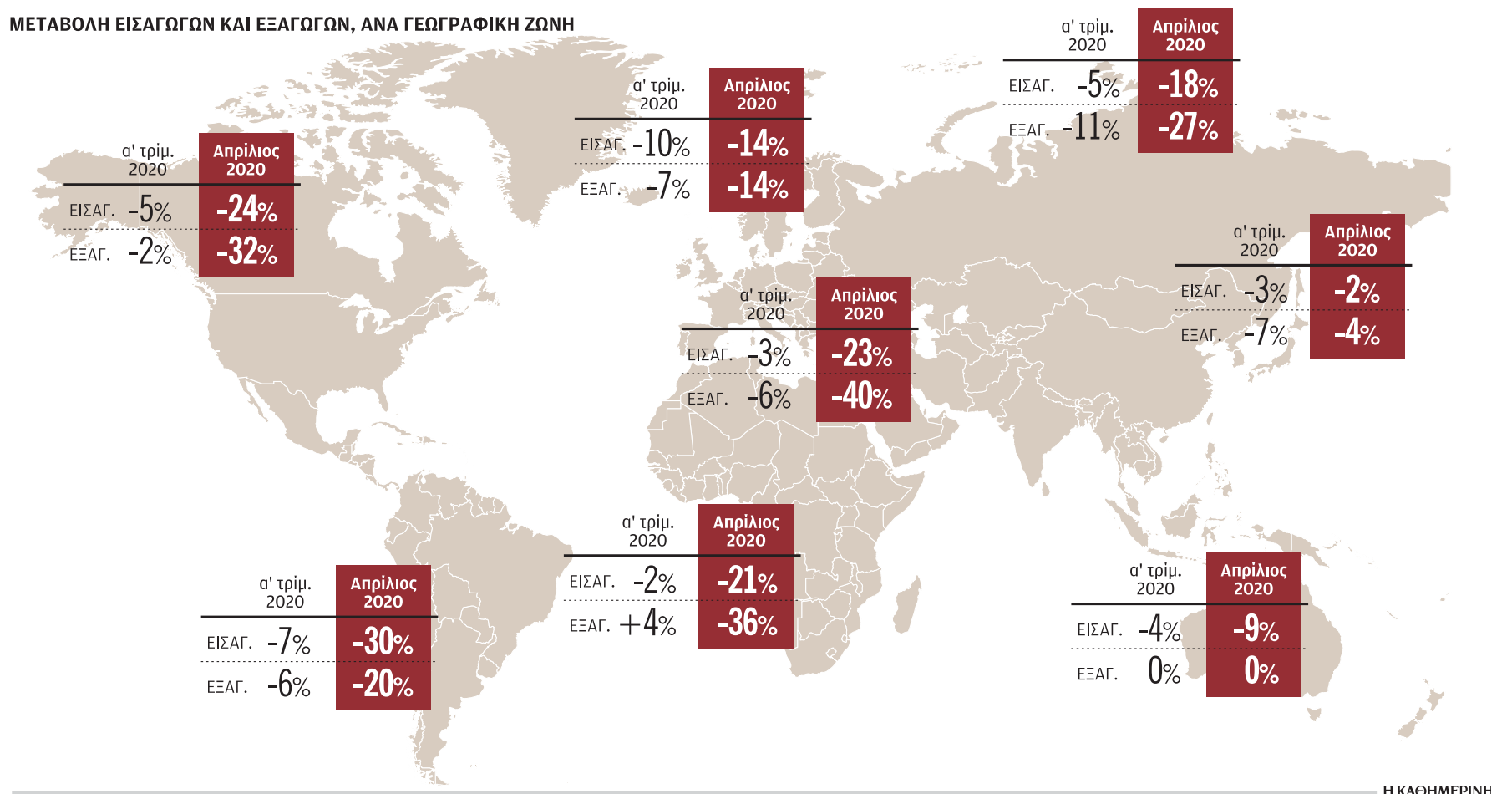
μεινε συγκεκριμένα σε επίπεδα περίπου 4,5% κατώτερα σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του περασμένου έτους.

Επιβεβαιώνοντας μια τάση που έχει καταγραφεί από επιχειρήσεις και διεθνείς οργανισμούς, η UNCTAD διαπιστώνει ότι «το εμπόριο εξοπλισμού ειδών γραφείου αλλά και για το σπίτι, όπως και το εμπόριο ιατρικών ειδών, αυξήθηκε το τρίτο τρίμηνο». Τα διαπιστώσει αυτή συμμερίζεται και ο Ντένλεφ Τρέφζγκερ, διευθυντής συμβούλου της ελβετικής εταιρείας μεταφορών Kuehne & Nagel International, ο οποίος μιλώντας στο Bloomberg είπε ότι τα επίπεδα θαλάσσιων μεταφορών έφτασαν τον Σεπτέμβριο πολύ κοντά σε εκείνα της αντίστοιχης περιόδου του περασμένου έτους.

«Είδαμε τον όγκο των μεταφορών να αυξάνεται μήνα με τον μήνα», τόνισε χαρακτηριστικά ο κ Τρέφζγκερ, ενώ παράλληλα εξέφρασε ικανοποίηση για το γεγονός ότι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις κρίσιμων κλάδων όπως η αυτοκινητοβιομηχανία και η βιομηχανική παραγωγή επανέρχονται σχεδόν σε μια κανονική κατάσταση». Σημαντική ανάπτυξη σημείωσε παράλληλα και ο κλάδος της κλωστοϋφαντουργίας σε παγκόσμιο επίπεδο.

Η εικόνα του παγκόσμιου εμπορίου το 2020

ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΚΑΙ ΕΞΑΓΩΓΩΝ, ΑΝΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΖΩΝΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Αναμένεται επιδείνωση σε περίπτωση που κλιμακωθεί περαιτέρω το δεύτερο κύμα της πανδημίας.

Επιχειρώντας μια πρώτη εκτίμηση για το πώς μπορεί να διαμορφωθεί το παγκόσμιο εμπόριο το τέταρτο τρίμηνο του έτους, η UNCTAD πιθανολογεί μια αύξηση της τάξης του 3% ή και λιγότερη, σε σύγκριση πάντα με το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο. Προειδοποιεί, ωστόσο, ότι το παγκόσμιο περιβάλλον παραμένει εξαιρετικά αβέβαιο και ειδικότερα σε ό,τι αφορά την εξέλιξη της πανδημίας.

Όπως επισημαίνει, στην περίπτωση που μέσα στους επόμενους μήνες κλιμακωθεί περαιτέρω το δεύτερο κύμα της πανδημίας, αυτό θα επιφέρει περαιτέρω επιδείνωση στις συνθήκες στις οποίες θα κληθούν να λάβουν αποφάσεις οι πολιτικές ηγεσίες, και το πιθανότερο θα είναι μια αιφνιδιαστική επιβολή όλο και περισσότερων περιοριστικών μέτρων. Στην περίπτωση αυτή, το πλήγμα ενδέχεται να είναι ακόμη μεγαλύτερο.

Αναφερόμενη ειδικότερα στην Κίνα, η UNCTAD τονίζει πως το τρίτο τρίμηνο σημείωσαν σημαντική ανάκαμψη οι εξαγωγές της μετά τη δραματική πτώση που παρουσίασαν τους πρώτους μήνες της πανδημίας. Συνολικά η αύξηση των κινεζικών εξαγωγών έφτασε σε ετήσια βάση σχεδόν το 10% και η UNCTAD υπογραμ-

μίζει ότι «το επίπεδο των κινεζικών εξαγωγών για τους πρώτους εννέα μήνες του 2020 ήταν αντίστοιχο εκείνου της ίδιας περιόδου ένα χρόνο νωρίτερα». Σε αντίθεση, εξάλλου, με όσα συνέβησαν σε άλλες μεγάλες οικονομίες, η ζήτηση από την Κίνα για εισαγόμενα προϊόντα ανέκαμψε σημαντικά μετά την πτώση που είχε καταγράψει το δεύτερο τρίμηνο του έτους.

Αναθεώρηση

Σημειώτουν ότι έχει προηγηθεί προ ημερών σχετική έκθεση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, που αναθεώρησε προς τα πάνω την πρόβλεψή του για το παγκόσμιο εμπόριο προϊόντων, εκτιμώντας ότι στο σύνολο του έτους το παγκόσμιο εμπόριο θα μειωθεί κατά 9,2%. Καθοριστικός παράγοντας στην αναβάθμιση των

προβλέψεων ήταν η βελτίωση που σημειώθηκε τον Ιούνιο. Όπως ακριβώς και η UNCTAD, ο ΟΟΣΑ προειδοποιεί πως η ανάκαμψη θα είναι περιορισμένη στη διάρκεια του επόμενου έτους, οπότε προεξοφλεί πως θα υπάρξουν νέα επεισόδια αναστολής της οικονομικής δραστηριότητας καθώς το δεύτερο ή γενικότερα τα επόμενα κύματα της πανδημίας θα εγκυμονούν μεγάλους κινδύνους. Οικονομικοί αναλυτές προειδοποιούν πως η ανάκαμψη της παγκόσμιας οικονομίας από την ιστορική ύφεση στην οποία βυθίστηκε την άνοιξη εξαρτάται κατά κύριο λόγο από την ανάκαμψη του εμπορίου. Σύμφωνα με το ΔΝΤ, η παγκόσμια οικονομία θα συρρικνωθεί κατά 4,4% στο σύνολο του έτους και η πορεία προς την ανάκαμψή της θα είναι αργή και άنيση.

Το τέλος της παγκοσμιοποίησης σηματοδοτεί το 2020 λόγω πανδημίας

«Υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις ότι το 2020 σηματοδοτεί το τέλος μιας εποχής, ιδιαίτερα όσον αφορά τη διαδικασία της παγκοσμιοποίησης», εκτιμά ο Αντρέας Βίρσινγκ, καθηγητής Νεότερης Ιστορίας στο πανεπιστήμιο του Μονάχου και διευθυντής του Ινστιτούτου Σύγχρονης Ιστορίας με έδρα το Βερολίνο και το Μόναχο. Ο ίδιος πιστεύει ότι ενώ τα τελευταία πενήντα χρόνια σηματοδεύτηκαν από τη διεθνοποίηση και την παγκοσμιοποίηση, η εποχή αυτή «υφίσταται σοβαρές αλλαγές, αν δεν τερματίζεται κιόλας». Και όλα αυτά λόγω κορωνοϊού.

Γνώρισμα

«Εδώ και μισό χρόνο η διасυνοριακή κινητικότητα, που αποτελεί κύριο γνώρισμα της παγκοσμιοποίησης, έχει συρρικνωθεί, για να μην πούμε ότι έχει εκλείψει», λέει ο Γερμανός ιστορικός. «Πρόκειται για μία εξέλιξη που κόβει την ανάσα. Αλλά και ο διεθνής καταμερισμός εργασίας – επίσης χαρακτηριστικό γνώρισμα της παγκοσμιοποίησης – επανεξετάζεται διαρκώς.

Η διасυνοριακή κινητικότητα έχει συρρικνωθεί και τείνει να εκλείψει.

Επιπλέον, η πανδημία αποκάλυψε την εξάρτηση της Ευρώπης και της Δύσης από την Ασία στον κλάδο της μεταποίησης. Όλα αυτά δεν πρόκειται να μείνουν χωρίς συνέπειες», τονίζει ο Αντρέας Βίρσινγκ στο Γερμανικό Πρακτορείο Ειδήσεων (DPA). Την ίδια στιγμή ενισχύεται εκ των πραγμάτων ο ρόλος του εθνικού κράτους, σε αντίθεση με ό,τι συνέβαινε στην παγκοσμιοποίηση. «Στη διάρκεια της πανδημίας μόνο το εθνικό κράτος και οι θεσμοί εθνικής εμβέλειας, όπως τα ομοσπονδιακά κρατίδια ή η Τοπική Αυτοδιοίκηση κατάφεραν να ανταποκριθούν στις προκλήσεις», λέει ο Αντρέας Βίρσινγκ. Αντιθέτως, κανένας από τους πολυεθνικούς ή υπερεθνικούς οργανισμούς, όπως η Ε.Ε. ή ακόμη και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας

Η πανδημία αποκάλυψε την εξάρτηση της Ευρώπης και της Δύσης από την Ασία στον κλάδο της μεταποίησης.

(ΠΟΥ) δεν ήταν σε θέση να λάβει αποτελεσματικά μέτρα.

Πανδημίες γρίπης είχαν ασφαλώς εκδηλωθεί και παλαιότερα, για παράδειγμα το 1957 ή στην περίοδο 1968-70, αλλά δεν

χρειάστηκαν τόσο αυστηρά περιοριστικά μέτρα. Από αυτή την άποψη δεν έχουν άδικο όσοι μιλούν για τη «μεγαλύτερη πρόκληση που καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο». Εξαιρού-

νται η πτώση του Τείχους και η κατάρρευση των κομμουνιστικών καθεστώτων στα τέλη της δεκαετίας του '80, εξέλιξη με ευρύτατες πολιτικές διαστάσεις που ασφαλώς δεν μπορεί να συγκριθεί με μία πανδημία. Ιδιαίτερα οδυνηρές είναι πλέον οι οικονομικές συνέπειες της πανδημίας. Σύμφωνα με την εκτίμησή του η ζήτηση στην οικονομία θα συρρικνωθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα, προκαλώντας ένα κύμα πτωχεύσεων και τότε ο λογαριασμός με τις πολιτικές συνέπειες των σημερινών επιλογών μας θα αποδειχθεί μάλλον τσουικτερός, παρά τη φαινομενική συναίνεση που επικρατεί αυτή τη στιγμή.

Επίτευγμα

Τι συμβαίνει όμως με τη διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης σε μία εποχή κατά την οποία τα περισσότερα κράτη-μέλη κλείνουν σύνορα κατά το δοκούν, επιδειρώντας να περιορίσουν την εξάπλωση του κορωνοϊού; «Τα εθνικά σύνορα αποκτούν μεγαλύτερη σημασία», σημειώνει ο Αντρέας Βίρσινγκ. «As επί-

σομμε ότι δεν θα αναιρεθεί και δεν θα αμφισβητηθεί η ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων στην ενιαία ευρωπαϊκή αγορά, μία εξέλιξη που αποτελεί άλλωστε ένα από τα μεγαλύτερα επιτεύγματα της σημερινής Ε.Ε.».

Δεν λείπουν ωστόσο και εκείνοι που βλέπουν μία «καλή πλευρά» στην πανδημία, αναφέροντας ως παράδειγμα την επιτάχυνση τεχνολογικών εξελίξεων. «Την άποψη ότι η πανδημία έχει και καλές πλευρές τη θεωρώ μωωική και κυνική απέναντι σε αυτούς τους ανθρώπους που δίνουν αγώνα για να κρατηθούν στη ζωή», αντιτείνει ο Αντρέας Βίρσινγκ, για να συμπληρώσει ότι η πανδημία λειτουργεί περισσότερο ως καταλύτης που ενισχύει τις ήδη υπάρχουσες τάσεις.

Όπως επισημαίνει, «αυτό μπορεί να επιφέρει θετικές εξελίξεις, όπως η τεχνολογική καινοτομία, η προστασία του κλίματος ή μία κριτική αντιμετώπιση του μαζικού τουρισμού, αλλά μπορεί επίσης να εντείνει φαινόμενα όπως ο εθνικισμός και οι κοινωνικές ανισότητες».

Τεχνολογικοί κολοσσοί μονιμοποιούν την τηλεργασία

Το 2022 φαίνεται πως είναι ο πιθανότερος χρόνος επιστροφής των εργαζομένων στα γραφεία τους, καθώς επιχειρηματικοί κολοσσοί σχεδιάζουν να επιτρέψουν στο προσωπικό τους να συνεχίσει την τηλεργασία τουλάχιστον μέχρι τα μέσα του επόμενου έτους. Αυτό ισχύει τουλάχιστον για την Amazon που, σύμφωνα με σχετικό ρεπορτάζ του CNN, σκοπεύει να επιτρέψει στους υπαλλήλους της να συνεχίσουν την τηλεργασία έως τα μέσα του επόμενου έτους. Μέχρι στιγμής η Amazon επιτρέπει σε όσους υπαλλήλους της τη επιθυμούν να προσέλθουν στα γραφεία τους για να εργαστούν και δηλώνει πως έχει επενδύσει σημαντικούς πόρους για να αλλάξει τη

Amazon, Google, Microsoft επεκτείνουν χρονικά τα προγράμματα εξ αποστάσεως απασχόλησης.

δομή του χώρου των γραφείων προκειμένου να καταστεί δυνατή η τήρηση των αποστάσεων μεταξύ των υπαλλήλων. Παράλληλα, η εταιρεία αναφέρει ότι απολυμαίνει σχολαστικά τα γραφεία, διεκδικούν τη θερμομέτρηση των υπαλλήλων, ενώ τους προσφέρει μάσκες και απολυμαντικά

χειρών. Σε σχετική ανακοίνωσή της τονίζει πως εξακολουθεί «να θέτει σε προτεραιότητα την υγεία των υπαλλήλων και να ακολουθεί πιστά τις οδηγίες των Αρχών». Πολλές από τις μεγάλες επιχειρήσεις των ΗΠΑ, με προεξάρχουσες τις εταιρείες υψηλής τεχνολογίας, όπως η Google, σκοπεύουν να κάνουν το ίδιο παρατηρώντας την τηλεργασία τουλάχιστον έως τα μέσα του 2021.

Η Facebook σκοπεύει να επιτρέψει την τηλεργασία μέχρι τον Ιούλιο του επόμενου έτους και στη συνέχεια θα δέχεται τις αιτήσεις των ενδιαφερόμενων υπαλλήλων της να μονιμοποιήσουν την εργασία από το σπίτι. Ο ιδρυτής της, Μαρκ Ζούκερ-

περγκ, προβλέπει πως τουλάχιστον το 50% των 48.000 υπαλλήλων της θα εργάζεται από απόσταση έως το 2030.

Εξάλλου, η Microsoft και η Twitter σκοπεύουν να διατηρήσουν τη δυνατότητα τηλεργασίας σε μόνιμη βάση και ανεξάρτητα από την εξέλιξη της πανδημίας. Η Twitter έχει εκφράσει την πρόθεση να εναποθέσει πλήρως στην κρίση των υπαλλήλων της το αν θα εξακολουθήσουν να εργάζονται από το σπίτι τους ή θα επιστρέψουν στον χώρο εργασίας. Η Microsoft έχει εκφράσει την πρόθεση να τους επιτρέψει να συνεχίσουν την τηλεργασία για περίπου το 50% της εργάσιμης εβδομάδας, ακόμη και όταν θα αρχίσουν να ε-

πιστρέφουν όλοι στον χώρο εργασίας. Έχει, δε, επιτρέψει στα διευθυντικά στελέχη της να εγκρίνουν την παγίωση της τηλεργασίας σε όσους υπαλλήλους τη επιθυμούν. Το 2022 είναι, άλλωστε, για πολλούς η χρονική στιγμή που μπορεί να επιστρέψει στην κανονικότητα και η παγκόσμια οικονομία. Σχετική δημοσκόπηση μεταξύ οικονομολόγων, που διεξήγαγε η εταιρεία FiveThirtyEight από τις 9 έως τις 12 Οκτωβρίου σε συνεργασία με το πανεπιστήμιο Booth του Σικάγου, φέρει την πλειονότητα των οικονομολόγων να δίνουν πιθανότητα τουλάχιστον 66% ότι η οικονομία δεν θα επιστρέψει στην κανονικότητα πριν από το 2022.

Ο Μαρκ Ζούκερπεργκ προβλέπει πως τουλάχιστον το 50% των 48.000 υπαλλήλων του θα εργάζεται από απόσταση έως το 2030.

Μαζί στην ανάπτυξη της επιχείρησής σας

- Επιχειρηματικά Δάνεια
- Χρηματοδότηση Έργων

- Χρηματοδότηση Εμπορίου
- Ψηφιακή Τραπεζική

- Υπηρεσίες Αποδοχής Καρτών
- Καταθέσεις

800 00 722 | www.rcbcy.com

RCB Bank Ltd. Ιδιωτική Εταιρεία. Αριθμός εγγραφής: 72376. Εγγεγραμμένη έδρα: Αμαθούντας 2, 3105 Λεμεσός, Κύπρος.

Χαμηλό 10ετίας για τα κέρδη των ελληνικών επιχειρήσεων

Θα προσεγγίσουν τα 13-14 δισ. ευρώ, την χειρότερη επίδοση της μνημονιακής περιόδου

Του ΘΑΝΟΥ ΤΣΙΡΟΥ

Τις χειρότερες οικονομικές επιδόσεις της τελευταίας 10ετίας –χαμηλότερες από οποιαδήποτε χρονιά της μνημονιακής περιόδου– θα παρουσιάσουν φέτος οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην ελληνική αγορά τόσο σε επίπεδο εσόδων όσο και σε επίπεδο κερδοφορίας. Τα έσοδα έχουν ήδη υποχωρήσει χαμηλότερα και από τη χειρότερη μνημονιακή χρονιά. Το 2016, οπότε καταγράφηκε το προηγούμενο αρνητικό ρεκόρ της 10ετίας, οι συνολικές εισπράξεις περιορίστηκαν στα 272 δισ. ευρώ. Φέτος, πολύ δύσκολα θα ξεπεράσουμε τα 260 δισ. ευρώ, γυρίζοντας πολλά χρόνια πίσω στον χρόνο.

Σε επίπεδο κερδοφορίας, το σύνολο των νομικών προσώπων της χώρας «παρήγαγε» κέρδη της τάξεως των 14 δισ. ευρώ το 2019, ενώ τα κέρδη των ατομικών επιχειρήσεων και των αυτοαπασχολούμενων ανήλθαν περίπου στα 3,5 δισ. ευρώ. Για το 2020 θεωρείται δεδομένο ότι η «παραγωγή» κερδών θα πέσει αισθητά κάτω από τα 13-14 δισ. ευρώ για το σύ-

Τα έσοδα αναμένονται φέτος στα 260 δισ. με προηγούμενο αρνητικό ρεκόρ το 2016 με 272 δισ.

Εν μέσω πανδημίας, οι 8 στις 10 επιχειρήσεις θα κλείσουν τη χρονιά είτε με ζημιές είτε με πολύ οριακή κερδοφορία.

νολο των νομικών προσώπων και των αυτοαπασχολούμενων, ποσό που θα αποτελέσει το νέο αρνητικό ρεκόρ τουλάχιστον των τελευταίων 10 ετών.

Παρά την αναμενόμενη «βύθιση» σε επίπεδο τόσο εσόδων όσο και κερδών, η κυβέρνηση έχει εγγραφίσει πρόβλεψη για αύξηση των εισπράξεων μέσα στο 2021 από τον φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων. Η εισιόδοξη εκτίμηση – προβλέπεται ότι θα εισπραχθούν 3,56 δισ. ευρώ από 2,8 δισ. ευρώ, που αναμένεται να είναι η απόδοση του φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων για φέτος– στήριζεται στην πρόβλεψη ότι φέτος θα γίνει περιορισμένη καταβολή για προκαταβολή φόρου της επόμενης χρονιάς.

Παρ' όλα αυτά, η πρόβλεψη παραμένει αισιόδοξη, δεδομένου ότι ο επιχειρηματικός κόσμος της χώρας, με την τρην που έχει πάρει η πανδημία, προετοιμά-

ζεται για ένα πολύ δύσκολο τελευταίο δίμηνο. Αν επιβεβαιωθούν οι δυσμενείς προβλέψεις για γενναία μείωση της συνολικής κερδοφορίας του επιχειρηματικού κόσμου της χώρας σε ποσοστό της τάξεως τουλάχιστον 30%, οι 8 στις 10 επιχειρήσεις θα κλείσουν τη χρονιά είτε με ζημιές είτε με πολύ οριακή κερδοφορία της τάξεως των λίγων εκατοντάδων ευρώ σε μηνιαία βάση.

Ο απολογισμός της φετινής χρονιάς θα γίνει μετά τον Ιανουάριο του 2021, οπότε θα υπάρχει πλήρης εικόνα για την εξέλιξη των βασικών οικονομικών μεγεθών. Ωστόσο, οι αρνητικές ενδείξεις έχουν ήδη αποτυπωθεί στις στατιστικές:

1. Τα έσοδα για το σύνολο του ελληνικού επιχειρείν το 6μηνο έχουν ήδη υποχωρήσει κατά 21,7 δισ. ευρώ συγκριτικά με το αντίστοιχο περυσινό διάστημα. Μόνο το 6μηνο Ιουλίου - Αυγούστου, οι εταιρείες που τηρούν διπλογραφικά βιβλία

έχουν χάσει επιπλέον 9,2 δισ. ευρώ. Αρα, χωρίς να υπάρχει ακόμη εικόνα για τον τζίρο των επαγγελματιών που τηρούν αλλογραφικά βιβλία για το 6μηνο Ιουλίου - Αυγούστου, που είναι η καρδιά της τουριστικής περιόδου, έχει ήδη καταγραφεί απώλεια τζίρου 31 δισ. ευρώ. Σύμφωνα με τις μετριοπαθέστερες εκτιμήσεις, η χρονιά θα κλείσει γύρω στα 260 δισ. ευρώ, κάτι που εξαρτάται και από το πόσα τοπικά lockdowns θα γίνουν μέχρι το τέλος του χρόνου.

2. Η πρώτη σαφής ένδειξη για την πορεία της κερδοφορίας εν μέσω πανδημίας έχει προκύψει από την αποτύπωση των οικονομικών επιδόσεων των εισηγμένων στο Χ.Α. εταιρειών. Κέρδη ύψους 1,2 δισ. ευρώ που αποτυπώθηκαν το διάστημα Ιανουαρίου - Ιουνίου 2019, μετατράπηκαν σε ζημιές 1,12 δισ. ευρώ το διάστημα Ιανουαρίου - Ιουνίου 2020. Συνολικά, όλος ο επιχειρηματικός κόσμος της χώρας δι-

λώνει κέρδη 17 δισ. ευρώ. Με βάση τις πρώτες εκτιμήσεις, φέτος θα υποχωρήσουμε κάτω από τα 13-14 δισ. ευρώ. Μόνο οι ατομικές επιχειρήσεις και οι επιτηδευματίες αναμένεται να δηλώσουν για τη φετινή χρονιά καθαρά εισοδήματα κάτω των 3 δισ. ευρώ, κάτι που δεν έγινε ούτε μέσα στη μνημονιακή περίοδο. Να σημειωθεί ότι τα εισοδήματα των αυτοαπασχολούμενων ακολουθούσαν, όπως ή άλλως, πτωτική πορεία τα τελευταία χρόνια λόγω της υπερφορολόγησης και της σύνδεσης των ασφαλιστικών εισφορών με το ατομικό εισόδημα. Από την άλλη, βέβαια, τα κέρδη των νομικών προσώπων είχαν πάρει ανοδική πορεία τα τελευταία χρόνια, φτάνοντας τα 14 δισ. ευρώ το 2019 έναντι 10 δισ. ευρώ το 2014. Εκτιμάται πως θα πέσουμε κάτω από τα επίπεδα του 2014, δηλαδή χαμηλότερα από τα 10 δισ. ευρώ σε επίπεδο νομικών προσώπων.

Μειωμένα έως και 30% τα ενοίκια σε νέες μισθώσεις καταστημάτων

Μεγάλη υποχώρηση σε σχέση με τα προ πανδημίας δεδομένα της αγοράς

Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

Σημαντικό είναι το πλήγμα που έχουν δεχθεί τα εμπορικά ακίνητα από την πανδημία και τη σημαντική πτώση του τζίρου. Σήμερα, «αν ένα ακίνητο μείνει κενό, π.κ. σε κάποιον εμπορικό δρόμο, θα επαναμισθωθεί με τιμή ενοικίου περίπου 30% χαμηλότερα σε σχέση με το ενοίκιο που ίσχυε πριν από την πανδημία», εκτιμάσε χθες, στο πλαίσιο της δεύτερης ημέρας του 21ου Συνεδρίου Ακινήτων Prodepro 2020, ο Μανώλης Διαμαντής, ιδρυτής της εταιρείας ακινήτων Delta Thesis Real Estate, η οποία έχει αναπτύξει ιδιαίτερη εμπειρία στον κλάδο των εμπορικών καταστημάτων.

Αντίστοιχα, πτώση της τάξεως του 30% κατά μέσον όρο καταγράφει η επισκεψιμότητα των καταναλωτών τόσο στα εμπορικά κέντρα όσο και στα καταστήματα που λειτουργούν στις μεγάλες εμπορικές οδούς της Αττικής, ως αποτέλεσμα της αλλαγής των συνθηκών εν μέσω πανδημίας. Αυτό ανέφερε χθες, μεταξύ άλλων, ο Δημήτρης Μανουσάκης, διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας παροχής υπηρεσιών ακινήτων Savills Hellas. Μάλιστα, το ενδιαφέρον στοιχείο είναι ότι η πτώση αυτή είναι οριζόντια, δηλαδή τόσο τα εμπορικά κέντρα όσο και τα καταστήματα που βρίσκονται στις εμπορικές πιάτσες έχουν πληγεί στον ίδιο βαθμό.

Ασφαλώς, ανάλογη κάμψη καταγράφεται και σε πολλές άλλες χώρες. Για παράδειγμα, σύμφωνα με τα στοιχεία της Savills, στη Γαλλία η επισκεψιμότητα εμπορικών χώρων έχει μειωθεί κατά 25%,

στη Γερμανία η μείωση διαμορφώνεται σε 30%, ενώ στην Ισπανία, όπου το πλήγμα από την πανδημία ήταν μεγαλύτερο και υπάρχει πλέον και νέα, μεγάλη έξαρση, η πτώση αγγίζει το 40%. Παράλληλα, έχει καταστεί εμφανής η καταλυτική συμβολή του τουρισμού στην επισκεψιμότητα και στον τζίρο των καταστημάτων, ιδίως στο κέντρο τόσο της Αθήνας όσο και άλλων μεγάλων ευρωπαϊκών πόλεων. Ο κ. Δια-

Αντίστοιχη πτώση εμφανίζει η επισκεψιμότητα τόσο σε πιάτσες όσο και σε εμπορικά κέντρα.

μαντής συμπλήρωσε, μάλιστα, ότι περίπου το 50% της πώσης του τζίρου των καταστημάτων στο κέντρο της Αθήνας οφείλεται στην απουσία τουριστικής κίνησης. Κατά τον κ. Μανουσάκη, στην περίπτωση της Ελλάδας η εξέλιξη αυτή έρχεται σε σύντομο χρονικό διάστημα μετά την έξοδο από μια άλλη μεγάλη οικονομική κρίση, με αποτέλεσμα «οι εξελίξεις που θα συνέβαιναν ιδίως έπειτα από πέντε χρόνια, να πρέπει πλέον να συμβούν άμεσα».

Από την άλλη πλευρά, το θετικό είναι ότι η ζήτηση για μισθωσιμ εμπορικών χώρων δεν έχει μειωθεί, κάτι που δεν συνάβει στην προηγούμενη οικονομική κρίση. Σήμερα, σύμφωνα με τον κ. Διαμαντή, «μπορεί μεν οι θέσεις που ελευθερώνονται να μην μισθωθούν στο ίδιο επίπεδο τιμών, όμως υπάρχει σημαντικό

Παρά τις πιέσεις που δέχεται το λιανεμπόριο, η ζήτηση για καταστήματα δεν έχει μειωθεί, με τις αλυσίδες να αναζητούν τις ευκαιρίες για να τοποθετηθούν σε περιοχές όπου μέχρι σήμερα δεν έχουν παρουσιάσει.

ενδιαφέρον, καθώς οι εταιρείες θεωρούν ότι υπάρχουν ευκαιρίες τοποθέτησης σε περιοχές και σημεία όπου δεν είχαν μέχρι σήμερα παρουσία». Το γεγονός ότι αυτό μπορεί να συμβεί με χαμηλότερο κόστος και ενδεχομένως με την προσθήκη όρων, όπως ποσοστό επί του τζίρου, αποτελεί ένα πρόσθετο πλεονέκτημα, που προσφέρει ευελιξία.

Αλλωστε, πρόκειται για μια τάση που έχει γίνει εμφανής στην αγορά εσκάτων, καθώς κυρίως οι μεγάλες αλυσίδες επιθυμούν να διαφοροποιήσουν τα μισθώτρια συμβολαία τους και στις εμπορικές πιάτσες, επιμερίζοντας τα ποσά που κατεβάλλουν για τη στέγασή τους μεταξύ ενός σταθερού ενοικίου κι ενός επιπλέον ποσού που προκύπτει με βάση ένα συμφωνημένο ποσοστό επί του τζίρου του εκάστοτε καταστήματος. Όπως τόνισε

ο κ. Μανουσάκης, «είναι ήδη εμφανές ότι θα δούμε μισθώσεις με μεγαλύτερη ευελιξία όρων. Ωστόσο, θα πρέπει να γίνει αντιληπτό τόσο από τους μισθωτές όσο και από τους ιδιοκτήτες ότι η διαδικασία αυτή πρέπει να γίνει μέσα από διαδικασίες συνεννόησης και κατανόησης ανάμεσα στις δύο πλευρές και όχι μέσω οριζόντιων μειώσεων ή μεθόδων εξαναγκασμού».

Αναφορικά με το μέλλον, ο κ. Μανουσάκης θεωρεί ότι θα δούμε στρόφι σε επιχειρηματικά πάρκα, σε εμπορικά κέντρα με νέο σχεδιασμό, αλλά και μεγαλύτερη έμφαση στο ηλεκτρονικό εμπόριο. Ο κ. Διαμαντής σημείωσε επίσης ότι μετά το πέρας της πανδημίας και σταδιακά, τόσο τα εμπορικά κέντρα, όσο και οι εμπορικές «πιάτσες» θα ανακτήσουν τις ισορροπίες τους.

Τα logistics, ο μεγάλος κερδισμένος του real estate από την πανδημία

Σε πρωταγωνιστή της περιόδου της πανδημίας, αλλά και μετά το πέρας αυτής, εξελίσσεται ο κλάδος των logistics, καθώς έχει πλέον επιστρέψει στην περίοδο που βρισκόταν στο απόγειο του προηγούμενου κύκλου ανόδου της αγοράς ακινήτων, δηλαδή πριν από την οικονομική κρίση της προηγούμενης δεκαετίας. Όπως υποστήριξε ο κ. Χρήστος Κάκκαβας, επικεφαλής του κλάδου επενδύσεων/αγορών κεφαλαίου για λογαριασμό της JLL-Αθηναϊκής Οικονομικής, σήμερα κάθε νέος χώρος logistics της τάξεως των 20.000 τ.μ. μπορεί να μισθωθεί άμεσα, καθώς υπάρχει συσσωρευμένη ζήτηση για τέτοια ακίνητα, τα οποία δεν είναι διαθέσιμα στην αγορά.

Ετσι, τόσο οι αξίες όσο και τα ενοίκια έχουν αυξηθεί σημαντικά, μειώνοντας κατά πολύ και το επενδυτικό ρίσκο. «Κάποτε το ρίσκο ήταν υψηλό και αντίστοιχα υψηλές και οι αποδόσεις. Σήμερα, αυτό έχει αλλάξει και ένα κτίριο που προσέφερε απόδοση 11% πριν από λίγα χρόνια έχει φτάσει σήμερα να αποδίδει 8% σε ετήσια βάση, δείγμα της σταδιακής ωρίμανσης της αγοράς, χάρις στη συνεχή ανάπτυξη του τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου», ανέφερε χαρακτηριστικά ο κ. Κάκκαβας.

Σημειώνεται μάλιστα ότι η στρόφι των επενδύτων προς την κατηγορία των αποθηκευτικών κέντρων δεν είναι ελληνικό φαινόμενο, αλλά αντιθέτως αποτελεί μια τάση, η οποία παρατηρείται κατά κόρον και στο εξωτερικό.

Ωστόσο, ο κ. Κάκκαβας ως αρνητικό έθεσε ότι στην Αττική και γενικά στην Ελλάδα δεν υπάρχουν κτίρια αεροφορίας, που συνδυάζουν βιωσιμότητα με μεγάλους χώρους αποθήκευσης.

Σύμφωνα με τον κ. Βασίλειο Ζεϊμπέκη, επικύριο καθηγητή στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου και αντιπρόεδρο της Ελληνικής Ένωσης Logistics, η πρώτη μεγάλη έξαρση στα logistics ξεκίνησε λίγο μετά τα πρώτα κρούσματα του κορωνοϊού, με τα δύο βασικά στοιχεία της να είναι η υπερβολική ζήτηση στα τρόφιμα και

οι ελλείψεις στα παραφαρμακευτικά προϊόντα. Κατά τον ίδιο, από τις 18 Μαρτίου υπήρξε μια έκρηξη παραγγελιών στο Διαδίκτυο με την παράλληλη αύξηση της τηλεργασίας, ενώ μετά υπήρξε πίεση για προϊόντα παιχνιδιά και γυμναστήριο.

Εκτίμηση του κ. Ζεϊμπέκη αποτελεί ότι το 2021 θα είναι δύσκολο για τον κλάδο του εφοδιασμού, με θέματα όπως η οργάνωση και η άμεση παράδοση των προϊόντων να βρίσκονται στο επίκεντρο, ενώ θα υπάρξουν ανοικτά μέτωπα μέχρι να υπάρχει κανονική ροή στην εξυπηρέτηση πελατών.

Όσον αφορά την επόμενη τάση στον κλάδο, η οποία θα δημιουργήσει και νέες ανάγκες στην αγορά ακινήτων, ο κ. Ζεϊμπέκης στάθηκε στη ζήτηση για μικρούς αποθηκευτικούς χώρους έως 800 τ.μ.

Τεράστια αύξηση της ζήτησης για αποθηκευτικούς χώρους μετά τη ραγδαία ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου λόγω κορωνοϊού.

κοντά στον ιστό της πόλης, όπως για παράδειγμα στον Βοτανικό. Αντίστοιχα, ο κ. Βασίλης Καρακουλάκης, πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του FDL Group, τόνισε ότι «δεν θα μπορεί να υπάρξει μέλλον χωρίς επενδύσεις στα logistics», καθώς «η αυξημένη ζήτηση είναι ένα φαινόμενο που ήρθε για να μείνει και χρειάζονται αυτοματισμοί, γιατί όσο μεγάλες και να είναι οι αποθήκες δεν θα αντέξουν χωρίς μηχανοργάνωση και αυτοματοποίηση».

Σύμφωνα με τον κ. Καρακουλάκη, «η τάση είναι φανερά προς την κατεύθυνση του ηλεκτρονικού εμπορίου και, πλέον, οι εταιρείες προετοιμάζονται καλύτερα, ωστόσο δεν μπορούμε να περιμένουμε την αντοχή σε τόσο μεγάλη ζήτηση».

Αύξηση τζίρου, αλλά και λειτουργικού κόστους για τα σούπερ μάρκετ

Μπορεί μέχρι στιγμής να έχουν συγκεντρώσει επιπλέον τζίρο σε σύγκριση με πέρυσι ύψους περίπου μισού δισ. ευρώ, αυτό όμως δεν σημαίνει ότι δεν έχουν αυξηθεί σημαντικά οι δαπάνες λειτουργίας τους. Ο λόγος για τις αλυσίδες σούπερ μάρκετ, οι οποίες σε αντίθεση με άλλες επιχειρήσεις, ευνοήθηκαν στην περίοδο του lockdown, τάση που συνεχίζεται, αν και πλέον η κατανάλωση φαίνεται να έχει εξορθολογισθεί.

Σύμφωνα με υπολογισμούς του Ινστιτούτου Ερευνας Λιανεμπορίου Καταναλωτικών Αγαθών (ΙΕΛΚΑ) στο πρόσθετο κόστος λειτουργίας για τις αλυσίδες σούπερ μάρκετ στο εννεάμηνο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2020 διαμορφώνεται σε 96,1 εκατ. ευρώ ενώ για το σύνολο του έτους προβλέπεται ότι θα φτάσει τα 163,8 εκατ. ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί στο 1,55% του συνολικού κύκλου εργασιών του κλάδου. Το ποσό αναμένεται να επηρεάσει αρνητικά τα περιθώρια κέρδους του κλάδου, τα οποία σημειωτών είναι έτσι κι αλλιώς αρκετά χαμηλά (περίπου στο 0,89% το περιθώριο καθαρού κέρδους και στο 1,6% το περιθώριο λειτουργικού κέρδους). «Το νέο κόστος υπερβαίνει την καθαρή κερδοφορία του κλάδου, ακόμα και στα πιο αισιόδοξα σενάρια για την πορεία της. Αλλωστε το λειτουργικό κόστος της τελευταίας διετίας για τον κλάδο αντιστοιχεί στο 23,99% του κύκλου εργασιών, κάτι που σημαίνει ότι αυτό το νέο κόστος έρχεται να αυξήσει τις δαπάνες των επιχειρήσεων κατά 6,49%, αύξηση που είναι πολύ δύσκολα διαχειρίσιμη», υποστηρίζει το ΙΕΛΚΑ.

Το μεγαλύτερο μέρος του πρόσθετου κόστους είναι το εργασιακό –76 εκατ. ευρώ στο εννεάμηνο και 130 εκατ. ευρώ στο σύνολο του έτους– κυρίως λόγω των πολλών προσλήψεων στις οποίες προχώρησαν οι περισσότερες αλυσίδες σούπερ μάρκετ και κυρίως οι νηγέτες του κλάδου, προκειμένου να αυξηθούν στις αυξημένες ανάγκες που προκλήθηκαν την άνοιξη. Υπολογίζεται ότι έγιναν 6.600 νέες προσλήψεις και μέχρι το τέλος του έτους θα γίνουν άλλες 700, ενώ οι επιπλέον ώρες εργασίας στο εννεάμηνο ήταν 1,2 εκατ. και στο σύνολο του έτους υπολογίζονται σε 2 εκατ.

Το δεύτερο μεγαλύτερο κόστος που δημιουργήθηκε ακριβώς λόγω της πανδημίας και του επακόλουθου lockdown ήταν αυτό της παράδοσης των παραγγελιών στο σπίτι. Η παράδοση κατ'οίκον κόστισε στα σούπερ μάρκετ το εννεάμηνο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 8,1 εκατ. ευρώ, ενώ μέχρι το τέλος του

Υπολογίζεται ότι το 9μηνο έγιναν 6.600 νέες προσλήψεις και μέχρι το τέλος του έτους θα γίνουν άλλες 700.

Υψηλό το κόστος νέων προσλήψεων, υπερωριών, κατ'οίκον παράδοσης, ατομικών μέσων προστασίας.

χρόνου υπολογίζεται ότι θα φτάσει τα 13,9 εκατ. ευρώ.

Σε 7,3 εκατ. ευρώ διαμορφώθηκε το κόστος στο εννεάμηνο για τα διάφορα υλικά και μέσα προστασίας εργαζομένων και καταναλωτών από τον κορωνοϊό. Πρόκειται για δαπάνη αγοράς αντιπυκτικών, μασκών, γαντιών μιας χρήσης, ακόμη και πλέξιγκλας, τα οποία έχουν τοποθετηθεί στα ταμεία των καταστημάτων. Μέχρι το τέλος του 2020 το εν λόγω κόστος αναμένεται να φτάσει τα 11,5 εκατ. ευρώ. Αξίζει να σημειωθεί ότι μέχρι τον Σεπτέμβριο είχαν χρησιμοποιηθεί πάνω από 2,83 εκατ. μάσκες, 8,62 εκατ. γάντια και 302.000 συσκευασίες αντιπυκτικών.

Η πανδημία, τέλος, οδήγησε σε αύξηση και επιτάχυνση επενδύσεων των αλυσίδων σούπερ μάρκετ στο ηλεκτρονικό εμπόριο. Οι σχετικές επενδύσεις στο εννεάμηνο ανήλθαν σε 4,7 εκατ. ευρώ, ενώ η δαπάνη στο σύνολο του έτους υπολογίζεται σε 8,1 εκατ. ευρώ.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

ΚΑΣΤΕΛΛΟΡΙΖΟ

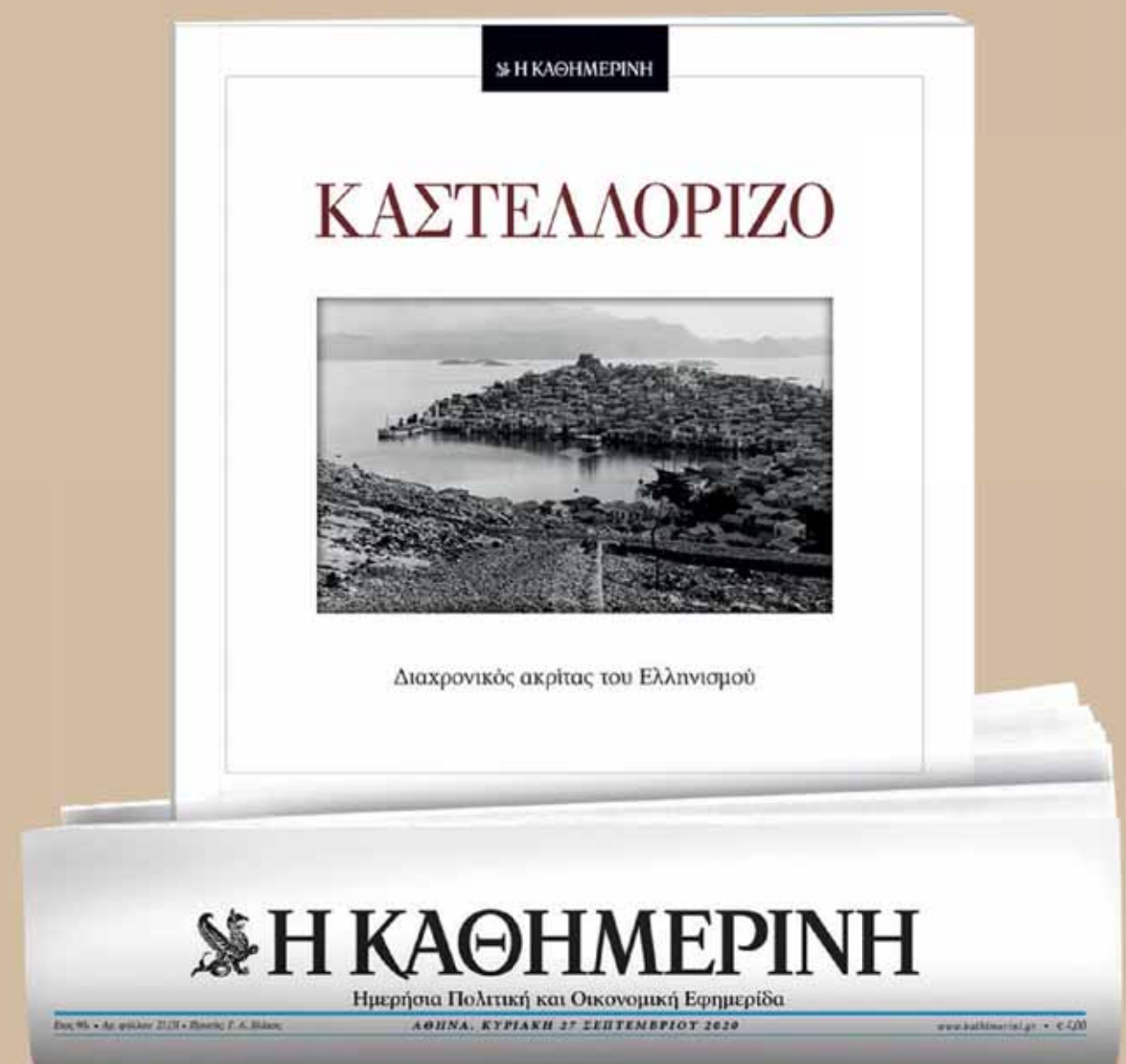
ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΟΣ ΑΚΡΙΤΑΣ
ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Ο ΧΩΡΟΣ ΚΑΙ Ο ΤΟΠΟΣ | Η ΟΝΟΜΑΣΙΑ
Η ΙΣΤΟΡΙΑ | Ο ΟΙΚΙΣΜΟΣ | ΤΑ ΜΝΗΜΕΙΑ

ΜΙΑ ΜΟΝΑΔΙΚΗ
ΣΥΛΛΕΚΤΙΚΗ
ΕΚΔΟΣΗ

Την Κυριακή 1 Νοεμβρίου
μαζί με την Καθημερινή

Οι επιχειρήσεις θέλουν ικανοποιημένους εργαζομένους

Ο πρόεδρος του ΣΕΒ μιλάει στην «Κ»

Συνέντευξη στον **ΒΑΣΙΛΗ ΖΗΡΑ**

Οχι στην απορρύθμιση της αγοράς εργασίας, αλλά στη βελτίωση των ρυθμίσεων λέει ο πρόεδρος του ΣΕΒ κ. Δημήτρης Παπαλέξopoulos, μιλώντας στην «Κ». Επιχειρήσεις και εργαζόμενοι πρέπει να προσαρμοστούν στις κοσμογονικές και επιταχυνόμενες αλλαγές, σημειώνει, και προς την κατεύθυνση αυτή απαιτείται ένας διάλογος πέρα από τα πραγματικά ή συνθηματικά διλήμματα του παρελθόντος.

Επίσης, υπογραμμίζει ότι απαιτείται μια οργανωμένη προσπάθεια από όλους –περιλαμβανομένων των επιχειρήσεων– να ανταποκριθούν στις κρίσιμες επιταγές της εποχής: τον ψηφιακό μετασχηματισμό, τις σύγχρονες δεξιότητες και την πράσινη ανάπτυξη. Μια συνεπής επιχειρηματικότητα, που συμβαδίζει με τις ανάγκες της κοινωνίας, είναι ίσως το σημαντικότερο στατιστικό στοιχείο για την ανάπτυξη σε βάθος χρόνο.

Παραδόξως, λέει, η συγκυρία είναι ευνοϊκή. Η πρόσβαση στην τεχνολογία είναι πιο εύκολη από ποτέ και υπάρχουν οι πόροι του Ταμείου Ανάκαμψης για να χρηματοδοτήσουν μια συνεκτική στρατηγική μεταρρυθμίσεων. Αρκεί να αξιοποιηθούν σωστά και εντός του ασφυκτικού χρονοδιαγράμματος που προβλέπεται.

– Έχετε αναφερθεί στην αναγκαιότητα μιας νέας σχέσης εμπιστοσύνης μεταξύ κοινωνίας και επιχειρήσεων. Γιατί οι Έλληνες αντιμετωπίζουν με καχυποψία τις επιχειρήσεις και τι θα μπορούσατε να κάνετε, ως ΣΕΒ, για να αποκαταστήσετε τη σχέση εμπιστοσύνης;

– Πράγματι, η σχέση των Ελλήνων με τις επιχειρήσεις δεν διέπεται πάντα από εμπιστοσύνη. Αυτό οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στη δομή της οικονομίας μας σε συνδυασμό με την ελλειμματική λειτουργία του κράτους δικαίου. Είμαστε μια οικονομία μικρή, με παράδοση στην εσωστρέφεια και στην υπερ-ρύθμιση, όπου οι έντιμοι σπάνια επιβαρύνονται και οι ασυνειπνείς σπάνια υφίστανται κυρώσεις. Ως αποτέλεσμα, έχουμε ζήσει φαινόμενα στρέβλωσης του ανταγωνισμού, αλλά και κυνικές πρακτικές, που δικαίως κάνουν ένα μέρος της κοινωνίας μας να αμφιβάλλει για τα κίνητρα των επιχειρήσεων.

Η μεγάλη εικόνα, όμως, δεν είναι αυτή. Οι επιχειρήσεις –όπως και οι άνθρωποι που τις διοικούν– είναι αναπόσπαστο μέρος της κοινωνίας και χωρίς εύρωστη και υγιή επιχειρηματικότητα μια κοινωνία σήμερα δεν μπορεί να προδεύσει, να δημιουργήσει θέσεις εργασίας, αλλά και να δώσει την ευκαιρία στους νέους της να σχεδιάσουν τη ζωή τους όπως επιθυμούν. Στην Ελλάδα σήμερα η μεγάλη πλειονότητα των οργανωμένων επιχειρήσεων είναι οργανισμοί, που πορεύονται με ακεραιότητα, τηρούν τους νόμους, επενδύουν στους εργαζομένους τους, αλλά και ανταποκρίνονται σε ευρύτερες κοινωνικές ανάγκες ως μέρος πλέον της ταυτότητάς τους. Αυτό φάνηκε και στη συνεισφορά για την αντιμετώπιση της πανδημίας, όχι μόνο σε χρήματα, αλλά και σε τεχνογνωσία, εθελοντική προσφορά κ.λπ. Θέλω να πιστεύω ότι μία θετική παρενέργεια της σκληρής δοκιμασίας που περνάμε όλοι μαζί, θα είναι η ενίσχυση της συναντιληψής για τον θετικό ρόλο της επιχειρηματικότητας στην κοινωνία.

Από την πλευρά μας, κάνουμε ό,τι περνάει από το χέρι μας για να ενισχύσουμε περισσότερο τη σωστή εταιρική διακυβέρνηση, τη διαφάνεια στον τρόπο λειτουργίας των επιχειρήσεων, την αξιοκρατία, την εκπαίδευση των εργαζομένων, τη βιώσιμη ανάπτυξη, με στόχο οι επιχειρήσεις να γίνουν στη χώρα βασικοί συντελεστές θετικών αλλαγών σε ολόκληρο το φάσμα της ζωής μας. Το κράτος, με τη σειρά του, περιμένουμε να συμβάλει στην απελευθέρωση των παραγωγικών δυνάμεων της οικονομίας, αναπτύσσοντας ένα σαφές, σοβαρό, αλλά υποστηρικτικό ρυθμιστικό πλαίσιο. Μπορούμε και οφείλουμε να τα πάμε καλύτερα.

– Τα στοιχεία δείχνουν πως οι επιχειρήσεις-μέλη του ΣΕΒ αμείβουν καλύτερα από τον μέσον όρο τους εργαζομένους τους. Την ίδια στιγμή, ωστόσο, ο ΣΕΒ παρουσιάζεται από κάποιους ως ο κύριος εκφραστής αιτημάτων για περαιτέρω απορρύθμιση της αγοράς εργασίας. Πώς το εξηγείτε;

– Δεν θα συμφωνήσω με τη φράση «απορρύθμιση της αγοράς εργασίας». Αντίθετα, ο ΣΕΒ σταθερά μιλάει για την ανάγκη βελτίωσης των ρυθμίσεων, ώστε αυτές να ανταποκρίνονται στις ανάγκες και προκλήσεις της εποχής. Και αυτές αφορούν τόσο τις επιχειρήσεις όσο και τους εργαζομένους. Βασική παράμετρος για την επιβίωση –αλλά και για την επιτυχία– είναι η ικανότητα προσαρμογής στις κοσμογονικές και επιταχυνόμενες αλλαγές που συντελούνται. Το ζήσαμε όλοι με την πανδημία σε ακραίο βαθμό. Σε αυτή τη διαδικασία, επιχειρήσεις και εργαζόμενοι, δεν βρίσκονται απέναντι, αλλά μαζί. Καμία επιχείρηση δεν μπορεί να λειτουργήσει χωρίς ικανοποιημένους εργαζομένους, και κανένας εργαζόμενος δεν μπορεί να μεγιστοποιήσει τη συμβολή του χωρίς διαρκώς αναενοόμενες δεξιότητες και προσαρμοστικότητα σε νέα δεδομένα. Επίδοξή μας είναι ο διάλογος για τα θέματα της αγοράς εργασίας να διευρυνθεί και πέρα από τα πραγματικά ή συνθηματικά διλήμματα του παρελθόντος. Έχουμε όλοι να κερδίσουμε από αυτό.

– Ένας άλλος στόχος που θέσατε αναλαμβάνοντας τα καθήκοντά σας είναι η στροφή στη βιομηχανία. Έχετε την αίσθηση πως ακόμη κι ο ίδιος ο Σύνδεσμος ήταν λιγότερο της... βιομηχανίας τις τελευταίες δεκαετίες, και περισσότερο των άλλων επιχειρήσεων;

– Αν και η βιομηχανία και η μεταποίηση βρίσκονται στον πυρήνα του Οργανισμού εδώ και πάνω από έναν αιώνα, ο ΣΕΒ σήμερα εκπροσωπεί πολλές οργανωμένες επιχειρήσεις, όλων των μεγεθών, από πάρα πολλούς κλάδους της ελληνικής οικονομίας. Στην ουσία, το μπρώω μελών του ΣΕΒ αντανακλά και την εξέλιξη της ελληνικής οικονομίας με την άνοδο των υπηρεσιών, του εμπορίου και τη σταθερή θέση της βιομηχανίας.

Από εκεί και πέρα, η παραγωγική οικονομία είναι ενιαία και διασυνδεδεμένη και ο ΣΕΒ κινείται πάντα με τρόπο που να αντανακλά αυτή την πραγματικότητα. Εξάλλου, τα τελευταία χρόνια έχουμε επιδιώξει συνειδητά να εξελιχθούμε σε εκφραστή του συνόλου της οργανωμένης,

Δημήτρης Παπαλέξopoulos: Η πρωτοφανής χρηματοδοτική ευκαιρία που δημιουργεί το Ταμείο Ανάκαμψης, μαζί με το νέο ΕΣΠΑ, μπορεί να αποδειχθεί καταλύτης για ευρεία ιδιωτική και δημόσια επενδυτική κινητοποίηση.

«Ο ΣΕΒ σταθερά μιλάει για την ανάγκη βελτίωσης των ρυθμίσεων στην αγορά εργασίας, ώστε αυτές να ανταποκρίνονται στις ανάγκες και προκλήσεις της εποχής».

«Η συνεπής επιχειρηματικότητα, που συμβαδίζει με τις ανάγκες της κοινωνίας, συνιστά ίσως το σημαντικότερο συστατικό στοιχείο για την ανάπτυξη σε βάθος χρόνου».

ανταγωνιστικής επιχειρηματικότητας στην Ελλάδα. Οχι μόνο γιατί πολλά από τα θέματα που μας απασχολούν, όπως η φορολογία, το μέλλον της εργασίας, η δικαιοσύνη, η εκπαίδευση, το ρυθμιστικό περιβάλλον ή η χρηματοδότηση, είναι οριζόντια και αφορούν όλους τους κλάδους της οικονομίας. Αλλά κυρίως για να αποκτήσουμε κοινή, ισχυρή φωνή, όλοι όσοι πιστεύουμε ότι η συνεπής επιχειρηματικότητα, που συμβαδίζει με τις ανάγκες της κοινωνίας, συνιστά ίσως το σημαντικότερο συστατικό στοιχείο για την ανάπτυξη σε βάθος χρόνο.

– Συνειρμικά η βιομηχανία συσχετίζεται με φουγάρα. Πώς μπορεί να λειτουργήσει σε μια εποχή στην οποία κυρίαρχο αίτημα είναι η πράσινη ανάπτυξη;

– Η εικόνα αυτή δεν ανταποκρίνεται στη σύγχρονη βιομηχανική πραγματικότητα. Οχι μόνο γιατί οι βιομηχανίες μας ακολουθούν τις αυστηρές ευρωπαϊκές προδιαγραφές για την προστασία του περιβάλλοντος. Οχι μόνο γιατί δεν αναδεικνύει πόσο η τεχνολογία και η οικονομία της γνώσης έχουν μεταμορφώσει τη δια-

δικασία της παραγωγής. Πολύ περισσότερο, γιατί κοιτώντας το μέλλον, η βιομηχανία αναγνωρίζει την πράσινη ανάπτυξη ως αναγκαία για ένα καλύτερο μέλλον για όλους. Ταυτόχρονα όμως την αντιμετωπίζει ως μία θετική πρόκληση, η οποία προσφέρει και επιχειρηματικές ευκαιρίες, όπως για παράδειγμα στην κυκλική οικονομία.

Η Ε.Ε. δείχνει τον δρόμο: Το ζητούμενο είναι μια ισορροπημένη προσέγγιση που συνδυάζει φιλόδοξους περιβαλλοντικούς στόχους με πρωτοβουλίες που προστατεύουν τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις από τον εν δυνάμει αθέμιτο εκτός Ε.Ε. ανταγωνισμό, ενώ παράλληλα προσθούν έναν αποτελεσματικό και δίκαιο ενεργειακό μετασχηματισμό. Σε ένα τέτοιο πλαίσιο, εφόσον κινηθούμε σωστά και αποτελεσματικά, η Ελλάδα θα να είναι από τους κερδισμένους.

– Θα υπάρξει ένα πολύ μεγάλο πακέτο οικονομικών στήριξης από την Ευρώπη και μαζί με το επόμενο ΕΣΠΑ η Ελλάδα θα έχει στη διάθεσή της κεφάλαια της τάξεως των 72 δισ. Πώς πρέπει να αξιοποιηθούν; Σας ανησυχεί το ενδεχόμενο να δοθούν πόροι σε μη βιώσιμες επιχειρήσεις;

– Η πρωτοφανής χρηματοδοτική ευκαιρία, που δημιουργεί το Ταμείο Ανάκαμψης μαζί με το νέο ΕΣΠΑ μπορεί να αποδειχθεί καταλύτης για ευρεία ιδιωτική και δημόσια, επενδυτική κινητοποίηση τα χρόνια, που έρχονται. Το πλαίσιο που θέτει η Ε.Ε. δίνει σαφείς και αυστηρές κατευθύνσεις: επιβάλλει τη διασύνδεση του πακέτου με την ψηφιακή επανάσταση, την πράσινη ανάπτυξη και μία συνεκτική στρατηγική μεταρρυθμίσεων. Υπό αυτή την έννοια είναι επικαιρή και ιδιαίτερα χρήσιμη η Έκθεση Πισσαρίδη, η οποία έχει εκπονηθεί με μία τέτοια λογική.

Συνεπώς, η δομή του Ταμείου Ανάκαμψης είναι σχεδιασμένη για να μας προστατέψει από τα λάθη του παρελθόντος. Το μεγάλο ζητούμενο είναι το πώς θα υλοποιηθεί και μάλιστα μέσα στα ασφυκτικά (για τις παραδοσιακές επιδόσεις της χώρας μας) χρονικά περιθώρια που τίθενται. Χρειάζονται μεθοδολογικές τομές που να απλοποιούν, να επιταχύνουν, να δίνουν πραγματικές λύσεις.

Τροχοπέδη στην ανάπτυξη το κόστος ενέργειας

– Κάποιοι λένε πως είναι δομικωτική η προσπάθεια μεγέθυνσης του μεταποιητικού κλάδου, ότι η Ελλάδα δεν πρόκειται ποτέ να γίνει Γερμανία. Ποια είναι η άποψή σας;

– Οχι, Γερμανία δεν πρόκειται να γίνουμε, αλλά γιατί δεν μπορούμε να φτάσουμε την Πορτογαλία; Η πορτογαλική βιομηχανία εξάγει σήμερα βιομηχανικά προϊόντα αξίας 53 δισ. ευρώ έναντι 30 δισ. της Ελλάδας και απασχολεί στη βιομηχανία το 17% των εργαζομένων έναντι 9% στην Ελλάδα. Η βιομηχανία έχει πολυλειτουργική οφέλη για την οικονομία. Ενώ αντιπροσωπεύει σήμερα μόλις το 10% του ΑΕΠ, έχει μεγάλο πολλαπλασιαστή: σχεδόν το 1/3 της απασχόλησης οφείλεται στην επίδραση της μεταποίησης, το 44% των εξαγωγών προέρχεται από αυτήν. Πληρώνει μισθούς κατά μέσον όρο αισθητά μεγαλύτερους από την υ-πόλοιπη οικονομία, συνεισφέρει περισσότερο από το μερίδιό της στα έσοδα του κράτους. Και βοηθάει τη χώρα να γίνει πιο ανθεκτική στις κρίσεις.

Για αυτό, κεντρικός στόχος του ΣΕΒ για την οικονομία μας, τον οποίο έχει ενστερνιστεί και η κυβέρνηση, είναι η αύξηση της συμμετοχής της βιομηχανίας στο ΑΕΠ στο 15% μέσα σε μία δεκαετία, εξέλιξη που θα δημιουργήσει σταδιακά έως 550.000 νέες, καλές θέσεις εργασίας. Ο στόχος είναι σίγουρα φιλόδοξος, αλλά η συγκυρία είναι παραδόξως καλή, καθώς δημιουργούνται ευκαιρίες για να ξαναέρθουν κοντά οι εφοδιαστικές αλυσίδες στην Ευρώπη, οι ευρωπαϊκοί πόροι μπορούν να δώσουν σημαντική ώθηση και η πρόσβαση στην τεχνολογία είναι πιο εύκολη από ποτέ. Υπάρχουν κλάδοι στους οποίους έχουμε συγκριτικά πλεονεκτήματα ως χώρα και τους οποίους μπορούμε να αναπτύξουμε.

– Τι πρέπει να γίνει για να αυξηθεί η συμμετοχή της βιομηχανίας στο ΑΕΠ;

– Η αύξηση της συμμετοχής της βιο-

Η εκπαίδευση

– Πώς μπορεί να συμβάλει η εκπαίδευση και η βελτίωση των δεξιοτήτων στον παραγωγικό μετασχηματισμό;
– Θίγεται μία από τις σημαντικότερες, αλλά και πιο δυσεπίλυτες προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε. Πώς είναι δυνατόν, με την ανεργία κοντά στο 20%, πάνω από το 1/3 των επιχειρήσεων να μη βρίσκει τις δεξιότητες που χρειάζεται και άρα να μην μπορεί να καλύψει κενές θέσεις εργασίας; Το εκπαιδευτικό μας σύστημα δεν παρέχει επαρκείς γνώσεις και εφόδια που χρειάζονται οι νέοι για να ενταχθούν στην αγορά εργασίας. Οι εργαζόμενοι δεν έχουν ικανοποιητική πρόσβαση στη διά βίου μάθηση που είναι απαραίτητη για να εξελίσσουν τις δεξιότητές τους. Παράλληλα, έχουμε από τα χαμηλότερα ποσοστά συμμετοχής στην επαγγελματική εκπαίδευση (μόλις 28%) αλλά και τη χαμηλότερη απασχόληση των αποφοίτων της. Υπάρχει ένα διαρθρωτικό επίπεδο χάσμα μεταξύ του εκπαιδευτικού συστήματος και των επιχειρήσεων. Πρέπει να αναβαθμίσουμε ριζικά αυτή τη διασύνδεση, όπως γίνεται ήδη εντατικά σε άλλες χώρες της Ευρώπης. Στον ΣΕΒ έχουμε αναλάβει σειρά σχετικών πρωτοβουλιών και προσδοκούμε να βρούμε ανταπόκριση. Πιστεύουμε ότι ένας επανασχεδιασμός, με ενεργό ρόλο των επιχειρήσεων ως προς την επιλογή ειδικοτήτων και την οργάνωση, προκειμένου να διασυνδεθεί οργανικά με τις ανάγκες της οικονομίας, θα είχε πολλαπλό όφελος για την οικονομία και την κοινωνία.

μηχανίας στο ΑΕΠ θα είναι αποτέλεσμα πολλών διαφορετικών προϋποθέσεων, στο πλαίσιο μιας συγκροτημένης βιομηχανικής πολιτικής. Ένας κρίσιμος πυλώνας είναι οι μεταρρυθμίσεις, όπως η άρση εμποδίων στην αδειοδότηση, στη χωροταξία, στη Δικαιοσύνη, στη γραφειοκρατία, στη φορολογία και στη φορολογική επιβάρυνση της εργασίας. Στο κόστος της ενέργειας επίσης. Την ίδια στιγμή, φορολογικά κίνητρα όπως οι υπεραποβόσεις, που θεσπίστηκαν, και η συνεπής συνέχιση της μεταρρυθμιστικής προσπάθειας είναι βασικές επενδυτικές προϋποθέσεις. Παράλληλα, όμως, η προσπάθεια πρέπει να οργανωθεί γύρω από τις κρίσιμες επιταγές της εποχής: τον ψηφιακό μετασχηματισμό, τις σύγχρονες δεξιότητες και την πράσινη ανάπτυξη. Εκεί πρέπει να στηριχθεί και η συστηματική ενίσχυση της καινοτομικής δυνατότητας, αλλά και ο προσανατολισμός των απαραίτητων δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων σε ψηφιακές, ενεργειακές και μεταφορικές υποδομές.

– Ενα από τα βασικά θέματα που απασχολεί η βιομηχανία είναι το ενεργειακό κόστος. Τι περιμένετε από την κυβέρνηση επί αυτού;

– Το θέμα του κόστους της ενέργειας για τη βιομηχανία είναι κρίσιμο και επείγον καθώς αποτελεί τροχοπέδη στην ανάπτυξη. Με δεδομένο τον πολύ έντονο διεθνή ανταγωνισμό, αλλά και το γεγονός ότι το κόστος της ενέργειας για τη βιομηχανία στην Ελλάδα είναι υψηλότερο από σχεδόν όλες τις χώρες της ευρύτερης περιφέρειας, αλλά και της Ε.Ε., έχουμε προτείνει να αναληφθούν πρωτοβουλίες για τη μείωση του κόστους για μια ανοικτή και διασυνδεδεμένη αγορά ενέργειας. Όπως πρόσφατα τονίσαμε στον υπουργό Ενέργειας, στις γενικότερες αβεβαιότητες που αντιμετωπίζουν για το 2021 οι ελληνικές εξαγωγές, δεν πρέπει να προστεθεί και το υψηλό κόστος της ενέργειας.

Μεταξύ ανεργίας και υποαπασχόλησης 180.000 εργαζόμενοι που είναι σε αναστολή

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Σε μια «γκρίζα περιοχή» μεταξύ υποαπασχόλησης και ανεργίας, πολύ κοντά, δε, στο φάσμα της φτώχειας, βρίσκονται περισσότεροι από 180.000 εργαζόμενοι που παραμένουν σε καθεστώς αναστολής της σύμβασης εργασίας τους για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τριών μηνών με αποδοχές μειωμένες κατά τουλάχιστον 50%, σε σχέση με τον μισθό τους.

Συνολικά, κατά τη διάρκεια της κρίσης και συγκεκριμένα κατά το β' τρίμηνο του έτους, ο μέσος μηνιαίος μισθός μειώθηκε κατά 10%. Το ίδιο διάστημα, οι εργαζόμενοι με αποδοχές έως 200 ευρώ εκτινάχθηκαν από 1% σε 12% του συνόλου των μισθωτών. Συνολικά, το 73% των εργαζομένων έχει μηνιαίες αποδοχές χαμηλότερες των 1.000 ευρώ, το 31% των απασχολούμενων έχουν αποδοχές χαμηλότερες από τον κατώτατο μισθό, ενώ το 83% όσων αμείβονται με τον κατώτατο βρίσκονται κάτω από το όριο της φτώχειας.

Τη ζοφερή αυτή εικόνα, σαφέστατα επηρεασμένη από τις δραματικές συνέπειες της πανδημίας του κορωνοϊού στην

εγχώρια αγορά εργασίας, περιγράφει το Ινστιτούτο Εργασίας της ΓΣΕΕ, στην ετήσια έκθεσή της για την ελληνική οικονομία. Οι επιστήμονες κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου και κάνουν λόγο για «πρωτοφανή ύφεση», χειρότερη από την κρίση χρέους που έπληξε τη χώρα, που έχει επιφέρει «σοκ στην απασχόληση» και οδηγεί σε «φτωχοποίηση των εργαζομένων».

Καταγράφοντας την κατάσταση που διαμορφώνεται στην αγορά εργασίας εν μέσω της υγειονομικής κρίσης του κορω-

Δωδεκαπλασιάστηκε το ποσοστό των εργαζομένων με αποδοχές έως 200 ευρώ.

νοϊού, περιγράφουν τη δραματική μείωση των μισθών αλλά και την de facto κατάργηση του 8ώρου. Περίπου 180.000 εργαζόμενοι εκτιμάται ότι έχουν «εξέλθει» από το εργατικό δυναμικό και ζουν με τα 534

Οι αναλυτές του Ινστιτούτου Εργασίας της ΓΣΕΕ κάνουν λόγο για «πρωτοφανή ύφεση», που οδηγεί σε «φτωχοποίηση των εργαζομένων».

ευρώ της ειδικής αποζημίωσης που λαμβάνουν τον μήνα όσων οι συμβάσεις έχουν τεθεί σε αναστολή για πάνω από 3 μήνες. Το β' τρίμηνο του 2020 ο μέσος μηνιαίος μισθός μειώθηκε σε 802 ευρώ, από 885

ευρώ το β' τρίμηνο του 2019. Στο ίδιο διάστημα, το ποσοστό των απασχολούμενων που λάμβανε από 0 έως 200 ευρώ 12πλασιάστηκε. Στον αντίποδα, τα άτομα που λάμβαναν αποδοχές μεταξύ 200 και 1.200

ευρώ μειώθηκαν κατά 11,3 ποσοστιαίες μονάδες. Η μεγαλύτερη μείωση σημειώθηκε στα άτομα που είχαν καθαρές αποδοχές μεταξύ 400 και 600 ευρώ, αφού από 16,3% το β' τρίμηνο του 2019 το ποσοστό

των ατόμων μειώθηκε σε 12,3% το ίδιο τρίμηνο του τρέχοντος έτους.

Το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ εκτιμά πως η ανεργία θα κυμανθεί στο τέλος του 2020 στο 21,2%, με το κόστος απώλειας εργασίας να διατηρείται σημαντικά υψηλά, καθώς ύστερα από δύο χρόνια ανεργίας, ο άνεργος έχει απολέσει το 47% του εισοδήματός του. Το μέγεθος του σοκ που προκάλεσε η πανδημία στην αγορά εργασίας αποτυπώνεται στον δείκτη των συνολικών ωρών απασχόλησης σε βασικές θέσεις εργασίας, ο οποίος στη χώρα μας διαμορφώθηκε το β' τρίμηνο του 2020 στις 62 μονάδες, έναντι 85,1 μονάδων το δ' τρίμηνο του 2019. Πριν από το ξέσπασμα της πανδημικής κρίσης, το 73% των απασχολούμενων σε όλους τους κλάδους εργαζόταν υπερωριακά, ενώ σε ορισμένους κλάδους, όπως η μεταποίηση και οι μεταφορές, το αντίστοιχο ποσοστό ξεπερνούσε το 80%. Η πανδημική κρίση έχει μεταβάλει αυτή την εικόνα. Το β' τρίμηνο του 2020 το ποσοστό των ατόμων που εργάζονταν υπερωριακά μειώθηκε σε 55%, ενώ το 19% εργαζόταν πάνω από 48 ώρες την εβδομάδα.

Παιχνίδι για μεγάλους πλέον το Airbnb

Η ζήτηση μειώθηκε, οι ιδιώτες σταδιακά αποχωρούν και οι εταιρείες ελέγχουν ολοένα και μεγαλύτερο κομμάτι της αγοράς

Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

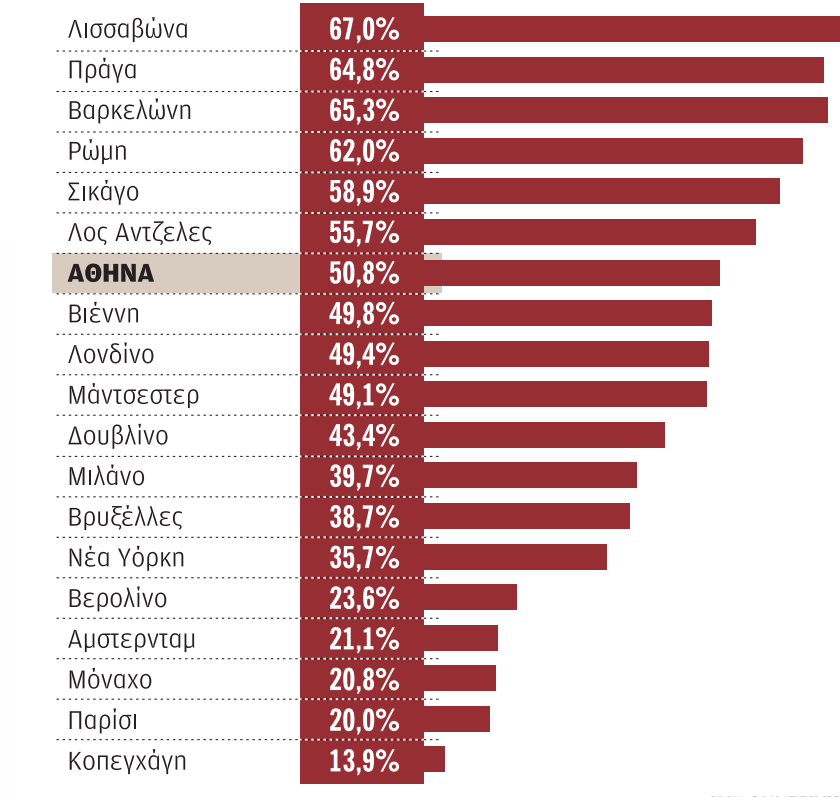
Σε... επαγγελματική υπόθεση τείνει να μετατραπεί η δραστηριότητα των βραχυχρόνιων μισθώσεων στην Ελλάδα. Αρχικά ο έντονος ανταγωνισμός και πλέον η κατάρρευση των εσόδων, εξαιτίας της πανδημίας, έχουν ωθήσει εκτός του κλάδου μεγάλη μερίδα ιδιωτών, οι οποίοι μίσθωναν το ακίνητό τους για να συμπληρώσουν το εισόδημά τους. Δεν ισχύει το ίδιο και για τις εταιρείες διαχείρισης ακινήτων, οι οποίες έχοντας υψηλή εξειδίκευση και παρέχοντας ευρύ φάσμα υπηρεσιών, κερδίζουν όλο και μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς. Ασφαλώς, η τάση αυτή προϋπήρχε της πανδημίας,

Εν μέσω πανδημίας οι εταιρείες διαχείρισης εξασφάλισαν ικανοποιητική πληρότητα, αν και αναγκάστηκαν να μειώσουν την τιμή διανυκτέρευσης.

Ποσοστό ακινήτων που διατίθενται από εταιρείες μέσω κάποιας πλατφόρμας βραχυχρόνιας εκμίσθωσης

ΠΗΓΗ: Inside AirBNB

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ωστόσο το τελευταίο διάστημα έχει κορυφωθεί, καθώς από τον Μάρτιο και μέχρι τις 12 Οκτωβρίου, μόνο από το κέντρο της Αθήνας έχουν αποχωρήσει 3.650 ακίνητα, με τους ιδιοκτήτες τους να επιλέγουν τη μακροχρόνια μίσθωση για την άντληση εσόδων. Στην περίπτωση της Ελλάδας και δι της Αθήνας, η επαγγελματική διαχείριση των ακινήτων αφορά συνήθως εταιρείες που εξειδικεύονται στη βραχυχρόνια μίσθωση, ή επενδυτές, οι οποίοι αρχικά δημιούργησαν ένα δικό τους χαρτοφυλάκιο ακινήτων και στη συνέχεια προχώρησαν και στην παροχή υπηρεσιών διαχείρισης προς τρίτους, θέλοντας να κεφαλαιοποιήσουν την τεχνονγνωσία που ανέπτυξαν. Έτσι, ακόμα κι εν μέσω πανδημίας, οι εταιρείες αυτές κατόρθωσαν να έχουν πολύ καλύτερες επιδόσεις, σε σχέση με τον μέσον όρο της αγοράς των βραχυχρόνιων μισθώσεων. Όπως αναφέρει στην «Κ» ο κ. Δημή-

τρης Ρίζος, διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας Homm, «παρά τις αντιζoes συνθήκες που δημιούργησε η υγειονομική κρίση, πετύχαμε πληρότητα, η οποία άγγιξε το 85%, με παράλληλη όμως μείωση της μέσης τιμής ανά διανυκτέρευση κατά 25%, με αποτέλεσμα η μέση τιμή στα ακίνητά μας να διαμορφώνεται σε 48 ευρώ/διανυκτέρευση». Η Homm διαθέτει 104 ιδιόκτητα ακίνητα, ενώ διαχειρίζεται και 210 καταλύματα τρίτων. Μεταξύ των πελατών της εταιρείας, συγκαταλέγονται επενδυτές από την Κίνα, το Ισραήλ, τις ΗΠΑ, αλλά και την Ελλάδα. Αισιόδοξα είναι τα μηνύματα που εκπέμπει και η Mint, η οποία διαχειρίζεται περίπου 300 ακίνητα σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Κρήτη, Πάρο και Χαλκιδική. Σύμφωνα με τον διευθύνοντα σύμβουλο της εταιρείας, κ. Νάσο Γαβαλά, «με βάση τα μηνύατα εσοδα ανά ακίνητο, κινηθήκαμε τουλάχιστον 30%-40% πάνω από

τον μέσον όρο της αγοράς, από τον Ιούλιο και μετά». Κατά τον ίδιο, η σωστή τιμολόγηση των ακινήτων και η παροχή σειράς υπηρεσιών για την κάλυψη κάθε

ανάγκης του επισκέπτη συνιστούν τα στρατηγικά πλεονεκτήματα της Mint και γενικότερα των επαγγελματιών του κλάδου. Παράλληλα, όπως σημειώνει,

Διεθνής τάση

Το αποτέλεσμα είναι ότι πλέον στην Αθήνα, το 50,8% των αγγελιών που είναι αναρτημένες στην ψηφιακή πλατφόρμα Airbnb αφορά ακίνητα που διαχειρίζονται επαγγελματίες. Με βάση τη διεθνή εικόνα, η τάση αυτή είναι εμφανής στις περισσότερες αγορές του εξωτερικού. Μάλιστα, όσο μεγαλύτερη είναι η εποχικότητα μιας αγοράς, παρατηρείται και υψηλότερο ποσοστό διεξόδου των επαγγελματιών, ιδίως στην περίπτωση του ευρωπαϊκού Νότου ή των αμερικανικών μεγαλουπόλεων, όπου αλ-

λωστε η Airbnb είναι καθημερινή πραγματικότητα για περισσότερα χρόνια. Για παράδειγμα, στη Λισσαβώνα, το σχετικό ποσοστό ανέρχεται πλέον σε 67%, ενώ στη Βαρκελώνη διαμορφώνεται σε 65,3%. Στη Ρώμη, οι επαγγελματίες αποτελούν το 62% και στο Λονδίνο το 49,4%. Ενα ακόμα βασικό συμπέρασμα που προκύπτει από την ανάλυση των στοιχείων αυτών, είναι η αύξηση των σχετικών ποσοστών στο σύνολο των πόλεων, συγκριτικά με την περίοδο πριν από την πανδημία.

«μια εταιρεία μπορεί να προβάλει ένα ακίνητο σε πολλές πλατφόρμες ταυτόχρονα, κάτι που ο μεμονωμένος οικοδεσπότης δυσκολεύεται να πράξει, γιατί πρέπει να διαθέτει εργαλεία συγχρονισμού. Εμείς, μπορούμε επίσης να μεταφέρουμε τον επισκέπτη σε άλλο ακίνητό μας, αν π.χ. σε αυτό που έχει μισθώσει, παρουσιαστεί κάποια έκτακτη βλάβη». Εν τω μεταξύ, η Mint έχει επεκταθεί και σε άλλες κατηγορίες μισθώσεων, προκειμένου να διατηρεί τα έσοδα από τα ακίνητα που διαχειρίζεται σε υψηλό επίπεδο. Συγκεκριμένα, έχει συνάψει συνεργασία με τη Λυρική Σκηνή για τη φιλοξενία καλεσμένων της. Επίσης, συνεργάζεται με μεγάλες εμπορικές αλυσίδες, όπως η Praktiker και η Jumbo, φιλοξενώντας υπαλλήλους τους, οι οποίοι ταξιδεύουν στην Αθήνα για να παρακολουθήσουν εκπαιδευτικά προγράμματα. Κατά κανόνα, οι μισθώσεις αυτές είναι μέσης διάρκειας, από έναν μέχρι κι έξι μήνες, εξασφαλίζοντας σημαντικά έσοδα, ιδίως αυτήν την περίοδο, που απουσιάζουν οι επισκέπτες από το εξωτερικό. Αναφορικά με το μέλλον, ο κ. Ρίζος σημειώνει ότι «το 2021 αναμένουμε μια αύξηση της ζήτησης, από 15% μέχρι και 45%, στο αισιόδοξο σενάριο. Ο δικός μας στόχος, ανεξάρτητα από το πώς θα κινηθεί η αγορά, είναι να επιτύχουμε αύξηση 35% για τα καταλύματά μας». Κατά τον ίδιο, «η νέα τάξη πραγμάτων επιβάλλει τη συγκέντρωση πολλαπλών καταλυμάτων υπό τη σκέπη των μεγάλων εταιρειών διαχείρισης, οι οποίες εξασφαλίζουν αύξηση της πληρότητας και των εσόδων των ακινήτων». Ωστόσο, ο κ. Ρίζος θεωρεί ότι μια ισχυρή ανάκαμψη της ζήτησης για υπηρεσίες βραχυχρόνιας μίσθωσης από τα μέσα του 2021 και μετά θα δημιουργήσει ευκαιρίες και για μια νέα γενιά μεμονωμένων ιδιοκτητών ακινήτων. «Ωστόσο, η επαγγελματική διαχείριση, η ασφάλεια και η υψηλή απόδοση που προσφέρουν οι σοβαρές εταιρείες του χώρου θα είναι πάντα αυτές που θα επικρατούν στη συγκεκριμένη αγορά», καταλήγει ο κ. Ρίζος.

Η ΕΤΑΔ ανεβάζει ταχύτητα για την αξιοποίηση των ακινήτων

Στην επιτάχυνση της διαδικασίας αξιοποίησης ακινήτων του χαρτοφυλακίου της προσανατολίζεται για το αμέσως προσεχές διάστημα η Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου (ΕΤΑΔ), η διοίκηση της οποίας έχει ήδη εκκινήσει τις διαδικασίες και για τον μετασχηματισμό της εταιρείας. «Μας ενδιαφέρει ιδιαίτερα η αξιοποίηση μαρινών και ακινήτων logistics, είτε μέσω μακροχρόνιων μισθώσεων είτε ακόμα και ως επενδυτές. Επίσης, θα προχωρήσουμε σε αστικές αναπλάσεις ακινήτων μας, π.χ. στην Αθηναϊκή Ριβιέρα, στη νησιωτική χώρα και στην Κεντρική Ελλάδα, ενώ δρομολογούμε και την ενεργειακή αναβάθμιση και των πρώην ολυμπιακών ακινήτων, όπως εκείνο του τέε κβον ντο, ή άλλων εμβληματικών κτιρίων μας», ανέφερε εντός της εβδομάδας ο Στέφανος Βλαστός, διευθύνων σύμβουλος της ΕΤΑΔ. Παράλληλα, στόχος του κ. Βλαστός είναι και η άμεση μείωση και διασπορά του ρίσκου της εταιρείας, με δεδομένο ότι σε ποσοστό 82% η εταιρεία έχει έκθεση σε τουριστικά ακίνητα. Αυτή την περίοδο η ΕΤΑΔ βρίσκεται και σε συζητήσεις με μισθωτές των ακινήτων της, για την επαναδιαπραγμάτευση των υφιστάμενων συμβάσεων. «Κουβαλάμε πολλά βάρη του παρελθόντος», σημείωσε χαρακτηριστικά ο κ. Βλαστός, στο πλαίσιο του συνεδρίου ακινήτων Prodepro 2020. Η ΕΤΑΔ διαθέτει σήμερα 77.000 τίτλους ιδιοκτησίας ακινήτων, όπως επίσης κιονδρομικά κέντρα, ξενοδοχεία και ακίνητα πολιτιστικού χαρακτήρα. Το θετικό που έφερε η πανδημία είναι ότι επιτάχυνε σημαντικά τη διαδικασία ψηφιακού μετασχηματισμού της ΕΤΑΔ, εξέλιξη κρίσιμη για τη βέλτιστη αξιοποίηση του χαρτοφυλακίου της. Εκτός από ακίνητα επενδυτικού χαρακτήρα, η διοίκηση της εταιρείας αναμένεται σύντομα να προωθήσει και διαδικασίες για την αξιοποίηση των αγροτικών γαιών που έχει στην κατοχή της, με έμφαση στο smart farming, δηλαδή την αξιοποίηση της σύγχρονης τεχνολογίας για τη βελτίωση της απόδοσης και της διαχείρισης της γης. Παράλληλα, η ΕΤΑΔ σχεδιάζει την πραγματοποίηση επενδύσεων και στην ανερχόμενη κατηγορία των ευέλικτων χώρων εργασίας.

N. Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

must

01/11

ΜΕ ΤΗΝ Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

DORM ROOM LIFE

ΣΤΑ ΑΔΥΤΑ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΙΚΩΝ ΕΣΤΙΩΝ

ΙΩΑΝΝΑ ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Ρομπότ - αγρότης made in Greece για τις δουλειές στα χωράφια

Το πειραματικό αυτόνομο όχημα δύο νέων επιστημόνων από το Κιλκίς

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΝΤΗ

«**Στόχος** μας είναι να κάνει οποιαδήποτε εργασία κάνει τώρα ο αγρότης». Με αυτά τα λόγια ο Κωνσταντίνος Κανδύλας, ιδρυτής της Terra Robotics με έδρα το Κιλκίς, παρουσιάζει τα χαρακτηριστικά του ηλεκτροκίνητου ρομπότ που άρχισε να κατασκευάζει με τον φίλο και συνιδρυτή Πέτρο Κατσιλέρο πριν από 1,5 χρόνο. «Στην παρούσα φάση προσπαθούμε να ολοκληρώσουμε την πρωτότυπη έκδοση του ρομπότ, έργο του οποίου είναι να κινείται αυτόνομα εντός της καλλιέργειας και να πραγματοποιεί τις καθημερινές εργασίες των αγροτών. Όταν λέμε εργασίες, αναφερόμαστε στο ξεβοτάνισμα που κάνουν οι αγρότες, στην αναγνώριση ασθενειών πάνω στα φυτά κ.ά., εξηγεί ο κ. Κανδύλας. «Αυτή τη στιγμή, το πειραματικό ρομπότ που κατασκευάζει η ομάδα – την οποία απαρτίζουν επίσης ο γεωπόνος μας Γιάννης Μπακατσός και ο μηχανολόγος Γιάννης Χαραλαμπίδης– περιηγείται μόνο του στο χωράφι με την εποπτεία και την παρέμβαση του χρήστη. Σε δεύτερο στάδιο σχεδιάζουμε να προσθέσουμε διάφορα εργαλεία που χρησιμοποιούν οι αγρότες (π.χ. καλλιεργητές) για να εντοπίσουμε τι επίδραση θα έχει η τοποθέτησή τους στη λειτουργία του ρομπότ».

Αυτόνομο στο χωράφι

«Παράλληλα, τελειοποιείται ο σχεδιασμός της μηχανολογικής πλατφόρμας της τελικής έκδοσης του προϊόντος (MVP) που θα είναι σε θέση να πουληθεί πιλοτικά σε κάποιον πελάτη», αναφέρει. «Υπολογίζουμε ότι μέχρι το τέλος του χρόνου, το ρομπότ θα μπορεί από μόνο του να πλοηγηθεί στο χωράφι χωρίς κάποια παρέμβαση του χρήστη». Κατά τον ίδιο, η μεγαλύτερη πρόκληση της ομάδας της Terra Robotics είναι να καταστήσει το ρομπότ ικανό να πλοηγηθεί αυτόνομα και με ακρίβεια στο χωράφι, χωρίς να καταστρέψει την καλλιέργεια. «Αντίστοιχο πρόβλημα αντιμετωπίζουν, για παράδειγμα, και οι εταιρείες που κατασκευάζουν τα αυτόνομα οχήματα.

Εκτιμάμε, όμως, ότι το τελικό πρωτότυπο προϊόν θα έχει ολοκληρωθεί του χρόνου το φθινόπωρο, κάτι βέβαια που εξαρτάται και από πολλούς παράγοντες, με βασικότερο όλων, εκείνον της χρηματοδότησης», αναφέρει ο συνιδρυτής κ. Κατσιλέρος. Ο ανταγωνισμός στην αγορά που δραστηριοποιείται η νεοφυής εταιρεία, η οποία μετρά μόλις κάποιους μήνες λειτουργίας, έχει αρχίσει να οξύν-

«**Στόχος** μας είναι το ρομπότ να κινείται αυτόνομα εντός της καλλιέργειας και να πραγματοποιεί τις καθημερινές εργασίες των αγροτών. Όταν λέμε εργασίες, αναφερόμαστε στο ξεβοτάνισμα που κάνουν οι αγρότες, στην αναγνώριση ασθενειών πάνω στα φυτά κ.ά.», λένε οι δύο ιδρυτές της Terra Robotics, Πέτρος Κατσιλέρος και Κωνσταντίνος Κανδύλας.

Η startup Terra Robotics στοχεύει στη μείωση του κόστους παραγωγής και στη βελτίωση της απόδοσης της καλλιέργειας.

νεται, καθώς σύμφωνα με κάποιες πρώτες εκτιμήσεις, η παγκόσμια αγορά του smart agriculture υπολογίζεται να ανέλθει από περίπου 9,4 δισ. δολ. το 2017 στα 23,14 δισ. ευρώ έως το 2022.

Τι προσφέρει όμως στον αγρότη το

ηλεκτροκινούμενο ρομπότ της Terra Robotics; Καλύτερη απόδοση της καλλιέργειας, μείωση του κόστους παραγωγής και αύξηση του τελικού παραγόμενου προϊόντος. Πρόκειται για τα πιο βασικά προτερήματα του συγκεκριμένου ρομπότ, ο κύκλος εργασίας του οποίου εκτιμάται στις 6-8 ώρες καθημερινά. «Υπάρχουν πολλές χρονοβόρες εργασίες τις οποίες πραγματοποιεί ο αγρότης με το τρακτέρ που τον εμποδίζουν να αφοσιωθεί λίγο του ενεργά στην εμπορική αξιοποίηση του προϊόντος που καλλιεργεί. Στο μέλλον η αυτοκινούμενη συσκευή θα μπορούσε να πραγματοποιήσει αυτές τις εργασίες, χωρίς καμία επίβλεψη, δίνοντας τη δυ-

νατότητα στον αγρότη να επιστρέψει στο χωράφι του μετά το τέλος των εργασιών, με σκοπό να παραλάβει την συσκευή και να την επαναφορτίσει» εξηγεί ο κ. Κανδύλας.

Παράλληλα, μειώνεται το εργατικό κόστος, ενώ αυξάνεται η απόδοση της καλλιέργειας καθώς η συμπίεση του εδάφους από το ρομπότ (σε σχέση με το τρακτέρ) είναι μικρότερη επιτρέποντας στην καλλιέργεια να απορροφήσει περισσότερο νερό και θρεπτικά στοιχεία. «Σημαντικό πλεονέκτημα είναι και η σταθερή απόδοση του ίδιου του ρομπότ. Υστερα από επίπονη ανθρώπινη εργασία υπάρχει έντονη σωματική κόπωση εν αντιθέσει με το ρομπότ που δουλεύει με τον ίδιο ρυθμό καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας του. Το μόνο που χρειάζεται είναι να φορτιστεί μετά κάποιες ώρες εργασίας».

Βιολογικές καλλιέργειες

Η τεχνολογία της Terra Robotics – που πρόσφατα βραβεύτηκε στον έβδομο διαγωνισμό επιχειρηματικού σχεδίου John and Mary Pappajohn του Κέντρου Επιχειρηματικότητας του ACT (American College of Thessaloniki)– έχει εφαρμογή κυρίως σε βιολογικές γραμμικές καλλιέργειες (αρωματικά φυτά, κηπευτικά κ.ά.). Άλλωστε, η ανάγκη για τη δημιουργία του ρομπότ, προέκυψε όταν ο ίδιος ο κ. Κανδύλας αντιμετώπιζε προβλήματα στη δική του καλλιέργεια, καθώς εκτός από υπάλληλος σε εταιρεία λογισμικού διατηρεί οικογενειακή επιχείρηση βιολογικής καλλιέργειας αρωματικών φυτών στο Κιλκίς.

«Σπούδασα μαζί με τον φίλο μου κ. Κατσιλέρο στο τμήμα ηλεκτρολόγων μηχανικών και μηχανικών υπολογιστών στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Ο κ. Κατσιλέρος υπήρξε μέλος της Pandora Robotics του ΑΠΘ, ενώ εγώ υπήρξα μέλος για δύο χρόνια αλλά και αρχηγός στην ομάδα που φτάνει, εντός του πανεπιστημίου, το μονοθέσιο ηλεκτροκίνητο όχημα «Aristurtle». Επίσης, ανέπτυξα γνώσεις στον τομέα της αγροτικής παραγωγής λόγω και της οικγενειακής μας επιχείρησης, γεγονός που μου επέτρεψε να αντιληφθώ την ανάγκη να αυξηθεί η παραγωγή αλλά και τα εργατικά χέρια για την καλύτερη δυνατή απόδοση της βιολογικής καλλιέργειας», τονίζει. «Ετσι, είχαμε τα ερεθίσματα αλλά και τη σιγουριά να προχωρήσουμε στην κατασκευή του ηλεκτροκίνητου ρομπότ και στη δημιουργία της Terra Robotics», συμπληρώνει.

Ρευστότητα 70 εκατ. σε 23 ελληνικές startups από Equifund το 9μηνο

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΝΤΗ

Σε φάση σύστασης νέων επενδυτικών οχημάτων βρίσκονται ορισμένα από τα funds του χρηματοδοτικού ταμείου Equifund, κάποια εκ των οποίων θα λανσάρουν νέα σχήματα για τη στήριξη των νεοφυών επιχειρήσεων μέσα στο επόμενο διάστημα. Σύμφωνα με πληροφορίες, πιο κοντά βρίσκονται το Marathon Venture Capital και το VentureFriends, ενώ υπάρχουν και άλλα, όπως το Uni.Fund, που δρομολογούν αντίστοιχες κινήσεις. Η πανδημική κρίση δεν φαίνεται να ανέκοψε την όρεξη των επενδυτών να εντοπίσουν νέες ευκαιρίες, πόσο μάλλον να αναζητήσουν κεφάλαια που θα τους επιτρέψουν να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους για τα επόμενα χρόνια. Αυτό αποτυπώνεται και στα πρώτα στοιχεία για το σύνολο των κεφαλαίων που έχουν διοχετευθεί κατά το εννεάμηνο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου σε ελληνικές νεοφυείς επιχειρήσεις, με έδρα ή παρουσία στην Ελλάδα.

Σύμφωνα με πρώτες εκτιμήσεις του Foundation που δημοσιεύει η «Κ», το εννεάμηνο του 2020 συνεπενδύθηκαν (τόσο από 6 επενδυτικά κεφάλαια του Equifund –Metavallon VC, Velocity.Partners, Marathon Venture Capital, Big Pi Ventures, VentureFriends, Uni.Fund– όσο και από ιδιώτες επενδυτές που συμμετείχαν σε επενδυτικούς γύρους χρηματοδοτήσεων μαζί με το Equifund) τουλάχιστον 70 εκατ. ευρώ σε 23 εταιρείες. Αντίθετα, πέρυσι, το ποσό αυτό είχε ανέλθει, κατά το ίδιο διάστημα, στα 80 εκατ. ευρώ και αφορούσε περίπου 40 εταιρείες. Δηλαδή, από τα στοιχεία προκύπτει ότι φέτος έχουν επενδυθεί σχεδόν τα ίδια ποσά στις μισές εταιρείες. Σύμφωνα με εκτιμήσεις του Foundation, εάν σε αυτά τα ποσά συνυπολογιστούν και επενδύσεις σε νεοφυείς εταιρείες που προέρχονται αποκλειστικά από επενδυτές εκτός Equifund, τότε το σύνολο των επενδύσεων ανέρχεται το εννεάμηνο περίπου στα 120 εκατ. ευρώ. Αντίθετα, όλη την προηγούμενη χρονιά, σύμφωνα με την έκθεση που δημοσίευσε πέρυσι το Foundation σε συνεργασία με το EIT Digital και την υποστήριξη των Velocity.Partners, είχαν καταγραφεί επενδύσεις άνω των 150 εκατ. ευρώ.

Τέτοια, για παράδειγμα, είναι η περίπτωση της Netdata του Κώστα Τσαούση, η οποία τον Σεπτέμβριο του 2020 εξασφάλισε χρηματοδότηση ύψους 14,2 εκατ. δολ. από το αμερικανικό επενδυτικό κεφάλαιο Bessemer Venture Partners αλλά και από άλλους Αμερικανούς επενδυτές, όπως το Bain Capital Ventures και Unconnected, χωρίς τη συμμετοχή κάποιου επενδυτικού σχήματος του Equifund. Στο παρελθόν είχε επενδύσει στο λογισμικό της το

Στη διάρκεια του 2019 η συνολική χρηματοδότηση προς τις startups ανήλθε στα 150 εκατ. ευρώ.

Marathon Venture Capital. Αντίστοιχη είναι και η περίπτωση της ελληνικής DeepSea των Κωνσταντίνου Κυριακόπουλου και Ρομπέρτο Κούστα. Η ομάδα της ελληνικής νεοφυούς επιχείρησης άντλησε τον περασμένο Απρίλιο, στην «καρδιά της πανδημίας», 3 εκατ. ευρώ, αποκλειστικά από το βρετανικό fund ETF Partners. Επίσης, κεφάλαια ύψους 20 εκατ. δολ. από ξένους επενδυτές άντλησε και η κυπριακή Omilia, της οποίας το σύστημα τεχνητής νοημοσύνης για την υποστήριξη πελατών προσέκλυσε εν μέσω πανδημίας το βρετανικό fund Grafton Capital.

Λίγο πιο κοντά στη σύσταση νέου επενδυτικού κεφαλαίου βρίσκεται το Marathon Venture Capital, το οποίο, σύμφωνα με πληροφορίες, σχεδιάζει ένα νέο fund που θα διαχειρίζεται κεφάλαια άνω των 30 εκατ. Παράλληλα, ένα τρίτο επενδυτικό ταμείο δρομολογεί, μάλλον για το πρώτο εξάμηνο του 2021, και το επενδυτικό κεφάλαιο VentureFriends, στόχος του οποίου, κατά πληροφορίες, είναι να φτάσει να διαχειρίζεται γύρω στα 80-100 εκατ.

Βέβαια, πηγές της αγοράς εξηγούν πως για να προχωρήσει ένα επενδυτικό κεφάλαιο του Equifund στη σύσταση ενός νέου fund, θα πρέπει να έχει διαθέσει στην αγορά ποσοστό της τάξεως του 70%-80% των κεφαλαίων που ήδη διαχειρίζεται. Ωστόσο, τα συνολικά από διαχείριση κεφάλαια των venture capitals δεν κατευθύνονται όλα σε νέες επενδύσεις, αφού βάζουν στην άκρη ένα ποσό για την αναχρηματοδότηση υφιστάμενων επενδύσεων (follow-on) αλλά και για τα έξοδα διαχείρισης και λειτουργίας τους.

Η Aegean έχει καθιερώσει τους Hygiene Attendants που έχουν ως αποστολή την τήρηση όλων των μέτρων προστασίας κατά την πτήση.

Μόλις 44 κρούσματα παγκοσμίως σε 1,2 δισ. επιβάτες αεροπλάνων

Ιδιαίτερα χαμηλός παραμένει ο κίνδυνος μετάδοσης της πανδημίας κατά τη διάρκεια μιας πτήσης, σύμφωνα με έρευνα που πραγματοποιήσε το αμερικανικό επιτελείο διοίκησης μεταφορών (Ustranscom) και συνάδει με τα ευρήματα που παρουσίασε, αρχές Οκτωβρίου, η Διεθνής Ένωση Αερομεταφορών (IATA).

Ειδικότερα, από τις αρχές της χρονιάς έχουν καταγραφεί μόλις 44 κρούσματα, παγκοσμίως, των οποίων η μετάδοση θεωρείται ότι σχετίζεται με αεροπορικό ταξίδι, αριθμός που είναι πολύ μικρός εάν ληφθεί υπόψη ότι, κατά τη συγκεκριμένη περίοδο, υπολογίζεται ότι έχουν μετακινηθεί με αεροσκάφος περίπου 1,2 δισ. επιβάτες. Με άλλα λόγια, αντιστοιχεί μία περίπτωση COVID-19 ανά 27 εκατ. ταξιδιώτες. Ακόμη όμως και αν η συγκεκριμένη εκτίμηση είναι κατά 90% λανθασμένη, όπως αναφέρει η IATA, μόνο ένας στους 2,7 εκατ. επιβάτες θα μολυνθεί

Τι προκύπτει από έρευνες της IATA και του αμερικανικού επιτελείου διοίκησης μεταφορών.

από τον ιό κατά τη διάρκεια του ταξιδιού. Την ίδια στιγμή, ο αριθμός των 44 κρουσμάτων που σχετίζονται με το αεροπορικό ταξίδι, αφορά κατά βάση την περίοδο κατά την οποία η χρήση της μάσκας δεν είχε γενικευθεί. Όπως, επίσης, προκύπτει από παράλληλη μελέτη που διενήργησαν από κοινού οι κατασκευάστριες εταιρείες αεροσκαφών Airbus, Boeing και Embraer, ο μικρός αυτός βαθμός μετάδοσης σχετίζεται με το γεγονός ότι τα συστήματα κλιματισμού (air condition) και ροής του αέρα φαίνεται να λειτουργούν αποτελε-

σματικά, αποτρέποντας τη διασπορά του κορωνοϊού. Σημαντικό ακόμη ρόλο, κατά τις ίδιες μελέτες, διαδραματίζει η χρήση φίλτρων HEPA που έχουν ποσοστό απομάκρυνσης βακτηρίων άνω του 99,9%, εξασφαλίζοντας ότι ο αέρας που εισέρχεται στην καμπίνα δεν αποτελεί οδό για την εισαγωγή ιών και μικροβίων. Και αυτό –εκτός από τα μέτρα που υιοθετούν οι αεροπορικές– είναι το μεγαλύτερο όπλο απέναντι στην COVID-19, σύμφωνα με όσα προκύπτουν από τις σχετικές έρευνες.

Εκτιμάται ότι ο αέρας που έχει καθαροί πορεία και κατευθύνεται από την οροφή προς το πάτωμα, ανακυκλώνεται και περνάει μέσα από αυτά τα φίλτρα 20 έως 30 φορές κατά τη διάρκεια μιας ωριαίας πτήσης, με τόσο υψηλούς αριθμούς διήθησης να συναντώνται μόνο σε αεροσκάφη, σύμφωνα με την IATA. Οι τεχνικές αυτές προδιαγραφές σε συνδυασμό

με την καθολική χρήση της μάσκας εξαισιοποιούν τις πιθανότητες διάδοσης του ιού.

Για παράδειγμα, η Qatar Airways καταγράφει εξαιρετικά χαμηλό αριθμό περιπτώσεων κορωνοϊού, ενώ έχει διακινύσει περισσότερους από 4,6 εκατ. επιβάτες από τον περασμένο Φεβρουάριο. Ιδιαίτερα χαμηλό (0,002%) είναι και το ποσοστό μολύνσεων των πληρωμάτων καμπίνας, ενώ από τον Μάιο και έπειτα, δεν έχει εντοπιστεί νέο κρούσμα, δεδομένου ότι εφαρμόζονται ενισχυμένα μέτρα προστασίας. Προς την κατεύθυνση αυτή, η Aegean έχει καθιερώσει τους Hygiene Attendants που έχουν ως αποστολή την τήρηση όλων των μέτρων προστασίας κατά την πτήση, όπως η σωστή και συνεχής χρήση της μάσκας και η τήρηση των αποστάσεων κατά την επιβίβαση και αποβίβαση.

ΔΗΜ. ΔΕΛΕΒΕΓΚΟΣ

ΚΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ

Ο όμιλος SPPMEDIA αναζητά άτομα για στελέχωση του Εμπορικού Τμήματος.

Απαραίτητα προσόντα:

- Πτυχίο διοίκησης επιχειρήσεων, μάρκετινγκ, επικοινωνίας ή συναφούς κλάδου.
- Ευχάριστη και δυναμική προσωπικότητα και αμοιβαίο πνεύμα.
- Οργανωτικές, επικοινωνιακές και διαπραγματευτικές ικανότητες.
- Προσανατολισμός στην επίτευξη στόχων.
- Γνώση χρήσης Η/Υ.
- Εμπειρία στις πωλήσεις θα θεωρηθεί επιπρόσθετο προσόν.

Παρακαλώ όπως αποστέλλονται τα βιογραφικά σημειώματα στην ηλεκτρονική διεύθυνση drousiotou@sppmedia.com (κα Ελένη Δρουσιώτου, τηλ. 22472401)

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ (Κ.Ο.Α.Π.)
CYPRUS AGRICULTURAL PAYMENTS ORGANISATION (C.A.P.O.)

Καταβολή Ενίσχυσης

ΕΠΣΑ – Εθνικό Πρόγραμμα Στήριξης του Αμπελοοικονομικού Τομέα για το οικονομικό έτος 2020

Ο Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών (ΚΟΑΠ) είναι στην ευχάριστη θέση να ανακοινώσει ότι ολοκληρώθηκαν οι πληρωμές στους δικαιούχους του Εθνικού Προγράμματος Στήριξης του Αμπελοοικονομικού Τομέα για το οικονομικό έτος 2020, συνολικού ύψους €4.646.000.

Το Εθνικό Πρόγραμμα Στήριξης περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα:

- Προώθηση οίνων
- Αναδιάρθρωση και μετατροπή αμπελώνων
- Πράσινο Τρύγο
- Επενδύσεις στον τομέα του οίνου
- Καινοτομία στον τομέα του οίνου

Με την καταβολή του ποσού των €4.646.000 στους δικαιούχους, εκταμιεύθηκε το 100% του κονδυλίου που είχε εγκριθεί από την Ε.Ε. για την Κύπρο. Η χρηματοδότηση προήρθε 100% από κονδύλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ

ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2018, Ν.127(Ι)/2018

Άρθρο 27
ΕΝΤΥΠΟ 14

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΓΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗ ΜΕΕΠ

Ιδεται ειδοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 27 του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου του 2018, ότι στις 23 Οκτωβρίου 2020 υποβλήθηκε στο Τμήμα Περιβάλλοντος, του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, από την εταιρεία Petrolina (Holdings) Public Ltd, η ΜΕΛΕΤΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΞΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ LINA ΣΤΗ ΛΑΡΝΑΚΑ.

Η Μελέτη μπορεί να τύχει επιθεώρησης στην ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος στον σύνδεσμο <http://www.moa.gov.cy/environment> ή <http://eia.moa.gov.cy/public>.

Οποιοδήποτε πρόσωπο μπορεί να υποβάλει στο Τμήμα Περιβάλλοντος, σε διάστημα 30 ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσης της Γνωστοποίησης αυτής, απόψεις ή παραστάσεις αναφορικά με το περιεχόμενο της μελέτης ή τις επιπτώσεις που η εκτέλεση ή λειτουργία του έργου ενδέχεται να επιφέρει στο περιβάλλον.

Petrolina (Holdings) Public Ltd

Τα νοικοκυριά έχασαν 3,9 δισ. ευρώ το δεύτερο 3μηνο λόγω πανδημίας

Κατά 11,8% μειώθηκε το εισόδημά τους σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2019

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Ισχυρό πλήγμα δέχονται τα ελληνικά νοικοκυριά από την πανδημία, καθώς μόνο στο δεύτερο τρίμηνο του 2020, στην καρδιά του lockdown δηλαδή, το διαθέσιμο εισόδημά τους μειώθηκε κατά 3,9 δισεκατομμύρια ευρώ περίπου ή κατά 11,8% σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2019.

Οι απώλειες στο εισόδημα των νοικοκυριών είχαν φυσικά ως συνέπεια τη μείωση της κατανάλωσης, κάτι που αποτυπώνεται και στον κύκλο εργασιών των περισσότερων κλάδων της οικονομίας, από την εστίαση και τον τουρισμό μέχρι την ψυχαγωγία, ακόμη και το λιανεμπόριο. Την ίδια ώρα, τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ συνηγορούν σε αυτό που δείχνουν και τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, δηλαδή την αύξηση της αποταμίευσης, η οποία σχετίζεται τόσο με την εκ των πραγμάτων μειωμένη κατανάλωση λόγω lockdown (περιορισμός μετακινήσεων, κλειστά εστιατόρια κ.ο.κ.) όσο και με τον φόβο της περαιτέρω ύφεσης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσιοποίησε η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών διαμορφώθηκε κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2020 σε 28,96 δισεκατομμύρια ευρώ, από 32,83 δισεκατομμύρια ευρώ το δεύτερο τρίμηνο του 2019. Σχεδόν ανάλογη ήταν και η μείωση της καταναλωτικής δαπάνης των νοικοκυριών και των μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων που εξυπηρετούν νοικοκυριά (ΜΚΙΕΝ), καθώς διαμορφώθηκε σε 28,4 δισεκατομμύρια ευρώ το β' τρίμηνο του 2020 έναντι 32,5 δισεκατομμυρίων ευρώ το β' τρίμηνο του 2019, μειώθηκε δηλαδή κατά 12,7%.

Αλλωστε, σύμφωνα επίσης με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, κατά το β' τρίμηνο του 2020 ο κύκλος εργασιών για το σύνολο των επιχειρήσεων διαμορφώθηκε σε 58,9 δισεκατομμύρια ευρώ έναντι 78,8 δισεκατομμυρίων ευρώ το β' τρίμηνο του 2019, καταγράφοντας μείωση 25,1%.

Οι επιχειρήσεις του τομέα «Δραστηριότητες Υπηρεσιών Παροχής Καταλύμα-

Οι καταναλωτικές δαπάνες των νοικοκυριών υποχώρησαν στα 28,4 δισ. ευρώ το β' τρίμηνο του 2020 έναντι 32,5 δισ. ευρώ το β' τρίμηνο του 2019, μειώθηκαν δηλαδή κατά 12,7%.

Ο τζίρος των επιχειρήσεων ανήλθε σε 58,9 δισ. έναντι 78,8 δισ. πέρυσι.

των και Υπηρεσιών Εστίασης», δηλαδή ξενοδοχεία, ενοικιαζόμενα δωμάτια και εστιατόρια - καφέ, και του τομέα «Τέχνες, Διασκέδαση και Ψυχαγωγία» παρουσίασαν τη μεγαλύτερη μείωση στον κύκλο εργασιών, κατά 78,8% και 53,2% αντιστοίχως, μεταξύ του β' τριμήνου 2020 και του β' τριμήνου 2019.

Η απαγόρευση διασκέδασης εκτός σπιτιού, ο περιορισμός των μετακινήσεων, αλλά ακόμη και η μείωση των αυθόρμητων αγορών, δεδομένου του γεγονότος ότι τα

φυσικά λιανεμπορικά καταστήματα ήταν κλειστά στη διάρκεια μεγάλου μέρους του δεύτερου τριμήνου του έτους, είχε ως αποτέλεσμα να εμφανίζονται αυξημένες οι τραπεζικές καταθέσεις των νοικοκυριών στην Ελλάδα.

Αύξηση καταθέσεων

Τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ δείχνουν αύξηση του ποσοστού αποταμίευσης των νοικοκυριών (ορίζεται ως η ακαθάριστη αποταμίευση προς το ακαθάριστο διαθέσιμο εισόδημα) στο 1,9% το β' τρίμηνο του 2020 έναντι 0,9% το αντίστοιχο τρίμηνο του 2019. Η αύξηση των καταθέσεων καταγράφηκε ήδη από την άνοιξη και η τάση αυτή συνεχίστηκε τους περισσότερους από τους επόμενους μήνες. Τον Απρίλιο του 2020 οι καταθέσεις των νοικοκυριών

αυξήθηκαν κατά 1,5 δισεκατομμύριο ευρώ, τον Μάιο του 2020 κατά 194 εκατ. ευρώ και τον Ιούνιο κατά 50 εκατ. ευρώ, με τον ετήσιο ρυθμό μεταβολής να είναι όλους αυτούς τους μήνες 6%-7%. Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της ΤτΕ, που αφορούν τον Αύγουστο του 2020, οι καταθέσεις των νοικοκυριών αυξήθηκαν κατά 165 εκατ. ευρώ, κατά 2% σε ετήσια βάση.

Η πανδημία πλήττει και τις επενδύσεις παγίου κεφαλαίου, οι οποίες διαμορφώθηκαν σε 2,1 δισεκατομμύρια ευρώ κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2020. Το ποσοστό τους, το οποίο ορίζεται ως οι ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου προς την ακαθάριστη προστιθέμενη αξία, ήταν 16,3% έναντι 18% το δεύτερο τρίμηνο του 2019.

Ενίσχυση καινοτομίας από την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα

Επιπλέον χρηματοδοτήσεις, εγγυήσεις και συμβουλευτικές υπηρεσίες θα προσφέρει η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα στις επιχειρήσεις που θα συμμετάσχουν στον δεύτερο κύκλο του προγράμματος Business Innovation Greece, που ανήκει στο πρόγραμμα επιχορηγήσεων του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου. Στη δεύτερη φάση του προγράμματος θα διατεθούν 13 εκατ. ευρώ. Σε συνέντευξη Τύπου, στην οποία συμμετείχαν ο πρόεδρος της Νορβηγίας στην Ελλάδα Φρον Αντερσον, η Αν Ρογκλιντάν, διευθύντρια προγράμματος Business Innovation Greece, και η πρόεδρος της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας Αθηνά Χατζηπέτρου, ανακοινώθηκε η 2η ανοικτή πρόσκληση υποβολής προτάσεων από ελληνικές επιχειρήσεις, προκειμένου να χρηματοδοτηθούν έργα στους τομείς της πράσινης καινοτομίας στη βιομηχανία, της γαλάζιας ανάπτυξης και των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας (ΤΠΕ/ICT).

Η πρόεδρος και διευθύνουσα σύμβουλος της Ελληνικής Αναπτυξιακής Αθ. Χατζηπέτρου ανακοίνωσε ότι θα συμβάλει αμέσως στη μόχλευση του ανώτερου ποσού με επιπλέον προγράμματα συγχρηματοδότησης και εγγυοδοσίας, ώστε να πολλαπλασιαστούν τα οφέλη για τις επιχειρήσεις που θα συμμετάσχουν.

Διαχειριστής του προγράμματος Business Innovation Greece, συνολικού ύψους 21,5 εκατ. ευρώ, είναι ο οργα-

νισμός Innovation Norway, ένας κρατικός φορέας που υπάγεται στο υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Αλιείας της Νορβηγίας και είναι ο κατ' εξοχήν αρμόδιος φορέας της νορβηγικής κυβέρνησης για θέματα επιχειρηματικής ανάπτυξης.

Η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα, μεταξύ άλλων, θα υποστηρίξει το πρόγραμμα Innovation Norway με:

Χρηματοδότηση επιχειρήσεων μέσω του β' κύκλου του Business Innovation Greece.

- Δημιουργία νέων συνεργασιών τόσο με τον ιδιωτικό όσο και με τον δημόσιο τομέα, ειδικά στοχευμένων με βάση τις προτεραιότητες του προγράμματος.

- Ευαισθητοποίηση της επιχειρηματικής κοινής γνώμης με δημοσιεύσεις και προσκλήσεις για το πρόγραμμα, μέσω του ψηφιακού μάρκετινγκ και άλλων δραστηριοτήτων.

Ειδικά σελίδα στον ιστότοπο της Αναπτυξιακής Τράπεζας (<http://www.etean.com.gr/publicpages/MissionObjectives.aspx>) θα παρουσιάζει το πρόγραμμα και τις λεπτομέρειές του και φυσικά παραπέμπει τους ενδιαφερόμενους πολίτες στην ιστοσελίδα της Innovation Norway.

Επιπλέον χρηματοδοτήσεις, εγγυήσεις και συμβουλευτικές υπηρεσίες θα προσφέρει η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα στις επιχειρήσεις που θα συμμετάσχουν στον δεύτερο κύκλο του προγράμματος Business Innovation Greece.

DEE JAY 93.5 RADIO

HAPPY
— ΜΕ ΤΟΝ ΓΙΑΝΝΗ —
DAY

ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 13:00-15:00

LISTEN LIVE
www.mydeejay.com.cy

f i t

ΜΑΠΠΕΣ
Χρίστος Ζαβός | Εφραίμ Γεωργίου
SHOW!

ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
15:00 - 17:00

Listen Live
Radio Live

Available on the App Store | Google Play

24sports.com.cy

ΣΠΟΡ FM 95.0

ΤΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟ
ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Μεγάλη πτώση κατά 2,67% στο Χρηματιστήριο Αθηνών

Κάτω από τις 600 μονάδες ο Γενικός Δείκτης – Ιστορικό χαμηλό για τράπεζες

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Ξε κλοιδ έντονων πιέσεων βρέθηκε το Χρηματιστήριο Αθηνών λόγω των ισχυρών ρευστοποιήσεων που σημειώθηκαν στον τραπεζικό κλάδο μετά τις αναφορές για πιθανή αύξηση μετοχικού κεφαλαίου στην Τράπεζα Πειραιώς, τη στιγμή που και το κλίμα στις διεθνείς αγορές δεν ήταν υποστηρικτικό, με τους βασικούς δείκτες να καταγράφουν μεγάλες απώλειες στη σκιά της έξαρσης της πανδημίας και των αυστηρών περιοριστικών μέτρων που επιβάλλονται, ειδικά στην Ευρώπη.

Ο Γενικός Δείκτης υποχώρησε σε νέα χαμηλά πεντέμιοι μηνών, κάτω από τις 600 μονάδες, με τη συναλλακτική δραστηριότητα να αυξάνεται σε σχέση με το προηγούμενο διάστημα, ενώ νέα χαμηλά σημείωσε ο τραπεζικός δείκτης. Οι πιθανότητες για ανάκτηση του ανοδικού μομέντουμ που έχει χαθεί εδώ και μήνες ολόενα και μειώνονται για το Χ.Α., με τους αναλυτές πλέον να προειδοποιούν πως, έως το τέλος του έτους, το βασικό σενάριο είναι η διατήρηση των πιέσεων. Στη συνέχεια, αν και εφόσον το επιτρέψουν το

Ο δείκτης των τραπεζικών μετοχών υποχώρησε τη Δευτέρα κατά 8,32%.

μακροοικονομικό περιβάλλον και η εξέλιξη της πανδημίας, μπορούν να αναμένονται καλύτερες μέρες.

Πιο αναλυτικά, ο Γενικός Δείκτης σημείωσε βουτιά της τάξης του 2,67% στις 595,97 μονάδες, ενώ στα χαμηλά ημέρας άγγιξε τις 591,62% (-3,4%) και ο τζίρος διαμορφώθηκε στα 69,14 εκατ. ευρώ.

Στο κόκκινο βρέθηκαν οι περισσότεροι βασικοί δείκτες, με την υψηλή κεφαλαιοποίηση να υποχωρεί κατά 2,82% στις 1.402,76 μονάδες, ενώ στο -2% και στις 872,31 μονάδες έκλεισε ο δείκτης μεσαίας κεφαλαιοποίησης. Σημαντικές απώλειες κατέγραψε η πλειο-

Ο Γενικός Δείκτης υποχώρησε σε νέα χαμηλά πεντέμιοι μηνών, με τη συναλλακτική δραστηριότητα να αυξάνεται σε σχέση με το προηγούμενο διάστημα.

νότητα των μη τραπεζικών blue chips, με τις Ελλάκτωρ (-6,14%), ΟΠΑΠ (-3,70%), Βιοχάλκο (-3,52%), Motor Oil (-3,26%) και ΔΕΗ (-3,10%) να ξεχωρίζουν, ενώ μόνο τρεις τίτλοι στον σχετικό δείκτη έκλεισαν στα θετικά (ΕΥΔΑΠ, ΟΤΕ, Aegean).

Ισχυρή «βουτιά» της τάξης του 8,32% και νέο ιστορικό χαμηλό σημείωσε ο τραπεζικός δείκτης, κλείνοντας στις 251,78 μονάδες (μετά τις 267 μονάδες που ήταν το προηγούμενο χαμηλό που σημειώθηκε τον Μάιο), ενώ νέα χαμηλά κατέγραψε και η Alpha Bank στο 0,4660 ευρώ με πτώση 7,17%. Τις μεγαλύτερες απώλειες κατέγραψε η Τράπεζα Πειραιώς η οποία έκλεισε στο -24,26% και στο 0,7180 ευρώ έπειτα από limit down εν-

δοσυνεδριακά, ενώ η Εθνική Τράπεζα έκλεισε στο -4,66% και η Eurobank στο -6,38%.

Όπως σημείωσε ο Ηλίας Ζαχαράκης της Fast Finance, όσο δεν διαφαίνεται μια λύση για τον τραπεζικό κλάδο, οι μετοχές θα είναι έρμαιο των πωλητών, μιας και δεν υπάρχει ξεκάθαρη εικόνα για το αύριο. Μετά τα νέα ιστορικά χαμηλά που σημείωσε ο κλαδικός δείκτης, οι 247-254 μονάδες είναι επίπεδο που μπορεί και πάλι να δώσει αντίδραση, με τις 287 και 270 μονάδες να είναι κοντινή σημαντική αντίσταση. Πάντως, όπως πρό-σθεσε, οι τζίροι δεν βοηθούν σε καμία περίπτωση την αγορά, ενώ τα δύο βασικά θέματα, αυτά της COVID και της Τουρκίας συνεχίζουν να είναι στα όρια, επηρεάζοντας

σημαντικά την ψυχολογία και παράλληλα την πορεία του Χ.Α. Από την άλλη, πλέον βρισκόμαστε μια ανάσα για τις αμερικανικές εκλογές, με τις ξένες αγορές να τηρούν στάση αμυντική για την επόμενη μέρα.

Κατά την Κύκλος Χρηματιστηριακή, ο πανευρωπαϊκός συναγερμός ενόψει των αυξανόμενων κρουσμάτων του κορωνοϊού, το πιθανολογούμενο πακέτο στήριξης της αμερικανικής οικονομίας, αλλά και ο γεωπολιτικός κίνδυνος της Ανατ. Μεσογείου, θα διαμορφώσουν την επενδυτική ψυχολογία τις επόμενες ημέρες, με το ενδεχόμενο καθοδικής διαφυγής του Γενικού Δείκτη να έχει κατά την τεχνική ανάλυση αυξημένη πιθανότητα.

Μαζικές πωλήσεις στις διεθνείς αγορές

Η ανησυχία για την έξαρση των κρουσμάτων σε όλο τον κόσμο και τις δραστικές επιπτώσεις τους στην οικονομική δραστηριότητα οδήγησαν τους επενδυτές στα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια και την αμερικανική αγορά να προβούν σε μαζικές πωλήσεις. Χθες, πριν από το κλείσιμο στη Γουόλ Στρίτ, ο δείκτης S&P 500 έτεινε να σημειώσει τη μεγαλύτερη κάμψη του σε ένα μήνα, λόγω φόβου ότι ο υψηλός αριθμός κρουσμάτων θα εξασθενήσει τη διεθνή οικονομία, ενώ οι ελπίδες για νέα μέτρα στήριξης από την Ουάσιγκτον πριν από τις εκλογές μειώνονται. Ο S&P 500 υποχωρούσε 2,08% και 2,56% ο Dow Jones, ενώ ο πανευρωπαϊκός δείκτης Stoxx 600 ολοκλήρωσε τη χθεσινή συνεδρίαση με απώλειες 1,81%, δηλαδή άγγιξε τα χαμηλότερα επίπεδα μηνός. Τη μεγαλύτερη κάμψη σημείωσε χθες ο DAX του χρηματιστηρίου της Φρανκφούρτης, ο οποίος έκλεισε στα χαμηλότερα επίπεδά του σε διάστημα σχεδόν τετραμήνιου, σημειώνοντας πτώση 3,71%.

Η SAP, η γερμανική εταιρεία με την υψηλότερη κεφαλαιοποίηση στην Ευρώπη στον κλάδο της υψηλής τεχνολογίας, είχε χθες τη χειρότερη ημέρα στο χρηματιστήριο στα τελευταία 24 χρόνια. Η τιμή της μετοχής της υποχώρησε 22% σε πρωτοφανή επίπεδα, διότι η SAP αναθέωρησε προς τα κάτω τις προβλέψεις της για το 2020. Η εταιρεία άφησε κατά μέρος τους μεσοπρόθεσμους στόχους κερδοφορίας, επισημαίνοντας ότι η ανάκαμψη από τον ιό θα διαρκέσει περισσότερο από όσο υπολόγιζε. Όπως παρατηρεί ο Εντουαρντ Μόγια, ανώτατος αναλυτής αγορών στην OANDA, «η απαισιοδοξία που διανέμει την ανακοίνωση της SAP δεν συνάδει με τις ελπίδες που πολλοί τρέφουν ότι η ανάκαμψη της παγκόσμιας οικονομίας θα συνεχιστεί».

Πέραν τούτου, δυσμενώς επηρέασαν το ψυχολογικό κλίμα στις ευρωπαϊκές αγορές και οι νέοι πε-

Η μετοχή της SAP κατέγραψε «βουτιά» της τάξης του 22%.

Σε χαμηλό τετραμήνιο με απώλειες 3,71% έκλεισε ο δείκτης DAX στη Φρανκφούρτη.

ριορισμοί στην Ιταλία και στην Ισπανία, με αποτέλεσμα ο δείκτης FTSE MIB στο Μιλάνο να κλείσει με πτώση 1,76% και με 1,40% ο I-BEX στη Μαδρίτη. Ο δείκτης στο Μιλάνο είχε αυτήν την επίδοση παρά το ότι ο οίκος αξιολόγησης Standard & Poor's αναβάθμισε τις προοπτικές στο αξιόχρεο της χώρας παρατηρεί ο Εντουαρντ Μόγια, ανώτατος αναλυτής αγορών στην OANDA, «η απαισιοδοξία που διανέμει την ανακοίνωση της SAP δεν συνάδει με τις ελπίδες που πολλοί τρέφουν ότι η ανάκαμψη της παγκόσμιας οικονομίας θα συνεχιστεί».

Πέραν τούτου, δυσμενώς επηρέασαν το ψυχολογικό κλίμα στις ευρωπαϊκές αγορές και οι νέοι πε-

REUTERS, BLOOMBERG

(Τιμή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη				London/Λονδίνο				RDS 'B/d				DT LUFTHANSA A/d				STMICROELEC.N./d				Paris/Παρίσι			
(Σε δολάρια)				(Σε νέβες)				(Σε ευρώ)				(Σε ευρώ)				(Σε ευρώ)				(Σε ευρώ)			
Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Μετ. %		Εταιρείες	Χθες	Μετ. %		Εταιρείες	Χθες	Μετ. %		Εταιρείες	Χθες	Μετ. %		Εταιρείες	Χθες	Μετ. %		Εταιρείες	Χθες	Μετ. %	
3M COMPANY/d	165.075	-2.7827		ANGLO AMERICAN/d	1954.8	-1.492		RELX/d	1607	-1.713		TELEKOM N/d	13.25	-0.215		TELECOM ITALIA/d	0.32	0.32		Εταιρείες <td>Χθες</td> <td>Μετ. %</td> <td></td>	Χθες	Μετ. %	
ALCOA CORP/d	13.005	-3.4521		A.B.FOOD/d	1725.5	-0.375		RIO TINTO/d	4480.3397	-1.999		E.ON SE NA/d	9.468	-0.196		TENARIS/d	4.31	4.43		ACCOR/d	22.96	-5.44	
ALLEGHANY CRP/d	582.35	-2.436		ADMIRAL GRP/d	2758	-0.791		ROYAL MAIL/d	242.2	-2.926		FRESENIUS MED/d	68.7	0.06		TERNA/d	5.94	5.98		AIR LIQUIDE/d	131.35	-1.5	
ALTRIA GROUP/d	38.33	-1.9191		ASHTOEAD GRP/d	2898	-2.588		ROLLS-ROYCE HL/d	232.8	-7.222		FRESENIUS SE/d	33.86	-0.51		UNICREDIT/d	6.85	-1.4		ALSTOM/d	40.30	-2.54	
AMAZON COM/d	3173.36	-0.9687		ANTOFAGASTA/d	1020.5	-1.541		RSA INSURANCE G/d	436.4	-1.623		HEIDELBERGCEM/d	52.06	-1.88					AXA/d	14.65	-2.18		
AMER EXPRESS C/d	95.93	-5.001		AVIVA/d	276.5	-0.575		SAINSBURY(U)/d	207.6	-0.527		HENKEL AG&CO V/d	88.84	-1.78					BNP PARIBAS/d	32.95	-1.64		
AMER INTL GROU/d	30.8	-4.8796		ASTRAZENECA/d	8077	1.687		SCHROEDERS/d	2750	-1.786		INFINEON TECH/d	26.415	-0.385					BOUYGUES/d	29.80	-3.15		
AMGEN/d	222.73	-1.9502		BABCOCK INTL/d	246.7	-1.909		SEAMEX/d	1447.9011	0.373		K+S AG NA/d	6.196	-0.154					CARPEMINI/d	99.14	-6.29		
APPLE INC/d	113.62	-1.2344		BAE SYS./d	447.8	-2.227		SMITHS GROUP/d	1430	0.457		MERCK KGAA/d	130.85	-1					CARREFOUR/d	13.91	0.4		
BANK OF AMERIC/d	24.192	-2.8434		BARCLAYS/d	110.86	-0.914		SSE/d	1337.5	0.673		MUENCHEN RUECK/d	207.2	-4.3					CASINO GUICHAR/d	22.25	0.59		
BAXTER INTL IN/d	79.82	-1.5662		BR.AMER.TOB./d	2574.5	0.097		STAND.CHART./d	393.3	-1.527		RWE AG/d	33.09	-0.11					CREDIT AGRICOL/d	7.35	-2.16		
BOEING CO/d	159.64	-4.6128		BARRATT DEVEL/d	526	-2.773		SEVERN TRENT/d	2543	0.434		THYSSENKRUPP AG/d	4.444	-0.23					DANONE/d	50.54	-1.13		
BRISTOL MYERS /d	59.13	-1.6631		BERKELEY GRHL/d	4247.5294	-1.71		TRAVIS PERKINS/d	1190	-4.032		VOLVO VZ/d	135.64	-3.42					DASSAULT SYSTE/d	145.55	-1.76		
CAMPBELL SOUP/d	47.95	-1.2358		BR.LAND/d	377	-0.842		TESCO/d	213.7842	-0.841		VONOVIA SE/d	55.94	-0.58					EDF/d	10.29	-1.44		
CATERPILLAR IN/d	161.62	-4.1343		BUNZL/d	2454	-0.487		TUI AG/d	302.8835	-8.888		SIEMENS N/d	107.52	-2.14					L'OREAL/d	285.30	-1.14		
CIGNA CORP/d	180.24	-2.3036		BP/d	200	-2.676		TAYLOR WIMPEY/d	1157.076	-3.224		SAP SE/d	97.5	-27.4					L.V.M.H./d	421.75	-1.46		
CHEVRON/d	70.37	-3.0316		BURBERRY GRP/d	1451.61	-4.872		UNILEVER/d	4646	-1.023								LAGARDERE S.C./d	21.32	-2.11			
CISCO SYSTEMS/d	37.23	-4.0958		BT GROUP/d	106.7798	1.435		UTD. UTILITIES/d	881.2	-0.202								MICHELIN/d	95.84	-2.38			
CITIGROUP/d	42.905	-2.3777		COCACOLA HBC A/d	1956.5	-0.887		VODAFONE GROUP/d	111.9	-2.54								PERNOD RICARD/d	164.40	-1.01			
CERVECEIAS/d	12.06	-2.269		CARNIVAL/d	925.2	-9.956		WPP/d	666.5711	-1.022								PEUGEOT/d	145.67	0.42			
COCA-COLA CO/d	49.34	-2.3357		CENTRICA/d	40.8	-1.846		WHITBREAD/d	2244	-5.951								KERING/d	549.40	-1.19			
COLGATE PALMOL/d	78.21	-1.4243		COMPASS GROUP/d	1095	-4.783												PUBLICIS GROUP/d	21.76	-1.24			
DANAOS CORP/d	8.42	-10.0427		CAPITA GROUP/d	25.08	1.891												RENAULT/d	34.35	-1.7			
DIANA SHIPPING/d	1.37	-1.9388		CRH/d	2816	-2.601												SANOFI/d	82.10	-3.59			
DOW INC/d	46.945	-3.266		DIXONS CARPHO/d	104.9	-3.318												SCHNEIDER ELEC/d	10.56	-2.95			
DUPONT DE NMOU/d	57.92	-3.1762		DCC/d	5020	-0.159												SOCIETE GENERA/d	125.98	-1.3			
ENTERGY CP/d	108.36	-0.5415		DIADEO/d	2600	-1.084												SODEXO/d	59.84	-2.98			
EXXON MOBIL/d	33.0663	-3.2017		DIRECT LINE/d	275.9	-2.232												TFFI/d	5.23	-3.81			
FEDEX CORP/d	274.34	-3.2515		EXPERIAN/d	2761.5644	-0.774												THALES/d	61.30	-4.67			
FORD MOTOR CO/d	7.975	-2.2672		EASVJET/d	545	-5.252												TOTAL/d	27.06	-3.65			
INTL BUS MACH/d	112.14	-3.3276		ROCHEHOLDING/d	1218	-0.041												VEOLIA ENVIRON/d	17.12	-1.33			
GENERAL DYNAMI/d	136.81	-2.7647		GLENCORE/d	166.24	-0.74																	
GENERAL ELEC C/d	7.32	-4.0629		GLAXOSMITHKLIN/d	1344.8	0.074																	
GOLDM SACHS GR/d	198.925	-2.9823		HIKMA/d	2555	0.235																	
HALLIBURTON CO/d	12.785	-3.9444		HAMMERSON/d	19.82675	-1.084																	
HARTFORD FINL/d	38.725	-4.6417		HARGREAVES LS/d	1377.5	-2.581																	
HP INC/d	18.115	-5.2663		HSBC HLDSG.UK/d	319.35	-0.638																	
HOME DEPOT INC/d	272.865	-3.5813		INTL CONSOL AI/d	106.0863	-7.615																	
HONEYWELL INTL/d	168.08	-4.2497		INTERCON. HOTE/d	4076	-3.999																	
INTEL CORP/d	46.28	-3.9834		3I GRP/d	104.65	-1.921																	
JOHNSON JOHNSO/d	143.23	-1.3839		IMPBANDS/d	1300	0																	
JPMORGAN CHASE/d	100.4201	-3.2655		INTERTEK GROUP/d	5846	-2.502																	
LAZARD/d	34.31	-4.3757		ITV/d	73.34	-1.873																	
MCDONALD'S COR/d	221.57	-3.1219		JOHNSON MATTHE/d	2331	-1.853																	
MERCK & CO/d	78.61	-1.5282		KINGFISHER/d	311.3921	-3.655																	
MICROSOFT CP/d	208.89	-3.3945		LAND SECS/d	550.3	-0.883																	
3M COMPANY/d	165.05	-2.7974		LEGAL&GEN./d	195.6	-0.912																	
MORGAN STANLEY/d	49.89	-3.8172		LLOYDSGRP/d	28.87	-0.802																	
NIKE INC CL B/d	126.99	-2.3079		LONG.ST.EXCH/d	8458.8436	-0.19																	
NORFOLK SOUTHE/d	209.48	-2.7484		MARKS & SP/d	25000	-2.657																	
PFIZER INC/d	37.61	-1.4929		MONDI/d	1561.5	-2.008																	
PROCTER & GAMB/d	140.195	-1.5346		NATIONAL GRID/d	945.6	0.063																	
ROCKWELL AUTOM/d	235.5	-3.1263		NEXT/d	6256	-1.136																	
SCHLUMBERGER L/d	15.025	-2.4351		PROVIDENT FIN/d	229.6	0.613																	
SOUTHERN/d	60.23	-1.0189		PRUDENTIAL/d	1069.7626	-2.178																	
STEALTHGIGS/d	2.38	-2.8571		PERSIMMON/d	2515	-3.008																	
TSAKOS ENERGY/d	7.875	-5.8014		PEARSON/d	526.4	2.966																	
UNISYS CORP/d	11.81	-2.316		RECKITT BEN. G/d	7002	0.029																	
UNITEDHEALTH G/d	319.08	-3.4846		RDS A/d	943.4	-2.922																	
US BANCORP/d	39.47	-2.9267																					
VERIZON COMMS/d	57.415	-0.9403																					
WALT DISNEY CO/d	123.35	-3.8956																					
WELLS FARGO & C/d	22.64	-2.7491																					
WALMART INC/d	141.21	-1.8352																					

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ			ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		
	Κλείσιμο	Μεταβολή (%)	Κλάδος Χ.Α.	Συναλλαγές	Συμμετοχή
Γενικός Δείκτης	595,97	-2,67	ΤΡΑΠΕΖΕΣ	25.899.621	37,54%
FTSE Βιομηχ. προϊόντων	2371,94	-1,83	ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	13.358.623	19,36%
FTSE Κατασκευών-Υλικών	2174,92	-3,04	ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	5.884.424	8,53%
FTSE MME	0	0	ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	5.716.156	8,28%
FTSE Πετρελαίου-Αερίου	2195,19	-2,83	ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	3.615.411	5,24%
FTSE Προσωπ. & Οικιακών Προϊόντων	6762,01	-1,41	ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	3.080.853	4,47%
FTSE Πρώτων Υλών	4262,15	-3,24	ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	2.673.650	3,88%
FTSE Ταξιδίων και Αναψυχής	1216,66	-3,5	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	2.498.257	3,62%
FTSE Τεχνολογίας	793,42	-1,8	ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1.312.528	1,90%
FTSE Τηλεπικοινωνιών	3290,78	0,53	ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	880.594	1,28%
FTSE Τραπεζών	251,78	-8,32	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	541.990	0,79%
FTSE ΧΑ-ΧΑΚ Τραπεζικός Δείκτης	190,56	-8,32	ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	481.861	0,70%
FTSE Τροφίμων και Ποτών	8135,57	-0,21	ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	470.295	0,68%
FTSE Υγείας	428,26	-0,29	ΤΣΙΜΕΝΤΑ	385.732	0,56%
FTSE Υπηρ. Κοινής Ωφελείας	3677,05	-1,61	ΚΑΘΕΤΟΠ. ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ & ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	383.834	0,56%
FTSE Χημικών	0	0	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	278.227	0,40%
FTSE Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών	522,27	-2,33	ΥΔΡΕΥΣΗ	264.194	0,38%
FTSE Χ.Α. LargeCap	1402,76	-2,82	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	202.321	0,29%
FTSE Χ.Α. MidCap	872,31	-2	ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	175.336	0,25%
FTSE Χ.Α. Δείκτης Αγοράς	356,96	-2,12	ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	135.826	0,20%
			ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	755.752	1,10%
			ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	68.995.483	

▲ 15

▼ 79

➡ 16

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ					
ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ (ΚΟ)	2,040	3,55%	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,718	-24,26%
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	6,500	0,93%	ΑΤΤΙΣΑ BANK (ΚΟ)	0,137	-11,48%
ΟΤΕ (ΚΟ)	11,920	0,59%	ΑΛΡΗΑ BANK (ΚΟ)	0,466	-7,17%
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	2,840	0,53%	ΕΚΤΕΡ (ΚΟ)	0,657	-7,07%
			EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	0,302	-6,38%
			ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	1,436	-6,14%
			INTRAKAT (ΚΟ)	1,210	-5,47%
			ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,942	-4,66%
			SENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	1,240	-4,62%
			ΚΕΚΡΩΦ (ΚΟ)	2,260	-4,24%

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ					
ΑΞΙΑ	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ				
ΟΤΕ (ΚΟ)	13.358.622,82	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	2,64%		
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	8.537.210,60	ΑΛΡΗΑ BANK (ΚΟ)	0,94%		
ΑΛΡΗΑ BANK (ΚΟ)	6.800.754,21	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,62%		
JUMBO (ΚΟ)	5.884.424,28	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	0,62%		
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	5.315.738,44	EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	0,45%		
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	5.109.322,17	INTRALOT (ΚΟ)	0,38%		
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	5.051.517,01	ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	0,37%		
ΔΕΗ (ΚΟ)	3.261.069,55	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	0,35%		
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	3.080.853,08	JUMBO (ΚΟ)	0,34%		
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	2.594.596,63	ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	0,33%		

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ Χ.Α.		ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
42.003,96 (έκατ. ευρώ)	-1,73% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	68.995,40	104,90% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	59.400,25 (χιλ. τεμάρχια)	202,51% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	238	1.170	3.326
FTSE/Χ.Α. Large Cap	238	1.170	3.326
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	3.115	55.960	290.827
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	44	216	5.147
ΑΛΡΗΑ BANK (ΚΟ)	629	15.048	86.360
ΑΤΤΙΣΑ BANK Α.Τ.Ε. (ΚΟ)	0	0	337
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	10	16	219
SENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	18	74	3.209
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	173	1.838	8.732
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	173	7.273	47.785
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	6	10	155
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	32	89	511
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	44	118	3.442
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	28	45	1.961
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	37	229	1.914
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	6	9	859
JUMBO (ΚΟ)	82	206	1.131
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	58	275	2.108
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	7	105	44.636
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	40	81	1.186
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	152	638	4.775
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	365	9.299	39.976
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	52	340	2.650
ΟΤΕ (ΚΟ)	87	611	3.001
ΟΛΠ (ΚΟ)	6	13	223
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	886	18.391	14.206
ΔΕΗ (ΚΟ)	96	638	9.639
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	10	24	799
TITAN CEMENT (ΚΑ)	19	71	1.314
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	55	303	4.552
Δικαιώματα σε Δείκτες	10	104	865
FTSE/Χ.Α. Large Cap	10	104	865
Δικαιώματα σε Μετοχές	13	218	1.295
ΑΛΡΗΑ BANK (ΚΟ)	0	0	30
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	3	80	595
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	1	10	120
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	124
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	7	125	178
ΔΕΗ (ΚΟ)	2	3	248
Συνολική Δραστηριότητα	3.376	57.452	296.313

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25

	Κλείσιμο	Μετ.%
AEGEAN AIRLINES	2,84	0,53
ΑΔΜΗΕ	2,19	-1,13
ΑΛΡΗΑ BANK	0,47	-7,17
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	0,72	-24,26
COCACOLA HBC	21,7	-0,18
EUROBANK ERGASIAS	0,3	-6,38
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	6,15	-2,23
SENERGY HLD	1,24	-4,62
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ	2,59	-2,26
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	4,4	-2,12
ΟΤΕ	11,92	0,59
JUMBO	12,6	-1,41
LAMDA DEVELOPMENT	5,28	-2,76
MOTOR OIL	8,32	-3,26
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	9,57	-1,85
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	0,94	-4,66
ΟΠΑΠ	7,8	-3,7
ΟΛΠ	17,04	-2,07
ΔΕΗ	5	-3,1
TITAN	10,8	-2,35
VIOHALCO	2,61	-3,52
SARANTIS	8,7	-0,34
TERNA ENERGY	11,7	-1,68
FOURLIS	3,64	-2,28
ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε.	1,44	-6,14

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 27 Οκτωβρίου 2020

	ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΟΤΑΤΗ	ΑΝΟΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ											
Χρηματοοικονομικά											
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD		0,5300	0,5500	0,5384	-1,1590	24.413	0,5300	0,5480	0,5320	-2,56
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc		0,4700	0,4720	0,4708	0,8070	9,047	0,4630	0,4720	0,4715	0,64
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (EM)		0,3400	0,3480	0,3452	2,1970	4,000	0,3280	0,3460	0,3480	7,41
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)							0,0090	0,0100		
Καταναλωτικά Προϊόντα											
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC		0,0700	0,0710	0,0703	0,0730	14,000	0,0700	0,0720	0,0700	-0,71
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD (Σ)		0,0820	0,0825	0,0820	0,1990	9,975	0,0800	0,0900	0,0825	0,61
Τεχνολογία											
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD		1,0300	1,0300	1,0300	0,0000	2,000	1,0200	1,0500	1,0300	0,00
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ											
Χρηματοοικονομικά											
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD							1,1800	1,2300		
ΚΟΖΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)							0,0380	0,0000		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ							0,0350	0,0405		
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)							0,0000	0,0000		
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (EM, Σ)							0,0360	0,0000		
ΕΛΛΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD							0,0000	0,3500		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC							0,0900	0,0990		
ΙΝΕΠ20	INTERFUND INVESTMENTS PLC (Δικαιώματα_K)							0,0000	0,0001		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)							0,0010	0,0000		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)							0,0000	0,0105		
Καταναλωτικά Προϊόντα											
ΜΑΡΑ	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD (Σ)							0,0000	0,2200		
ΧΑΣΕ	Ch. Charilaou Group Plc (Σ)							0,0010	0,0000		
ΤΟΕΠ	ΤΟΞΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)							0,0000	0,0315		
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ ""Η ΠΡΟΟΔΟΣ"" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ *							1,0400	1,1500		
ΑΜΑΘ	AMATHUS PUBLIC LTD							0,0860	0,0000		
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD							0,0000	0,0200		
ΚΟΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)							0,0000	0,0900		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD							0,0000	0,0645		
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD							0,4800	0,0000		
ΝΤΟΔ	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)							0,0000	0,0000		
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD (Σ)							0,8300	0,8800		
ΣΙΤΟ	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD		0,0330	0,0380	0,0363	0,4320	89,815	0,0380	0,0000	0,0380	18,75
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)							0,0000	0,0000		
Βιομηχανία											
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)							0,0000	0,0575		
ΔΒΚΑ	ΔΕΣΙΜΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ							0,0000	0,0000		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD		0,3000	0,3080	0,3052	1,1550	14,124	0,2960	0,3080	0,3000	0,00
ΚΥΘΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD							0,1070	0,0000		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ		1,7900	1,8100	1,7936	-0,6410	2,200	1,7900	1,8100	1,8100	0,56
Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά											
ΙΟΑΝ	CHRIS JOANNOU PUBLIC LTD (Σ)							0,0000	0,0000		
ΚΕΟ	KEO PLC (Σ)							1,2000	1,2400		
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΑΝΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ							0,0000	0,2700		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC							0,0000	0,0000		
ΦΡΟΥ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD							0,2480	0,2540		
Βασικά Υλικά											
ΛΟΡΑ	LORDOS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD							0,0000	0,0795		
Ακίνητη Περιουσία											
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)		0,1760	0,1910	0,1781	0,4050	10,500	0,1570	0,1780	0,1780	2,30
ΠΑΝΑ	ΠΑΝΑΔΟΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ							0,0000	0,0480		
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΗΜΗΤΗΡΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)							0,0000	0,2540		
Ενέργεια											
ΑΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD		0,8050	0,8300	0,8122	-0,9560	7,908	0,8100	0,8350	0,8050	-1,83
ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ											
Χρηματοοικονομικά											
ΛΙΠΕ	LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD (AN, Σ)							0,0000	1,2100		
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (AN, EM, Σ)							0,0020	0,0000		
ΔΔΕΠ	ΔΔΟΧΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ (AN, EM, Σ)							0,0000	0,0000		
ΕΛΕΠ	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD (AN, Σ)							0,0000	0,0000		
ΕΣΕΠ	ΕΣΕΛΕΧ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (AN, Σ)							0,0000	0,0000		
ΕΣΕΦ	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD (AN)							0,0000	0,0145		
ΙΣΕΠ	ΙΣΥΧΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (AN, EM, Σ)							0,0000	0,0000		
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΣΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ (AN, Σ)							0,0000	0,0000		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (AN, Σ)							0,0000	0,1620		
ΠΡΟΠ	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD (AN, Σ)							0,0000	0,0010		
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (AN, EM, Σ)							0,0000	0,0000		
ΤΔΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ - ΔΙΕΡΓΕΙΕΣ (Σ)							0,0000	0,0000		
ΤΕΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ - ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΕΣ (Σ)							0,0000	0,8000		
ΤΖΕΠ	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (AN, Σ)							0,0000	0,0000		
ΤΚΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ - ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΕΣ (Σ)							0,0000	1,8000		
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (AN, EM, Σ)							0,0000	0,0000		
Καταναλωτικά Προϊόντα											
ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC (AN)							0,0000	0,0000		
Βιομηχανία											
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (AN, Σ)							0,0000	0,0000		
ΣΤΣΔ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (AN, Σ)							0,0000	0,0000		
Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά											
ΣΤΟ	C.T.O. PUBLIC COMPANY LTD (Σ)							0,0040	0,0090		
Ακίνητη Περιουσία											
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (AN, Σ)							0,0000	0,0000		
ΑΓΟΡΑ ΟΜΟΛΟΓΩΝ											
ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ											
ΕΛΛΗΟ24	Ellinas Finance Public Company Ltd (Ουδόλογο)							0,0000	0,0000		
ΕΤΜΑ1	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1							49,0000	53,0000		
ΕΤΜΑ2	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2		49,0000	49,0000	49,0000	100,0000	300	47,0001	50,0000	49,0000	2,08
ΙΝFKAP1	Glenfianian Bond Designated Activity Company (Ουδόλογο) (AN)							0,0000	0,0000		
ΙΝFKAP2	Pulteney Bond Designated Activity Company (Ουδόλογο) (AN)							0,0000	0,0000		
ΤΡΙSTONE	Tristone Healthcare Bond Designated Activity Company (Ουδόλογο)							0,0000	0,0000		

Ποδοσφαιρική «Ευρωλίγκα»;

Σχέδιο για υπερ-πρωτάθλημα με τις ευλογίες της FIFA και χρηματοδότηση της JP Morgan

Η νέα προσπάθεια δημιουργίας ευρωπαϊκής λίγκας στο ποδόσφαιρο έχει πλέον όχι μόνο ονοματεπώνυμο αλλά και... κορυφαίους αναδόχους, κάνοντας την UEFA να ανησυχεί σιωπηρά πλην σοβαρά για το μέλλον του Τσάμπιονς Λιγκ.

Δεν είναι η πρώτη φορά που βγαίνουν στο «φως» πληροφορίες για αποχώρηση των πιο εμπορικών ομάδων της Ευρώπης από τις διοργανώσεις της ευρωπαϊκής συνομοσπονδίας με σκοπό τη δημιουργία ξεχωριστής λίγκας. Είναι όμως η πρώτη φορά που υπάρχει σαφές σχέδιο, με ονόματα και διευθύνσεις, συλλόγους, ημερομηνίες, διάγραμμα διεξαγωγής και υποστηρικτές, και κυρίως το κύρος της FIFA. Με λίγα λόγια, τη φορά αυτή φαίνεται να πρόκειται μόνο για απειλή προς την UEFA αλλά για κάτι χειροπιαστό που θυμίζει έντονα την Ευρωλίγκα στο μπάσκετ.

Όπως αποκάλυψε πριν από μερικές ημέρες το βρετανικό κανάλι Sky News, που ανήκει στον ραδιοτηλεοπτικό οργανισμό - αιμοδότη της Πρέμιερ Λιγκ εδώ και τρεις δεκαετίες, τουλάχιστον 12 ευρωπαϊκές ομάδες συζητούν για τη δημιουργία ενός υπερ-πρωταθλήματος με την προσωρινή ονομασία Ευρωπαϊκή Πρέμιερ Λιγκ και τη συμμετοχή των κορυφαίων συλλόγων Αγγλίας, Ισπανίας, Ιταλίας, Γερμανίας και Γαλλίας. Η τελική ονομασία προφανώς θα έχει σχέση με κάποιον κεντρικό χορηγό της διοργάνωσης.

Μεταξύ των 12 ομάδων που σχεδιάζουν την ΕΠΛ, ανήφερε το Sky News, είναι τόσο η Λίβερπουλ όσο και η Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ, ενώ πιθανόντες να περιληφθούν στο τελικό σχέδιο των μέχρι και 18 ομάδων, όπως μετέδωσε το βρετανικό δίκτυο, έχουν από την Αγγλία και οι Τότεναμ, Τσέλσι, Μάντσεστερ Σίτι και Αρσενάλ. Δεν θα χωρέσουν βεβαίως όλες, αφού προβλέπεται έως πέντε αγγλικές ομάδες να συμμετάσχουν.

Το φορμάτ της διοργάνωσης μοιάζει να έχει πάρει και αυτό το σύστημα της Ευρωλίγκας: Θα έχει μια κανονική περίοδο 18 ομάδων που θα διεξάγεται μεσοβδόμαδα κατά τη διάρκεια της σεζόν των ευρωπαϊκών εθνικών πρωταθλημάτων -πλήττοντας ευθέως και ό,τι απομείνει στην περίπτωση αυτή από το Τσάμπιονς

Στην... υγεία της νέας διοργάνωσης φαίνεται να πίνουν τόσο η Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ όσο και οι άλλες 11 ευρωπαϊκές ομάδες.

Το πακέτο που έχει ήδη δρομολογήσει η αμερικανική τράπεζα ανέρχεται στα 5 δισ. ευρώ, με ορίζοντα το 2022.

Λιγκ της UEFA- και όπως η Ευρωλίγκα θα κορυφώνεται με πλέι οφ ή Final-4 μεταξύ των πρώτων ομάδων της βαθμολογίας.

Το πιο σημαντικό όμως στοιχείο της αποκάλυψης της ΕΠΛ είναι ότι αφενός έχει τη στήριξη της FIFA, που έτσι... καπελώνει την UEFA, αφετέρου έχει ήδη εντοπιστεί η εταιρεία που θα τρέξει τη χρηματοδότηση της νέας διοργάνωσης και πρόκειται για την αμερικανική τράπεζα JP Morgan.

Το πακέτο που έχει ήδη δρομολογήσει η τράπεζα ανέρχεται στα 5 δισ. ευρώ. Προστίθεται δε ότι το σχέδιο αναμένεται

να φτάσει στις... οθόνες μας από το 2022, αν όλα πάνε καλά.

Από τις υπόλοιπες χώρες, ανέφεραν άλλα ρεπορτάζ κατά τη διάρκεια της εβδομάδας, έχουν προσεγγιστεί ήδη η Ρεάλ Μαδρίτης, η Μπαρτσελόνα και η Ατλέτικο Μαδρίτης από την Ισπανία, καθώς και η ιταλική Γιουβέντους, η γαλλική Παρί Σεν Ζερμέν και η κάτοχος του Τσάμπιονς Λιγκ, γερμανική Μπάγερν Μονάχου.

Φαίνεται πως σε μεγάλο βαθμό η λίγκα αυτή θα είναι κατά τα δύο τρίτα κλειστή, με πολυετή συμβόλαια, όπως δηλαδή και η Ευρωλίγκα. Οι 12 ιδρύτριες ομάδες θα έχουν εξασφαλισμένα συμβόλαια για 20 χρόνια, και μόνο οι υπόλοιπες έξι θέσεις θα μπορούν να αλλάζουν, ενώ κάποιος θα υποβιβάζεται και θα αντικαθίστανται από άλλες με βάση τη θέση τους σε εγχώρια πρωταθλήματα.

Η UEFA
Το Sky News δεν αποκλείει το ενδεχόμενο η UEFA να σπεύσει να υιοθετήσει

τη νέα διοργάνωση ως το νέο Τσάμπιονς Λιγκ, εάν δει ότι δεν γίνεται διαφορετικά, αλλά σε κάθε περίπτωση η πίτα των κερδών ξαναμοιράζεται από ό, τι φαίνεται και η απόσταση μεταξύ μεγάλων και των υπολοίπων θα διευρυνθεί περισσότερο.

Όλα αυτά είναι σε επίπεδο πληροφοριών, καθώς ακόμη δεν έχει προκύψει καμία επίσημη ανακοίνωση ή δήλωση κάποιων από τους συμμετέχοντες στο νέο αυτό πρότζεκτ. Ωστόσο, υπήρξε ομόφωνη απόρριψη του σχεδίου της ΕΠΛ από βετεράνους ποδοσφαιριστές, όπως ο Λουίς Φίγκο, ο Τζέιμς Κάρραγκερ, ο Σταν Κόλμπαρ και ο Γκάρι Νέβιλ.

Σημειώνεται επίσης ότι το Τσάμπιονς Λιγκ πρόκειται βάσει του προγραμματισμού να αλλάξει ξανά από το 2024 και μετά, ενώ είναι πολλές οι πληροφορίες για ικανοποίηση στη Νιόν από το έκτακτο Final-8 στο Τσάμπιονς Λιγκ και του Γιουρόπα Λιγκ του φετινού Αυγούστου που μπορεί να επανέλθουν στο μέλλον.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟΨΗ / Του **ΤΟΜΑΣ ΜΠΑΧ**

Αθλητισμός και πολιτική

Η συμμετοχή στους Ολυμπιακούς Αγώνες είναι μια απίστευτη εμπειρία για κάθε αθλητή, αλλά και συγκινητική όταν συνειδητοποιείς ότι συμμετέχεις σε κάτι μεγαλύτερο, που ενώνει όλο τον κόσμο. Στους Ολυμπιακούς είμαστε όλοι ίσοι: Όλοι σέβονται και αποδέχονται τους ίδιους κανόνες, ανεξάρτητα από κοινωνικό υπόβαθρο, φύλο, φυλή, σεξουαλικό προσανατολισμό ή πολιτικές πεποιθήσεις.

Πρωτοέξησα αυτή τη μαγεία στους Ολυμπιακούς του Μόντρεαλ το 1976. Μόλις βρέθηκα στο Ολυμπιακό Χωριό ένιωσα το ολυμπιακό πνεύμα να ζωντανεύει και συνειδητοποιήσα την ενοποιητική δύναμη του αθλητισμού. Ως αθλητές, είμαστε ανταγωνιστές στα αθλήματα, αλλά στο Ολυμπιακό Χωριό ζούμε όλοι ειρηνικά υπό την ίδια στέγη. Κάθε φορά που οι συμμετέχοντες στους Ολυμπιακούς Αγώνες συναντιόμαστε, ανεξάρτητα από ποια χώρα είμαστε ή πότε διαγωνιστήκαμε, αυτή η κοινή εμπειρία γίνεται αμέσως το θέμα μας.

Ωστόσο, ένα περιστατικό θόλωσε κάπως την πρώτη μου ολυμπιακή εμπειρία. Λίγο πριν από την Τελετή Εναρξης, κοίταξα έξω από το παράθυρο του δωματίου στο Ολυμπιακό Χωριό και είδα μια μεγάλη ομάδα Αφρικανών αθλητών με τις αποσκευές τους. Πολλοί από αυτούς έκλαιγαν, άλλοι ήταν σε απόγνωση με κατεβαμένα κεφάλια, αφού έπρεπε να φύγουν λόγω μιας απόφασης της τελευταίας στιγμής από τις κυβερνήσεις τους να μποϊκοτάρουν τους Αγώνες. Η διάλυση του ολυμπιακού ονείρου τους μετά τόσα χρόνια σκληρής δουλειάς και αναμονής με στοιχειώνει ακόμα και σήμερα. Αυτό προανήγγειλε μια άλλη καθοριστική στιγμή τέσσερα χρόνια αργότερα, όταν βίωσα την πολιτική ανικανότητα του αθλητισμού την εποχή του μποϊκοτάζ των Ολυμπιακών της Μόσχας το 1980. Ως πρόεδρος της επιτροπής αθλητών της Δυτικής Γερμανίας αντιτάχθηκα σθεναρά σε αυτό το μποϊκοτάζ, διότι τιμωρούσε εμάς τους αθλητές για κάτι με το οποίο δεν είχαμε καμία σχέση – την εισβολή του σοβιετικού στρατού στο Αφγανιστάν. Αυτή ήταν μια πολύ ταπεινωτική εμπειρία.

Δεν αποτελεί παρηγοριά το γεγονός ότι τελικά αποδείχθηκε σωστή η άποψή μας ότι το μποϊκοτάζ όχι μόνο τιμωρούσε τους λάθους ανθρώπους, αλλά και ότι δεν είχε απολύτως κανένα πολιτικό αποτέλεσμα: ο σοβιετικός στρατός παρέμεινε

άλλα εννέα χρόνια στο Αφγανιστάν. Επιπλέον το μποϊκοτάζ του 1980 πυροδότησε και το μποϊκοτάζ εκδήλωσης των επόμενων Ολυμπιακών του Λος Άντζελες το 1984.

Αυτές οι εμπειρίες διαμορφώνουν τη σκέψη μου ακόμη και σήμερα. Μου κατέστησαν σαφές ότι η κεντρική αποστολή των Ολυμπιακών Αγώνων είναι να συγκεντρώνει τους καλύτερους αθλητές του κόσμου από 206 Ολυμπιακές Επιτροπές σε μια αθλητική διοργάνωση.

Οι Ολυμπιακοί Αγώνες δεν ασχολούνται με την πολιτική. Η ΔΟΕ, ως μη κυβερνητική οργάνωση πολιτών, είναι πάντοτε αυστηρά πολιτικά ουδέτερη. Ούτε η ανάθεση των Αγώνων, ούτε η συμμετοχή σε αυτούς, αποτελούν πολιτική διάκριση όσον αφορά τη διοργανώτρια χώρα. Οι Ολυμπιακοί Αγώνες διοικούνται από τη ΔΟΕ και όχι από κυβερνήσεις.

Οι Ολυμπιακοί δεν έχουν καμία σχέση με το κέρδος αλλά αφορούν τον αθλητισμό. Η ΔΟΕ επανεπενδύει το 90% των εσόδων της σε αθλητές ανά τον κόσμο, ιδιαίτερα στις αναπτυσσόμενες χώρες. Οι αθλητές προσωποποιούν τις αξίες της αριστείας, της αλληλεγγύης και της ειρήνης. Εκφράζουν επίσης αυτή τη συμμετοχικότητα και τον αμοιβαίο σεβασμό. Η ενοποιητική δύναμη των Αγώνων μπορεί να ξεδιπλωθεί μόνο εάν όλοι επιδείξουν σεβασμό και αλληλεγγύη μεταξύ τους. Διαφορετικά, οι Αγώνες θα καταλήξουν μια απλή παράσταση διαδηλώσεων κάθε είδους, διαίρωντας και όχι ενώνοντας τον κόσμο.

Οι Ολυμπιακοί δεν μπορούν να αποτρέψουν πολέμους ούτε να αντιμετωπίσουν όλες τις πολιτικές και κοινωνικές προκλήσεις στον κόσμο. Μπορούν όμως να αποτελέσουν το (φωτεινό) παράδειγμα για έναν κόσμο όπου όλοι θα σέβονται τους ίδιους κανόνες και ο ένας τον άλλο.

Οι Ολυμπιακοί Αγώνες αποτελούν επιβεβαίωση της κοινής μας συνείδησης ως ανθρωπότητα και συμβάλλουν στην ενότητα της όλης ποικιλομορφίας μας. Όπως έμαθα μέσα από την προσωπική μου εμπειρία, η διασφάλιση ότι οι Ολυμπιακοί Αγώνες μπορούν να ξεδιπλώσουν αυτή τη μαγεία και να ενώσουν ολόκληρο τον κόσμο με ειρήνη, είναι ένα γεγονός για το οποίο αξίζει να αγωνιζόμαστε καθημερινά.

* Ο Τόμας Μπαχ είναι πρόεδρος της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής

www.lovefm.com.cy

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Όπως Το Θέλεις

Η interior design ομάδα του BO CONCEPT θα έρθει στο σπίτι του μεγάλου νικητή, θα μάθει τις ανάγκες του, θα σχεδιάσουν μαζί το νέο του χώρο και θα ανακαινίσει το σαλόνι του, με έπιπλα και αξεσουάρ BO CONCEPT αξίας €5000.

Μείνε συντονισμένος/η με τις αγαπημένες σου εκπομπές και μάθε πως θα διεκδικήσεις αυτό το φανταστικό δωρό!

Η κλήρωση θα γίνει την **Δευτέρα 15 Νοεμβρίου**, ζωντανά στην εκπομπή του Τάσου και της Χριστιάνας. Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΤΣΕΛΕΠΟΣ

ΝΙΟΒΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ

ΕΥΡΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΡΑΟΥΖΟΣ

HAROLD PINTER
Βραβείο Laurence Olivier Καλύτερου Έργου

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ-ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ
ΒΑΡΝΑΒΑΣ ΚΥΡΙΑΖΗΣ

Σκηνικά-Κοστούμια Γιώργος Πιάννου
Μουσική Γιώργος Κολιάς
Φωτισμοί Σταύρος Τάρταρης

PREMIERA **4 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ** 2020

Λεβέντιος Πινακοθήκη

Λευκωσία: κάθε Τρίτη, Τετάρτη και Πέμπτη
Λεμεσός: 1 Δεκεμβρίου 2020, Θέατρο Ριάλτο (rialto.com.cy)
Πάφος: 2 Δεκεμβρίου 2020, Μαρκίδειο Δημοτικό Θέατρο
Έναρξη παραστάσεων: 8.30 μ.μ.

Tickethour .com.cy

ΠΑΡΟΡΟΦΕΣ: **7777 7040**
ΚΑΙ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ΧΟΡΗΓΟΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ALPHA SQUARE

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ

Μακρὺς ο δρόμος προς την ανάρρωση

Ακόμα και μίνες μπορεί να διαρκούν τα συμπτώματα της COVID-19

Επιμένουν για μεγάλο χρονικό διάστημα τα συμπτώματα της COVID-19, ιδιαίτερα αν ο άρρωστος νόσπσε βαριά, και περισσότεροι από τους μισούς ασθενείς που λαμβάνουν εξιτήριο μετά τη νοσηλεία τους εξακολουθούν να ταλαιπωρούνται, επί δύο ή περισσότερους μήνες, από δύσπνοια, κόπωση, άγχος και κατάθλιψη.

Σε αυτό το ανησυχητικό συμπέρασμα κατέληξε μικρή έρευνα που εκπονήθηκε από τους επιστήμονες του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης, οι οποίοι αναζητήσαν τις μακροπρόθεσμες συνέπειες της προσβολής από κορωνοϊό σε 58 ασθενείς οι οποίοι χρειάστηκε να νοσηλευθούν σε νοσοκομείο λόγω της ιογενούς πνευμονίας. Επίσης, στην ίδια μελέτη, διαπιστώθηκε ότι πληθώρα ασθενών παρουσιάζει δυσλειτουργίες

Αλλοιώσεις σε πνεύμονες, νεφρά, καρδιά και ήπαρ έδειξε έρευνα του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης.

και αλλοιώσεις σε πολλά όργανα μετά την έναρξη της λοίμωξης, ενώ η φλεγμονή που προκαλεί ο κορωνοϊός επιμένει επί μήνες. Η μελέτη, η οποία δεν έχει ακόμα αξιολογηθεί από ανεξάρτητη επιστημονική επιτροπή, αναρτήθηκε στην πλατφόρμα επιστημονικών δημοσιεύσεων MedRxiv. Δεν είναι, ωστόσο, η πρώτη φορά που διαπιστώνεται η ύπαρξη της λεγόμενης «μακράς COVID-19».

Πριν από μία εβδομάδα, το βρετανικό Εθνικό Ινστιτούτο Έρευνας Υγείας είχε δημοσιεύσει μελέτη, με την οποία διαπιστωνόταν η μακρία διάρκεια ορισμένων συμπτωμάτων της λοίμωξης. Σε εκείνη την έρευνα οι επιστήμονες είχαν δείξει ότι το 10% των ασθενών

με COVID-19 εξακολουθεί να μην είναι καλά μετά την πάροδο τριών εβδομάδων από την προσβολή από κορωνοϊό, ενώ το 5% μπορεί να συνεχίσει να ασθενεί για μεγάλο χρονικό διάστημα που μπορεί να υπερβαίνει τους 7 μήνες.

Το πρότυπο που ακολουθεί η «μακρά COVID-19» είναι ιδιαίτερα παράδοξο, καθώς τα συμπτώματα εμφανίζονται σε ένα όργανο, όπως η καρδιά ή οι πνεύμονες, και υποχωρούν από εκεί για να εμφανιστούν σε κάποιο άλλο.

Η πρόσφατη έρευνα του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης εστιάζει καλύτερα στο θέμα. Όπως διαπιστώθηκε το 64% των ασθενών που προσβλήθηκαν από COVID-19 παρουσίαζε σοβαρή δύσπνοια παρά την πάροδο τριών μηνών από την εμφάνιση των συμπτωμάτων, ενώ 55% ανέφερε ότι εξακολουθούσε να νιώθει έντονη κόπωση. Επίσης, οι απεικονίσεις με μαγνητικό τομογράφο στις οποίες υποβλήθηκαν οι ασθενείς, έδειξαν μη φυσιολογικές αλλοιώσεις στους πνεύμονες στο 60% των ασθενών με COVID-19, στα νεφρά στο 29%, στην καρδιά στο 26% και στο ήπαρ του 10%.

«Οι μη φυσιολογικές απεικονίσεις που λάβαμε αντιστοιχούν πλήρως με δείκτες στον ορό του αίματος που υποδεικνύουν την ύπαρξη φλεγμονής», επισημαίνει η δρ Μπέτι Ραμάν, ιατρός στην ιατρική σχολή Ραντκλιφ του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης και μία εκ των συντακτών της μελέτης. «Είναι βέβαιο ότι υπάρχει κάποια διασύνδεση μεταξύ της χρόνιας φλεγμονής και της συνεχιζόμενης βλάβης των οργάνων εκείνων που επιβίωσαν της λοίμωξης.

Είναι επιτακτικό να πραγματοποιηθούν περαιτέρω μελέτες για τις διαφορετικές φυσιολογικές διαδικασίες που συνδέονται με την COVID-19. Επίσης είναι, πλέον, σαφές ότι πρέπει να δημιουργήσουμε μία πιο ολιστική προσέγγιση όσον αφορά την περίθαλψη ασθενών με COVID-19 που έλαβαν εξιτήριο από τα νοσοκομεία».

Το 64% των ασθενών που προσβλήθηκαν από COVID-19 παρουσιάζει σοβαρή δύσπνοια παρά την πάροδο τριών μηνών από την εμφάνιση των συμπτωμάτων.

Μία πρωτεΐνη «ψυχρού σοκ» κατά της άνοιας

Σε μια δεύτερη μελέτη σε χειμερινούς κολυμβητές, διαπιστώθηκε ότι οι συγκεντρώσεις της επιμιακής πρωτεΐνης αυξάνονταν όταν η θερμοκρασία του σώματος έπεφτε κάτω από τους 34 βαθμούς Κελσίου.

Η ευεργετική δράση της ψυχρολυσίνης ήταν γνωστή από την αρχαιότητα. Σύμφωνα με έρευνα του Πανεπιστημίου του Κέμπριτζ, η εμφάνιση ή κολύμβηση, σε κρύο νερό, προστατεύει τον εγκέφαλο από νευροεκφυλιστικές νόσους, όπως το Άλτσχάιμερ και η γεροντική άνοια.

Βρετανοί επιστήμονες, υπό την καθοδήγηση της καθηγήτριας Τζοβάννα Μαλούτσι, επικεφαλής του Ερευνητικού Κέντρου Άνοιας του πανεπιστημίου, απομόνωσαν στο αίμα χειμερινών κολυμβητών μία πρωτεΐνη που παράγεται εξαιτίας του «σοκ στο ψύχος». Όπως διαπιστώθηκε από πειράματα σε ποντίκια, η πρωτεΐνη έχει τη δυνατότητα να καθυστερήσει την εκδήλωση άνοιας και μπορεί να αποκαταστήσει από κάποιες εγκεφαλικές βλάβες που προκαλεί.

Οι Βρετανοί ερευνητές, μελετώντας ζώα σε χειμρία νάρκη, διαπίστωσαν ότι παρότι όταν πέφτουν για ύπνο το 20-30% των εγκεφαλικών συνάψεων τους εξαφανίζεται, ό,τι δηλαδή συμβαίνει σε ανθρώπους που πάσχουν από Άλτσχάιμερ,

Σύμφωνα με έρευνα, η κολύμβηση σε κρύο νερό προστατεύει τον εγκέφαλο από νευροεκφυλιστικές νόσους.

μόλις ξυπνούν την άνοιξη, οι συνάψεις επαναδημιουργούνται. Για να μελετήσουν το φαινόμενο, οι ερευνητές προκάλεσαν υποθερμία τόσο σε φυσιολογικά πειραματόζωα όσο και σε κάποια που έπασχαν από Άλτσχάιμερ, ρίχνοντας τη θερμοκρασία του σώματός τους κάτω από τους 35 βαθμούς Κελσίου.

Όταν στη συνέχεια επανέφεραν τη θερμοκρασία τους, διαπίστωσαν ότι στα φυσιολογικά πειραματόζωα οι συνάψεις είχαν ξαναδημιουργηθεί, κάτι που ωστόσο, δεν είχε συμβεί σε όσα έπασχαν από Άλτσχάιμερ. Στο αίμα τους, επίσης, οι επιστάθμενες απομόνωσαν την πρωτεΐνη

RBM3, που θεωρούν ότι διαδραματίζει κάποιο ρόλο στην αναδημιουργία των συνάψεων. Διαφορετικό πείραμα έδειξε ότι η τεχνητή αύξηση των επιπέδων της RBM3 απέτρεψε τον θάνατο εγκεφαλικών κυττάρων σε πειραματόζωα με Άλτσχάιμερ. Σε μία δεύτερη μελέτη σε χειμερινούς κολυμβητές, διαπιστώθηκε ότι οι συγκεντρώσεις της επιμιακής πρωτεΐνης αυξάνονταν όταν η θερμοκρασία του σώματος έπεφτε κάτω από τους 34 βαθμούς Κελσίου.

Η δρ Μαλούτσι, παρότι παραδέχεται ότι η έρευνά της βρίσκεται ακόμα σε πρώιμο στάδιο και δεν έχει δημοσιευθεί σε επιστημονική επιθεώρηση, εκτιμά πως ένα φάρμακο που θα ενισχύει την παραγωγή της RBM3 μπορεί να συμβάλει στην επιβράδυνση της εξέλιξης κάποιων νευροεκφυλιστικών νοσημάτων ή ακόμα και στη μερική αποκατάστασή τους. Όπως η ίδια τονίζει, η καθυστέρηση εμφάνισης των συμπτωμάτων άνοιας ακόμα και για λίγο χρόνο θα έχει συνταρακτικά αποτελέσματα για εκατομμύρια ανθρώπους.

Μέχρι το 2025, το 50% των εργασιακών καθηκόντων θα γίνεται από μηχανές

Τη δουλειά θα υφαιράζει από τα ανθρώπινα χέρια, τα επόμενα χρόνια, η τεχνολογία. Σύμφωνα με πρόβλεψη του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ, το 2025, τουλάχιστον το 50% των εργασιακών μας καθηκόντων θα εκτελείται από μηχανές, γεγονός που θα επιδεινώσει την εργασιακή ανισότητα. Η έκθεση αναφέρει ότι η «επανάσταση των ρομπότ» θα δημιουργήσει παγκοσμίως 97 εκατομμύρια θέσεις εργασίας, καταστρέφοντας, ταυτόχρονα, άλλες τόσες. Πρόκειται για μία κατάσταση που εγκυμονεί μεγάλο κίνδυνο για πολλές κοινωνίες. Δουλειές «ρουτίνας» ή χειρωνακτικές εργασίες, τόσο στη διοίκηση όσο και στην επεξεργασία δεδομένων, κινδυνεύουν με ολοκληρωτική αυτοματοποίηση.

Ωστόσο, πρόκειται να δημιουργηθούν νέες εργασιακές θέσεις στην περιθάλψη, την πρόσννη οικονομία και τα λεγόμενα μαζικά δεδομένα (Big Data).

Προκειμένου να καταλήξει σε σαφές συμπέρασμα, η έρευνα του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ επεκτάθηκε σε 300 από τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις του κόσμου, όπου συνδυαστικά απασχολούνται οκτώ εκατομμύρια άνθρωποι. Τουλίστησαν οι μισοί εργοδότες που ερωτήθηκαν, δώλωσαν ότι περιμένουν την επιτάχυνση της αυτοματοποίησης σε κάποιες θέσεις

Δουλειές «ρουτίνας» ή χειρωνακτικές εργασίες, τόσο στη διοίκηση όσο και στην επεξεργασία δεδομένων, κινδυνεύουν με ολοκληρωτική αυτοματοποίηση, σύμφωνα με την πρόβλεψη του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ.

των επιχειρήσεών τους, ενώ το 43% παραδέχθηκε ότι θεωρεί πιθανή την κατάργηση θέσεων εργασίας εξαιτίας της τεχνολογίας.

Η πανδημία επιτάχυνε την εφαρμογή νέων τεχνολογιών, επισημαίνεται στην έκθεση, καθώς οι εταιρείες αφενός προσπάθησαν να μειώσουν το κόστος λειτουργίας και αφετέρου να υιοθετήσουν νέους τρόπους εργασίας. «Πλέον οι εργαζόμενοι αντιμετωπίζουν μία διπλή α-

πειλή: την επιτάχυνση της αυτοματοποίησης και τις συνέπειες από την οικονομική κρίση που πυροδότησε η πανδημία», τονίζει το Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ. Η Σάντια Ζακίντι, επικεφαλής του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ, επισημαίνει ότι η κατάσταση που διαμορφώνεται ενισχύει την υπάρχουσα ανισότητα στην αγορά εργασίας και αντιτρέφει ό-ποια πρόοδο καταγράφηκε στον τομέα της απασχόλησης μετά την παγκόσμια

οικονομική κρίση του 2007-2008.

Στην έκθεση, επίσης, επισημαίνεται ότι σήμερα το ένα τρίτο των εργασιακών καθηκόντων εκτελείται από μηχανές, ενώ τα δύο τρίτα τα φέρει εις πέρας ο άνθρωπος.

Σε πέντε μόλις χρόνια, το 2025 αυτή η ευαίσθητη ισορροπία θα έχει κλυδωνιστεί. Η ζήτηση για καθήκοντα που βασίζονται ολοκληρωτικά σε ανθρώπινες δεξιότητες όπως η συμβουλευτική, η λήψη αποφάσεων η επικοινωνία και η αλληλεπίδραση, θα αυξηθεί σημαντικά. Ταυτόχρονα θα εκτιναχθεί η ζήτηση για εργαζομένους στην πράσινη οικονομία και για την πλήρωση άλλων ρόλων, όπως είναι η μηχανική και το υπολογιστικό νέφος.

Εκατομμύρια, όμως, εργαζόμενοι που σήμερα κάνουν χειρωνακτικές εργασίες ή «δουλειά ρουτίνας» θα εκτοπισθούν από τις εργασιακές τους θέσεις από την τεχνολογία, κάτι που θα επηρεάσει ιδιαίτερα σκληρά τους χαμηλόμισθους, όπως και όσους έχουν λιγότερες δεξιότητες. Όμως, είναι δυνατό η έγκαιρη προετοιμασία του πιο ευάλωτου εργατικού δυναμικού. Θα πρέπει όλοι αυτοί οι εργαζόμενοι να επανεκπαιδευθούν και να αποκτήσουν νέες δεξιότητες ώστε να αντιμετωπίσουν την αλλαγή.

Υπέρ του συμφώνου συμβίωσης ομόφυλων ζευγαριών ο Πάπας

ΡΩΜΗ. Ο Πάπας Φραγκίσκος τάσσεται υπέρ του συμφώνου συμβίωσης μεταξύ ομόφυλων ζευγαριών σε μία από τις σαφέστερες τοποθετήσεις του στο ζήτημα των δικαιωμάτων των γκέι. Την άποψή του διατύπωσε στη διάρκεια ταινίας, που δημοσιοποιήθηκε πρόσφατα. «Οι ομοφυλόφιλοι έχουν δικαίωμα να είναι μέλη μιας οικογένειας. Είναι παιδιά του Θεού και έχουν δικαίωμα στην οικογένεια. Ουδείς πρέπει να αποπέμπεται ή να αισθάνεται δυστυχής εξαιτίας αυτού», δηλώνει στο ντοκιμαντέρ «Φρανσέσκο» του σκηνοθέτη Εβγένι Αφινέροφκι, ο οποίος έχει προταθεί για Όσκαρ. «Πρέπει να δημιουργήσουμε ένα νόμο για τη σύμφωνη συμβίωσης. Έτσι θα καλυφθούν νομικά», πρόσθεσε, λέγοντας σαφώς ότι υποστηρίζει ένα τέτοιο μέτρο. Η ρητή αναφορά του εξηγεί ουσιαστικά τη στάση που όταν ήταν αρχιεπίσκοπος του Μπουένος Άιρες και διαφωνούσε με τη νομιμοποίηση των γκέι γάμων. Ήταν όμως υπέρ κάποιου είδους νομικής προστασίας για τα ομόφυλα ζευγάρια. Σύμφωνα με τον επίσημο βιογράφο του Πάπα, Οστέν Ιβερρέι, τα σχόλια που δημοσιοποιήθηκαν ήταν από τις σαφέστερες δηλώσεις του στο ζήτημα από την εκλογή του το 2013. Ήδη από τότε, σε συζήτηση του με δημοσιογράφους, είχε αναρωτηθεί φωναχτά «Ποιος είμαι εγώ για να κρίνω τους γκέι». Αντίθετα το 2005, ο προκάτοχος του, Πάπας Βενέδικτος, είχε υπογράψει ένα έγγραφο σύμφωνο με το οποίο οι άνδρες με βεβαί-ριζόμενες ομοφυλοφιλικές τάσεις δεν θα έπρεπε να γίνονται ιερείς.

Σε μια σκηνή της ταινίας ο Ποντίφικας μιλάει για τον Αντρέα Ρουμπέρα, γκέι άνδρα, ο οποίος μαζί με τον σύ-ντροφό του υιοθέτησε τρία παιδιά. Ο

Ρουμπέρα λέει στην ταινία πως πήγε σε μια πρωινή λειτουργία στην κατοικία του στο Βατικανό και του έδωσε μια επιστολή, στην οποία εξηγούσε την κατάσταση του. Ότι δηλαδή ο ίδιος και ο σύντροφός του θα ήθελαν να μεγαλώσουν τα παιδιά τους ως Καθολικούς στην τοπική ενορία, αλλά δεν ήξεραν πώς θα τους υποδεχθούν η Εκκλησία και οι άλλοι πιστοί. Ο Ρουμπέρα αφηγήθηκε πως λίγες μέρες αργότερα τον πήρε τηλέφωνο ο Πάπας, λέγοντάς του

Πάπας Φραγκίσκος: Οι ομοφυλόφιλοι έχουν δικαίωμα να είναι μέλη μιας οικογένειας. Είναι παιδιά του Θεού και έχουν δικαίωμα στην οικογένεια.

ότι συγκινήθηκε από την επιστολή και καλώντας το ζευγάρι να πάει στην ενορία με τα παιδιά του, αλλά να είναι έτοιμο για αντιδράσεις.

Η ταινία δείχνει τον Ρουμπέρα να παραδίδει στον Πάπα την επιστολή. Παράλληλα λέει ότι ο ίδιος και ο σύντροφός του πήραν σοβαρά υπόψη τους τη συμβουλή του Ποντίφικα και δεν το μετένωσαν. Στο ντοκιμαντέρ δεν διευκρινίζεται σε ποια χώρα μένει ο Ρουμπέρα. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο Ουκρανός σκηνοθέτης της ταινίας ήταν υποψήφιος για Όσκαρ ντοκιμαντέρ το 2015 με το «Winter on fire: Ukraine's fight for freedom».

REUTERS, A.P.

Μία από τις σαφέστερες τοποθετήσεις του στο ζήτημα των δικαιωμάτων των ομοφυλοφίλων διατύπωσε ο Πάπας Φραγκίσκος, σε ταινία-ντοκιμαντέρ.

Η ρύπανση σκότωσε 500.000 βρέφη το 2019

ΛΟΝΔΙΝΟ. Πάνω από μισό εκατομμύριο νεογνά πέθαναν πέρσοι πριν συμπληρώσουν ένα μήνα ζωής, εξαιτίας της ρύπανσης του αέρα, σύμφωνα με την έκθεση State of Global Air 2020. Η πλέον θανατηφόρος μορφή ρύπανσης αφορά τον καπνό που συσσωρεύεται σε εσωτερικούς χώρους από ξυλόσομπες και μαγειρικές εστίες που χρησιμοποιούν κάρβουνα ή κοπριά.

Στον παράγοντα αυτό αποδίδονται τα δύο τρίτα από τις 500.000 θανάτους νεογνών εξαιτίας της ρύπανσης, ενώ στη ρύπανση της ατμόσφαιρας γενικότερα αποδίδεται το άλλο ένα τρίτο. Οι μηχανισμοί με τους οποίους η ατμοσφαιρική ρύπανση προξενεί πρόωρους θανάτους ατόμων με αναπνευστικά προβλήματα είναι ευρέως κατανοητοί, αλλά οι δραματικές επιπτώσεις στα νεογνά δεν έχουν μελετηθεί επαρκώς.

Σύμφωνα με την έρευνα, η έκθεση σε αιθάλη βλάπτει τα έμβρυα και μπορεί να οδηγήσει σε πρόωρους τοκετούς ή χαμηλό βάρος κατά τη γέννηση. Και οι δύο αυτοί παράγοντες σχετίζονται με την αυξημένη βρεφική θνησιμότητα. Εξάλλου, τα πρόωρα βρέφη συχνά δεν έχουν πλήρως ανεπτυγμένους πνεύμονες, πράγμα που δυσχεραίνει ακόμη περισσότερο την επιβίωσή τους σε περίπτωση αιθάλης στην ατμόσφαιρα και αυξάνει τις πιθανότητες να νοσήσουν από πνευμονία.

«Δεν κατάλαβαίνομε απολύτως τους μηχανισμούς σε αυτό το στάδιο, αλλά κάτι συμβαίνει που βλάπτει την ανάπτυξη του εμβρύου και μειώνει το βάρος κατά τη γέννηση. Η επιδημιολογική σύνδεση εμφανίζεται σε μία σειρά μελετών, σε πολλές χώρες», δήλωσε η επικεφαλής της επιστημονικής ομάδας του Ινστιτούτου Υγειονομικών Μελετών και συντάκτρια της έρευνας, Κάθριν Γουόκερ.

Η ρύπανση του αέρα στους εσωτερικούς χώρους δεν αποτελεί πολιτική προτεραιότητα, καθώς δεν αφορά την πλειονότητα των κατοίκων των πλούσιων χωρών. Τα θύματα της ρύπανσης αυτής κατοικούν κυρίως στην υποσαχάρια Αφρική, την Ινδία και τη νοτιο-

Τα πρόωρα βρέφη συχνά δεν έχουν πλήρως ανεπτυγμένους πνεύμονες, πράγμα που δυσχεραίνει ακόμη περισσότερο την επιβίωσή τους.

Σύμφωνα με έρευνα, η έκθεση σε αιθάλη βλάπτει τα έμβρυα και μπορεί να οδηγήσει σε πρόωρους τοκετούς ή χαμηλό βάρος κατά τη γέννηση.

ανατολική Ασία. Οι επιπτώσεις επεκτείνονται και στα παιδιά που επιβιώνουν. «Επέρχονται βλάβες στον εγκέφαλο και σε άλλα όργανα από τη ρύπανση, ως εκ τούτου το θέμα δεν είναι μόνο να μην πεθάνουν τα νεογνά», σημείωσε η καθηγήτρια επιδημιολογίας του πανεπιστημίου της Καλιφόρνιας (UCLA) Μπέατε Ρίτς.

Εξάλλου, η ρύπανση της ατμόσφαιρας στις σύγχρονες πόλεις στερεί από τους ανθρώπους τη δυνατότητα να ξεφύγουν από τον επιβαρυνμένο αέρα του σπιτιού βγαίνοντας έξω και δημιουργεί τις συνθήκες για 24ωρη εισπνοή βλαβερών αερίων ρύπων.

THE GUARDIAN

ΑΝΑΛΥΣΗ

Συνεχίζονται στις ΗΠΑ οι διαπραγματεύσεις για νέα στήριξη

Το ενδεχόμενο συμφωνίας μεταξύ των Δημοκρατικών αντιπροσώπων στο Κογκρέσο και του Λευκού Οίκου για ένα νέο πακέτο δημοσιονομικής στήριξης της οικονομίας των ΗΠΑ, με στόχο την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας, παραμένει στο επίκεντρο της προσοχής των επενδυτών. Οι συνομιλίες συνεχίζονται, ενώ η Δημοκρατική πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων Νάνσι Πέλοσι ανέφερε την Πέμπτη ότι σημειώνεται πρόοδος στις διαπραγματεύσεις και η σχετική νομοθεσία θα μπορούσε να είναι έτοιμη «πολύ σύντομα». Οι δύο πλευρές προσπαθούν να καταλήξουν σε συμφωνία λίγες ημέρες πριν από τις προεδρικές εκλογές για επιπρόσθετη δημοσιονομική στήριξη η οποία, βάσει δημοσιευμάτων, θα μπορούσε να ανέλθει στα 2 τρις. δολάρια, εν μέσω αντιδράσεων από Ρεπουμπλικανούς αντιπροσώπους οι οποίοι έχουν εκφράσει την έντονη ανησυχία τους για το διογκούμενο ομοσπονδιακό έλλειμμα. Παράλληλα, οι δημοσκοπήσεις συνεχίζουν να δείχνουν σαφές προβάδισμα για τον υποψήφιο πρόεδρο του Δημοκρατικού Κόμματος Τζο Μπάιντεν, το οποίο όμως φαίνεται ότι έχει μειωθεί τις τελευταίες εβδομάδες σε ορισμένες από τις λεγόμενες αμφίροπες πολιτείες. Η προοπτική ενός νέου δημοσιονομικού πακέτου συνεχίζει να επηρεάζει αρνητικά τις αγορές αμερικανικών κυβερνητικών ομολόγων, με την απόδοση του 10ετούς τίτλου να παραμένει σε ανοδική πορεία από τα μέσα της προηγούμενης εβδομάδας (η απόδοση κινείται αντίθετα με την τιμή) και το περιθώριο σε σχέση με τον 2ετή τίτλο να ανέρχεται σε υψηλό 7 μηνών. Στις αγορές συναλλάγματος, το δολάριο έχασε έδαφος, επιτρέποντας στην ισοτιμία ευρώ/δολ. να ενισχυθεί σε υψηλό πέντε εβδομάδων 1,1880 την Τετάρτη, ενώ οι απώλειές της από τα στοιχεία της Ευρωζώνης για νέα υποχώρηση του σύνθετου δείκτη υπευθύνων προμηθειών PMI κάτω από το κρίσιμο επίπεδο των 50 μονάδων τον Σεπτέμβριο, μετά τη νέα έξαρση των κρουσμάτων και την υιοθέτηση νέων περιοριστικών μέτρων, ήταν περιορισμένες, παραμένοντας αργά την Παρασκευή περίπου 1% ενισχυμένες σε εβδομαδιαία βάση. Κέρδη σημείωσε και η στερλίνα έναντι των άλλων κύριων νομισμάτων, κυρίως έναντι του δολαρίου, εν μέσω αισιοδοχίας για κάποια μορφή συμφωνία σχετικά με τη νέα εμπορική σχέση μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Την Πέμπτη ξεκίνησαν εκ νέου οι διαπραγματεύσεις, με τον ειδικό διαπραγματευτή της Ε.Ε. Μισέλ Μπαρνιέ να αναφέρει σε ομιλία του στο Ευρωκοινοβούλιο ότι μια συμφωνία είναι «εφικτή» εάν και οι δύο πλευρές είναι πρόθυμες να εργαστούν εποικοδομητικά και να συμβιβαστούν προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα κρίσιμα θέματα, τα οποία, βάσει δημοσιευμάτων, παραμένουν τα δικαιώματα αλιείας στα χωρικά ύδατα του Ηνωμένου Βασιλείου, το ρυθμιστικό πλαίσιο και ο μηχανισμός επίλυσης διαφορών.

* Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης και Έρευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών της Eurobank.

Κέρδη παρουσίασε την Τρίτη το ΧΑΚ

Κέρδη παρουσίασε την Τρίτη το Χρηματιστήριο, αντισταθμίζοντας τις μικρές απώλειες που παρουσίαζε το μεσημέρι.

Ο Γενικός Δείκτης κατέγραψε άνοδο 0,77% κλείνοντας στις 43,36 μονάδες, ενώ ο Δείκτης FTSE/CySE 20 παρουσίασε άνοδο σε ποσοστό 0,75%, κλείνοντας στις 25.69 μονάδες. Ο ημερησious τζίρος περιορίστηκε στις €42.603. Στο μεγαλύτερο μέρος της συνεδρίας, ο Γενικός Δείκτης βρισκόταν σε αρνητικό πρόσημο, με μικρές διακυμάνσεις.

Ωστόσο, το αγοραστικό ενδιαφέρον που εκδηλώθηκε στη συνέχεια ώθησε το δείκτη σε ανοδική πορεία που κορυφώθηκε στις 43,62 μονάδες, παρουσιάζοντας ενδοσυνεδριακά κέρδη 1,37%, για να υποχωρήσει στο κλείσιμο στις 43,36 μονάδες.

Από τους επιμέρους χρηματιστηριακούς δείκτες, μεγάλα κέρδη παρουσίασε ο τομέας των Επενδυτικών Εταιρειών με 6,41% και ακολούθησαν τα Ξενοδοχεία με 1,01% και η Κύρια Αγορά με 0,91%, ενώ η Εναλλακτική Αγορά κατέγραψε οριακές ζημιές σε ποσοστό 0,05%.

Το μεγαλύτερο επενδυτικό

ενδιαφέρον προσέλκυσαν οι τίτλοι της Ελληνικής Τράπεζας με €13.143 (πτώση 2,56% - τιμή κλεισίματος €0.53). Ακολούθησαν οι μετοχές της Petrolina (Holdings) Public με €6.423 (πτώση 1,83% - τιμή κλεισίματος €0.80), της The Cyprus Cement Public Company με €4.310 (χωρίς μεταβολή - τιμή κλεισίματος €0.30), της Τράπεζας Κύπρου με €4.259 (άνοδος 0,64% - τιμή κλεισίματος €0.47) και της Τοιμεντοποίησης Βασιλικού με €3.945 (άνοδος 0,56% - τιμή κλεισίματος €1.81). Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγματεύσεων, έξι κινήθηκαν ανοδικά, τρεις πτωτικά και δύο παρέμειναν αμετάβλητες.

Ο αριθμός των συναλλαγών περιορίστηκε σε 70. Εξάλλου, το Χρηματιστήριο ανακοίνωσε ότι έχει αποδεχθεί την εισαγωγή στο Χρηματιστήριο σύμφωνα με το Άρθρο 58(1) του Νόμου του ΧΑΚ, 75.000 Γραμματίων Δημοσίου 13 Εβδομάδων 11ης έκδοσης, Σειράς 2020 (30/10/2020 – 29/01/2021) ονομαστικής αξίας €1000 το καθένα, συνολικής αξίας €75.000.000, που έχουν προκύψει από δημοπρασία η οποία διεξήχθη στις 26 Οκτωβρίου 2020.

Τα οφέλη από το success story των ελληνικών ομολόγων

Ο μεγάλος στόχος είναι η βελτίωση ή η ολοκλήρωση της καμπύλης αποδόσεων

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

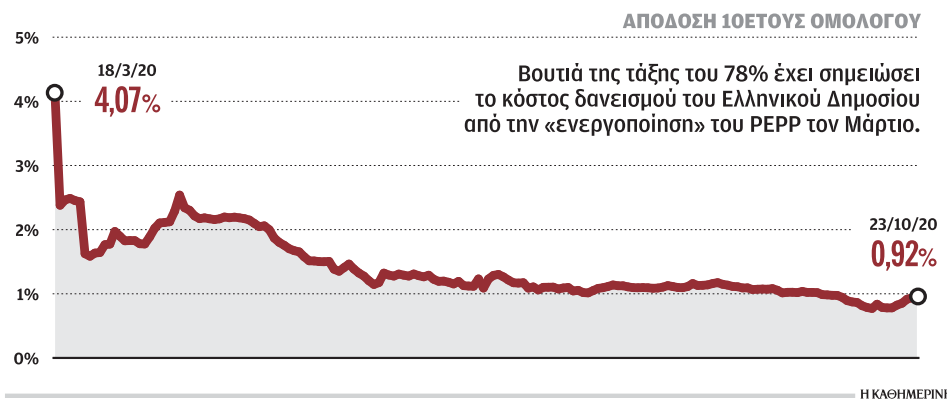
Το 2020 αποδείχθηκε πως, παρά το γεγονός ότι αποτελεί έτος κρίσης για την οικονομία λόγω της πανδημίας, αποτελεί επίσης την αρχή μιας μεγάλης ευκαιρίας για την Ελλάδα και τη διαχείριση του χρέους της, στον δρόμο προς την ανάκτηση του στάτους μιας «κανονικής» αγοράς. Εν μέσω πολύ δύσκολων οικονομικών συνθηκών η Ελλάδα βγήκε πέντε φορές στις αγορές, αντλώντας 12 δισ. ευρώ με ιστορικά χαμηλές αποδόσεις και με την επενδυτική ζήτηση να είναι εντυπωσιακή σε κάθε μία από αυτές τις κινήσεις του Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους. Συνεχίζοντας να «εκμεταλλεύεται» τα σημαντικά «κέρδη» της κρίσης, με το μεγαλύτερο όλων τη συμμετοχή της Ελλάδα στο έκτακτο QE της ΕΚΤ, ο ΟΔΔΗΧ θα προχωρήσει στους επόμενους 14 και κάτι μήνες σε κινήσεις που βελτιώνουν το προφίλ και τη ρευστότητα της αγοράς χρέους. Ο μεγάλος στόχος είναι η βελτίωση ή η ολοκλήρωση της καμπύλης αποδόσεων, σε συνδυασμό με κινήσεις που, εάν το επιτρέψουν οι συνθήκες, θα οδηγήσουν σε μείωση του ελληνικού χρέους το επόμενο έτος.

Καμπύλη αποδόσεων

Το «κτίσιμο» της καμπύλης ξεκίνησε πριν από τρία χρόνια, τον Αύγουστο του 2017, με την έκδοση 5ετούς ομολόγου και συνεχίστηκε αργά αλλά σταθερά, με περισσότερη ισως ένταση το τελευταίο 18μνο, με πολύ επιτυχημένες και καλά μελετημένες εκδόσεις 5ετίας, 7ετίας, 10ετίας και 15ετίας, καθώς και επανεκδόσεις τίτλων για την αύξηση της ρευστότητάς τους, έτσι ώστε να ικανοποιηθεί η ζήτηση, και το 2021 μπορεί να αποτελέσει ένα σημαντικό έτος στην ολοκλήρωση αυτής της προσπάθειας.

Μια νέα έκδοση του 10ετούς είναι ένα σύγγορο εγχείρημα και από εκεί και πέρα, εφόσον το κλίμα το επιτρέπει, πιο μακροπρόθεσμες εκδόσεις (οι οποίες και έχουν τη μεγαλύτερη ζήτηση) είναι πιθανές καθώς και το «άνοιγμα» εκδόσεων έτσι ώστε όλες να έχουν μέγεθος (ρευστότητα) από 3 έως 5,5 δισ. ευρώ. Κάτι ανάλογο άλλωστε έγινε με την επανέκδοση του 10ετούς τον Σεπτέμβριο και του 15ετούς την περασμένη εβδομάδα, καθώς τα μεγέθη

Οι επιλογές του ΟΔΔΗΧ για τη μείωση του χρέους

Η σχέση με τις αγορές έχει αποκατασταθεί παρέχοντας στον ΟΔΔΗΧ μια μεγάλη ευκαιρία στη διαχείριση του χρέους της χώρας.

τους αυξήθηκαν από τα 3 στα 5,5 δισ. και από τα 2,5 στα 4,5 δισ. ευρώ αντίστοιχα.

Όλα τα παραπάνω, η δημιουργία δηλαδή μιας πλήρους καμπύλης σε επίπεδο ανάλογο με αυτό των ώριμων αγορών της Ευρώπης, ενισχύουν την εμπιστοσύνη των επενδυτών στους ελληνικούς τίτλους, ενώ βοηθούν επίσης στη βελτίωση του κόστους δανεισμού των επιχειρήσεων στρώνοντας τον δρόμο της επιστροφής της Ελλάδας στην «κανονικότητα».

Η μείωση του χρέους

Ο σχεδιασμός του ΟΔΔΗΧ από τώρα και

έως το 2021 αφορά και τη μείωση του ελληνικού χρέους. Σύμφωνα με παράγοντες της αγοράς, αν και εφόσον η πανδημία και η κατάσταση της οικονομίας το επιτρέψουν, ο λόγος χρέους προς ΑΕΠ θα κινηθεί στο 198% φέτος –και όχι άνω του 200% που εκτιμά, για παράδειγμα, το ΔΝΤ– και στα 337-338 δισ. ευρώ.

Μετά και την έκδοση του 15ετούς, το επίπεδο του χρέους διαμορφώνεται σήμερα στα 339,5 δισ. ευρώ. Ωστόσο, έως το τέλος του έτους αναμένεται να μειωθεί το μέγεθος των εκδόσεων εντόκων γραμματίων κατά 1,2 δισ. ευρώ (από τα 13 δισ. ευρώ που είναι σήμερα). Σημειώνεται ότι μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου είναι προγραμματισμένες τέσσερις εκδόσεις εντόκων (με την πρώτη να διεξάγεται την ερχόμενη εβδομάδα και να αφορά τίτλους 26 εβδομάδων), με τις δύο από αυτές να είναι σχετικά μεγάλες, της τάξης του 1,6 δισ. ευρώ η κάθε μία. Η μείωσή τους στο 1 δισ. ευρώ θα φέρει την εκτιμώμενη «εξοικονόμηση» χρέους.

Ανάλογο... ψαλίδισμα αναμένεται και στα έντοκα του επόμενου έτους, τα οποία θα μει-

ωθούν κατά 5-6 δισ. ευρώ και στα 7, 2 δισ. ευρώ συνολικά.

Μια άλλη επιλογή για τον ΟΔΔΗΧ, στο πλαίσιο της μείωσης του χρέους, είναι η πρόωρη αποπληρωμή 3 δισ. ευρώ από το ακριβό χρέος του ΔΝΤ, μια κίνηση που είχε τεθεί στο τραπέζι να γίνει και φέτος (όπως και το 2019), ωστόσο λόγω των έκτακτων συνθηκών αναβλήθηκε. Παράλληλα, μπορεί να καταστεί πιθανή και η εξόφληση 2,7 δισ. ευρώ από τα χρεολύσια (του 2022) για τα διμερή δάνεια που έλαβε η Ελλάδα στο πλαίσιο του πρώτου μνημονίου από τις χώρες της Ευρωζώνης (GLF).

Πάντως, υπάρχει στο τραπέζι και η επαναγορά με τη μορφή reverse auctions (ανταλλαγή με μετρητά) των ομολογιακών εκδόσεων που είχαν μείνει εκτός της αναδιάρθρωσης του PSI και οι οποίες έχουν εξαιρετικά χαμηλή ρευστότητα.

Οι κινήσεις του 2021

Τη στρατηγική του ΟΔΔΗΧ για το 2021 αναμένεται να στηρίζουν τα τρία πολύ σημαντικά «όπλα» που διαθέτει το μέτωπο της χρηματοδότησης της χώρας, δηλαδή το έκτακτο QE (PEPP), τα υψηλά ταμειακά διαθέσιμα και η επιλεξιμότητα των ελληνικών τίτλων ως collateral στην ΕΚΤ. Όπως έχει γράψει η «Κ», η εκδοτική δραστηριότητα του 2021 αναμένεται να κινηθεί στα 11 δισ. ευρώ καλύπτοντας έτσι τις αγορές ελληνικών ομολόγων στις οποίες προχωρεί η ΕΚΤ, ενώ και την επόμενη χρονιά στόχος είναι η διατήρηση του υψηλού «μαξιλαρίου» ρευστότητας.

Τα ταμειακά διαθέσιμα διαμορφώνονται στα 39,5 δισ. ευρώ και αναμένεται να ενισχυθούν κατά 3 δισ. ευρώ έως το τέλος του έτους και κατά περισσότερο από 8 δισ. ευρώ το 2021, με πόρους από το πρόγραμμα SURE, εισροές από το Ταμείο Ανάκαμψης, τα κέρδη από τα ANFAS-SMPs κ.ά.

Από την άλλη, στο πιο «τραβηγμένο» σενάριο, έως το τέλος του 2020 μπορεί να δαπανθούν έως 5 δισ. ευρώ για τη στήριξη της οικονομίας, ενώ το 2021 θα μπορούσαν να δαπανθούν περί τα 15 δισ. ευρώ από το «μαξιλάρι» – 11 δισ. ευρώ σε χρεολύσια τόκους κ.λπ., και τα υπόλοιπα σε μέτρα στήριξης, ανάλογα βέβαια και με την εξέλιξη της πανδημίας.

Η ΕΚΤ δρομολογεί αύξηση του προγράμματος αγοράς ομολόγων

Καθώς για ακόμη μία φορά οι κυβερνήσεις της Ευρωζώνης και η κοινοτική γραφειοκρατία δυσκολεύονται να συντονιστούν και να αποφασίσουν, παρά τη ραγδαία αύξηση των κρουσμάτων, όλοι στρέφουν το βλέμμα τους στον μόνο ευρωπαϊκό θεσμό που έχει αποδείξει ότι μπορεί να λάβει γρήγορα γενναίες αποφάσεις.

Όπως προκύπτει από έρευνα του Bloomberg από τις 16 έως τις 22 Ο-

Σύμφωνα με αναλυτές, θα είναι της τάξης των 500 δισ., με την τελική απόφαση να λαμβάνεται τον Δεκέμβριο.

κτωβρίου, η πλειονότητα των οικονομολόγων εκτιμά πως η ΕΚΤ θα προχωρήσει σε νέα μέτρα στήριξης της οικονομίας και μάλιστα εντός του έτους, καθώς τα lockdowns δειχνουν αναπόφευκτα. Συγκεκριμένα, «βλέπουν» ότι τουλάχιστον 500 δισ. ευρώ θα προστεθούν στο ήδη ιλιγγιώδες πρόγραμμα αγορών ομολόγων ύψους 1,35 τρις. ευρώ, το οποίο απορρόσισε να υιοθετήσει η ΕΚΤ τον Μάρτιο εν μέσω του πρώτου κύματος της πανδημίας.

Οι περισσότεροι εκτιμούν μάλι-

στα πως η κεντρική τράπεζα της Ευρωζώνης θα προχωρήσει στη νέα αποφασιστική κίνηση τον Δεκέμβριο.

Όπως δήλωσαν οι περισσότεροι στη σχετικά δημοσκόπηση, προβλέπουν πως το διοικητικό συμβούλιο θα διατηρήσει αμετάβλητη την πολιτική του στη συνεδρίαση της Πέμπτης, όταν θα εξετάσει το μέγεθος της ζημίας που έχει ήδη υποστεί η οικονομία της Ευρωζώνης. Δεν είναι λίγοι, πάντως, όσοι προεξοφλούν πως η πρόεδρος της τράπεζας, Κριστίν Λαγκάρντ, θα αποκαλύψει ότι δρομολογεί ήδη νέα μέτρα για τη στήριξη της οικονομίας.

Δεδομένου ότι σε πολλές περιοχές της Ευρώπης επανέρχονται οι απαγορεύσεις και οι περιορισμοί σε μετακινήσεις, σε ταξίδια, στα μπαρ και στα εστιατόρια, ενώ οι κυβερνήσεις προχωρούν σε απαγόρευση κυκλοφορίας για να ανακατίσουν την περαιτέρω μετάδοση της πανδημίας, η οικονομία της Ευρωζώνης παρουσιάζει ήδη τα πρώτα σημάδια στασιμότητας. Βρίσκεται, έτσι, και πάλι ενώπιόν της το φάσμα της διπλής ύφεσης.

Σκολιάζοντας το δεύτερο κύμα της πανδημίας, που ουσιαστικά άρχισε να κλιμακώνεται ενώ σε ορισμένες περιοχές της Ευρώπης δεν είχε ακόμη λήξει το καλοκαίρι, η κ. Λαγκάρντ δήλωσε προ τριών ημε-

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, σταθμίζοντας τη ζημία που έχει ήδη υποστεί η οικονομία, δρα με μεγαλύτερη ταχύτητα σε σχέση με τους υπόλοιπους ευρωπαϊκούς θεσμούς.

ρών ότι «έρχεται πιο γρήγορα, και υπό αυτήν την έννοια μας εκπλήσσει, γι' αυτό και δεν είναι καλός οιωνός».

Όπως υπογραμμίζουν, πάντως, αναλυτές του Bloomberg, η ΕΚΤ δεν έχει λόγο να σπεύσει. Τα κονδύλια από το πρόγραμμα έκτακτων ανάγκων δεν έχουν ακόμη δαπανηθεί, ενώ οι αναθεωρημένες εκτιμήσεις για την κατάσταση της οικονομίας δεν πρόκειται να είναι διαθέσιμες πριν από τον Δεκέμβριο. Ο λόγος, για τις πρώτες εκτιμήσεις για το οικονομικό έτος 2021, που ενδεχομένως θα καθορίσουν και πόση στήριξη θα χρειαστεί επιπλέον η ευρωπαϊκή οικονομία.

Επίσης, η πλειονότητα των οικονομολόγων εκτιμά πως θα πάρει παράταση το πρόγραμμα έκτακτων ανάγκων κατά έξι μήνες, μέχρι δηλαδή το τέλος του 2021. Και μόνον το 1/4 των οικονομολόγων εκτιμά πως θα ενισχυθεί το παλαιότερο και σαφώς λιγότερο επιθετικό πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης.

Όπως τονίζουν αναλυτές του Bloomberg, αν επαληθευθεί η εκτίμηση για μια αύξηση του προγράμματος έκτακτων ανάγκων κατά 500 δισ. ευρώ, θα αποτελεί ένδειξη του πόσο σοβαρή είναι η κατάσταση, καθώς θα υπερδιπλασιάζε τελικά το αρχικό μέγεθος του προγράμματος όπως ήταν όταν ανακοινώθηκε για πρώτη φορά τον Μάρτιο.

Deloitte.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Δημιουργούμε το μέλλον, μαζί.

WINNER

www.deloitte.com/cy/tax